

2009 M. KOVO 11 D., TREČIADIENIS

PIRMININKAVO: HANS-GERT PÖTTERING

Pirmininkas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.00 val.)

2. Pirmininko pareiškimai

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, norėčiau padaryti pareiškimą penktosios europinės terorizmo aukų atminimo dienos proga. Tai diena, kuri turi likti mūsų atmintyje ir kurią mes paminime visas nekaltas terorizmo aukas. Šį savaitgalį Antrimo grafystėje Tikroji airių respublikonų armija (angl. *Real IRA*) nužudė du karius, o pirmadienį Armos grafystėje buvo nušautas policininkas. Nužudytasis policininkas buvo vedęs ir turėjo vaikų. Dėl žiauraus teroristinio išpuolio buvo sudraskyta dar viena šeima ir vėl sukurta neįsivaizduojama kančia. Vakar dėl savižudžio sprogdintojo Šri Lankos pietinėje dalyje žuvo mažiausiai dešimt žmonių ir daugiau nei dvidešimt buvo sužeista.

Europos Parlamento vardu norėčiau išreikšti pasipiktinimą šiais bjauriais išpuoliais prieš niekuo dėtas žmones ir pareikšti giliausią užuojautą aukų šeimoms. Žuvusieji visada liks mūsų atmintyje.

Šiandien Europos Parlamente norėtume aiškiai ir garsiai pasisakyti prieš terorizmo žiaurumą. Mes griežtai smerkiame beprasmių žmogaus gyvybės atėmimą, ištisų šeimų žudymą dėl aklo fanatizmo, skatinančio pakelti ranką prieš savo artimą ir paminti žmogaus orumą. Terorizmas – tai tiesioginis pasikėsinimas į laisvę, žmogaus teises ir demokratiją. Terorizmas – tai mėginimas smurtu sunaikinti tas vertybes, kurios vienija mus Europos Sąjungoje ir atskirose valstybėse narėse.

Terorizmo išpuoliai sukrečia mus visus. Išpuoliai sukelia aštrų ir veriantį skausmą, tačiau jie negali sunaikinti ir nesunaikins demokratinės visuomenės pamatų, paremtų bendromis vertybėmis.

Terorizmas yra nusikaltimas, nenusipelnantis jokio atleidimo. Terorizmas priklauso vieniems didžiausių pavojų, kylančių tarptautinės bendruomenės saugumui, pastovumui ir demokratiniams vertybėms. Tai tiesioginis išpuolis prieš mūsų piliečius, mus pačius. Europos Parlamentas aktyviai dalyvauja kovoje su terorizmu ir palaiko terorizmo išpuolių aukas. Niekada nepaliausime kartoje, kad terorizmui pateisinimo nėra. Dėl šios priežasties turime tęsti bendrą darbą kovoje su terorizmu taikydami teisės viršenybės principus ir pasitelkdami teisės galią. Šiandien Europos Parlamente mes mintimis esame su viso pasaulio terorizmo aukomis. Norėtume išreikšti savo solidarumą su jomis. Kviečiu tylos minute pagerbti Tikrosios airių respublikonų armijos ir savižudžio sprogdintojo Šri Lankoje aukas.

(Parlamento nariai atsistojo pagerbti tylos minute)

Ponios ir ponai, didis europietis Jean Monnet, vienas iš Europos integracijos idėjos autorių, mirė prieš trisdešimt metų, 1979 m. kovo 16 d. Trisdešimtųjų jo mirties metinių proga šio Europos Parlamento plenarinio posėdžio pradžioje norėčiau trumpai paminėti ir pagerbti šio žmogaus palikimą bei atliktą darbą Europos integracijos procese.

Šiandien mes minime žmogaus, kuris kartu su Robertu Schumanu, vienu iš Vokietijos ir Prancūzijos susitaikymo įkvėpėjų, žengė pirmą žingsnį į vieningą tikslą turinčios Europos žmonių bendrijos, paremtos taika, supratimu, demokratija ir bendradarbiavimu, sukūrimą, neįkainojamą indėlį. Dabar, 21-ojo amžiaus pradžioje, Jeano Monnet pabrėžti principai ir jų įgyvendinimo metodai neprarado nė truputėlio aktualumo. Priešingai, jų svarba akivaizdi visiems mums. Pagrindiniai globalizacijos, ekonomikos ir finansų krizės bei visuotinio atšilimo iššūkiai paskatins europiečius bendradarbiauti dar artimiau, kad būtų veiksmingai apgintos bendros vertybės ir pasauliniai interesai. Be jokios abejonės, Jean Monnet pasveikintų Lisabonos sutartyje padarytą pažangą demokratiškos Europos Sąjungos, kuri sugeba veikti ir stoti akis į akį su 21-ojo amžiaus iššūkiais, srityje.

Galiausiai svarbu paminėti, kad Jean Monnet sukūrė Jungtinių Europos valstybių vykdomąjį komitetą, kuris, be kita ko, pateikė pasiūlymą dėl tiesioginių Europos Parlamento rinkimų. Per pastaruosius trisdešimt metų po Jeano Monnet mirties, sukūrus Europos Sąjungos parlamentinę matmenį, ši svajonė tapo išpūdinga tikrove.

Visi mes esame šio didžiojo europiečio Jeano Monnet įpėdiniai ir jo darbai vis dar turi ilgalaikį poveikį. Jo darbai paskatino esminius pokyčius Europos valstybių santykiuose ir tebeveikia visų mūsų piliečių gyvenimus.

Jeano Monnet trisdešimtųjų mirties metinių proga norėčiau paraginti pamąstyti apie laukiančias užduotis ir ateities išipareigojimus tęsiant Jeano Monnet pradėtą didžiulį darbą vienijant mūsų žemyną.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (FR) Pone pirmininke, gerbiami nariai, „Tarp skirtingų šalių kiekvienos jų pranašumą riboja įdėtos nuosavos pastangos, lyginant su kaimynėmis įgyti pasiekimai ir sunkumai, kuriuos šalis sugeba perkelti. Mūsų Bendrijoje kiekvienos valstybės narės pranašumas – tai visos bendruomenės suklestėjimas“. Tai Jeano Monnet žodžiai, pasakyti 1954 m. Jie neprarado nė truputėlio aktualumo ir šiandien, greičiau priešingai.

Kaip ką tik paminėjo H. G. Pöttering, šį mėnesį minime Jeano Monnet trisdešimtąsias mirties metines (1979 m.). Dėl tos priežasties norėčiau pagerbti visų mūsų mylimą Europos Sąjungos įkūrėją, didį europietį, kurio palikimas gali tik įkvėpti mus krizės laikais.

Neseniai, taip pat pažymėdami penktąsias Europos Komisijos metines, mes nusprendėme Komisijos narių kolegijos kambarį – pagrindinę Komisijos patalpą – paskirti Jeano Monnet atminimui labai paprastoje, tačiau itin prasmingoje ceremonijoje, kurios metu turėjau malonumo ir garbės stovėti ne tik greta Europos Parlamento Pirmininko H.-G. Pötteringo, bet taip pat šalia einančio Europos Tarybos Pirmininko pareigas N. Sarcozy.

Tai reiškia, kad Komisija labai didžiuojasi didžiuoju Jeano Monnet palikimu. Būdamas pirmu Europos anglies ir plieno bendrijos pirmininku, Jean Monnet iš tiesų tapo pirmuoju institucijos, kuri buvo mūsų Europos Komisijos pirmtakė, kuri deda visas pastangas įgyvendinant jo idealus, kurie yra visų taiką, demokratiją ir solidarumą mylinčių europiečių idealai, pirmininku.

(Plojimai) <BRK>

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Aš taip pat norėčiau pagerbti Jeaną Monnet, tačiau paprasčiau suteikti žodį tam, kad pasveikintčiau pirmininką su jo pareiškimu Europinės terorizmo aukų atminimo dienos proga. Mano pasiūlymu prieš penkerius metus buvo priimta ši pozicija, kurią taryba patvirtino kovo 25 d. susitikimo metu, atsižvelgdama į tragiškus išpuolius Madride. Vis dėlto mano kalba yra tam tikra raginimas. Parlamentas visada ištikimai minėjo šią dieną, deja, jos minėjimas dar nepasiekė deramo masto tarp Europos institucijų ir valstybių narių. Manau, kad šios dienos minėjimas yra ne tik vienas iš svarbiausių būdų pagerbti aukas, kaip tai padarė pirmininkas, bet taip pat ugdyti visuomenės sąmoningumą. Žinau, kad šiandien ši sukaktis minima ir Madride, tačiau mažai kur kitur.

Todėl kreipiuosi į Komisiją ir pirmininkaujančią Čekiją ragindamas užtikrinti, kad ateityje visos valstybės narės tinkamai minėtų šią dieną.

3. Pasiruošimas Europos Vadovų Tarybai (2009 m. kovo 19–20 d.) – Europos ekonomikos atkūrimo planas – Valstybių narių užimtumo politikos gairės – Sanglaudos politika: investicijos į tikrąją ekonomiką (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų: Pasiruošimas Europos Vadovų Tarybai (2009 m. kovo 19–20 d.),

- E. Ferreiros pranešimas (A6-0063/2009) Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu dėl Europos ekonomikos atkūrimo plano (2008/2334(INI)),

- J. Anderssono pranešimas (A6-0052/2009) Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (KOM(2008)0869 - C6-0050/2009 - 2008/0252(CNS)),

- E. Kirilovo pranešimas (A6-0075/2009) Regioninės plėtros komiteto vardu dėl sanglaudos politikos: investicijų į tikrąją ekonomiką (2009/2009(INI)).

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Pone pirmininke, visų pirma leiskite man prisidėti prie jūsų išreikštos pagarbos Jeanui Monnet. Mes išgyvename sunkmetį – manau, kad tai kaip tik tas metas, kai reikalinga stipri institucija, todėl dabar labai palanki proga iškelti Jeano Monnet, kaip vieno iš Europos integracijos įkvėpėjų, svarbą.

Vis dėlto šiandieninio susitikimo tikslas – aptarti būsimą Europos Vadovų Tarybą. Kaip visiems gerai žinoma, Taryba susitiks labai sunkiu Sąjungai metu. Mes susidūrėme su svarbiais iššūkiais, iškilusiais dėl beprecedenčių tiek mūsų finansinės sistemos, tiek ekonomikos sunkumų.

Šis klausimas kartu su energetikos saugumo, klimato kaitos, jos mažinimo ir prisitaikymo prie jos finansavimo klausimais bus kitos savaitės susitikimo dėmesio centre.

Kaip Parlamentui, be jokios abejonės, yra žinoma, Europos Sąjunga ir valstybės narės, atsidūrusios finansų krizės akivaizdoje, ėmėsi įvairių priemonių. Mes išvengėme finansų sistemos kracho.

Dabar svarbiausias prioritetas yra ekonomikos kreditavimo atkūrimas. Ypač turime spręsti bankų valdomo sumažėjusios vertės turto klausimą, nes toks turtas neleidžia bankams tęsti kreditavimo. Valstybių ir vyriausybės vadovai kovo 1 d. susitikimo metu sutiko, kad tai daryti reikia suderinus veiksmus ir vadovaujantis Komisijos pateiktomis gairėmis.

Mums reikia įdėti daugiau pastangų gerinant finansų įstaigų reglamentavimą ir priežiūrą. Tai aiški krizės duota pamoka ir prevencija yra ne mažiau svarbi. Tarptautiniai bankai valdo iki 80 proc. Europos bankų turto. Du trečdaliai Europos bankų turto valdo tik 44 tarptautinės grupės. Todėl priežiūros griežtinimas yra svarbus pats savaime. Tai ne tik padės išvengti krizių ateityje, bet taip pat paskatins vartotojų ir rinkų pasitikėjimo atkūrimą.

Šiuo atžvilgiu mūsų laukia svarbus darbas. Pirmininkaujanti valstybė yra visiškai įpareigota glaudžiai dirbti su Europos Parlamentu siekiant greitai priimti draudimo direktyvą „Mokumas II“, iš naujo apsvaistytą Kreditams keliamų reikalavimų direktyvą (dėl bankų) ir KIPVPS direktyvą (dėl kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektų). Mes taip pat dirbame siekdami greitai priimti reglamentus dėl bankų indėlių apsaugos ir dėl kredito reitingų agentūrų.

Vis dėlto mums tikriausiai reikėtų eiti dar toliau. Kaip jums žinoma, aukšto lygio grupė, kuriai pirmininkauja J. de Larosière, pateikė labai įdomių rekomendacijų, Komisijos kovo 4 d. komunikatas taip pat paruošė dirvą svarbiai reformai šioje srityje. Taigi Europos Vadovų Taryba privalo aiškiai paskelbti tai laikanti prioritetu, o sprendimai turi būti priimti jau birželio mėn.

Kaip gerai žinote, valstybių narių biudžetų deficitai šiuo metu sparčiai auga. Žinoma, deficitai neišvengiamai išauga ekonomikos nuosmukio metu. Savaiminės stabilizavimo priemonės gali iki tam tikro masto atlikti svarbų vaidmenį. Būtent dėl 2005 m. buvo iš naujo apsvaistytas Stabilumo ir augimo paktas: kad būtų atkreiptas dėmesys į pakankamą lankstumą sunkmečiu. Tačiau toks lankstumas turi būti naudojamas apgalvotai, atsižvelgiant į įvairius atskaitos taškus. Norint atkurti pasitikėjimą taip pat reikia, kad vyriausybės aiškiai įsipareigotų dėl patikimų viešųjų finansų, visiškai atsižvelgdamos į Stabilumo ir augimo paktą. Kai kurios valstybės narės jau deda pastangas į konsolidaciją. Dauguma to imsis nuo 2010 m. Tai taip pat bus svarbi kitos savaitės susitikimo tema.

Šiuo metu finansų krizė veikia tikrąją ekonomiką. Valstybės narės ėmėsi reikšmingų ekonomikos atkūrimo programų, kurios šiuo metu jau pakeliui. Šiuos pasiūlymus atspindi visuotinė parama, kaip susitarta, lygi 1,5 proc. BVP, bet jeigu įtrauksime ir savaimines stabilizavimo priemones, ji išaugs iki 3,3 proc. ES BVP. Savaime suprantama, valstybių narių atsiliepimai yra skirtingi. Šalys yra atsidūrusios skirtingose padėtyse ir turi ribotas veikimo galimybes, tačiau jų veiksmams suderinti ir remiasi bendrais principais, apibrėžtais Europos ekonomikos atkūrimo plane, dėl kurio buvo susitarta praėjusį gruodžio mėn.. Tai svarbu, jeigu norime užtikrinti sinergiją ir išvengti neigiamo plintančio poveikio.

Sinerginiu būdu tarp Komisijos, valstybių narių ir pirmininkaujančios valstybės buvo išplėtos tikslinės priemonės. Tai leidžia mums tiek išlaikyti vienodas veiklos sąlygas, tiek kartu koordinuotai ir veiksmingai stoti akis į akį su sunkumais kai kuriuose pagrindiniuose Europos ūkio sektoriuose, pvz., automobilių pramonėje.

Europos Vadovų Taryba įvertins šios programos įgyvendinimo būklę. Tam Komisijos kovo 4 d. komunikate paskelbta keletas svarbių principų, kuriais valstybės narės turėtų vadovautis savo darbe. Jie apima poreikį išlaikyti atvirumą vidaus rinkoje, užtikrinant nediskriminavimą ir siekiant ilgalaikių politikos tikslų, pvz., lengvinant struktūros pokyčius, stiprinant konkurencingumą ir kuriant mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančių technologijų ekonomiką.

Kadangi Bendrija yra susijusi su dalimi Ekonomikos atkūrimo plano, pirmininkaujanti valstybė įtemptai dirba, kad Europos Vadovų Taryboje būtų susitarta dėl Komisijos pasiūlymo finansuoti energetikos ir kaimo

plėtos projektus. Kaip žinote, Taryboje buvo kilę diskusijų dėl tikslaus projektų, kuriuos remis Bendrija, sąrašo ir jų finansavimo.

Atsižvelgiant į svarbų Parlamento kaip vieno biudžeto valdymo institucijos padalinių vaidmenį, pirmininkaujanti valstybė yra įpareigota glaudžiai bendradarbiauti su jumis ateinančiomis savaitėmis siekiant kiek galima greičiau pasiekti susitarimą.

Jeigu norime užtikrinti mūsų ekonomikos konkurencingumą, be trumpalaikių priemonių taip pat reikalingos ilgalaikės pastangos. Kaip niekada anksčiau reikia skubiai imtis struktūrinių reformų, jei norime paskatinti augimą ir darbo vietų kūrimą. Todėl atnaujinta Lisabonos strategija lieka tinkamiausia struktūra darniam ekonomikos augimui skatinti, kuris savo ruožtu nulems naujų darbo vietų kūrimą.

Šiuo metu mūsų piliečiai ypač susirūpinę ekonominės padėties poveikiu nedarbo lygiui. Kitą savaitę Europos Vadovų Taryba turėtų susitarti dėl konkrečių gairių ir kaip ES gali prisidėti švelninant krizės socialinį poveikį. Šis klausimas taip pat bus aukščiausiojo lygio susitikimo, kuris vyks gegužės mėn. pradžioje, dėmesio centre.

Norėčiau aiškiai pasakyti: mes nesaugosime darbo vietų kurdami kliūtis užsienio konkurencijai. Valstybių ir vyriausybių vadovai prieš dešimt dienų įvykusio susitikimo metu aiškiai sutarė, kad turime kiek įmanoma išnaudoti bendrąją rinką kaip rinkos atkūrimo variklį. Protekcionizmas neabejotinai nėra teisingas būdas krizės sukeltoms problemoms spręsti, netgi priešingai. Mūsų įmonėms kaip niekada anksčiau reikia atvirų rinkų tiek Sąjungos viduje, tiek pasauliniu mastu.

Dėl to negaliu nepaminėti G20 susitikimo Londone. Europos Vadovų Taryba nustatys Sąjungos poziciją prieš vykstant G20 susitikimui. Norime, kad šis susitikimas būtų ambicingas. Negalime leisti, kad susitikimas nenusisektų.

Vadovai svarstys ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo perspektyvų klausimus, taip pat pasaulio finansų sistemos ir tarptautinių finansų įstaigų reformą. Susitikimo dalyviai taip pat aptars ypatingus iššūkius, su kuriais susiduria besivystančios šalys. ES aktyviai veikia visose šiose srityse ir turėtų užimti tvirtą poziciją, kad užtikrintų, jog tarptautinė bendruomenė priims teisingus sprendimus.

Dar vienas svarbus kitos savaitės Europos Vadovų Tarybos susitikimo klausimas yra energetikos saugumas. Dabartinė energetikos krizė pernelyg aiškiai parodė, kiek turime padidinti savo gebėjimą pasipriešinti būsimiems tiekimo sunkumams, su kuriais, pvz., susidūrėme šių metų pradžioje.

Komisija į savo Antrąją strateginę energetikos apžvalgą įterpė keletą naudingų detalių. Remdamasi šia apžvalga, pirmininkaujanti valstybė numato, kad Europos Vadovų Taryba susitars dėl tam tikrų konkrečių gairių, kuriomis siekiama stiprinti Sąjungos energetikos saugumą trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.

Trumpuoju laikotarpiu tai yra konkrečių priemonių turėjimas, kurių būtų galima imtis netikėtai įvykus dujotiekio sutrikimui. Tai taip pat yra skubūs veiksmai pradedant infrastruktūros projektus, kuriais siekiama sutvirtinti energijos tinklus – be jokios abejonės, tai yra esminis dalykas.

Vidutinės trukmės laikotarpiu tai yra teisės aktų, reglamentuojančių dujų atsargas, pritaikymas siekiant užtikrinti, kad valstybės narės elgtųsi atsakingai ir būtų solidarios. Tai yra adekvačių priemonių ėmimasis siekiant pagerinti energetikos efektyvumą.

Ilguoju laikotarpiu tai yra energijos šaltinių, tiekėjų ir maršrutų įvairinimas. Kad paremtume Sąjungos energetikos interesus, turime dirbti kartu su tarptautiniais partneriais. Privalome sukurti visavertę elektros energijos ir dujų vidaus rinką. Kaip žinote, su tuo susijusius teisės aktus pirmininkaujanti valstybė tikisi baigti rengti iki Europos Parlamento rinkimų.

Kitos savaitės susitikime taip pat bus aptartas pasirengimas Kopenhagos konferencijai klimato kaitos klausimais. Liekame išipareigoję Kopenhagoje kitą gruodžio mėn. pasiekti visapusišką pasaulinį susitarimą. Komisijos sausio mėn. komunikatas yra labai naudingas. Visiškai aišku, kad tai toks iššūkis, su kuriuo susidoroti galima tik dedant bendras pastangas pasauliniu mastu.

Galiausiai Europos Vadovų Taryba taip pat pradės Rytų partnerystės programą. Ši svarbi iniciatyva padės skatinti stabilumo ir gerovės didėjimą visame žemyne. Ji taip pat prisidės spartinant reformas ir didinant mūsų išipareigojimą dirbti kartu su šiomis šalimis.

Partnerystės programa apima ir dvišalį aspektą, priderintą pagal kiekvieną šalį partnerę. Joje numatytos derybos dėl asociacijos susitarimų, į kuriuos taip pat gali būti įtrauktos nuodugnios ir visapusiškos laisvosios prekybos zonos.

Pagal daugiašalę strategiją bus parengta sistema bendroms problemoms spręsti. Bus sukurtos keturios politikos platformos: demokratijai, geram valdymui ir stabilumui, ekonominei integracijai, energetikos saugumui ir ne mažiau svarbiems žmonių ryšiams.

Šis pristatymas padės jums suprasti, kad kitos savaitės Europos Vadovų Tarybos susitikime teks gvildinti daug esminių klausimų. Mes susidūrėme su rimtais sunkumais – tai ne tik dabartinė ekonomikos krizė. Pirmininkaujanti Čekija, vadovaujama ministro pirmininko M. Topoláneko, siekia užtikrinti, kad kitą savaitę vyksiantis susitikimas realiais veiksmais parodytų, jog Europos Sąjunga lieka išipareigojusi savo idealams ir jog šias problemas spręš kartu suderintu būdu, vadovaudamasi atsakingumo ir solidarumo principais.

(Plojimai) <BRK>

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (FR) Pone pirmininke, A. Vondra, gerbiami nariai, mes išgyvename išbandymų laikotarpį.

Tokio masto ekonomikos krizės poveikį jaučia šeimos, darbuotojai, visos gyventojų grupės ir įmonės visuose Europos kampeliuose. Krizė naikina darbo vietas ir bando mūsų socialinio modelio atsparumą. Ji taip pat daro rimtą politinį spaudimą visiems vadovams.

Europos Sąjunga neatpari panašiai įtampai. Todėl ji nusprendė įjungti visus turimus svertus, kad susidorotų su krize ir jos pasekmėmis, pasitelkdama tai, kas jai suteikia stiprybės: Europos institucijas ir valstybes nares, dirbančias drauge toje pačioje bendrijoje, paremtoje teisės viršenybės principais, kad bendros problemos būtų sprendžiamos kolektyviai.

Ponios ir ponai, mes jau daug padarėme per pastaruosius šešis mėnesius kovodami su mus užklupusia krize. Rudenį išvengėme finansų sistemos žlugimo, prisidėjome pradedant tarptautinį G20 procesą, buvome pirmieji sutelkę dėmesį į tikrąją ekonomiką gruodžio mėn. susitardami dėl ekonomikos atkūrimo plano, kuriame pateikiama svarbiausią rekomendaciją – niekada anksčiau Europos lygmeniu nematytą biudžetinę paskatą – ketinama įgyvendinti. Ši parama tikrajai ekonomikai siekia iš viso 3,3 proc. BVP, o ją sudaro tikras indėlis iš Europos biudžeto.

Ekonomikos atkūrimo planą sudaro, pvz., spartesni avansiniai mokėjimai iš struktūrinių fondų, kurių viso paketo vertė 2009 m. yra 6,3 mlrd. EUR (greta jau skirtų 5 mlrd. EUR).

Veiksmai, kurių buvo imtasi per pastaruosius šešis mėnesius visiškai atitinka Lisabonos strategijos nuostatas dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Struktūrinės reformos, kurios labai pagelbėjo stiprinant mūsų ekonomiką, turi būti vykdomos todėl, kad jos taip pat padeda išlaikyti paklausą trumpuoju laikotarpiu, tačiau privalome žengti kitą žingsnį ir imtis nuodugnesnių kovos su krize priemonių.

Reikia glaudesnio bendradarbiavimo ir platesnio masto poveikio. Atėjo laikas judėti sparčiau duodant atsaką krizei. Privalome suprasti, kad tai naujo pobūdžio krizė, tokios didelės, reikšmingos ir gilios krizės niekada neįsivaizdavome.

Toks atsakingas uždavinys laukia Europos Vadovų Tarybos kitą savaitę. Matydamas stiprią pirmininkaujančios Čekijos, kurios atsidavimas ir bendradarbiavimas su Komisija mane labai džiugina, paramą, esu įsitikinęs, kad įvyks pažanga visose keturiose srityse, kurias Komisija prieš kelias dienas apibrėžė savo komunikate, t. y. finansų rinkose, tikrojoje ekonomikoje, darbo vietų kūrimo ir socialinėje dimensijoje, taip pat pasaulinėje dimensijoje per G20.

Kovo 1 d. įvykęs neoficialus susitikimas dėl puikaus ministro pirmininko M. Topoláneko pirmininkavimo jau padėjo pagrindus vaisingam Europos Vadovų Tarybos susitikimui. Didžiuojusi galėdamas pažymėti, kad parengiamasis Komisijos darbas buvo priimtas labai palankiai. Mūsų nustatytos sumažėjusios vertės turto klausimo sprendimo gairės, komunikatas dėl automobilių pramonės sektoriaus ir ataskaita, kurią patikėjau J. de Larosièrui ir jo vadovaujamai aukšto lygio grupei, leido valstybėms narėms pasiekti susitarimą, kad galėtų susitelkti aplink bendras pozicijas.

Džiaugiuosi, kad šios veiklos kryptys Europos Parlamente yra plačiai remiamos. Norėčiau paminėti pranešimus, dėl kurių diskutuosime šįryt, t. y. E. Ferreiros pranešimas dėl ekonomikos atkūrimo plano, J. Anderssono pranešimas dėl užimtumo politikos gairių ir Kirilovo pranešimas dėl sanglaudos politikos.

Šie pranešimai ir rezoliucijos, dėl kurių jūsų asamblėja balsuos šią savaitę, ypač tos, kurias paskelbė Lisabonos strategijos darbo grupė, mano manymu, įneš esminį indėlį į Europos Vadovų Tarybos susitikimą. Susitikimo Londone išvakarėse tai gali tik sustiprinti Europos poziciją tarptautiniu mastu – tai mane labai džiugina.

Pone pirmininke, norėčiau trumpai apibūdinti tris temas, kurios, mano manymu, turėtų tapti šio Europos Vadovų Tarybos susitikimo darbo gairėmis: finansų rinkų stabilizavimas, tikrosios ekonomikos gaivinimas ir pagalba žmonėms išgyventi krizę.

Pažvelkime į finansų sistemą. Taip, turime nedelsdami imtis veiksmų neatidėliotinoms problemoms spręsti. Po to, kai ėmėmės iniciatyvos kapitalo atkūrimo srityje ir tai užtikrinome, mūsų nurodymai dėl sumažėjusios vertės turto klausimo sprendimo yra nukreipti į didžiausią kliūtį šiuo metu – kreditavimo stabdymą. Manau (tai nurodyta ir mūsų komunikate), kad tikrąją ekonomikos kreditavimą atkursime tik tada, kai sutvarkysime bankų sistemą.

Tačiau, kaip dažnai įrodinėjama šiuose Rūmuose, taip pat turime atkurti pasitikėjimą – tai padaryti padėtų nuodugnus mūsų reglamentavimo tvarkos patikrinimas. Todėl paruošėme smulkų naujų pasiūlymų dėl reglamentavimo priemonių kalendorių. Kitą mėnesį Komisija pateiks naujus pasiūlymus dėl rizikos draudimo fondų, privataus kapitalo investicijų ir išmokų vadovams.

Vis dėlto turime dar kartą apsvarstyti priežiūrą. Kaip parodė praėjusį trečiadienį Komisijos priimtas komunikatas, kurį kitą dieną aptariau su Pirmininkų konferencija, Komisija ketina paspartinti J. de Larosière'o pranešimo išvadų įgyvendinimą. Gegužės mėn. pabaigoje bendrą struktūrą pateiksime patvirtinti Europos Vadovų Tarybai, kuri susirinks birželio mėn., o rudenį pristatysime teisės aktų pasiūlymus.

Kalbant bendriau, be finansinių sistemų, ėmusių veiksmų trumpuoju laikotarpiu ilgalaikiams tikslams įgyvendinti, išlošime dvigubai. Tai mus sustiprins, kai prasidės ekonomikos pakilimas, paruoš kovai su konkurencingumo ir mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos iššūkiais.

Tik pažvelkite į energetikos saugumą. Dėl to, kad išgyvename ekonomikos sunkmetį, rūpesčiai dėl priklausomybės niekur nedingsta. Priešingai, todėl džiaugiuosi ministro pirmininko M. Topoláneko sprendimu pradėti diskusiją šiuo klausimu. Tai esminis mūsų uždavinys. Investicijos į infrastruktūrą šiandien yra skatinimo priemonė, labai reikalinga Europos ekonomikai, tačiau ateityje jos sustiprins mus ir mūsų konkurencingumą. Todėl jūsų, Europos Parlamento, parama skiriant 5 mlrd. EUR energetikai ir plačiajuosčio ryšio projektams yra tokia vertinga: tuo labiau, atvirai kalbant, esu susirūpinęs Tarybos veiklos būkle, nerodančia tokios pažangos, kokią norėčiau matyti.

Žinoma, visi mes puikiai žinome, kad Bendrijos biudžetas, kuris yra mažiau nei 1 proc. BVP, gali tik ribotai prisidėti prie skatinimo Europos mastu. Pinigai turi atitekti iš esmės iš nacionalinių biudžetų. Vis dėlto turime Europos perspektyvoje panaudoti visus nacionalinius svertus tam, kad pasiektume veiksmingų rezultatų. Bendroji rinka yra geriausias įmanomas ekonomikos atkūrimo tramplynas. Vien tik 2006 m. Europa buvo 240 mlrd. EUR (tai sudaro po 518 EUR kiekvienam Europos piliečiui) turtingesnė vien dėl to, kad turi bendrąją rinką.

Europos Vadovų Taryba turėtų sutvirtinti savo padėtį ekonomikos atkūrimo strategijos centre susitardama dėl principų, kurie turėtų suformuoti Europos ekonomikos atkūrimą, įskaitant bendrą išipareigojimą išlaikyti aiškumą ir vienodas veiklos sąlygas tiek ES viduje, tiek už jos ribų, kartu aiškiai atmetant protekcionizmą, bet, savaime suprantama, ginant bendrąją rinką, vieną iš pamatinių Europos gerovės principų.

Tačiau svarbiausia, kad mes privalome pripažinti, kad tai nėra ekonomikos teorijos arba sausos statistikos klausimas. Ši krizė jau dabar, šiuo metu, daro stiprų poveikį žmonėms, ypač visoje Europoje pažeidžiamiausiems. Todėl man didžiausią susirūpinimą (kadangi susidūrėme su reikšmingiausiu išbandymu) kelia krizės socialinis poveikis, ypač augančio nedarbo problema.

Visą savo energiją turime sutelkti į darbo vietų kūrimą ir pagalbą žmonėms išgyvenant krizę. Tai reikalauja ryžto ir vaizduotės. Turime padėti įmonėms neatleisti darbuotojų, išradinai naudotis mokymais, siekiant patenkinti trumpalaikius ir ilgalaikius poreikius, taip pat teikti pagalbą darbo jau netekusiems žmonėms. Turime būti tikri, kad ėmėmės visų veiksmų nacionaliniu mastu, kad padėtume pažeidžiamiausiems asmenims, bet taip pat turime įtraukti ir visas Europos lygmeniu įmanomas priemones, nuo Socialinio fondo iki Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo.

Pradėję procesą, kuris mus nuves į gegužės mėn. vyksiantį susitikimą užimtumo klausimais, dabar, turėsime du mėnesius intensyviai darbui, kurio metu paruošime planus ir, jei bus įmanoma, išplėtosime naujas ir ambicingesnes nedarbo klausimo sprendimo strategijas. Šį laiką reikia protingai išnaudoti.

Nors laiko nedaug, manau, turėtume pamėginti suorganizuoti kur kas daugiau apimančių pasirengimo procesą, įtraukiant socialinius partnerius, pilietinę visuomenę ir Parlamento narius. Ypač svarbu pasinaudoti mūsų turima privilegija susipažinti su tuo, kas iš tiesų vyksta. Jeigu laikysimės pozicijos sujungti mūsų išteklius ir derinti veiksmus visuose lygmenyse – Europos, nacionaliniu, regioniniu, socialinių partnerių lygmeniu, – mes įveiksime krizę kur kas greičiau ir, manau, užtikrinčiau.

Taip pat turėsime daugiau įtakos pasaulyje. Tai neatsitiktinis sutapimas, kad mūsų pasiūlymai dėl Europos Sąjungos pozicijos G20 susitikime sulaukė stipraus atgarsio visoje Europoje. Jie remiasi tais pačiais principais. Turėdama vieningą balsą G20 susitikime Europos Sąjunga galės daryti didesnę įtaką, o Europos Sąjunga (jeigu valstybės narės iš tiesų yra pasirengusios dirbti drauge) užims patogią padėtį ir galės formuoti pasaulinį atsaką į krizę.

Šiandien Europos stiprybė slypi sanglaudoje, bendradarbiavime ir tikrame, praktiniame solidarume. Tam mes turime dirbti išvien ir palaikyti glaudų tarpusavio ryšį, kai ekonomikos atkūrimo užduotis bus plėtojama, įskaitant, savaime suprantama, ir šį Parlamentą.

Nekantriai laikiu, kada, visiems mums kitomis savaitėmis ir mėnesiais dirbant ekonomikos atkūrimo labui, tai taps tikrove.

Elisa Ferreira, pranešėja. – (PT) Pone pirmininke, Komisijos Pirmininke, ponios ir ponai, dabartinė krizė yra didžiausia krizė, su kuria Europos Sąjunga kada nors susidūrė. Deja, krizės pabaiga dar toli. Vis dar pasitaiko bankrotų, o nedarbas nesustoja augęs. Niekada anksčiau Europos Sąjunga nesusidūrė su tokiu rimtu išbandymu. Ekonomikos atkūrimo sunkumas priklausys ne tik nuo bendro mūsų atsako į krizę, bet taip pat, labai tikėtina, nuo paties Europos projekto pratęsimo, bent jau nuo vystymosi ir plėtros spartumo.

Europos Sąjungą įkūrėme ne tam, kad klestėjimo metu ji apsiribotų didžiule rinka, ir ne tam, kad sunkmečiu būtų grįžtama prie nacionalinio savanaudiškumo, kai vadovaujamasi principu „kiekvienas už save“. Europos Sąjunga – tai politinis projektas, užtikrinantis taiką, laisvę ir demokratiją. Vis dėlto ekonominis poveikis remiasi tiek konkurencingumu, tiek solidarumu ir sanglauda. Iš tiesų Europos sąjunga gali suteikti kokybę ir pažangos galimybes visiems piliečiams, kad ir iš kur jie būtų kilę.

Šiandien, krizės metu, žmonės iš Europos laukia apsaugos ir veiksmų, kurie jiems padėtų greitai išgyventi dabartinį sunkmetį, nepatiriant rimto socialinio irimo. Jie laukia, kad Europa padėtų iš naujo patikėti ateitimi ir paskatintų nauju bei pastovesniu požiūriu į vystymąsi paremtą verslą ir darbo vietų kūrimą.

Lisabonos darbotvarkė ir aplinkosaugos įsipareigojimai – tai įkvepiantys tikslai, bet mes turime juos skubiai sukonkretinti ir įgyvendinti. Šiuo atžvilgiu Parlamento prašymas Tarybai ir Komisijai yra aiškus, ryžtingas ir reiklus. Balsuojant Ekonomikos ir pinigų politikos komitete pasiektas susitarimas rodo bendrus ketinimus. Tikiuosi, kad tą patį patvirtins ir šiandieninis balsavimas šiuose Rūmuose.

Įvairūs pranešėjai ir skirtingos frakcijos dirbo išvien ir aš viliuosi, kad Komisijoje žinia, kurią norime perduoti, bus suvokta ta pačia prasme.

Todėl norėčiau padėkoti pagalbiniams pranešimo rengėjams, ypač G. Hökmarkui ir Sophiai in 't Veld. Tikiuosi, kad toks pat ryžtingas šiandieninis balsavimas leis mums patvirtinti ir perduoti savo žinią.

Kalbant apie šios krizės priežastis, šiandien svarbiausia yra išmokyti šią pamoką. Iš tiesų J. de Larosière'o pranešime išdėstytos gairės, kuriomis mums reikia vadovautis. Tai yra puikus darbo pagrindas, apimantis daugelį mūsų jau pateiktų pasiūlymų šiems Rūmams. Remdamasi pranešimo išvadomis, Komisija turi imtis skubių ir suplanuotų veiksmų. Taip pat gyvybiškai svarbu, kad Europos Sąjunga šiuo atžvilgiu užimtų ryžtingą poziciją kitame G20 susitikime.

Taigi, manau, yra simbolinių detalių ir tikiuosi, kad Parlamentas šiandien nedviprasmiškai balsuos už kovą su ofšorine sistema ir vadinamaisiais mokesčių rojais. Vis dėlto to negana, kad ištaisytume praeities klaidas, ypač kalbant apie finansų įstaigų reglamentavimą ir priežiūrą. Žala jau padaryta ir mums reikia ekonomikos atkūrimo plano, atitinkančio ES įsipareigojimus. Mes džiaugiamės ryžtinga Komisijos iniciatyva, tačiau suprantame, kad veikimo priemonės ir būdai yra aiškiai neadekvatūs.

Kalbant apie turimų priemonių lankstumą, įžvalgumą ir skubumą, Parlamentas remia Komisiją, tačiau turime nepamiršti, kad 85 proc. šiuo metu turimų fondų yra skirtingų Europos Sąjungą sudarančių šalių rankose. Iki šiol ES šalys niekada anksčiau taip nesiskyrė viena nuo kitos, kaip šiandien. Kai kurios jų turi galią ir veikimo priemones, o kitos yra visiškai pažeidžiamos ir neturi nė vienos veikimo priemonės. Yra šalių, neturinčių jokių galimybių veikti nacionaliniu mastu ir negalinčių pasipriešinti kelioms vienu metu

siaučiančioms grubioms tarptautinės rinkos, bendros valiutos ir globalizacijos jėgoms. Tokioms šalims priklauso ir naujosios narės, neseniai prisijungusios prie Europos Sąjungos, – jos kenčia labiausiai.

Pone pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad šiuo metu Parlamento žinią galima suskaidyti į keletą labai aiškių ir tikslių žinių, kurias vienyty viena bendra idėja, t. y.: mums reikia žmonių, darbo vietų ir nacionalinių išteklių tam, kad, kaip tikisi žmonės, Europos erdvėje atkurtume dinamiškumą, augimą ir solidarumą.

Jan Andersson, pranešėjas. – (SV) Pone pirmininke, pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, Komisijos nary, jau anksčiau buvo diskutuota apie tai, ar reikia iš dalies keisti užimtumo gaires. Tai nėra ypač svarbi diskusija, nes užimtumo gairėse yra nustatytos visos veiklos galimybės. Problema, kuri iškilo šiuo metu, yra gebėjimas veikti. Šiuo metu išgyvename finansų krizę, kuri virto ekonomikos krize. Dabar veržiasi darbo rinkos krizė, o su ją ateityje seks socialinės problemos.

Gera, kad gegužės mėn. buvo surengtas susitikimas darbo vietų kūrimo klausimais, tačiau nedarbo problemų nereikėtų atsieti nuo ekonominių klausimų. Todėl šiuos klausimus reikėtų taip pat įtraukti į diskusiją. Manau, kad mes ėmėmės ką nors daryti per vėlai ir padarėme pernelyg mažai. Pusantro procento valstybių narių BVP nustatėme teisingai, tačiau dabar krizė pasunkėjo dar labiau, nei buvo manyta anuomet. Tam, kad įveiktume krizę, reikia daugiau veikti, dėti daugiau bendrų pastangų – be jokios abejonės, tai turi būti daugiau nei du procentai. Nepakankamų arba pavėluotų pastangų rizika yra kur kas didesnė nei rizika padaryti per daug, nes tai nulėmtų nedarbo padidėjimą ir mokestinių įplaukų į biudžetą sumažėjimą, o tai paveiktų valstybių narių socialines problemas.

Tai ką mums daryti? Labai gerai žinome, ką. Mums reikėtų tai, kas gerai trumpuoju laikotarpiu kovos su nedarbu atžvilgiu, susieti su ilgojo laikotarpio poreikiais. Turiu omenyje su aplinka susijusias investicijas, naujus infrastruktūros projektus, energijos efektyvumo namų ūkiuose didinimą ir mokymą, mokymą, mokymą.

Aptarėme mokymosi visą gyvenimą klausimą. Niekada šioje srityje nepadarėme pakankamai, tačiau dabar turime galimybę imtis rimtų investicijų į švietimą. Taip pat turime skatinti paklausą, o tam reikia atsigręžti į tas grupes, kurios lėšas naudoja vartojimui: tai bedarbiai, vaikų turinčios šeimos, pensininkai ir kiti asmenys, kurie didelę dalį pinigų išleidžia vartojimui.

Turime padaryti viską, kas įmanoma ES lygmeniu, ir pamėginti greitai susitarti su socialiniu bei globalizacijos fondais, kad jų ištekliai pasiektų valstybes nares. Vis dėlto jeigu būsime visiškai sąžiningi, turėsime pripažinti žinantys, kad didžioji dalis ekonominių išteklių priklauso valstybėms narėms ir jeigu valstybės narės neįdės pakankamai iki galo koordinuotų pastangų, mums nepasiseks pasiekti savo tikslų. Jeigu apsidairytume aplink ir apibendrintume valstybių narių nuveiktą darbą, pamatytume, kad tik viena valstybė narė pasiekė 1,5 proc. – tai Vokietija, kuri, vos pradėjusi dirbti, nebuvo viena iš pirmaujančių šalių. Kitos, pvz., Šiaurės šalys, iš kur aš esu kilusi, nepaisant geros jų ekonominės padėties, deda labai mažai pastangų.

Dabar matome socialines pasekmes. Jūs šias pasekmes pastebėjote, jos ypač svarbios. Šios pasekmės daro poveikį ne tik socialinės apsaugos sistemoms, bet taip pat viešajam sektoriui. Viešasis sektorius svarbus dėl dviejų priežasčių. Jis ne tik teikia žmonėms vaikų, pagyvenusių žmonių priežiūros paslaugas ir socialinę apsaugą, bet taip pat daro įtaką darbo vietų kūrimui. Su viešuoju sektoriumi susiję labai daug žmonių, todėl turime užtikrinti, kad jis turėtų pakankamai ekonominių išteklių.

Taip pat norėčiau paliesti jaunimo klausimą. Šiuo metu jauni žmonės, vos baigę mokslus, iškart tampa bedarbiais. Turime sudaryti galimybes jaunimui susirasti darbą, pratęsti mokslus ar pan. Kita vertus, patys sau prisidarome rūpesčių ateityje. Trumpai tariant, privalome veikti. Privalome veikti koordinuotai ir solidariai, privalome veikti dabar ir nieko nelaukti, o mūsų veiksmai turi būti pakankami.

(Plojimai) <BRK>

Evgeni Kirilov, pranešėjas. – (BG) Dėkoju, pone pirmininke, A. Vondra ir J. M. Barroso. Parengti šį pranešimą tema „Sanglaudos politika: investicijos į tikrąją ekonomiką“ prireikė nedaug laiko. Nepaisant to, mes paruošėme dokumentą, dėl kurio buvo susitarta ir kuriam vienbalsiai pritarta. Tokio puikaus rezultato nebūtume pasiekę be mano kolegų komitete, pagalbinių pranešimo rengėjų pagalbos ir įsitraukimo bei bendro frakcijų darbo – už tai norėčiau visiems padėkoti.

Norėčiau apsistoti ties svarbiausiomis šiame pranešime išdėstytomis žiniomis. Visų pirma šiame pranešime bet kuriuo atveju palaikomos Europos Komisijos pasiūlytos struktūrinių fondų paramos gavimo supaprastinimo ir įgyvendinimo priemonės, apimančios išankstinių mokėjimų didinimą, lankstesnių išlaidų nustatymo schemų diegimą ir t. t. Mes iš tiesų reikalaujame šių priemonių dabar, kai reikia turėti adekvatų

atsaką ekonomikos krizei: investicijų į tikrąją ekonomiką, darbo vietų išsaugojimo ir kūrimo, verslo skatinimo. Vis dėlto šios priemonės yra ne tik mūsų poreikio veikti efektyviau ir produktyviau požymis. Pasiūlymai dėl taisyklių supaprastinimo, kurių ilgai siekė ir laukė ES lėšų naudotojai, ir yra atsakymas į mūsų ir Europos Audito Rūmų rekomendacijas.

Visų antra reikia paminėti sanglaudos ir solidarumo politikas. Mes ne tik reikalaujame skelbti solidarumą, bet taip pat įrodyti solidarumą veiksmais. Tol, kol valstybių narių ekonomikos priklauso viena nuo kitos, neigiamą krizės poveikį jaučia kiekvienos šalies ekonomika. Kad atremtume šį poveikį, privalome pasiekti teigiamų rezultatų, kurie turėtų didelės naudos ir būtų panaudoti Lisabonos strategijoje užsibrėžtiems augimo ir vystymosi tikslams pasiekti. ES piliečiams taip pat svarbu, kad būtų išsaugoti socialiniai standartai, kad apsaugotume skurdžius socialinius sluoksnius, taip pat tam, kad nebūtų iškreiptas konkurencingumas ir toliau būtų saugoma aplinka. Tam, kad greičiau atrastume išeitį iš krizės, reikia, kad solidarumas ir sanglauda būtų didžiausio masto.

Visų trečia svarbu išmokyti dabartinės krizės pamoką, o priemonių, kurios bus priimtos, nelaikyti tinkamomis pavieniams atvejams. Padarytų klaidų analizavimas ir įgytos patirties pritaikymas turi nenutrūkti. Be to, turi tęstis procedūrų paprastinimo procesas. Taisyklės turi tapti aiškesnės, informacija – lengviau prieinama, administracinė našta – lengvesnė, o procedūros – skaidresnės. Tai vienintelis būdas sumažinti klaidas ir apriboti bet kokio pažeidimo ir korupcijos galimybes.

Galiausiai norėčiau paraginti Tarybą kiek įmanoma greičiau priimti pasiūlytas naudojimosi struktūrinių fondų lėšomis pagreitinimo ir supaprastinimo priemonės. Taip pat kreipiuosi į Europos Komisijos narius ir primenu, kad mes tikimės, jog jie kontroliuos tiek naujų priemonių poveikį ir teiks naujus pasiūlymus, tiek viso proceso eigą. Galų gale noriu pabrėžti esminį valstybių narių vaidmenį, nes nuo jų priklauso tai, kokių veiksmų bus imtasi ir ar įgyvendinant sanglaudos politiką bus pasiekta realių rezultatų. Pabaigti norėčiau primindamas, kad turime veikti solidariai.

Salvador Garriga Polledo, *Biudžeto komiteto nuomonės referentas*. – (ES) Pone pirmininke, Biudžeto komiteto vardu norėčiau visų pirma pareikšti, kad šis ekonomikos atkūrimo planas yra kur kas labiau tarpvyriausybiniis nei Bendrijos pobūdis, be to, jis parodo tikruosius Europos Sąjungos finansinius trūkumus.

Bendrijos atžvilgiu mes ketiname panaudoti 30 mlrd. EUR, kurie bus mobilizuoti Europos investicijų banke, tačiau dėl 5 mlrd. EUR, kurie griežtai vertinant, priklauso Bendrijos biudžetui, susidūrėme su kliūtimi.

Nėra jokių naujų išteklių – tai, kas daroma, yra turimų išteklių perskirstymas. Kalbant apie Europos investicijų banką, visiškai sutinkame su apribojimu, bet norėtume išreikšti susirūpinimą, kad jam patikime daug įpareigojimų neužtikrindami jų įvykdymo galimybes.

Galiausiai mes apgailestaujame dėl Tarybos nesugebėjimo pasiekti susitarimą dėl 5 mlrd. EUR energetikos ryšiams ir plačiajuosčiam ryšiui kaimo vietovėse.

Mūsų nuomone, nepanaudotos lėšos turėtų tokios ir likti. Tai, ką privalo padaryti Europos Komisija ir Taryba, tai imtis išteklių, kuriuos suteikia pats tarpinstitucinis susitarimas.

Elisabeth Morin, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentė*. – (FR) Pone pirmininke, J. M. Barroso, šį rytą norėčiau pasidalyti Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomone, nes mes tikimės, kad į šį ekonomikos atkūrimo planą bus įtrauktas ir tikras socialinės sanglaudos skatinimas. Socialinė sanglauda reiškia integravimą į darbo rinką. Pirmiausia mes norime išsaugoti visų dabartinių darbuotojų darbo vietas, o bedarbius sugrąžinti į darbą. Globalizacijos padarinių fondo lėšas greta kitų išteklių skiriant naujiems mokymo kursams, kad pasibaigus sunkmečiui būtų paruošta darbo jėga.

Tam reikia artimiausiu metu išsaugoti esamas darbo vietas. Vidutinės trukmės perspektyvoje turime teikti geresnius mokymus darbuotojams, atsižvelgdami į krizės pabaigą, o žiūrint ilguoju laikotarpiu mums reikia atsinaujinti, per darbuotojų grupes įsitraukiant į socialines organizacijas.

Europa privalo atsinaujinti, jeigu nori išgyventi globalizaciją.

Joseph Daul, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kitą savaitę vyksiantis Europos Vadovų Tarybos susitikimas privalo išsiskirti iš kitų. Tai negali būti eilinis susitikimas. Europos piliečiai, tarp jų ir mano parlamentinės frakcijos nariai, tikisi konkrečių ženklų.

Šis susitikimas turi patvirtinti Europos jėgą ir ryžtą krizės akivaizdoje. Tokia jėga buvo pademonstruota praeityje, kai Europa priėmė socialinės rinkos ekonomikos taisykles, apribojančias beprecedentės krizės,

smogusios visiems regionams vienu metu, žalą. Tokia jėga buvo pademonstruota prieš dešimt metų, kai Europa apsiginklavo bendra valiuta – euru, – kuris, nors patiria pirmą didžiausią išbandymą, vis dėlto nepasiduoda.

Vis dėlto stipri Europa nereikia protekcionistinės Europos. Europa, kuri ginasi savo nusistatytomis taisyklėmis, neturi tapti tvirtove, nes užsidarymas savyje nepadės išsivaduoti iš krizės. Greičiau mes turime pasikliauti atvirumu ir savo tapatybės teigimu. Europos jėga sunkmečiu (netgi labiau nei ramiais laikais) glūdi jos veiksmuose, vieningai daromuose visų bendrapiliečių, net labiausiai skurstančių, vardu.

Kartu su Komisija ir ponu J. M. Barroso, kurio pateikta daugybė priemonių, įkvėptų J. de Larosière'o ataskaitos, mane džiugina, Europa kovoja, kad išsaugotų bankų sistemą.

Tai kova ir mes kovojame ne tam, kad, kaip kai kas norėtų mus įtikinti, išsaugotume prekyautojų darbo vietas, o tam, kad išvengtume visos ekonomikos žlugimo, taip pat dėl to, kad be klestinčios bankų sistemos nesulauksime ilgalaikio ekonomikos atsigavimo.

Europa siekia gerų rezultatų ir mane džiugina vakar pasiektas susitarimas dėl lengvatinio PVM tarifo viešojo maitinimo ir statybų sektoriams, dėl tikrosios finansų rinkų priežiūros įdiegimo, darbo vietų išsaugojimo, pasitikėjimo išsaugojimo arba atkūrimo ir dėl Europos piliečių ateities užtikrinimo.

Ponios ir ponai, kalbėjau apie jėgą, apie vienybę, kalbėjau apie veiksmingumą, tačiau viso to prasmė (*raison d'être*), stimulus yra solidarumas. Tokia yra Jeano Monnet ir visų kitų pradininkų Europa. Kokia nauda būtų buvusi sukurti Europos Sąjungą praūžus paskutiniam karo, jeigu ji būtų buvusi paskelbta tik po šešiasdešimt metų vadovaujantis principu „kiekvienas už save“, ištikus pačiai rūsčiausiai ekonomikos krizei nuo 1929 m.?

Mūsų bendrapiliečiai kartais klausia, kam reikalinga Europos Sąjunga. Mes privalome įrodyti, kad Europa yra pasirošusi padėti 500 mln. savo bendrapiliečių, kurių dauguma kenčia dėl ištikusios krizės, ir rodo solidarumą su kitomis Sąjungai priklausančiomis šalimis – turiu omenyje Airiją, Vengriją bei kitas su ypatingais sunkumais susidūrusias valstybes.

Savo frakcijos vardu prašau, kad kiekvienas iš dvidešimt septynių valstybės ar vyriausybės vadovų atsisakytų pagundos užsisklęsti savo valstybėje, nes tai turėtų (kalbėdamas atidžiai renkuosi žodžius) pragaištingų pasekmių visoms mūsų šalims.

Prašau A. Vondros, J. M. Barroso, taip pat jūsų, H.-G. Pötteringai, pasisakyti už solidarumą ir naujoves. Taip, sakau „naujoves“, nes esu įsitikinęs, kad iš krizės išsivaduosime tik tuomet, jeigu pasitelksime naujus išteklius ir masiškai investuosime į žiniomis pagrįstą ekonomiką, tyrinėjimus ir vystymąsi.

Mes privalome kiek galėdami greičiau pradėti naudoti didžiulį Europos Sąjungos potencialą naujųjų ekologiškų technologijų srityje, nes tokios ekologiškos naujovės turi būti įtrauktos į Europos politiką. Tokios pramoninės naujovės paskatintų ekonomikos atsikūrimą.

Tuo pačiu būdu reikia kuo greičiau pašalinti reglamentavimo kliūtis vidaus rinkai, kurios vis dar trukdo tokių technologijų vystymuisi. Turi būti pristatyta tikroji atsinaujinančių energijos šaltinių vidaus rinka, turinti aiškias taisykles, nes sunkmečiu nebebus taip, kaip buvo anksčiau, todėl turime ruoštis naujoms aplinkybėms. Tokia Lisabonos strategijos ir etapo po Lisabonos strategijos prasmė.

Mano parlamentinė frakcija, kaip Europos centro dešiniųjų atstovė, yra atsakinga politinė organizacija. Mes pasisakome už ekonomiką, kurią valdo taisyklės, už socialinės rinkos ekonomiką. Ji apsaugos mus nuo demagogijos ir populizmo. Tai įpareigoja mus būti sąžiningais su Europos gyventojais. Tikiuosi, kad kitą Europos Vadovų Tarybos susitikimą įkvėps būtent toks požiūris.

(Plojimai) <BRK>

Martin Schulz, PSE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, su didžiausia pagarba jums, A. Vondra, man nepriimtina, kad tokiu metu nedalyvauja einantis Tarybos Pirmininko pareigas. Toks elgesys leidžia suprasti jo požiūrio į dabartinę padėtį pobūdį.

(Plojimai)

Kalbėjusieji pakartojo daugybę gerai žinomų posakių. Panašių kalbų klausomės jau ne vieną mėnesį ir jau galime kurti jų šablonus. J. Daulai, norėčiau padėkoti už nuostabią kalbą! Jeigu taip tęsite ir toliau, Lipsheim ir Pfettisheim miestų gyventojai pradės manyti, kad įstojote į Prancūzijos komunistų partiją. Visa tai nuostabu ir skamba puikiai. Vis dėlto dabar iš tikrųjų turime pateikti kokių nors pasiūlymų. Privalome priimti reikiamus

sprendimus. Europos Vadovų Taryba turi padaryti daugiau. Krizė gilėja, žmonės praranda darbus. Matėme, kaip kažkada 40 mlrd. EUR įvertintos akcijos per pastaruosius šešis mėnesius nuvertėjo. Tai reiškia, kad žmonių pragyvenimo šaltiniai naikinami. Tai reiškia, kad žmonės praranda darbus. Tai reiškia, kad įmonėms gresia uždarymu. Tai reiškia, kad nacionalinėms ekonomikoms gresia žlugimas. O tada atsibunda Taryba ir pateikia gražias nedideles rezoliucijas, pvz., apie 1,5 proc. BVP fiskalinę paramą šiais ar kitais metais. Iki šiol rezoliuciją įgyvendino trys valstybės narės – tai reiškia, kad 24 valstybės to nepadarė. Rezoliuciją įgyvendino Didžioji Britanija, Vokietija ir Ispanija. Tarp kitko, visas jas, skirtingai nei likusias valstybes nares, spaudė socialdemokratai ir socialistai. Privalote padaryti daugiau! Turite tai pasakyti einančiam Tarybos Pirmininko pareigas, kurio šiandien čia nėra.

J. M. Barroso, jūsų kalba buvo puiki. Ji buvo tiesiog nuostabi ir mes visiškai pritariame tam, ką pasakėte. Valstybėms narėms būtinai reikia tarpusavio solidarumo. Mums, socialdemokratams ir socialistams, solidarumas yra esminė koncepcija tokioje padėtyje. Tai solidarumas tiek tarp pačių piliečių visuomenėje, tiek tarp valstybių. Solidarumas euro zonos viduje ir solidarumas tarp euro zonos ir į ją nepatenkančių valstybių. Svarbu, kad Komisija paragintų valstybes nares rodyti solidarumą.

Taip pat svarbu, kad Komisija pateiktų mums direktyvų projektus, kurių reikia tam, kad kontroliuotume privatų kapitalą ir rizikos draudimo fondus, kad užtikrintume kredito reitingų agentūrų skaidrumą, pagrįstai apribotume vadovų atlyginimus ir uždarytume mokesčių rojus. Tokios iniciatyvos reikalingos skubiai. Tikimės, kad jas įgyvendinsite ir pasikliauname jums. Jeigu nebepavyks to pasiekti šio Parlamento kadencijos metu, savo reikalavimus pateiksime iš naujo pačią pirmą naujojo Parlamento darbo dieną. Kai girdžiu kalbant „Citigroup“, kuris ir vėl gavo pelno, vadovą ir „Deutsche Bank“, kuris taip pat gavo pelno pirmą ketvirtį, atstovą J. Ackermanną, man įdomu, ar šie žmonės iš tiesų tiki, kad galės taip tęsti ir toliau, kai valstybė juos išgelbėjo nuo bankroto. Ne, mes privalome užtikrinti priežiūrą ir skaidrumą, kad šie žmonės negalėtų pakartoti to, ką padarė praityje.

Trečia, mane žavi Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos narių kalbos. Tai nuostabu. Jūs kalbate tą patį, ką mes kartojame jau ne vienus metus, pasisakote už tai, prieš ką anksčiau balsuodavote. Atrodo, kad jūs staiga pabudote. Vis dėlto kai prabylama apie 92 pakeitimą, apie rezoliuciją, kuria padarytume kur kas daugiau, kitaip tariant, apie 1,5 proc. BVP fiskalinę paramą, PPE-DE frakcija nebalsuoja už. 92 pakeitimas bus lakmuso popierėlis jums, kai vidurdienį dėl jos balsuosime. Kalbant apie solidarumo klausimą, jūs, J. Daulai, ką tik savo nedalyvaujančios frakcijos vardu patvirtinote, kad tai – geras dalykas. Pamatysime, ar balsuosite už 102 pakeitimą, kuriame mes reikalaujame solidarumo.

Viena baigiamoji pastaba, kuri ypač svarbi mūsų frakcijai, yra susijusi su 113 pakeitimu dėl vadinamųjų mokesčių rojų. Mus restoranuose aptarnaujantys žmonės, mūsų automobilių vairuotojai, oro uosto darbuotojai, kurie iškrauna mūsų lagaminus, – visi jie yra mokesčių mokėtojai, kurių sumokėti mokesčiai panaudojami apsaugoti didžiuosius bankus nuo bankroto, nes vyriausybės ir parlamentai reikalauja, kad šie žmonės prisidėtų prie bankų išsaugojimo. Šie žmonės privalo apmokėti bankams ir didelėms kompanijoms ištiestus apsauginius tinklus. Dabar šių didelių bankų vadovams, vis dar išsimokantiems sau milijonines premijas, pvz., ING banke, kuris turi kelių milijardų eurų deficitą, suteikiama galimybė investuoti savo pinigus į mokesčių rojus ir išvengti mokesčių mokėjimo. Tai klasių karas iš viršaus, kurio dalimi mes mažų mažiausiai nenorime tapti. Todėl klausimas, ar mes šiandien nuspręsimė, kad Europos Parlamentas pasisako prieš mokesčių rojus, yra lemiamas pasitikėjimo PPE-DE bei Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijų išbandymas. Jūs kalbame kaip socialistai, tačiau norime pamatyti, ar vidurdienį ir balsuosite kaip socialistai.

Mes iškėlėme tris reikalavimus ir aš norėčiau labai aiškiai pasakyti, kad jeigu nebalsuosite „už“, mes neturėsime bendros rezoliucijos. Tuomet bus aišku, kad mes pasisakome už socialinę teisybę, o PPE-DE frakcija tik svaidosi tuščiais žodžiais.

(Plojimai) <BRK>

Graham Watson, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, per pastaruosius mėnesius mūsų Sąjunga turėjo daugiau susitikimų nei jūsų buvęs kolega Reinhold Messner, o mūsų Parlamentas išklausė virtinę pranešimų apie ekonomikos gerinimą, tačiau šie susitikimai ir pranešimai tik padėjo pastatyti tiltą valstybėms narėms per recesijos upę. Dabar reikia, kad Taryba žengtų žingsnį nebijodama ar neskubėdama, todėl mane džiugina J. Anderssono, E. Ferreiros ir E. Kirilovo perskaitytų pranešimų autorių darbas. Jie siūlo nuoseklią ir pragmatiską perspektyvą, išdėstytą atsižvelgiant į mus užgriuvusį nedarbą. Esminė šių pranešimų žinia: darbo, darbo, darbo.

Lisabonos strategija, užimtumo gairės, sanglaudos politika visada reikalavo darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų ekonomikoje, valstybės investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą, greitėjančio perėjimo prie žinių ekonomikos. Šiais principais grindžiama klestinti, dinamiška ir saugi darbo rinka.

Vertinant iš šiandieninio požiūrio taško, vienas dalykas aiškus visiems (išskyrus, turbūt, kai kuriuos asmenis, sėdinčius kairėje). Ne Lisabonos strategija kalta, kad pas mus atkeliavo negandos, bet greičiau valstybės narės, kurios jas ignoravo ir kurios sunkiausiai išgyvena krizę ir turbūt ilgiausiai iš jos kapstysis. Taigi dabar atėjo laikas apsispręsti ir pradėti įgyvendinti papildomą Lisabonos programą bei užimtumo gaires, atspindinčias mūsų Sąjungos tikrovę.

Nacionaliniams parlamentams, regionų valdžios institucijoms, savivaldybių administracijoms turi būti suteiktos galios priimti šį iššūkį, o to nepadarysiančios turi būti įvardytos ir sugėdytos. Mes nepakėsime trypčiojimo vietoje, kai reikia ginti planetą. Taryba apsvarstys ES derybų poziciją Kopenhagos konferencijoje klimato kaitos klausimais. Tiesiog kiek pinigų, A. Vondra, 27 šalys skirs klimato kaitos mažinimui ir prisitaikymui prie jos besivystančiame pasaulyje? Ekonomikai sulėtėjus klimato kaita nesustos ir nuo mūsų išmetamo anglies dvideginio toliau labiausiai kentės skurdžiausios šalys.

Taigi recesija negalima pateisinti neveiklumo. Valstybės narės privalo skirti pinigų kovai su klimato kaita ir su aplinkosauga susijusių darbo vietų kūrimui, galbūt panaudojant turimas lėšas, kaip siūlo Claude Turmes, kad per EIB ir EIF būtų pasiektas didžiausias įmanomas poveikis. Vis dėlto Taryba žino, kad recesijos padariniai pasikartos be esminės finansų sistemos reformos.

Kito mėnesio G20 susitikimo užduotis yra performavimas ir aš džiaugiuosi Europos vadovų pozicija, kurią jie užėmė susitikimo Berlyne metu. TVF turėtų būti veiksmingiau finansuojama, mokesčių rojai – kruopščiai ištirti, o finansų įstaigos – stipriau reglamentuojamos, pasitelkus veiksmingai dirbančią Europos finansinių paslaugų tarnybą, prižiūrinčią sistemą; ne tam, kad valstybių narių ekonomikos būtų nustumtos į praeitį, bet tam, kad būtų sukurta laisvos ir sąžiningos prekybos atvira, teisinga ir skaidri sistema.

Londonas, Paryžius, Berlynas – kiekvienas miestas norėtų pabrėžti, kad Europa yra vieninga, tačiau einantis Tarybos Pirmininko pareigas teigia, jog skirtumai tebeegzistuoja. Viliuosi, kad einantis Tarybos Pirmininko pareigas, kuris šiandien turėtų čia būti, kitą kartą padarys pranešimą šio susitikimo tema. Jeigu skirtumai išliks, niekas neišdegs. Mums reikia, kad Europa būtų stiprios dvasios, greita ir vieningai siekti tikslo artimiausiomis savaitėmis ar mėnesiais, pasiruošusi atsikratyti vadinamojo „blogo“ turto, kuris paralyžiuoja bankų balansus, pasirengusi reformuoti bankų praktiką, kad atkurtų kreditingumą, ir pasiruošusi sutikti, kad dabartinio skatinimo priemonių rinkinio gali nepakakti, nes, jeigu nėra pasaulinės finansų sistemos, kurią būtų galima remti, tai netinka ir TVF, ir kol praktikuojamas savavališkas susidorojimas, kurį atsakingos valstybės narės turi sušvelninti dėl išpareigojimų nevykdymo, tai gali būti kelio ekonominio žlugimo paplitimui užkirtimo kaina.

Paprastai sakant, reikia, kad Taryba, Komisija ir Parlamentas dirbtų išvien: šaltakraujiškai, ramiai, kolektyviai, kad procedūra nepranoktų savo tikslo. Europa nebegali ilgiau gesinti gaisro. Atėjo laikas esminei reformai, kuri užtikrins naujas darbo vietas dabar ir saugumą ateityje.

Cristiana Muscardini, *UEN frakcijos vardu.* – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, A. Vondra kalbėjo apie „priežiūros griežtinimą“, tačiau mes norėtume informacijos apie tai, kiek nebiržinių (OTC) išvestinių priemonių vis dar turi Europos bankai, kiek pinigų tenka pasauliniu lygmeniu. Gali būti, kad Komisija ir Taryba nuspręs įšaldyti išvestines priemones, bent jau tam, kad pateiktų jas pasauliniu mastu, ir sustabdytų prekybą šiais produktais. Gali būti, kad nacionalizuotuose bankuose tokios išvestinės priemonės vis dar priklauso „blogam“ turtui, bet taip pat akivaizdžiai kelia susirūpinimą vystymusi. Priežiūros griežtinimas taip pat reiškia, kad mes privalome ne tik, kaip sako Komisija, turėti galią švariai išvalyti bankų sistemą ir patikrinti reglamentus, bet taip pat pateikti naujų pasiūlymų.

Taigi jeigu jaudinamės dėl automobilių pramonės, tokių patį susirūpinimą mums turėtų kelti mažosios ir vidutinės įmonės bei nesąžininga konkurencija, kylanti už ES ribų. Taryba dar nenusprendė ratifikuoti ir paskatinti produktų kilmės ženklinimo, kaip ką tik pasakė Pirmininkas J. M. Barroso, vienintelės neprotekcionistinės, tačiau produktus ir jų vartotojus apsaugančios sistemos. Tam, kad padėtume verslui, turime ne tik skatinti naujas kredito linijas, bet ir suteikti mažosioms ir vidutinėms įmonėms greitesnio ir pigesnio paslankumo galimybę, jei norime, kad šios įmonės vėliau prisitaikytų nei bankrutuotų. Daugelis jų šiuo metu yra netekusios 50 proc. užsakymų, todėl yra priversto kreiptis pagalbos į bankus. Tačiau bankai nenori skolinti, o bankų akcijos žlugo dėl išvestinių priemonių. Tai užburtas ratas. Turite išsivaduoti iš šios painiausios ir ieškoti realių sprendimų, o ne vien teikti nenaudingus pasiūlymus.

Rebecca Harms, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, penktųjų šios Parlamento kadencijos diskusijų apie Lisabonos strategijos sėkmę ir nesėkmes proga norėčiau paklausti, kaip galėjo nutikti, kad dabar staiga prabundame pačios rimčiausios šių laikų krizės viduryje, lyg tai būtų stichinė nelaimė, nors metai iš metų tvirtinome, kad strategija sėkminga, o jos sėkmė buvo įvertinta. Tai neturėtų būti precedentas ir nesąžiningas Lisabonos strategijos įvertinimas, mano nuomone, yra vienas iš klausimų, kuriuos derėtų išspręsti.

Prieš metus tokios pat diskusijos metu Europos Parlamentas primygtinai siūlė Komisijai užtikrinti finansų rinkų stabilumą, nes jau tuomet nustatėme artėjančios krizės požymius. J. M. Barroso, į šį pageidavimą nebuvo atsižvelgta ir nieko nepadaryta. Dabar, kaip M. Schulz minėjo, jau keletą mėnesių diskutuojame apie žlugimą, neužtikrindami būtinų naujų reglamentų. Mano požiūris į tai yra kiek kitoks nei kitų narių. Manau, kad daugelis Komisijos ir nacionalinių vyriausybių narių vis dar yra įsitikinę, kad nereguluojama rinka, susidedanti iš stiprių dalyvių, gali susireguliuoti pati savaime. Jeigu apsiribosime tik greitu lėšų skyrimu bankų sistemai ir valstybės garantijų teikimu, kartu nesukurdami visiškai naujos finansų rinkų struktūros, be jokios abejonės, pralaimėsime. Taip iš krizės neišsivaduosime ir ekonomika nebus iš tikrųjų atkurta.

Diskusija dėl ryšio tarp klimato kaitos politikos, tvarumo strategijos ir krizės valdymo yra tiesiog prieštaringa. Kiekvienais metais šia tema išgirstame daugybę raminančių žodžių. Vis dėlto jei pažvelgtumėte į dabartinius ekonomikos atkūrimo planus Europos ir nacionalini lygmenimis, pamatytumėte daug gražbyliavimo, bet mažai rimto požiūrio į tvarumo, klimato apsaugos ir veiksmingo išteklių naudojimo tikslus. Tokie ekonomikos atkūrimo planai nesuteikia pakankamai priemonių, kad Europos ekonomika galėtų stoti akis į akį su savo ateitimi. Jie paprasčiausiai daugiau ar mažiau vienodi.

Jiří Maštálka, GUE/NGL frakcijos vardu. – (CS) Ponios ir ponai, bendra ekonomikos augimo ir užimtumo programa, kitaip žinoma kaip Lisabonos strategija, buvo pradėta įgyvendinti 2005 m. Dabar 2009-ieji ir, nepaisant visko, mes susidūrėme su augančiu skurdu ir analogo istorijoje neturinčia ekonomikos bei finansų krize. Be to, pasak paskutinių prognozių, kad 2009 m. bedarbių skaičius ES išaugs beveik 3,5 mln. Nepaisant visų priimtų priemonių, nedarbas didėja. Aš esu ne vienintelis, manantis, kad kažkas čia ne taip. Šiandieninė padėtis rodo, kad dabartinė politika, labiausiai palaikiusi didelių pelnų kaupimąsi stambių komercinių ir finansinių grupių rankose, didžiulių monopolijų kūrimąsi ir darbuotojų bei eilinių žmonių gyvenimo sąlygų bloginimą, patyrė nesėkmę. Europa privalo pasirinkti kitą kelią. Taryba pavasarinio susitikimo metu turėtų patvirtinti Europos solidarumo ir tvaraus vystymosi strategiją bei naują ekonominių, socialinių ir aplinkosaugos politikų rinkinį, skirtą paremti investicijas ypač į darbo kokybę, kvalifikacijos kėlimą, infrastruktūros pagalbos programas, sanglaudos politiką, aplinkosaugą ir pagerintą sveikatos apsaugą bei saugą darbe. Didžiulė problema, su kuria susiduria valstybės narės (įskaitant Čekiją), yra kompanijų išsikėlimas. ES turėtų nustatyti reglamentavimo sistemą, pagal kurią įmonės būtų baudžiamos už persikėlimą į kitą vietovę, pvz., ES finansinę paramą susiejant su sąlyga, kad įmonė turi vykdyti įsipareigojimus, liečiančius darbo vietų apsaugą ir vietinę plėtrą. Ypač dabar, finansų ir ekonomikos krizės metu, mums reikia ne tik solidarumo, bet taip pat griežtų ir greitai veikiančių taisyklių bei priemonių, skirtų bendromis jėgomis gintis nuo krizės. Tokiu būdu mes taip pat užmegsime kilnų ryšį su Jeanu Monnet, kurį prisimename šiandien, paveldu.

Nigel Farage, IND/DEM frakcijos vardu. – Pone pirmininke, šį ryt beatodairiškai svaidomasi sąvoka „Europos solidarumas“. Norėčiau tuo suabejoti.

Mes negalime suteikti valios visiškai laisvai veikti tam, kad ištrauktume iš bėdos Rytų Europos šalis. Mes neturime tam pinigų. Ekonominė prasme planas yra gana nepatikimas ir, kas svarbiausia, politiškai nepriimtinas Prancūzijos, Didžiosios Britanijos ir Vokietijos mokesčių mokėtojams. Atrodo, kad Didžiosios Britanijos izdo sekretorius Alistair Darling yra šio plano šalininkas. Jis išsikraustė iš proto! Jis sako, kad atėjo laikas Europai remtis bendradarbiavimo vertybėmis, tarsi būtume viena laiminga šeima.

Ką gi Vengrijos ministras pirmininkas Ferenc Gyurcsany šią Europos Solidarumo idėją išsklaido. Jis reikalauja, kad Europos Sąjunga padėtų tokioms šalims kaip jo įveikti ekonomikos sunkumus, suteikdama 180 mlrd. EUR paramą, ir žada, kad jeigu to nepadarysime, penki milijonai bedarbių emigrantų patrauks į vakarus, į mūsų valstybes. Tai ne kas kita kaip šantažas, patvirtinantis, kad, įsileisdami į Europos Sąjungą tokias šalis kaip Vengrija, padarėme kvailystę, o palikdami atviras sienas toliau elgiamės kaip kvailiai.

Vienintelis atsakymas, kurį šiandien išgirdau šiuose Rūmuose, yra pasiūlymas didinti savo galią Europos Sąjungoje – didesnė galia padės viską sutvarkyti. Gerai, pažvelkite: Prancūzijos, Nyderlandų ir Airijos balsuotojai jums leido aiškiai suprasti, ką mano. Jūs neturite teisės į didesnę valdžią Europos Sąjungoje. Manau, kad šių metų Europos Parlamento rinkimuose žmonės balsuos atsižvelgdami į ekonomikos krizę,

ir tikiuosi, kad šį kartą jie pasiųs jums tokią aiškią ir garsią žinią, kad jūs išsyk paprasčiausiai nebegalėsite jos ignoruoti.

Pirmininkas. – Nigeli Farage'ai, gal ir ne visada mes laimingi, kad priklausome Europos šeimai, bet jūs taip pat esate jos narys.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Ponios ir ponai, priešingai, nei ankstesnis kalbėtojas, aš esu tvirtai įsitikinusi, kad būsimas Europos Vadovų Tarybos susitikimas vyks vadovaujantis dabar pirmininkaujančios Čekijos šūkiu „Europa be kliūčių“. Tikiuosi, kad šiandien nedalyvaujantis einantis Tarybos Pirmininko pareigas Mirek Topolánek nepasiduos B. Obamos administracijos spaudimui dėl naujų reglamentų ir dėl mokesčių mokėtojų pinigų investavimo į ekonomiką.

Būsimas Tarybos susitikimas taip pat turėtų atmesti J. M. Barroso Komisijos žaliųjų lobistų planą, pagal kurį daugiamilijardė parama būtų skirta atsinaujinantiems energijos šaltiniams. Ekonomikos teorija ir istoriškai patvirtinta praktika aiškiai rodo, kad tai nepadės sustabdyti ekonomikos žlugimą arba nedarbo augimą. Priešingai, ponios ir ponai, tai tik pagilins krizę ir padidins ateities riziką, ypač infliacijos, riziką. Netikiu, kad bet kuris sveiko proto politikas norėtų prisidėti prie didelio kainų augimo ir eilinių piliečių santaupų nuvertėjimo. Viliuosi, kad pirmininkaujanti valstybė toliau atkakliai gins liberalizavimą ir pasisakys už prekybos kliūčių ir protekcionizmo pašalinimą.

Ponios ir ponai, kaip žinome, JAV vyriausybės vykdomas ekonomikos politikos reglamentavimas atliko esminį vaidmenį sukeliant dabartinę krizę. Užuoť iš to pasimokiusios, ES institucijos nuo praeitų metų liepos 1 d., t. y. per devynis mėnesius, patvirtino neįtikėtiną skaičių teisės aktų: 519 reglamentų ir 68 direktyvas. Jeigu pirmininkaujanti Čekija nori atitikti savo šūkį „Europa be kliūčių“ ir būti patikima bei naudinga, ji turėtų ne rengti daugiau susitikimų, o nedelsdama patikrinti visus ES teisės aktus ir išmesti kiek galima daugiau suvaržymų, susijusių su aplinkosauga, lytimi, socialiniais reikalais ir įdarbinimu. Taryba taip pat turėtų susimąstyti dėl to, kaip suvaldyti išsipūtusią socialinę padėtį ir kaip sumažinti aukštus mokesčius bei draudimą. Tik tokiu būdu mes galėsime greitai atgauti racionalią žmonių ir rinkos veiklą, be kurios paprasčiausiai nebus įmanoma pergyventi dabartinės krizės.

Klaus-Heiner Lehne (PPE-DE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kartais negaliu patikėti tuo, ką girdžiu. M. Schulzai, iniciatyva dėl rizikos draudimo fondų ir privataus kapitalo reglamentavimo bei skaidrių taisyklių priklauso Teisės reikalų komitetui.

2006 m. Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos nariai Teisės reikalų komitete pradėjo aktyviai reikalauti nustatyti atitinkamas taisykles. Teisės aktų ataskaita, kurią užsakėme savo iniciatyva, nebuvo parengta, nes Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pirmininkas, kuris, kaip gerai žinome, yra Europos Parlamento socialistų frakcijos narys, pradėjo visiškai nereikalingus ginčus dėl kompetencijos. Todėl mes mėnesių mėnesius, o gal net ne vienus metus, bandėme pasiekti susitarimą, kol galiausiai praėjusių metų rugsėjo mėn. priėmėme savo iniciatyva užsakytas teisės aktų ataskaitas šiuo klausimu – tai P. N. Rasmusseno ir K. H. Lehne ataskaitos.

Asmuo, pasisakęs prieš šios srities reglamentavimą Taryboje, buvo Gordon Brown. Jis akivaizdžiai nėra PPE-DE narys, tačiau priklauso jūsų frakcijai. Pastaraisiais metais A. Merkel ir P. N. Rasmussen visose diskusijose, tiek vykusiose Europos Vadovų Tarybos, tiek G8 susitikimuose, pasisakė už šios srities reglamentavimą.

Problema glūdi tame, kad Europos Sąjungos socialistai visada labai trukdė šias sritis įtraukti į reglamentavimą. Pastaruoju metu nuomonės pasikeitė ir tai nulėmė dabartinę mūsų poziciją. Tai vienas iš istorinių šios srities faktų. Aš paprasčiausiai noriu pasakyti, kad retorika, kurią girdime, labai skiriasi nuo pastarųjų mėnesių ir metų tikrovės. Deja, taip jau yra.

Galima norėčiau paminėti keletą sričių, kuriose turime bendrų interesų. Šiandien pasiruošimo rezoliucijai dėl Lisabonos proceso metu tarp parlamentinių frakcijų vyranči atmosfera iniciatyvinėje grupėje buvo kaip niekad gera. Dėl tos priežasties mes susitarėme dėl beveik visų sričių ir parengėme gerą rezoliuciją.

Nereikėtų diskutuoti iki pamėlynavimo. Vietoj to turėtume aiškiai pasakyti, kad tai bendrų interesų sritis. Europos piliečiai tikisi, kad krizės metu veiksime išvien ir nebūsime nusistatę vieni prieš kitus.

(Plojimai) <BRK>

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Pone pirmininke, tai sunkiausia krizė nuo 1929 m. ir padėtis toliau blogėja: nedarbas nesustabdomai auga.

Štai ką prieš pora mėnesių pasakiau Komisijos Pirmininkui: „Prašau neperdėti savo nuopelnų dėl Europos Vadovų Tarybos susitikimo sprendimų 2008 m. gruodžio mėn. Nepieškite pernelyg rožinio Europos ateities paveikslą“. Tačiau būtent tai jūs ir darote. Jūs nesuteikėte 3,3 proc. finansinės paramos Europai – juk nesuteikėte! Kai kalbate apie savaimines stabilizavimo priemones, turėkite omenyje, kad jos jau įtrauktos į prognozes. Pagal sausio mėn. išdėstytą Komisijos nuomonę, prognozuojami -2 proc., o dabar Europos centrinis bankas sako, kad tikimasi -3 proc. Kai kalbate apie 1,5 proc. finansinę paramą, turėkite omenyje, kad ji nėra lygi 1,5 proc., nes, pasak Bruegel instituto, ji sieks 0,9 proc. – tai patvirtinta dokumentais.

Dabar padėtis yra tokia: mes nesirūpiname užimtumu, nedarbas nevaldomai auga, o mūsų parama Europai yra ne 3,3 proc., o 0,9 proc. Jeigu liepiate mums palaukti geresnių laikų ir sutinkate su J.-C. Junckeru, kuris vakar pasakė, kad padarėme pakankamai, noriu pasakyti: jūs nepadarėte pakankamai – žmonės iš Europos tikisi daugiau, nei šiandien žadate.

Mano požiūris yra toks: artimiausiomis savaitėmis susitiksime su B. Obama, naujuoju Jungtinių Valstijų prezidentu. Jis ketina investuoti 1,8 proc. bendro nacionalinio produkto. Mūsų dalis bus daugiau per perpus mažesnė. Ar galite įsivaizduoti, kad Europa užims padėtį, kurioje mes būsimė tie, kurie daro mažiau, bet reikalauja daugiau, nei mūsų amerikiečiai draugai. Ar galite įsivaizduoti, kad Europos Sąjunga bus gerbiama?

Noriu pasakyti, kad turime įdėti daugiau pastangų ir sukurti išsamų planą, kuriame bus numatytas kovo 19 d. susitikimas, vyksiantis po devynių dienų, susitikimas Londone balandžio 2 d., susitikimas užimtumo klausimams spręsti gegužės mėn. Prahoje ir birželio mėn. susitikimas. Kreipiuosi į jus, Komisijos Pirmininke, prašydamas įdėti naujų, visapusių pastangų į ekonomikos atkūrimą. Jei to nepadarysime, pralaimėsime. Nekalbu, kad sulauksime geresnių laikų kitais metais, tai pasaulinė krizė ir į ją reikia žiūrėti rimtai.

Galiausiai norėčiau pakalbėti apie solidarumą. Atėjo laikas nepaisyti naujų demarkacijos linijų, nubrėžtų tarp Europos sąjungos senbuvų ir tų valstybių, kurios į ES įstojo gavusios pažadą, kad šį narystę reikš geresnį gyvenimą eiliniams žmonėms. Išvenkime naujos ekonominės demarkacijos tarp senbuvų ir naujokių. Parodykime tikrąjį solidarumą. Todėl prašau jūsų, Komisijos Pirmininke, apsvarstyti naujas finansines galimybes padėti mūsų naujiems draugams. Vienos tokių galimybių yra euroobligacijos ir Europos investicijų banko pagalba. Prašau į tai žiūrėti rimtai ir neleisti mums padaryti per mažai ir per vėlai, kaip nutiko Japonijai, leiskite mums parodyti, kad Europai rūpi jos žmonės, kad Europa solidari su silpniausiomis Sąjungos narėmis.

Jules Maaten (ALDE). – (NL) Pone pirmininke, dabar, kai į pabaigą eina pirminis Lisabonos strategijos laikotarpis, matome, kad 2000 m. vyriausybės vadovų užsibrėžti tikslai nebuvo pakankamai pasiekti. Ypač šios ekonomikos krizės metu, nors labai svarbu, kad į Lisabonos strategiją būtų žiūrima rimtai. Jei taip būtų, Europa greičiausiai būtų geriau pasirengusi ekonomikos nuosmukiui.

Vienas iš svarbiausių Lisabonos strategijos susitarimų yra tikslas 3 proc. bendrojo vidaus produkto skirti moksliniams tyrimams ir plėtrai: du trečdalius finansuotų privatus sektorius, o vieną trečdalį – vyriausybę. Tačiau tai, kad vargu ar kuri nors Europos sąjungos šalis pasieks šį tikslą, stabdo naujovių diegimą Europos Sąjungoje. Pasaulio krizės metu Europai reikės rasti savyje jėgų darsyk pakelti ekonomiką iki reikalaujamo lygio.

Tuo pačiu metu, savaime suprantama, stebina tai, kad didelė ES biudžeto dalis turėtų būti toliau skiriama perdėtam senosios ekonomikos, kuriai priklauso žemės ūkis ir regioniniai fondai, subsidijavimui, o mokslinių tyrimų srityje užsibrėžti investicijų tikslai lieka nepasiekti. Galimybių apstu. Tik pagalvokite, pvz., apie švarią aplinką, medicinos technologijas arba augantį Europos kompiuterių žaidimų sektorių, kuriems teikiama specifinė parama pasitvirtina.

Pone pirmininke, dinamiška ir gerai į naujoves orientuota ekonomika gali padėti išjudinti naujas pramonės šakas, technologijas ir produktus. Būtent to reikia norint išsivaduoti iš recesijos. Krizė mums leidžia ir kartu mus verčia įvykdyti žūtbut reikalingas reformas.

Norėčiau primygtinai pasiūlyti valstybėms narėms rimtai vertinti savo susitarimus, nes kai užsibrėžiami dideli tikslai, reikia didelio ryžto jiems pasiekti. Jei to nepadarysime, ES neteks pasitikėjimo. Bendra politika reikalauja visų įmanomų kiekvienos valstybės narės pastangų ir neleidžia ištižti.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (PL) Pone pirmininke, viskas rodo, kad Lisabonos strategijos dešimtmečio tikslai žlugs. Nei pati strategija, nei nuolatinės kalbos apie Lisabonos sutartį nėra tikrasis atsakas į pasaulinę ekonomikos krizę. Būsimo Tarybos susitikimo metu Airijos ministras pirmininkas praneš mums apie veiksmus, kurių buvo imtasi Lisabonos sutarčiai įteisinti. Pasekdama Prancūzijos ir Nyderlandų pavyzdžiu, Airija referendumu atmetė iš dalies pakeistą Europos Konstituciją. Airijos piliečių niekas neįtikino išsižadėti

dalies suvereniteto biurokratinės struktūros pavadinimu Europos Sąjunga vardan. Šiuo metu, užuot laukus Vokietijos Konstitucinio teismo sprendimo, kuris gali galutinai palaidoti užmarštin Lisabonos sutartį, mėginama įtikinti airius, jiems žadant privilegijas, kurių šiaip nerasi pateiktame dokumente.

Didelės ekonomikos krizės akivaizdoje kreipiuosi su prašymu baigti beprasmius ginčus ES viduje ir imtis atitinkamų priemonių, paremtų esamomis sutartimis ir įkvėptų solidarumo.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, šiuo sunkmečiu mums reikia stipraus impulso Europos lygmeniu.

Nacionalinės valstybės veikdamos pavieniui nesugebės duoti pakankamai stipraus ir suderinto atsakymo. Todėl skubiai reikia Europos paskatinimo. O ką matome šiandien? Komisiją, kuri, kaip ir jos pirmininkas, pavargo, pritrūko įžvalgumo ir neteko politinės drąsos. 5 mlrd. EUR vertės ekonomikos atkūrimo planas nėra tikras atkūrimo planas, nes 50 proc. iš sąrašo pateiktų projektų nesulauks investicijų nei 2009, nei 2010 m., nes, pvz., anglies dioksido sekvestracija nebus paruošta!

J. Daul yra visiškai teisus. Atėjo laikas mums parodyti solidarumą ir novatoriškumą. Jeigu Komisija paisys „Margaretos“ Merkel („Noriu atgauti savo pinigų“) ir sudarys sąrašą, pagal kurį daugiau pinigų bus skiriama stiprioms ekonomikoms, mes negalėsime padėti padaryti pažangos savo kolegoms Rytų Europos šalyse, kuriems pagalbos reikia dabar pat.

Todėl reikia naujovių dviejose srityse. Visų pirma neturėtume šių 5 mlrd. EUR iššvaistyti valstybės pagalbai. Vietoj to reikėtų pinigų sutelkti Europos investicijų banke. Šiuo metu bankas didina savo kapitalą 76 mlrd. EUR ir derasi su Europos centriniu banku dėl su likvidumu susijusių pagerinimų. Todėl didžiąją dalį iš šių 5 mlrd. EUR derėtų skirti garantijų fondams, kad viešąjį ir privatų sektorius paskatintume investuoti 20, 25 ar 30 mlrd. EUR. Visų antra privalome išplėsti ekonomikos atkūrimo planą, į jį įtraukiant ekologiškas technologijas, atsinaujinančius energijos šaltinius ir investicijas į Europos miestų ir miestelių pastatus.

Šiuo metu prezidentas B. Obama ekologiškoms technologijoms skiria dešimt kartų daugiau rizikos kapitalo nei Europa. Todėl susidūrę su kitu dideliu ekonomikos sunkumu mes pralaimėsime kovą.

Sahra Wagenknecht (GUE/NGL). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, su visais ekonomikos atkūrimo planais susijęs lemiamas klausimas, kurį kelia visa Europa, be jokios abejonės, yra šis: kas gaus pinigų? Ar bus daugiau laisvės suteikta bankams, nepaisant to, kad mokesčių mokėtojams, vertinant ilguoju laikotarpiu, gerokai pigiau atsieitų bankų nacionalizavimas jau dabar? Ar palengvinsime stambių įmonių ir didelius atlyginimus gaunančių asmenų našta nepaisant to, kad jie jau ne vienus metus visoje Europoje pelnosi iš mokesčių lengvatų? Kuo daugiau pinigų bus iššvaistyta tokiems dalykams, tuo labiau atrodys, kad programos žlugę ir Europos ekonomikos padėtis be perstojo pavojingai blogės.

Ilgalaikė privatizavimo, reglamentavimo panaikinimo ir liberalizavimo politika nulėmė gerovės susikaupimą aplink dešimt tūkstančių išrinktųjų. Be to, tokia politika nulėmė šiandieninę krizę. Bet kuris, tikintis, kad krizę galima pergyventi ir toliau vykdant tą pačią negerokai pakeistą politiką, visiškai nesupranta mūsų padėties. Reikia elgtis visiškai priešingai. Užuot pirkę bankų „blogą“ turtą, turėtume iš mokesčių gautus pinigus skirti mokyklų ir ligoninių renovacijai ir ekologiškos ekonomikos skatinimui. Jeigu viešosios lėšos atiduodamos privačioms įmonėms, turi būti taikomi principai „jokių mokesčių mokėtojų pinigų, jeigu neužtikrinamas užimtumas“ ir ypač „jokių mokesčių mokėtojų pinigų, jeigu nesuteikiamos nuosavybės teisės visuomenei“, kad valstybė ir visų pirma piliečiai turėtų naudos iš būsimo pelno. Visų geriausias ekonomikos atkūrimo planas būtų radikalus gerovės ir lėšų perskirstymas „iš viršaus į apačią“. Mažai apmokamas Europos sektorius, užuot nuolat globojamas, turi būti sumažintas. Europoje reikia padidinti minimalų atlyginimą ir užtikrinti geresnes socialines paslaugas. Reikia tokių mokesčių tarifų, kurie užtikrintų, jog milijonieriai ir senosios finansų rinkos spekuliantai prisiimtų atsakomybę už milžiniškus nuostolius, o ne didžioji dalis piliečių, nė kiek nepasipelnusių iš ekonomikos suklestėjimo. Manau, kad socialinė teisybė dabar yra vienintelė protinga ekonomikos politika. Tai vienintelis būdas išbristi iš šios pražūtingos krizės.

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Pone pirmininke, Lisabonos strategija priklauso vieniems geriausių ES projektų. Valstybės narės ketina savanoriškai reformuoti savo ekonomikas, kad sukurtų gerovę ir užtikrintų galimybę prisitaikyti tiek prie numatytų pokyčių, pvz., visuomenės senėjimo, tiek prie nenumatytų, pvz., finansų rinkų žlugimo. Strategijos pagrindinė mintis yra skatinti veiksmingas rinkas, verslą, švietimą, mokslinius tyrimus ir pastovius valstybės finansus – šiuo metu mes patiriame išbandymą.

Jeigu tuo metu, kai mus ištiko finansų krizė, būtume visi turėję lanksčią ekonomiką, tinkamą pinigų politiką ir tvirtus valstybės finansus, Europa būtų labiau pasisekė. Tačiau viso to neturime. Lisabonos strategija nebuvo

įgyvendinta, nors tuo pačiu metu euras nulėmė pernelyg paprastą pinigų politiką Airijoje, Ispanijoje, Italijoje ir Graikijoje. Be to, keletas šalių, prisidengdamos euru, galėjo blogai sutvarkyti savo viešuosius finansus. Todėl disbalansas yra milžiniškas. Lisabonos strategija – tai gera mintis, kuri buvo prastai įgyvendinama. Euras – bloga mintis, dėl kurios tik padidėjo rūpesčiai.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiuo krizės metu bus parodyta struktūrų vertė ir naudingumas. Krizė mums parodė, kad Briuselio Europa yra visiškai nenaudinga. Ekonomikos atkūrimo planas, pompastiškai apibūdinamas kaip „Europos“, iš tikrųjų tėra lėšų suma, dėl kurios sprendimą priėmė valstybės narės. Europos biudžeto indėlis sudaro tik nedidelę jos dalį.

Nors tikrosios ekonomikos ir užimtumo paramai skiriama 200 mlrd. EUR, iš jų 2 mlrd. EUR tenka bankams, be jokių garantijų, kad jie šiuos pinigus panaudos įmonėms ir privatiems asmenims finansuoti. Privatizuotas pelnas, visuomeniniai nuostoliai – toks yra paskutinis panašių ekonomikos politikų (tiek liberalių, tiek socialistinių) žodis.

Ar tai Europos solidarumas ar parama valstybėms? Kovo 1 d. įvykusio neoficialaus susitikimo dalyviai rinkos ir konkurencingumo labui sutartinai atmetė pagalbos automobilių pramonės sektoriui susiejimą su tam tikromis sąlygomis. Politika ir logika nepasikeitė, o saitai su sistema, atvedusia mus į katastrofą, nenutraukti! Mes ant bedugnės krašto, o po kelių dienų valstybių ir vyriausybių vadovai ketina mūsų paprašyti žengti didelį žingsnį į priekį.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Pone pirmininke, kaip Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos koordinatorius regioninės politikos klausimais norėčiau pasakyti, kad pageidaujamas lankstesnis požiūris į investicijas ir užimtumą bei aiškesnis dėmesys šioms sritims tampa tikrove. Būtent šiuo krizės metu sanglaudos politika yra labai vertinga, kai kalbame apie Bendrijos investicijas. Šiuo metu per metus tam skiriame maždaug 50 mlrd. EUR, iš kurių 65 proc. tenka prioritetinėms Lisabonos susitarimų sritims. Tai yra veiksmingas mūsų indėlis, taip mes keliamo darbuotojų kvalifikaciją ir imamės įvairiausių regioninių iniciatyvų po to, kai krizė baigsis.

PPE-DE frakcija norėtų išlaikyti šį integruotą finansinį požiūrį ir jo neskaldyti. Už lankstesnio požiūrio glūdi siekis pagreitinti kalendorinius išlaidų planus, supaprastinti patvirtinimo procedūrą ir veiksmingiau tvarkytis su pasirodymo išlaidomis, gerokai išplėsti EIB galimybes tam tikrų programų būdu, įskaitant tvarią miestų aplinkos rekonstrukciją ir daugiau galimybių energetikos efektyvumui, taip pat ir ES senbuvėse. Mane džiugina šie žingsniai intensyvesnio požiūrio ir lankstumo link.

Antroje kovo mėn. pusėje plenarinio posėdžio metu diskutuosime apie sanglaudos politikos pakeitimus. Taip pat atitinkamai pataisyšime fondų reglamentus ir parengsime pagrindą naujai sanglaudos formulotei – teritorinei sanglaudai, sistemai po 2013 m.

Kaip buvo ką tik pasakyta, mes esame įsipareigoję veikti kokybiškai, įskaitant įvairias grupes, mokslinius tyrimus ir plėtrą, naujoves bei kaimo plėtrą, todėl užtikrinsime, kad žinių ekonomika ir konkurencingumas Europoje būtų skatinami. Tai taikoma visiems regionams ir visoms valstybėms narėms. Tokiu būdu Europa liks matoma, o mes prisidėsime prie didesnio Europos solidarumo net ir pasibaigus krizei.

Edit Herczog (PSE). – Pone pirmininke, norėčiau pradėti nuo atsakymo N. Farage'ui. Jeigu iki šiol nebūtų aišku, kad Parlamentas turėtų būti vieningas, manau, jog N. Farage būtų mus visus įtikinęs, kad privalome likti vieningi kaip Europos Sąjungos nariai.

ES smogė sisteminė krizė ir mes turime užduoti sau klausimą, kodėl dešimt metų trukmės Lisabonos strategija mūsų neišgelbėjo. Ar galėjome užsibrėžti geresnį tikslą? Ar galėjome gauti geresnį rezultatą? Ar galėjome pasirinkti adekvatesnį būdą, o gal laukėme, kol kas nors tai padarys už mus?

Socialistų frakcija mano, jog gerai turėti vieną visapusę ateities strategiją ir konkurencingumo ir socialinio bei aplinkos tvarumo siekti viena bendra strategija. Socialistų atsakymas yra toks: mums reikia pasiekti Lisabonos strategijos tikslus visoje Europoje, to reikia visiems europiečiams, įskaitant ir pačius pažeidžiamiausius bei skurdžiausius.

Mes turime stabilizuoti finansų rinkas ir sumažinti panašių krizių riziką ateityje. Tačiau mes neremsime politikos, kuri mūsų išteklius atiduoda mokesčių rojams ir papildo keleto žmonių banko sąskaitas. Reikia stabilizuoti tikrąsias valstybių narių ekonomikas visoje Europoje ir visuose sektoriuose, ypač mažų ir vidutinių įmonių, tačiau turime prisiimti atsakomybę už užimtumo rėmimą ir neleisti tokioms įmonėms vien tik siekti pelno.

Turime siekti naujovių mokslinių tyrimų ir plėtros bei skaitmeninės televizijos srityse, taip pat lavinti Europos piliečių igūdžius, kad jie galėtų naudotis šiomis technologijomis. Per intelektinės nuosavybės teisių politiką skirsime lėšų žinioms išsaugoti. Mums reikia stabilizuoti Europą kaip visumą, bet turime matyti plačiau, už Europos ribų, pažeidžiamiausias pasaulio dalis, todėl neketiname kurti naujų demarkacijos linijų Europos Sąjungos viduje,

Turime mobilizuoti visus veikėjus. Veiksmas, veiksmas, veiksmas ir rezultatai. Vien tik žodžiai neatneš sėkmės. Nepakanka padaryti daug, tačiau būtina padaryti pakankamai. Prašome Komisijos ir Tarybos neapsiriboti pavasarinio susitikimu ir mūsų žinių perduoti G20 šalims. Štai ko iš mūsų tikisi eiliniai žmonės. Veikime drauge.

Ona Juknevičienė (ALDE). – (LT) Noriu atkreipti dėmesį į keletą aplinkybių, kurios man atrodo svarbios sprendžiant išsaugojimo ir naujų darbo vietų kūrimo klausimą. Pirma, tai pasaulio ekonomikos krizė, kuri verčia mus permąstyti, naujai vertinti užimtumo strategiją. Antra, privalome labai kritiškai įvertinti tai, ką jau esame sukūrę ir mūsų pačių priimtų strategijų įgyvendinimo efektyvumą. Todėl raginu Komisiją labai kritiškai įvertinti, kaip Bendrijos narės naudoja užimtumo skatinimui skirtas lėšas. Iki šiol galiojanti praktika daugiausia lėšų skirti kvalifikacijai, perkvalifikavimui, įvairiems mokymams, mano galva, yra neveiksminga. Investavimas į smulkų ir vidutinį verslą, mikrokreditai yra veiksmingiausia naujų darbo vietų kūrimo priemonė. Tam galima būtų efektyviau naudoti ir socialinio, ir globalizacijos fondo lėšas. Valstybės narės turi pateikti socialinio ir globalizacijos fondo lėšų panaudojimo ataskaitas, ypač parodydamos, kiek naujų darbo vietų sukurta. Už neefektyvų naudojimą turi būti baudžiama. Atsiranda vis daugiau vadinamųjų savo noru atleidžiamų darbuotojų. Jie lieka be darbo, be socialinės ir finansinės paramos. Todėl čia turėtume įtraukti profsąjungas, kad jos apgintų mūsų žmonių interesus. Raginu Komisiją ir Bendrijos nares susitelkti ties šiuo svarbiu klausimu.

Guntars Krasts (UEN). – (LV) Dėkoju, pone pirmininke. Dabartinės krizės metu geriau padaryti daugiau nei laukti. Todėl pasiūlytos ekonomikos skatinimo priemonės tikrai turėtų sulaukti mūsų paramos. Vis dėlto naujosios valstybės narės iš Rytų Europos, išskyrus kelias, tarptautinės skolinimo rinkos užtrenkė duris, pasireiškia kapitalo nutekėjimas, o Vakarų Europos bankai, kurie atsiskaito su didžiąja dalimi regiono rinkos, pakeitė dar neseniai taikytą dosnią skolinimo politiką kur kas atsargesne. Šių valstybių narių galimybės pasinaudoti finansinėmis ir fiskalinėmis priemonėmis yra ribotos arba jų išvis nėra. Be to, didžiojoje dalyje tokių šalių, besiruošiančių prisijungti prie euro zonos, konvergencijos kriterijai taip pat vidutinės trukmės laikotarpiu apribos galimas ekonomikos skatinimo priemones. Vienintelė reali ekonomikos skatinimo ir Lisabonos strategijos įgyvendinimo priemonė šiose šalyse yra Europos Sąjungos fondų lėšos. Tačiau jų siekiant gali būti sunku rasti bendrą finansavimą ir dėl to gali pailgėti lėšų gavimo laikotarpis. Jei norime paskatinti Rytų Europos šalių ekonomiką, turime skubiai susitarti dėl Europos Sąjungos lėšų skyrimo taisyklių pakeitimų. Lėšų skyrimo procedūras reikia gerokai supaprastinti, bendras valstybės ir privataus sektoriaus finansavimas turi būti sumažintas, o lėšų gavimo galutiniai terminai – prailginti. Reikia rasti realias galimybes pasinaudoti Europos investicijų banko bei Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko finansavimu. Tokie sprendimai duotų svarbų ženklą Rytų Europos rinkos atkūrimui ir stabilizavimui. Dėkoju.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Dėkoju jums, pone pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos nariai. Turime pasinaudoti finansų krizės suteikta galimybe imtis radikalaus ekologiškos Europos ekonomikos skatinimo ir sustabdyti klimato kaitą.

Tačiau Komisija tokia galimybe nesinaudoja ir pasikliauna gelbėjimo priemonių rinkiniu, apimančiu pasenusius, pvz., kelių statybos ir automobilių pramonės, projektus. Lygiavertės investicijos į nesveikas ekonomikos struktūras būtų puiki galimybė. Tai ne koks nors išvalgus projektas, kuris leistų žmonėms nebesijaudinti dėl pragyvenimo šaltinio netekimo. Naudojimosi struktūrinių fondų parama taisyklių sušvelninimas turi būti nukreiptas tik į tvarias ir aplinkai nekenksmingas investicijas. Nepatikrinus poveikio aplinkai bendras finansavimas negali būti didinamas.

Komisijos nariai, manau, kad jūsų požiūris į finansų krizę kaip į priemonę darbuotojų teisėms sunaikinti yra gana ciniškas. Direktyva dėl darbuotojų išsiuntimo dirbti turėtų sutvirtinti jų teises, o ne jas silpninti. Tokio pobūdžio reforma jau seniai pavėluota. Tai, ką siūlote naujajame dokumente, yra nepriimtina.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Neoliberali Lisabonos strategija buvo viena iš pagrindinių Europos Sąjungos priemonių, skirtų skatinti finansinio reglamentavimo panaikinimą, viešųjų paslaugų privatizavimą, rinkų ir pasaulio prekybos liberalizavimą, darbo santykių reglamentavimo panaikinimą ir darbuotojų teisių naikinimą. Tai puikiai patvirtina pasiūlymai dėl Darbo laiko direktyvos bei darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų.

Nebėra jokios prasmės toliau reikalauti plėtoti Lisabonos strategiją, kai ekonominė ir socialinė krizė, kurią paskatino šios strategijos taikymas, tik gilėja. Todėl mums reikia atsisakyti tokios neoliberalaus kapitalizmo politikos, dėl kurios auga nedarbas, skurdas, blogėja darbo sąlygos ir didėja socialinė, regioninė bei teritorinė nelygybė. Mums reikia integruotos Europos strategijos, kurios tikslas būtų solidarumas ir tvari plėtra, pagrįstos gamybos sektorių apsauga ir valstybės investicijomis, veiksmingai skatinančios Bendrijos fondus remti šalis, kurių ekonomika silpna, gerbiančios gamtą padedančios kurti naujas darbo vietas, kur gerbiamos darbuotojų teisės, taip pat kuri skatintų visuomenines paslaugas ir užtikrintų sąžiningą pajamų paskirstymą mažinant skurdą. Tai visiškai priešinga tam, ką siūlo Komisija ir Taryba.

Johannes Blokland (IND/DEM). – (NL) Pone pirmininke, praeitais metais pavasariniame susitikime vykusių diskusijų metu mes raginame valstybes nars dirbti Lisabonos proceso labui. Galiausiai ekonomikos augimas ir maža infliacija leido susimąstyti apie reformos galimybę. Reforma buvo būtina konkuruojant su daug žadančiomis ekonomikomis. Jos reikia ir dabar.

Dabartinė krizė parodė, kad į pageidavimą atsiliepusioms valstybėms narėms dabar sekasi kur kas geriau nei kitoms. Kitos valstybės narės kenčia dėl didelio biudžeto deficito ir dėl to, kad tos valstybės narės, kurios negirdėjo mūsų raginimo, dabar perkelia deficitus, kyla grėsmė mūsų valiutos stabilumui.

Norėčiau paprašyti Komisijos prižiūrėti valstybes nars, siekiant užtikrinti, kad jos laikosi Stabilumo pakto. Tik tokiu būdu išvengsime išlaidų dėl šios krizės išslydimo iš rankų. Tam gali būti ribotai panaudotos laikinos paramos priemonės, atlaikiusios tvarumo išbandymą. Akivaizdu, kad greta naujų planų reikia laikytis ir senų susitarimų.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Vakarų Europos šalys mėgsta kalbėti apie poreikį padėti Vidurio ir Rytų Europos šalims išgyventi krizę. Vis dėlto tie patys asmenys, o tiksliau N. Sarkozy, apie šias šalis kalba kaip apie „juodąją skylę“, keliančią grėsmę Europos Sąjungai. Aš nesutinku su tokiu lėkštu problemos, kuri daro lygiai tokį patį poveikį Vakarų Europos šalims, apibendrinimu. Dėl tokių pareiškimų dingsta pasitikėjimas Vidurio ir Rytų Europos šalių institucijomis, jie panašesni į smūgį į nugarą, nei į pagalbos būdą.

Praėjusią savaitę Europos vadovai pareiškė atsisakantys protekcionizmo, kuris reikštų naują geležinę uždangą, dalijančią vieningą Europą pusiau. Tačiau tuo pačiu metu Europos Komisija patvirtino didžiulę valstybės pagalbą Prancūzijos automobilių gamintojams. Vis dėlto toks nevienodas ir diskriminuojantis požiūris akivaizdus ir kitose srityse, ypač žemės ūkyje. Europa tampa dviveide ir euroskeptikai greitai galės skinti pergalės vaisius.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – Pone pirmininke, ši diskusija vyksta apie darbo vietas, o darbo vietos reiškia naują ekonomikos suklestėjimą. Todėl mane truputį stebina Socialistų frakcijos kritika tų, kurie yra atsakingi už tikrąją politiką Europoje, adresu, nes Socialistų frakcija labiau nei bet kuri kita reikalavo mažesnių palūkanų normų ekonomikos klestėjimo viršūnėje kaip tik tuo metu, kai įgyvendino pinigų politiką JAV. Tai pastarųjų šešių mėnesių politika labiau nei kas kitas kalta dėl JAV ekonomikos griūties. M. Schulz turėtų būti dėkingas už tai, kad Europa ir Europos centrinis bankas jo nepaklausė, nes priešingu atveju Europos ekonomika būtų patyrusi kur kas didesnį smūgį. Džiaugiuosi, kad dėl to visi sutariame.

Tas pats tinka ir šiandien jūsų siūlomai politikai, nes dabar jūs kalbate apie euroobligacijas, dėl kurių, be visų kitų priežasčių, Vidurio Europos šalims išaugtų palūkanų normos. Tai nėra solidarumas finansų krizės metu ir jeigu šįsyk vėl nepaklausysime M. Schulzo, pasielsime teisingai.

Veikti reikia, tačiau veiksmai turi būti teisingi, kad nepagilintume krizės ir užtikrintume stabilumą.

(Šūksmas iš auditorijos)

Ne, jūs negalėjote, tačiau taip pat esate kaltas dėl įvairių dalykų, ir jeigu būtume jūsų paklausę, dabar būtų dar blogiau. Toks buvo susitarimas tarp jūsų ir manęs, ar ne? Vertinu susitarimą Parlamente, kad jūsų siūloma politika buvo bloga.

Pone pirmininke, mums reikia stabilumo. Mums reikia likti ištikimiams konkurencingumo ir valstybės pagalbos taisyklėms, kad užtikrintume atviras sienas ir prekybą, nes eksportui reikalingas didesnis importas, o importui reikalingas eksportas. Taip mes užtikrinsime naujų darbo vietų kūrimą.

Guido Sacconi (PSE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, nusiųsti žiniai tereikia minutės. Mano žinią Europos Vadovų Tarybai ką tik perteikė M. Schulz ir P. N. Rasmussen, kurie pasakė, kad reikia padaryti daugiau, visų pirma socialinės apsaugos srityje, pasitelkiant naujas ryžtingas finansų ir mokesčių politikas. Norėčiau juos dar papildyti: savaime suprantama, gyvybiškai svarbu, kad įveikdami krizę mažintume jos

socialinį poveikį, tačiau taip pat svarbu laikytis pastovios krypties, kad žinotume, ar pasaulinės konkurencijos, kuri taps ypač nuožmi ieškant naujų ekologiškų, išmanių, mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos, srityje pakilsime iš jos kaip nugalėtojai, ar kaip pralaimėtojai.

Todėl su šiuo tikslu turi derėti visos priemonės visuose lygmenyse, nuo vietinio iki Europos. Tarybai reikia suteikti įgaliojimus deryboms ruošiantis Kopenhagos susitikimui, kad nepraleistume šios progos, kuri yra susijusi ir su ekonomika. Įgaliojimus turi lydėti reikiamas besivystančių šalių finansavimas, padėsiantis joms prie mūsų prisijungti.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Pone pirmininke, ši krizė yra išbandymas Europai. Dabar piliečiai laukia Europos veiksmų, todėl glumina tai, kad daugelis nacionalinių vadovų net ir dabar lieka kiekvienas savo politikos gniaužtuose. Europa – tai ne skaičius, gaunamas nacionalinį interesą padauginus iš 27. Šiuo atžvilgiu Europos skirstymas į Rytų ir Vakarų būtų esminė klaida.

Pone pirmininke, liberalai norėtų investicijų į ateitį, o ne į praeities klaidas. Lisabonos strategijos tikslų nederėtų išaldyti. Mes turėtume būti labiau įsipareigoję dėl švietimo ir mokslinių tyrimų, naujovių, tvarumo ir stiprios Europos rinkos.

Pone pirmininke, bankininkai, kurie švaisto mūsų pinigus, yra nepakenčiami, tačiau M. Schulzai, politikai, kurie dabar vengia deficitų ir skolų slapstydami už jaunesnės kartos nugarų, yra tiesiog neatsakingi. Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija pritaria E. Ferreiros pranešimo mintims. Tik priėmę tikrai europietiškus ir į ateitį nukreiptus sprendimus galėsime susidurti su krize akis į akį. Europa turi pasakyti: dabar arba niekada.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Pone pirmininke, Europos Sąjungai būtina tikra ekonomikos atkūrimo strategija. Kad būtų veiksminga, ji turi atitikti tokias sąlygas. Pirma, ES reikia didesnio biudžeto, kurio negalima sumažinti nuo 1 iki 0,8 proc. BVP, kaip siūlo kai kurios šalys. Antra, turėtų būti atkurta biudžeto ir mokesčių politikos laisvė ir atsisakyta mėginimų primesti bei sunorminti tokią politiką. Trečia, reikia padaryti galą naujoms valstybėms narėms daromam spaudimui įstoti į euro zoną. Ketvirta, turi būti įdiegta tiksli finansinio kapitalo srautų kontrolė ir sustabdytas naujų valstybių narių kapitalo perdavimas turtingoms valstybėms. Šiandien toks grobuoniškas procesas pasiekė jau dešimtis milijonų eurų ir žlugdo nares naujokes. Penkta, mes turėtume paramą ir pagalbą turėtume skirti pirmiausia toms šalims ir regionams, kuriuos krizė palietė labiausiai, o ne taip kaip šiandien uždaryti laivų statyklas Lenkijoje, o darbo vietos Prancūzijoje ir Vokietijoje yra proteguojamos. Šešta, investicijų į infrastruktūrą programa turėtų būti nukreipta į atskirties ir neišsivystymo mažinimą, ypač naujose valstybėse narėse.

Csaba Óry (PPE-DE). – (HU) Pone pirmininke, visi puikiai suprantame, kad dabartinės ekonomikos krizės aplinkybėmis užimtumo politikos ir Lisabonos strategijos svarba išaugo, todėl mes, Europos įstatymų leidėjai ir sprendimų priėmėjai, privalome siekti įgyvendinti užimtumo politikos gaires kiek galima veiksmingiau ir sėkmingiau. Kaip parodė balsavimo Užimtumo ir socialinių reikalų komitete rezultatai, politinės frakcijos visiškai sutaria, kad 2008 – 2010 m. užimtumo politikos gairės sudaro tinkamą (ir pakankamai lanksčią) sistemą užsibrėžtiems tikslams pasiekti. Taigi valstybių narių užduotis yra nustatyti esminius aspektus, tinkamus jų savitai padėčiai, ir išplėtoti įvairias aktualaus turinio gaires. Taigi tokia sistema yra puiki priemonė, kurios sukūrimas yra bendras Europos pasiekimas. Kita vertus valstybių narių užduotis yra šią priemonę tikrai įgyvendinti praktikoje.

Taigi, kad priemonės panaudojimas būtų sėkmingas, būtinos dvi sąlygos: nustatyti tinkamus tikslus ir praktiškai įgyvendinti politiką, atitinkančią užsibrėžtus tikslus. Sakykim, kad pirma būtinoji sąlyga įvykdyta, todėl, mano požiūriu, tolesniu laikotarpiu turime sutelkti dėmesį į užimtumo politikos gairių turinio išplėtojimą ir pritaikymą valstybėse narėse. Negalime ignoruoti to, kad kai priartėjame prie investicijų į užimtumo ir žmogiškųjų išteklių sritį dydžio nustatymo, įvairių valstybių narių skirtinga ekonominė padėtis ir skolų lygis reiškia skirtingą veikimo laisvę. Tačiau kitu atžvilgiu turime būti vieningi: kiekviena valstybė narė privalo padidinti investicijų, tiesiogiai susijusių su užimtumu, lygį proporcingai savo nuosavam kapitalui. Turime pripažinti, kad ekonomikos skatinimo priemonių rinkinių, kurių imasi valstybės narės, sėkmė glaudžiai susijusi su ES tikslų įgyvendinimu. Todėl turime suderinti savo požiūrius į ekonomikos politikos sritį kur kas labiau nei anksčiau ir, tikėdamas, kad politinės frakcijos yra pasiekusios susitarimą, prašau paremti J. Anderssono pranešimą ir už jį balsuoti.

PIRMININKAVO: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU*Pirmininko pavaduotoja*

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Ponia pirmininke, A. Vondra, Komisijos nariai, Europa gali labai padėti, jei tik nori, tačiau tam reikia tikslaus įvertinimo: tačiau šiuo metu ji nepakankamai įvertina krizę. Reikia pasirūpinti tinkamais ištekliais: tačiau šiuo metu ekonomikos atkūrimo plano nepakanka. Reikia atiduoti reikalaujamus finansinius išteklius: tačiau šiuo metu diskusijos dėl euroobligacijų sustojo – jas reikia atnaujinti. Jeigu Europa nori elgtis protingai tarptautiniu mastu, ji taip pat privalo nustatyti pavyzdį, susijusį su finansų rinkų reglamentavimu ir priežiūra.

J. M. Barroso, jūsų parodyta iniciatyva dėl darbo, kuri atliko J. de Larosière'o grupė, buvo naudinga, sumani ir išskirtinė. Dabar šį darbą turime prieš akis. Pridėkite J. Delorso darbą ir panaudokite tai kaip įgyvendinimo pagrindą!

Šis pranešimas buvo priimtas vienbalsiai, nors frakciją sudaro skirtingų kultūrų ir kilmės žmonės. Galiausiai surastas Europos sutarimas, kurio ieškojome metų metus.

Jeigu leisite tautoms plėstis pagal šiuos rezultatus, Europai nepavyks įgyvendinti finansų rinkos priežiūros.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Sanglaudos politikos indėlis yra dar ženklus ekonomikos krizės akivaizdoje. Bankininkystės sektorius, gamybos pajėgumo mažėjimas, naujų lėšų trūkumas ir darbo rinkos susitraukimas yra pagrindinis valstybių narių rūpestis. Iki šiol sanglaudos politika turėjo nuosavas finansines priemones, tačiau krizė skverbiasi ir į tinkamų, naujoviškų sprendimų kryptį.

ES lėšomis pagrįsta parama dabar turi būti nukreipta į pagrindines sritis. Struktūriniai fondai turėtų būti naudojami veiksmingiau ir labiau atsižvelgiant į padėtį. Valstybėms narėms derėtų sutelkti dėmesį į galimybes kontroliuoti šias lėšas suteikimą naudos gavėjams. Aš greičiau tikiuosi, kad Komisija supaprastins struktūrinių fondų paramos gavimo procedūras – tai neturėtų būti daroma paskirstymo priežiūros ir lėšų sąskaita. Manau, kad pranešimas apie sanglaudos politiką ir investicijas į tikrąją ekonomiką sukels minčių apie krizės sprendimą ir bus naudingas tolesnėms priemonėms, skirtoms paskatinti ekonominę veiklą, kurių tikimės iš Europos Sąjungos susitikimo. Dėkoju.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Ponia pirmininke, pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, Komisijos nariai, ponios ir ponai, E. Kirilovo pranešimas visų pirma yra susijęs su trijų 2007–2013 m. struktūrinių fondų reglamentų pakeitimais, kuriais siekiama pagerinti valstybių narių grynųjų pinigų srautus ir likvidumą. Viena iš priemonių, skirtų kovai su ekonomikos krize, kurią galime besąlygiškai paremti.

Šiuo metu valstybės narės reikalauja leisti naudotis, pvz., visomis paramos investicijoms į energijos efektyvumą ir atsinaujinančius energijos šaltinius, skirtus gyvenamiesiems būstams, galimybėmis ir apskritai investicijų į gyvenamuosius būstus galimybėmis. Šios suplanuotos priemonės prisidės prie struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo paramos teikimo pagreitinimo, supaprastinimo ir padidinio. Turiu pabrėžti, kad šios priemonės neprieštarauja laisvai konkurencijai, socialiniams standartams ir aplinkosaugos bei klimato apsaugos reglamentų įgyvendinimui Bendrijoje.

Dabar valstybės atsako už Europos struktūrinių fondų suteiktų lėšų bendro finansavimo užtikrinimą, kad pinigai būtų visiškai pasinaudota. Pranešime nurodytą paprastesnio administravimo ir lėšų realizavimo poreikį sveikinčiau ir paremčiau.

Komisijos nariai, 2009 m. mes laukiame tolesnių Komisijos pasiūlymų šia tema. Svarbu pabrėžti paramos užimtumui ir verslui priemonių reikšmę sėkmingam ekonomikos atkūrimui. Vis dėlto valstybės narės reikėtų paraginti plačiau naudotis struktūrinių fondų parama skatinant arba kuriant darbo vietas mažosiose ir vidutinėse įmonėse.

Komitetas atkreipė dėmesį į mūsų pakeitimus. Mes privalome besąlygiškai sutikti su šio pranešimo turiniu. Sveikinu, E. Kirilovai.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Ponia pirmininke, pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, pone Komisijos Pirmininko pavaduotojau, ponios ir ponai, pagarbą Jeanui Monnet geriausia būtų išreikšti veikiant išvien, ryžtingai ir atkakliai, kaip jis pats darė organizuodamas logistikos darbą abiejų pasaulinių karų metu – darbą, kuris padėjo sąjungininkams laimėti. Tai reiškia, kad mes, 27 valstybės narės, turime veikti vieningai.

Būdami socialistai mes raginame imtis trijų prioritetinių veiksmų: Pirma, sustiprinti mūsų skatinimo ir atkūrimo planą biudžeto srityje, taip pat atsižvelgiant į Europos pakartotinį apsvarstymą ir organizaciją.

Antra, mums reikia išvystyti nuoširdų solidarumą tarp 27 valstybių narių. Nežinau, ar Čekijos vyriausybė ir parlamentas, kurie atstovauja Lisabonos sutarčiai, žino, kad Lisabonos sutarties antrame straipsnyje žodis „solidarumas“ pavartotas pirmą kartą.

Trečia, mums reikia kovoti su mokesčių rojais, globalizacijos juodosiomis skylėmis.

Chris Davies (ALDE). – Ponia pirmininke, noriu atkreipti dėmesį į mūsų strategiją ir pasiruošimą vėliau šiais metais vyksiančiai Kopenhagos konferencijai klimato kaitos klausimais, kurioje mes ėmėmės vadovauti, tačiau kuriai kyla grėsmė dėl ekonomikos recesijos ir kuri reikalauja sumažinti savo reikalavimus. Pateiksiu pavyzdį.

Daugiau nei prieš trejus metus mes susitarėme, kad automobilių gamintojams bus taikomi nauji reikalavimai, siekiant pakeisti jų naudojamus oro kondicionavimo sistemų aušalus, kurie šiuo metu kelia 1400 kartų didesnę pasaulinio atšilimo grėsmę nei anglies dvideginis. Mes nutarėme, kad nuo 2011 m. tai padaryti reikės visuose automobilių modeliuose.

Tačiau dabar girdime, kad kai kurie gamintojai (kaip suprantu, vadovaujami įmonių „Ford“ ir „General Motors“) bando pasinaudoti įstatymo spragomis ir išsisukti nuo įsipareigojimo. Kiek vėliau ši mėnesį vyks nacionalinių tipo patvirtinimo valdžios institucijų susitikimas. Labai svarbu, kad Komisijos narys G. Verheugen imtųsi vadovauti ir išaiškintų, kad mes neketiname sušvelninti nustatytų normų ir kad šie aušalai turės būti pakeisti iki 2011 m.

Jeigu pasiduosime dabar, duosime laisvę pramonės lobizmui už ES ribų, o mūsų kaip vadovų vaidmuo konferencijoje klimato kaitos klausimais bus rimtai pakirstas.

Costas Botopoulos (PSE). – Ponia pirmininke, visus tris nepaprastai svarbius pranešimus parengė Socialistų frakcijos pranešėjai. Savaiame suprantama, taip nutiko neatsitiktinai. Šių pranešimų esmė, Socialistų frakcijos narių pristatyti pakeitimai, siekiant juos pagerinti, ir, manau, šiandieninė diskusija, labai aiškiai rodo, kad egzistuoja skirtingos politikos kryptys: savita dešiniojo sparno ir socialistų politikos kryptys kaip atsakas į krizę. Dešiniųjų politika gana paprasta: krizė yra blogas dalykas, bet reikia išlikti kantriems, ji praeis, reikia imtis kai kurių techninių priemonių ir viskas nurims savaime, o mes turime reikšti užuojautą krizės paliestiems žmonėms.

Socialistų pozicija kur kas sudėtingesnė: Mes sakome, kad problemą reikia spręsti iš esmės, reikia pakirsti krizės šaknis, mes privalome radikaliai pakeisti ekonomikos paradigmą, turime keisti patys ir pažaboti bet kokiais spekuliacijas, atvedusias į dabartinę finansų krizę. Tai nėra neutrali krizė, ją sukėlė tam tikra politika, iš esmės vykdoma dešiniųjų sparno.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nariai, ponios ir ponai, šiuo sunkmečiu mūsų bendrapiliečiai labai daug tikisi iš Europos. Europa privalo jų nenuvilti.

Savaime suprantama, jei esame realistai, turime pripažinti, kad Europos finansų ištekliai yra riboti ir mes turime ieškoti jų pagerinimo galimybių. Vis dėlto Europa greičiau iškils ir jai labiau pasiseks, jeigu pademonstruos didesnę politinę valią.

Tai, savaime suprantama, visų pirma apima buvimą valstybių narių veiksmų ir pastangų katalizatoriumi, bet taip pat Europos lygmeniu suderintą požiūrį. Ekonomikos atkūrimo planas iš esmės yra pertvarkymo skatinimo priemonių rinkinys. Reikia sustiprinti EIB vaidmenį.

Europa turi apibrėžti aiškia ir novatorišką ekonomikos strategiją. Ekonominės veiklos vykdytojams reikia perspektyvos ir teisinio stabilumo. Svarbiausia įtraukti finansines paslaugas, kad bankininkystės įstaigos galėtų atlikti savo pagrindinį vaidmenį, t. y. finansuoti ekonomikos vystymąsi.

Šiuo metu rengiami direktyvų dėl pagrindinių reikalavimų bankams ir draudimo įmonėms bei reitingų agentūrų reglamentų tekstai turi prisidėti prie šios užduoties įgyvendinimo. Į reitingų agentūroms skirtus tekstus reikia įtraukti pamoką, kurią išmokome iš įrodytų trūkumų.

Lygiai taip pat svarbu kuo skubiau užtikrinti reglamentuotos finansinės veiklos priežiūrą Europos mastu. J. de Larosière'o grupės pranešime pateikta keletas naudingų ir pačiu laiku pasirodžiusių pasiūlymų, kuriuos reikėtų kuo greičiau įgyvendinti.

Europai taip pat reikia tinkamos, veiksmingos ir naujoviškos pramonės politikos. Šiuo atžvilgiu mes turime suderinti tvarios plėtros poreikį su reikalavimais aukštos kokybės pramonei dėl gerovės ir darbo vietų kūrimo.

Dabartiniu sunkmečiu geriau nekliudyti tų sektorių, kurie veikia įprastai ir kuria taisykles bei reglamentus, kurių veiksmingumas dar nėra tinkamai įrodytas. Pvz., automobilių pramonės sektoriaus, kuris šiandien susiduria su dideliais sunkumais, atžvilgiu svarbu išplėsti reglamentą, kuriuo nebetaikoma išimtis transporto priemonių, kurių galiojimo laikas baigsis 2010 m., platinimui.

Mes taip pat turime būti budrūs, kai, pvz., deramasi dėl dvišalės sutarties su Korėja, nes tokios derybos gali būti labai palankios mūsų pramonei.

Brian Simpson (PSE). – Ponia pirmininke, mano šiandieninis indėlis yra investicijų poreikio pabrėžimas: investicijų į darbo vietas, į mūsų aplinką, investicijų į visą ekonomiką. Šiuo atžvilgiu investicijos į mūsų transporto ir ypač į geležinkelių infrastruktūrą yra esminės svarbos, ne tik dėl to, kad užtikrina pasaulinio lygio geležinkelių tinklą, bet ir dėl to, kad išsaugo turimas darbo vietas ir sukuria naujas bei garantuoja socialinę sanglaudą.

Suteikime prioritetą mūsų geležinkelių tinklo elektrifikacijai, kuri yra naudinga tiek transportui, tiek aplinkosaugai. Investuokime į transeuropinius transporto tinklus (TENS). Parenkime tokį ekonomikos atkūrimo planą, kurį sudarytų ne tik žodžiai, bet ir veiksmai.

Nieko neveikimas ir leidimas rinkoms nuspręsti pačioms prives prie nesėkmės. Atėjo laikas bendriems Europos veiksams, paremtiems prioritetu teikimu žmonėms, o ne palūkanoms. Ši Rūmų pusė, kuriai priklauso ir mes, nepasirengusi vaidinti Poncijaus Piloto ir nusiplauti rankas. Norime veikti ir veikti ryžtingai.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Aš esu įsitikinęs, kad dabartinės ekonomikos krizės šaknys glūdi perdėtame vartojime ir aplinkosaugos krizėje, todėl sprendimų turime ieškoti ir šiose srityse. Mes artėjame prie svarbaus laikotarpio klimato politikos atžvilgiu, nes šių metų pabaigoje Kopenhagoje turėsime pasiekti susitarimą dėl naujų bendrų tikslų kovoje su pasauliniu atšilimu. Taigi laukia didelė užduotis, todėl negalime suklysti ar uždelsti. Mūsų turimuose teisiniuose tekstuose ne tik apibrėžiama sistema ir nustatomos pagrindinės gairės, bet taip pat numatomi realūs ir konkretūs veiksmai. Siekiant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo 25–40 proc., kurį rekomenduoja mokslininkai, taip pat norint užkirsti kelią biologinės įvairovės nykimui, mums reikia didelių finansinių išteklių.

Praėjusiais metais turėjau malonumo su Parlamento delegacijomis apsilankyti Bangladeše, Kinijoje, Indijoje ir, visai neseniai, Gajanoje – tai tik sustiprino mano įsitikinimą. Viena vertus mes privalome remti besivystančias šalis, tačiau tai galima padaryti tik per skaidrias ir griežtai prižiūrimas investicijas, kita vertus Europos Sąjungos biudžeto pajamos iš prekybos apyvartiniais taršos leidimais taip pat turėtų būti panaudotos paremti besivystančių šalių priemonės, skirtas prisitaikymui skatinti. Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas rekomenduoja iki 2020 m. šiam tikslui skirti 30 mlrd. EUR. Tai milžiniška suma, todėl tinkamas jos panaudojimas yra didelis iššūkis.

Be to, kova su klimato kaita suteikia Europai puikią galimybę padidinti naujas technologijas ir sukurti naujų darbo vietų, taip skatinant energetikos saugumą. JT ir naujoji JAV administracija, taip pat kai kurių Europos valstybių narių vyriausybės jau pripažino, kad, siekiant išsivaduoti iš pasaulinės krizės, reikalingi ne tik nauji, veiksmingi energijos šaltiniai, bet taip pat viso proceso variklis, veikiantis pagal naujus organizacinius principus, nes dabartinės ekonomikos krizė slepia tikrąją Europos žmonijos problemą, t. y. aplinkosaugos krizę. Ekologiška „Nauja politika“ – tai istorinė galimybė išspręsti abi krizes vienu metu.

Gianni Pittella (PSE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad buvo suklysta, visų pirma dėl Komisijos kaltės, iš pradžių nepakankamai įvertinant krizės mastą, o šiandien ir vėl klystame, kartodamiesi savo susitikimų metų, kai tik deklaruojami principai, bet tai nenulemia nuoseklių ir praktinių sprendimų. Atsakymai į labai rimtas Europos visuomenės problemas, kurie pateikiami mūsų pranešimuose, yra įtikinami ir atitinkantys užduotį.

Tačiau Rūmai raginami užpildyti tuštumą įdiegiant euroobligacijų priemonę, kurią pakartotinai propaguoja M. Mauro, aš ir beveik 200 narių. Ši priemonė (galbūt vienintelė) gali padėti sukurti tokius finansinius išteklius, kokių neturi mūsų negyvas biudžetas, skirtas finansuoti krizės įveikimo priemones, transeuropinius tinklus, švarią energetiką, mokslinius plačiajuosčio ryšio tyrimus, kovą su skurdu ir jaunimui skirtą programą „Erasmus“. Baigsiu tuo, kad didysis Jacques Delors mums parodė kelią. Eikime juo drąsiai.

Avril Doyle (PPE-DE). – Ponia pirmininke, vykstant pasaulinei ekonomikos ir finansų krizei, taip pat įgyvendinant daugiamilijardes skatinimo priemones, egzistuoja didelė galimybė padidinti energetikos efektyvumą, padidinti energetikos saugumą pasitelkus atsinaujinančius šaltinius, ir ekologiškas technologijas

pastūmėti į ekologišką „naują politiką“. Kitaip tariant, paversti krizę galimybe ir nauda mums ilgalaikėje perspektyvoje.

Mane džiugina dvi kovos su pasauline klimato kaita naujoviško finansavimo galimybės, išdėstytos paskutiniame Komisijos komunikate. Kaip rezoliucijos autorius raginu valstybes nares dirbti šių pasiūlymų linkme ir kitą savaitę vyksiančiame valstybių ir vyriausybių vadovų susitikime pagerbti paskutinio gruodžio 12 d. susitikimo deklaraciją, kuri turėtų būti oficialiai užregistruota, pageidautina, kartu su galutiniu ES ETS pranešimu, kitaip ji nebus paskelbta oficialiajame leidinyje.

Tam reikia trišalės deklaracijos, todėl raginu einantį Tarybos Pirmininko pareigas, Komisijos narį ir ponį pirmininkę tuo užsiimti. Gruodžio mėn. deklaracijoje teigiama, kad: „Europos Vadovų Taryba primena, kad valstybės narės pagal savo atitinkamus konstitucinius ir biudžetinius reikalavimus apibrėš biudžeto pajamų iš prekybos apyvartiniais taršos leidimais naudojimą. Ji pažymi, kad valstybės narės yra pasiruošusios mažiausiai pusę šios sumos panaudoti išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti, klimato kaitai mažinti ir prie jos prisitaikyti, miškų naikinimo prevencinėms priemonėms, atsinaujinančių energijos šaltinių ir energijos efektyvumo vystymui, taip pat kitoms technologijoms, prisidedančioms prie perėjimo prie tvarios mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos, įskaitant administracinių gebėjimų stiprinimą, technologijų perdavimą, mokslinius tyrimus ir plėtrą“.

Toliau tęsiama: Tarptautinio susitarimo dėl klimato kaitos Kopenhagoje 2009 m. kontekste pusė šios sumos bus panaudota klimato kaitos mažinimui ir prisitaikymui prie jos besivystančiose šalyse, ratifikavusiose šį susitarimą, ypač mažiausiai išsivysčiusiose šalyse. Tolesnių veiksmų bus imtasi 2009 m. pavasarį vyksiančio Europos Vadovų Tarybos susitikimo metu“.

Nekantriai laikiu garbingo šios deklaracijos rezultato kitą savaitę vyksiančiame valstybių ir vyriausybių vadovų susitikime.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Ponia pirmininke, per mažai, pavėluotai, neadekvačiai suderinta, trūksta solidarumo, nepamatuota – tokias mintis sukelia Europos Sąjungos ekonomikos atkūrimo planas ir Komisijos pasiūlymai šiame etape.

Priežastis labai paprasta: žiūrėdami į pirmines prognozes visi esame priversti pripažinti, kad krizės poveikis buvo nepakankamai įvertintas, ar tai būtų, pvz., tikrai išpūdingas pramonės gamybos nuosmukis Jungtinėje Karalystėje Prancūzijoje, ar tarptautinės prekybos ir Vokietijos eksporto sumažėjimas, ar išaugusio nedarbo prognozės. Todėl nuoširdžiai manau, kad dar ilgai nesurasime atsakymo, atitinkančio tai, ką įgyvendina, pvz., B. Obamos administracija JAV.

Pakartosis darsyk: trūksta solidarumo ir viešpatauja bailumas. Kovo mėn. mes pamatėme, kaip ECOFIN atsisakė padidinti atkūrimo planą, o dabar regime, kaip Rytų Europos šalys yra priverstos kreiptis į TVF. Tai apgailėtina nesėkmė, su kuria yra susijęs ir Europos solidarumas. Mes kuriame vis daugiau nacionalinių pramonės sektoriaus gelbėjimo planų, o paprasčiausiai esame priversti pareikalauti atsisakyti protekcionizmo. Reikalas tas, kad vienintelis tikras atsakas būtų Europos automobilių pramonės sektoriaus gelbėjimo ir atkūrimo planas.

Manau, kad šiandien Europos Parlamento socialistų frakcijos reikalavimas yra visiškai aiškus: mes norime masinių investicijų. Kadangi dažnai prisimename 1929 m. krizę, mūsų politiką palyginkime su T. Rooseveltto „Nauja politika“, pagal kurią per septynerius metus buvo išleista 3,5 proc. BVP. Šiandien Europai tai atitiktų 400 mlrd. EUR kasmet per septynerius metus. Todėl mes manome, kad reikėtų skolintis paslaugas ir išleisti euroobligacijas, derėtų daug investuoti į ekologiškas naujoves, į pastatų izoliavimą, modernų transportą ir energetikos sektorių, kad reikėtų sukurti pagalbos pertvarkymo ir nedarbo aukoms planą ir nurodymus, kaip turėtų elgtis bedarbiai, pvz., išplečiant Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo galimybes.

Cornelis Visser (PPE-DE). – (NL) Ponia pirmininke, šiuo sunkmečiu Europos Parlamentas turėtų atlikti sarginio šuns vaidmenį, ypač kai kalbama apie protekcionizmo prevenciją.

Mes sukūrėme bendrąją rinką, kuri visiems mums atnešė ekonominį suklestėjimą. Ne tik Vakarų, bet taip pat Vidurio Europos šalys turėjo iš to naudos. Neturėtume leisti šiems pasiekimams išslysti iš rankų, vos tik susidūrus su sunkumu. Europos Parlamentui derėtų pasipriešinti tokiems pasiūlymams kaip parama Prancūzijos automobilių pramonei, kurie gali neigiamai paveikti kitas Europos šalis.

Kalbant apie euro stiprumą, Parlamentas turėtų atlikti sarginio šuns vaidmenį. Mums nepriimtinas požiūris, esą valstybės turėtų susidurti su neribotu nacionaliniu įsiskolinimu. Europos Sąjungoje mes susitarėme dėl

vadinamojo Stabilitumo ir augimo pakto. Mes žinome, kad dėl finansų krizės turėtume paremti bankus, jiems laikinai suteikdami didesnę kompetenciją. Vis dėlto tai turėtų būti išimtis.

Nėra jokio reikalo teikti kokią nors struktūrinę paramą kitiems ekonomikos sektoriams. Valstybės narės neturi tam lėšų, o jeigu pasiskolintų per euroobligacijas, busimoms kartoms būtų užkrauta skolų našta ir euras susilpnėtų. Aš tam nepritariu.

Trumpai tariant, turėtume tapti sarginiais šunimis, kai reikia kovoti su protekcionizmu ir apsaugoti euro vertę.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Ponios ir ponai, šiandieninę diskusiją norėčiau įnešti nedidelį savo indėlį ir atkreipti dėmesį į vieną svarbią sritį, kuri, tikiuosi, bus sėkmingai aptarta ir sprendimas dėl jos priimtas Europos Vadovų Tarybos susitikime, – tai energetikos politikos sritis. Visi žinome, kad Europos Sąjungai reikia sustiprinti energetikos saugumą, nepriklausomybę ir energetikos infrastruktūrą, t. y. visus atskirų šalių ir regionų dujų, naftos vamzdynus ir elektros energijos tinklus sujungti į vieną visumą. Mums taip pat reikia padidinti savo naftos ir gamtinių dujų atsargas. Me norime, kad išaugtų atsinaujinančių energijos šaltinių dalis, padidėtų energijos efektyvumas ir investicijos į mokslinius tyrimus bei plėtrą, kad būtų sušvelnintas klimato kaitos poveikis. Aš tvirtai tikiu, kad priemonės ir investicijos, kurias reikia įgyvendinti energetikos politikos srityje, negalės išspręsti mūsų energetikos ir klimato problemų, tačiau jos gali turėti labai teigiamą poveikį krizės metu, paskatindamos ekonomikos augimą ir užimtumą.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). – (BG) Ponios ir ponai, mane džiugina Europos institucijų pastangos bendrais bruožais apibrėžti priemones, skatinančias valstybių narių ir Komisijos suderintus veiksmus sprendžiant ekonomikos krizės problemą. Kaip jau gerai žinome, Europos Sąjungos sanglaudos politika svariai prisideda prie Europos ekonomikos atkūrimo plano ir yra didžiausias Bendrijos investicijų į tikrąją ekonomiką šaltinis. Parodydamos pritarimą šioms pastangoms, Europos Parlamentas remia reglamento dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo pakeitimus, kuriais siekiama supaprastinti ir pagreitinti finansinį ES lėšų valdymą. Tikiuosi, kad lėšų gavėjams, kuriems ir yra skirti šie fondai, toks supaprastinimas bus naudingas. Tai ypač svarbu skurdžiausioms Europos Sąjungos narėms.

Valstybių narių vis dar laukia viena svarbi užduotis: užtikrinti reikiamą finansavimą, kad ES lėšos būtų panaudojamos reikiamiems tikslams. Valstybės narės turėtų naudotis supaprastintomis projektų finansavimo procedūromis nepažeisdamos laisvos konkurencijos taisyklių ir gero lėšų tvarkymo standartų. Dėkoju už dėmesį.

Atanas Papanicolas (PSE). – Ponia pirmininke, aišku, kad Europos Sąjungos dalis ekonomikos atkūrimo plane ir jos finansavimas yra labai nežymus, lyginant su valstybių narių pastangomis. Tačiau tikiuosi, kad Taryba priims paramos energijos jungtims tarp valstybių planą, kad būtų sušvelninti būsimų dujų krizių padariniai.

Vis dėlto solidarumą galima parodyti nustatant lankstesnius kriterijus VKM2 mechanizmui, euro zonai ir leidžiant prie jos norinčioms prisijungti valstybėms įsivesti eurą. Akivaizdu, jog valstybėms narėms, kurios dabar turi įdėti daug pastangų stabiliai valiutų keitimo kursui išlaikyti, reikia didesnės pagalbos, kad jos galėtų įvykdyti visus nustatytus priėmimo į euro zoną kriterijus ir taip apsisaugot nuo ekonomikos krizės poveikio. Viliuosi, kad tai bus vienas iš mūsų sprendimų netolimoje ateityje, turint omenyje, kad dabartinėms narėms taikomas tam tikras lankstumas.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Iš esmės pritardama Europos ekonomikos atkūrimo planui noriu atkreipti dėmesį į du klausimus: į euro obligacijų išleidimą ir euro zonos išplėtimą. Euro obligacijų išleidimas, skirtas euro zonos sustiprinimui, nėra tinkamas instrumentas ir tinkamas laikas finansinės, ekonominės ir socialinės krizės kėlimui Europai. Šešiolika euro zonos narių, kurių ekonomiką norima remti, kaip su kitomis vienuolika šalių? Siūloma leisti pirkti euro obligacijas tik už Švedijos ir Danijos kronas. Kokiam užribyje liktų naujosios valstybės narės, kurios dėl daugelio objektyvių priežasčių nėra euro zonoje? Kokią skolinimo kainą jos turėtų mokėti? Lietuvai nebuvo leista įsivesti euro dėl 0,07 procentų infliacijos rodiklio viršijimo, nors nė viena euro zonos narė per dešimt metų nėra įvykdžiusi visų rodiklių. Lietuvos litas susietas su euru jau ketveri metai. Ar ne laikas kūrybiškiau pažiūrėti į pokyčius pasaulyje ir išplėsti euro zoną tuo palengvinant visai ES išeiti iš krizės?

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, E. Kirilovo pranešimo tema, kuri mane labai džiugina, leidžia daryti prielaidą, kad egzistuoja ir netikroji ekonomika. Atsirado virtuali ekonomika ir virtualūs pinigai, tačiau tikri bankininkų ir auditorių parašai patvirtina, kad viskas gerai. Tačiau tai reiškia, kad tai netiesa, tik blefas.

Šiandien mes stojame akis į akį su ekonomikos ir moralės krizės sunkumais. Tad investicijos į regioninę plėtrą ir sanglaudą yra būtinas ir protingas žingsnis. Tai reikš realius kilometrus kelių, atnaujintas geležinkelio linijas ir oro uostus. Mes turėtume investuoti į žinias ir švietimą, į novatoriškus sprendimus, ypač atsižvelgiant į mažas ir vidutines įmones. Mums vertėtų rimtai apriboti biurokratinį aparatą. Tai padėtų sukurti tūkstančius darbo vietų, taigi suteikti žmonėms pragyvenimo šaltinį. Tai taip pat reikš nuoširdų solidarumo politikos, o ne protekcionizmo įgyvendinimą. Taip Lisabonos strategija taps tikrove.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Ponia pirmininke, reikia imtis ypatingų priemonių ekonomikos sektoriams mobilizuoti, kad jiems būtų galima padėti spręsti krizės sukeltus sunkumus.

Dar svarbiau: kur tai liečia regionų ir sanglaudos politiką, akivaizdu, kad su tuo yra susijusi didžioji dalis piliečių ir įmonių, ypač mažų ir vidutinių.

Europos regioninės plėtros fondo ir kitų struktūrinių reglamentų paprastinimo siekiai ir tokios priemonės, kaip investicijų į atsinaujinančius energijos šaltinius, naudojamus namuose, stiprinimas, reglamentavimo paprastinimas, avansiniai mokėjimai, kompensuoti tinkamos išlaidos ir vienkartinės išmokos, be jokios abejonės, padeda išsaugoti darbo vietas ir vykdyti mažų bei vidutinių įmonių priežiūrą siaučiant nepastoviai ekonomikai.

Šioms pastangoms turi antrinti kitos iniciatyvos, kurios dar laukia Europos Parlamento ir atliks svarbų vaidmenį rengiant planą. Priemonių, tiesiogiai veikiančių per finansinę paramą piliečiams, poreikis išlieka.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Europos Sąjunga niekada nebuvo atsidūrusi tokioje sunkioje padėtyje kaip šiandien. Padėtis privertė suabejoti dviem esminiais principais: vidaus rinkos solidarumu ir vienybe (dėl protekcionizmo). Martin Schulz yra visiškai teisus. Europos Komisija nesiėmė jokių konkrečių veiksmų rinkoms sureguliuoti arba sutvarkyti finansų reikalams. Jeigu neginsime solidarumo, Europos Sąjungos vienybę gali sugriauti savanaudiškumas ir protekcionizmas, nes problemos egzistuoja ne tik už euro zonos ribų, bet ir joje pačioje. Graikija, Vengrija ir kitos šalys susiduria su tais pačiais sunkumais. Norėčiau N. Farage'ui priminti, kad Vakarų Europos bankai ir įmonės išpirko naujųjų valstybių narių bankus ir verslus, o dabar, vengdamos atsakomybės, nepajudina nė piršto, kad užtikrintų saugų finansinį pagrindą.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Ponia pirmininke, dėkoju, kad leidote šios diskusijos pabaigoje išsakyti asmenines pastabas. Norėčiau atsakyti į K. H. Lehne komentarus.

Iš to, ką pasakėte, K. H. Lehne, supratau, kad krizę sukėlė Europos socialistai. Savaime suprantama, mes tai jau žinome. Tai yra Vokietijoje plačiai taikomas principas: jeigu iš ryto šviečia saulė, už tai turime dėkoti krikščionims demokratams, bet jeigu sninga ir viską dengia ledas, tuomet kalti socialdemokratai. Visa tai mums puikiai žinoma. Vis dėlto jūs, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos nariai, dabar galėsite parodyti, ar ketinate praktiškai įgyvendinti tai, ką jūs, K. H. Lehne, pasakėte puldamas mane už neteisingus žodžius – gali būti, kad aš suklydau.

Todėl norėčiau paprašyti jūsų papasakoti apie E. Ferreiros pranešimą, 113 pakeitimą, kuris yra susijęs su valstybių narių solidarumu ir mokesčių rojų uždarymu. Mūsų sprendimas yra užtikrinti, kad ES paragintų G20 susitikimo dalyvius padaryti galą mokesčių rojams. Jūs balsuosite už ar prieš E. Ferreiros pranešimą? Bendrijos solidarumas euro zonos viduje ir solidarumas tarp euro zonos ir į ją nepatenkančių valstybių. Ar balsuosite „už“? Galiausiai 1 ar 1,5 proc. BVP fiskalinė parama kaip Bendrijos pastanga padaryti galą krizei. Ar balsuosite „už“? Tai yra 92, 102 ir 113 pataisos, kurias pateikė Europos Parlamento socialistų frakcija. Jeigu balsuosite už, pažadu jūsų, K. H. Lehne, atsiprašyti. Jeigu balsuosite prieš, turėsiu pasakyti, kad jūs tik gražbyliaujate, bet savo žodžių nepatvirtinate balsuodamas.

Klaus-Heiner Lehne (PPE-DE). – (DE) Širdingai dėkoju, ponja pirmininke. Kalbėsiu tikrai trumpai. Visų pirma, savaime suprantama, socialistai nėra atsakingi dėl krizės. Niekas šiuose Rūmuose taip nepasakė. Visi puikiai žinome, dėl kieno kaltės prasidėjo krizė, tai buvo labai kruopščiai ištirta. Tačiau aš nesuklydau sakydamas, kad metai iš metų socialistai stabdė skaidrių taisyklių, susijusių su rizikos draudimo fondais ir privačiu kapitalu, įgyvendinimą ir nurodžiau pateikiau pavyzdžius. Tai paprasčiausias faktas.

Kalbėdamas apie minėtus pakeitimus, norėčiau paminėti tik vieną klausimą, mokesčių rojus. Mes su šiuo pakeitimu visiškai sutinkame. Be jokios abejonės, balsuojant dėl šio klausimo, mes pasisakysime „už“. Šiandien diskutuosime dėl rezoliucijos 25 pakeitimo, susijusio su Lisabonos strategija, kuri apima kaip tik šį klausimą. Frakcija balsuos „už“. Todėl jūsų paminėti klausimai man nekelia jokių keblumų.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Ponia pirmininke, diskusija buvo ilga ir naudinga, pirmininkaujanti valstybė dėkoja visiems Rūmų nariams už jų komentarus.

Jie visiškai teisingai nurodė reikšmingiausius mums iškilusius sunkumus bei ypač finansų ir ekonomikos krizės padarinius. Kaip nurodžiau įžanginėje kalboje, šis klausimas bus pagrindinė kitos savaitės Europos Vadovų Tarybos susitikimo tema. Pirmininkaujanti valstybė mano, kad Europos Sąjunga, nepaisant krizės masto, gali susitarti dėl įvairių požiūrio, kuriuo vadovausimės toliau, klausimų.

Šios gilios krizės akivaizdoje neturime kito pasirinkimo, kaip tik dirbti drauge. Todėl aš palaikau daugelį šįryt nuskambėjusių raginimų prisiimti didesnę atsakomybę ir intensyviau bendradarbiauti. Taip pat manau, kad mes ne tik galime ir privalome sprendžiant Europos problemas veikti išvien, bet taip pat, kad Europos Sąjunga užima tinkamą padėtį, jog galėtų dalyvauti ieškant sprendimo pasaulio mastu. Ši krizė gali būti gili, bet jeigu dirbsime išvien, Europa turės reikiamus intelektualius, finansinius, žmogiškuosius ir teisės aktų išteklius pratęsti tinkamo atsako paiešką ir įgyvendinimą.

Joseph Daul pasakė, kad kitas Europos Vadovų Tarybos susitikimas yra neeilinis, – jis visiškai teisingas. Sprendimo paieškos pasauliniu mastu prasideda nuo vadovaujančio vaidmens priėmimo G20 susitikimo Londone, kuris vyks kito mėnesio pradžioje, metu. Vakarykščiame Tarybos susitikime ECOFIN ministrai patvirtino ES įgaliojimus dalyvaujant šiame svarbiame susitikime. Svarbiausia, kad jie susitarė dėl glaudesnio tarptautinio makroekonomikos politikų ir pasaulinių finansų reglamentų derinimo poreikio, grindžiamo didesniu skaidrumu ir atskaitomybe, – tai vėl sugrąžina mus prie diskusijos dėl rizikos draudimo fondų bei kitų opių klausimų. Visi ministrai susitarė dėl tvirtesnio finansinių valdžios institucijų bendradarbiavimo tarptautiniu lygmeniu, dėl TVF stiprinimo ir dėl poreikio aptarti daugiašalių plėtros bankų vaidmenį priešinantis krizės poveikiui skurdžiausiems pasaulio gyventojams.

Kai kalbame apie solidarumo poreikį, turime būti tikri, kad ši Europos solidarumą lydės nacionalini lygmeniu atsakingos politikos tvarios Europos finansinės plėtros srityje. Teisybė, amerikiečiai eikvoja pinigus, tačiau jie nepraso TVF pagalbos ir nėra patvirtinę Stabilumo pakto, užtikrinančio jų valiutos zonos vientisumą. Mes turime investuoti į savo ateitį, tačiau tai reikia daryti tokiu būdu, kuris nepakenks mūsų viešųjų finansų ilgalaikiam tvarumui arba tarptautinė rinkos žaidimo taisyklėms.

Daugelis jūsų šįryt prisiminė labai suprantamą piliečių nerimą augančio nedarbo akivaizdoje. Martin Schulz pasakė, kad mūsų užduotis yra „darbas, darbas, darbas“, ir jis buvo visiškai teisingas. Mums iš tikrųjų reikia išsaugoti užimtumą ir kol dauguma priemonių ir toliau priklauso valstybių narių kompetencijai, yra keletas dalykų, kuriuos galime padaryti. Leiskite pateikti pavyzdį. Vakar ECOFIN pasiekė susitarimą PVM lengvatos tam tikriems darbui imliems paslaugų sektoriams, pvz., restoranams ir pan. Jei prisimenate, pagal darbotvarkę tai turėjo būti padaryta jau prieš daugelį metų, tačiau sprendimas buvo priimtas tik vakar, pirmininkaujant mano valstybei mes sugebėjome pasiekti susitarimą šiuo opiu klausimu.

Užimtumas turėtų būti ir yra esminė visų trijų mums šįryt pateiktų pranešimų tema. Mes ketiname šį klausimą iškelti kitos savaitės susitikimo metu. Tai viena pagrindinių Lisabonos strategijos dalių. Sutinku su tais, kurie tvirtina, kad dabartinis sunkmetis nėra priežastis atsisakyti Lisabonos strategijos. Jis kaip tik skatina užtikrinti, kad mes pasiektume strategijoje užsibrėžtus pagrindinius tikslus.

Pirmininkaujanti valstybė skiria ypatingą dėmesį šiam klausimui, dėl kurio sušauksime papildomą susitikimą gegužės mėn. pradžioje. Šio susitikimo metu kalbėsime apie augančio nedarbo problemą. Kitą savaitę ketiname susitarti dėl tam tikrų konkrečių krypčių, kuriomis grįšime savo diskusijas ir galbūt sprendimus, kurie turės būti priimti gegužės mėn.

Kai kurie jūsų taip pat pastebėjo poreikį pasiekti susitarimą dėl klimato kaitos poveikio sušvelninimo ir prisitaikymo prie jo, ruošiantis susitikimui Kopenhagoje. Gratom Watson uždavę klausimą, kiek mums tai kainuos. Manau, to klausti dar per anksti. Yra atlikta keletas vertinimų (pvz., Komisijos komunikate dėl šio ypatingo klausimo, kuriame pateikiami įvairių NVO ir kitų institucijų vertinimas), ir juose pateikiame gana dideli skaičiai. Vis dėlto vertinti dar per anksti. Turime palaukti, kol JAV ir kiti proceso dalyviai praneš apie savo planus – tai ir pamėginsime išsiaiškinti susitikimo su B. Obamos administracijos atstovais Prahoje balandžio mėn. pradžioje. Atidaryti sąskaitą dabar būtų netaktiškas žingsnis.

Savaime suprantama, mes pranešime jums visą kito Europos Vadovų Tarybos susitikimo metu gautą informaciją ir aš užtikrinsiu, kad ministras pirmininkas M. Topolánek žinotų visas šįryt išdėstytas nuomones. Kito plenarinio posėdžio metu jis praneš Parlamentui Europos Vadovų Tarybos išvadas, o aš lauksiu konstruktyvaus pasikeitimo nuomonėmis ta proga.

Günter Verheugen, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (DE) Ponai pirmininke, ponios ir ponai, sutinku su tais, kurie sako, kad ilgą laiką krizė buvo nepakankamai vertinama ir neteisingai suprantama. Todėl greičiausiai sveikintina tai, kad jau mes pačioje pradžioje galime susitarti dėl vieno: mes nežinome, kokią rimtumą krizė

pasieks. Be to, mes nežinome, kiek krizė tęsis, ir todėl nežinome, ar dėl jos padarėme pakankamai. Atsiprašau, bet šįsyk turiu paprieštarauti J. C. Junckeriui.

Mes net nežinome, ar tai, ką padarėme, turės kokio nors poveikio. Šiuo metu nežinome nė to. Vienintelis dalykas, kurį tikrai žinome, yra tai, kad mes nepakilsime iš krizės tol, kol labai greitai nepriversime finansų sektoriaus vėl veikti.

Tokia buvo sunkmečio pradžia, o šiuo metu jau tapo sąlyginai aišku, kaip viskas nutiko. Mes taip pat žinome, kodėl priemonės, kurių buvo imtasi finansų sektoriui stabilizuoti, neturėjo poveikio arba buvo nepakankamai veiksmingos. Taip nutiko dėl to, kad bankai įsitikino, jog vis dar turi daugybę sunkumų. Šiuo metu bankai teikia su rizika susijusias atsargumo priemones, nes žino, kad kai kurios rizikos jų buhalterinėse knygos dar nebuvo paskelbtos. Šiuo atžvilgiu mes turime imtis tinkamų politinių priemonių.

Vis dėlto aišku vienas dalykas. Šis finansų sektorius neturi galimybės sugrįžti į laikus iki krizės. Bet kas, kas įsivaizduoja valstybės ir Europos Sąjunga yra atsakingos už viso to sureguliovimą, o tai padarius reikalai vėl tekės senąja vaga, labai klysta. Akivaizdu, kad mums reikia stiprios ir ilgalaikės finansų sektoriaus ir finansų įstaigų priežiūros sistemos, kuri neapima vien Europos. Labai svarbu, kad, kartu su savo partneriais, mes įdiegtume pasaulinio vadovavimo sistemą. Tai padaryti galėsime tik bendradarbiaudami su savo partneriais ir jeigu mes, europiečiai, užimsime aiškią bendrą poziciją. Kuo labiau susitarsime dėl šio klausimo, tuo didesnė tikimybė, kad pasieksime trokštamą rezultatą. Jeigu Europos sostinės pasiųstų prieštarigus signalus Vašingtonui, Pekinui ir Tokijui, naudingos pasaulinio valdymo sistemos sukūrimo perspektyva būtų nedidelė.

Vis dėlto mes sutarėme, kad dabartinė padėtis yra tam tikra socialinė bomba paprasčiausiai vien dėl to, kad nors ir ką padarytume finansų sektoriui stabilizuoti, to nepakaks tikrajai ekonomikai priklausančioms įmonėms, kurios susiduria su šios krizės sukeltais sunkumais, paremti. Visi tą puikiai žinome.

Europos atsakas į krizę tikrojoje ekonomikoje, į krizę, siaučiančią tarp verslo ir pramonės, yra į darbo vietas nukreiptas atsakas. Tai reiškia ne dividendus akcininkams ar premijas vadovams. Tai reiškia užtikrinimą, kad beveik arba visiškai nėra atsakingi dėl krizės, kitaip tariant, darbuotojai, išsaugos savo darbo vietas. Jiems nepaprastai svarbu išsaugoti darbą, nes kitaip jie nepajėgs gyventi nepriklausomai, laisvai ir oriai.

Mes norime apginti Europos ekonomikos sukurtas darbo vietas – štai tam ir reikėjo išlaidų programų. Galime ginčytis, ar tokios programos gali arba turi būti mažesnio ar didesnio masto. Tačiau problema ta, kad šiuo atžvilgiu Bendrijos biudžetas yra visiškai nelankstus. Lengva mums Europos Parlamente arba Komisijoje kalbėti, esą reikia didesnio ekonomikos atkūrimo priemonių rinkinio, esą privalome daryti dideles finansines injekcijas ekonomikai, nes tai bus ne mūsų pinigai, mes juk neturime pinigų. Tai visada bus valstybių narių pinigai ir prašau nepamiršti, kad nacionaliniai parlamentai šiuo atveju taip pat atlieka tam tikrą vaidmenį.

Mes mėginome užtikrinti, kad išlaidų programos būtų parengtos taip, kad trumpalaikiai poreikiai nekeltų pavojaus ilgalaikiams tikslams. Būtent tai minėjo kai kurie kalbėtojai iš pačių įvairiausių frakcijų: kitaip tariant, mes išgyvename ekonomikos transformaciją, perėjimą prie mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos, prie veiksmingai išteklius naudojančios ekonomikos ir prie žiniomis pagrįstos ekonomikos. Šis virsmas turi tęstis net ir sunkmečiu. Todėl mes liepiame įmonėms nemažinti mokslinių tyrimų ir plėtros arba naujovių diegimo ir išlaikyti darbo vietas. Finansinės priemonės, kurių imsimės, turi paremti šiuos tikslus. Sutinku su visais, sakyčiau, kad kai ką galbūt buvo galima padaryti geriau. Vis dėlto turime visada atsiminti, kad pinigai, kuriuos leidžiame, nėra Europos Sąjungos pinigai. Tai valstybių narių lėšos. Yra ir daugiau veiksnių, į kuriuos reikėtų atsižvelgti lygiai taip pat kaip tai, kas mus atrodo teisinga šiuo atveju. Lisabonos strategijoje numatytas ekonomikos modelis, kurį irgi aptarėme šiandien, neapima nepriklausomos rinkos, Lisabonos strategija nepagrįsta prielaida, kad geriausia rinkos ekonomika yra ta, kuri vystosi pati savaime radikaliai laisvomis rinkos sąlygomis. Priešingai, strategijoje teigiama, kad rinkai reikia nustatyti taisykles, susijusias su jos socialine ir aplinkosaugine atsakomybe. Politikai atsako už tokių taisyklių nustatymą, todėl negalime pamiršti šio tikslo. Dėl šių priežasčių manau, kad Lisabonos strategijos tikslai lieka nepakitę ir klausimas „Kaip nutiko, kad, nepaisant Lisabonos strategijos, atsidūrėme krizėje?“ yra netinkamas. Kitokia Europos ekonomikos strategija nebūtų galėjusi užkirsti kelio makroekonomikos disbalansui ir tarptautinėse finansų rinkose daromoms klaidoms, kurios ir nulėmė šią krizę.

Norėčiau užbaigti primindamas, kad mes norime užtikrinti, jog kiek galima daugiau Europos įmonių išgyventų šią krizę. Tai reiškia, kad turime joms padėti gauti finansavimą. Šiuo metu man atrodo, kad tai yra svarbiausias uždavinys, nes kreditavimo krizė veikia tiek mažas, tiek dideles organizacijas.

Europos investicijų bankas daro viską, ką gali. Turėtume padėkoti Europos investicijų bankui už labai lankstų požiūrį. Vis dėlto EIB jau pasiekė savo galimybių ribą. Jau aišku, kad antrą šių metų pusę jis negalės patenkinti

didelių ir mažų Europos įmonių skolinimosi poreikio, nes EIB jau atsidūrė ties savo galimybių riba. Visi turėtų suprasti, kad padėtis taps labai rimta, todėl verta apsvarstyti, ar šis Parlamentas gali pagerinti Europos įmonių padėtį, pvz., greitai apsvarstydamas ir priimdamas Komisijos pasiūlymus, kuriais būtų siekiama apsaugoti Europos įmones nuo nereikalingų išlaidų.

Mes pateikėme pasiūlymų, kurie padėtų Europos įmonių išlaidas sumažinti iki 30 mlrd. EUR per metus. Spartus šių pasiūlymų priėmimas svariai prisidėtų prie krizės įveikimo.

Komisija įsitikinusi, kad rengiantis šiam susitikimui Europos integracijos galimybės ir rizika taps kaip niekada anksčiau aiški. Galimybės, be jokios abejonės, apima mūsų galių sujungimą, suderintą ir koncentruotą darbą bei visų kūrybinių galių panaudojimą siekiant tikslo išbristi iš krizės stipresniems. Tai leis mums kompensuoti tai, kad, priešingai nei Jungtinės Amerikos Valstijos, mes negalime priimti centralizuotų sprendimų, kurie būtų įgyvendinami visuose kampeliuose, o turime pasiekti susitarimą tarp 27 valstybių narių.

Vis dėlto tuo pačiu metu rizika yra kur kas akivaizdesnė nei kada nors anksčiau: tai pavojai, kuriuose atsidurti gali viena ar daugiau valstybių narių, todėl padėtis vietoje solidarumo ir bendro požiūrio reikalauja protekcionizmo arba ekonomikos nacionalizmo. Neturėdami bendros sistemos, kuri mus lydetų šiuo sunkmečiu, deja, visi iki vieno pasiklysiame krizės migloje.

Elisa Ferreira, pranešėja. – (PT) Ponia pirmininke, pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, Komisijos nary, ponios ir ponai, ši krizė sunkesnė, nei mes tikėjomės, ir nedarbas sukels kur kas labiau, nei prognozavome. Yra pagrįstų priežasčių manyti, kad suplanuotų Europos skatinimo priemonių nepakaks, bet jau dabar aišku, kad kol pasiekiami žmonės, užtrunkama per ilgai.

Parlamento nuomonė yra ir buvo tvirta bei aiški, ir aš tikiuosi, kad ji tokia ir liks. Mes siekiame išsaugoti turimas darbo vietas ir sukurti naujas, vadovaujantis tiek teritoriniu, tiek socialiniu solidarumu ir sanglauda. Šiuo sunkmečiu žmonės negali apsiprasti su mintimi, kad Europa neturi atsako į krizę ir yra bejėgė šių sunkumų akivaizdoje. Todėl ko Parlamentas reikalaus iš Komisijos? Šiuose pranešimuose, savaime suprantama, reikalaujama suderintų nacionalinių veiksmų ir kad Komisija, siekdama veikti, pasinaudotų visomis turimomis priemonėmis. Komisijai, kaip biudžetinei valdžios institucijai, taip pat suteikiamos visos galimybės tai padaryti. Komisijos prašoma imtis aiškos iniciatyvos Europos mastu užimtumo srityje ir sakoma, kad labai svarbu turėti suplanuotą finansų rinkų reglamentavimo priemonių įgyvendinimo ir tikrosios ekonomikos kreditavimo darbotvarkę. Tačiau ko iš tiesų Parlamentas prašo Komisijos? Jis visų pirma prašo, kad Komisija atrastų Europos Sąjungos sistemos centre glūdinčią politinę valią. Europos Sąjunga yra susijusi ne tik su konkurencingumu, bet taip pat su sanglauda ir solidarumu. Mes negalime turėti bendros rinkos, jeigu neužtikrinsime solidarumo ir sanglaudos. Dėl tos priežasties Europos Sąjungai atidavėme iki tol turėtą nacionalinę nepriklausomybę.

Jan Andersson, pranešėjas. – (SV) Ponia pirmininke, dabar krizė žmonėms tampa tikrove, nedarbas ėmė sparčiai augti, o mes pradėdami įžvelgti krizės pasekmes. Ekonomikos nuosmukis tampa didesnis, nei tikėjomės iš pradžių. Nedarbas toliau didės, o socialinės pasekmės augs.

Norėčiau kai ką pasakyti šio Parlamento Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijai. G. Hökmark šiandien nedalyvauja, tačiau jis kaltę dėl krizės suvertė Europos Parlamento socialistų frakcijos pasiūlymui. Tai tas pats, kas nušauti pianistą, jeigu nepatinka jo skambinama muzika. Savaime suprantama, Europoje yra centro ir dešiniųjų vyriausybių. Būtent šios vyriausybės delsia ir nieko nedaro, būtent jos demonstruoja veiksmų suderinimo ir solidarumo trūkumą.

Dabar tai darbo vietų, socialinės apsaugos sistemos ir viešojo sektoriaus klausimas. Prieš susitikimą Komisijai ir Tarybai pasakiau, kad privalome veikti dabar, privalome veikti koordinuotai, privalome įdėti daugiau pastangų ir visa tai daryti solidariai. To reikia dabar. Susitikimo gegužės mėn. negalime laukti. Jau dabar pirmose darbotvarkės eilutėse turi atsidurti užimtumo klausimai.

(Plojimai) <BRK>

Evgeni Kirilov, pranešėjas. – (BG) Dėkoju, ponai pirmininke. Sanglaudos politika prisidėjo valstybėse narėse ir jų regionuose nugalinti socialinius ir ekonominius sunkumus bei įgyvendinant struktūrines reformas. Ligšiolinė patirtis išmokė, o žymūs ištekliai tai patvirtino, kad daugiau nei 340 mlrd. EUR paramą per septynerius metus yra gyvybiškai būtina šiuo sunkmečiu ir nepaprastai svarbu, kad šie pinigai būtų tikrai ir pačiu geriausiu būdu panaudoti Europos piliečių ir verslo labui. Dabar, kai kiekvienas euras yra reikšmingas Europos ekonomikos atkūrimui, negali leisti, kad šios lėšos būtų panaudotos netinkamai. Todėl mus džiugina taisyklių supaprastinimas – tikimės, kad tai bus tinkamai įgyvendinta.

G. Verheugenai, šiandien kalbėdamas jūs pasakėte teisybę: mes nežinome, kiek užtruks krizė. Tačiau kai ką šiandien dar reikėtų pridurti: mūsų priimami sprendimai ir sprendimai, kuriuos Europos Komisija priims kitą savaitę, turi duoti vaisių dar šiais metais. Netgi pasakyčiau, kad rezultatus turėtume pamatyti dar šią vasarą. Štai ko iš mūsų laukia Europos piliečiai, kurie nori išvysti šviesą tunelio gale – išeitį iš šios krizės.

Norėčiau pakomentuoti kai kurių narių, kurie šiandien bandė nubrėžti liniją tarp senųjų ir naujųjų valstybių narių, žodžius. Manau, kad ši sanglaudos politika, dėl kurios apsispręsimė šiandien, pasipriešins jų siūlomoms mintims. Panašios mintys man atrodo žalingos ir turime dėti bendras pastangas, kad to išvengtume. Dėkoju.

Pirmininkas. – Gavau penkis pasiūlymus dėl rezoliucijų⁽¹⁾, kurie pateikti vadovaujantis Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalimi.

Diskusijos baigtos.

Balsuojama bus šiandien, kovo 11 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis) <BRK>

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Gairės, kurios buvo patvirtintos kaip 2008 m. atnaujintos Lisabonos strategijos dalis, turėtų ir toliau galioti iki 2010 m. Visos valstybės narės, įskaitant Maltą, turėjo parengti darbo vietų kūrimo skatinimo strategijas. Buvo išdėstytos užimtumo skatinimo gairės. Viso to finansavimas yra nepaprastai svarbus, todėl Europos socialinis fondas galėtų finansuoti skubius valstybių narių veiksmus tiek darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros, tiek įgūdžių gerinimo srityje.

Darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyra – tai integruota politikos sistema, kuria siekiama padėti darbuotojams ir įmonėms prisitaikyti. Antra, reikia įdėti daug pastangų gerinant įgūdžius. Gerinimas turi būti vykdomas visais kvalifikacijos skėlimo lygmenimis.

Visų pirma įgūdžių gerinimas neduotų naudos, jeigu neatitiktų darbo rinkos poreikių.

Visų antra pirmenybė turi būti teikiama šioms trimis strategijoms:

- darbuotojų ir įmonių prisitaikymo gerinimo;
- didesnio žmonių pritraukimo į užimtumą ir esamų darbo vietų išsaugojimo, taip didinant darbo pasiūlą ir skatinant socialinių sistemų veikimą;
- investicijų į žmogiškąjį kapitalą didinimo gerinant įgūdžius ir suteikiant geresnį išsilavinimą.

Adam Bielan (UEN), raštu. – (PL) Ponia pirmininke, klausydamasis diskusijų negalėjau atsikratyti jausmo, kad Rūmuose tyro konkurencijos atmosfera, tarsi atkakli kova tarp ES senbuvų ir naujokių. Mano rodos, kad kaltinimai ir badymas į kitus pirštais, ginčijantis, kas nusipelnė priklausyti ES, nėra veiksmingas mūsų rūpesčių sprendimo būdas.

Galiausiai leiskite priminti, kad mus girdi piliečiai, kurie laukia, kad juos apgintume. Kaip tik dabar atėjo tas metas, kai jie nori pamatyti, kad reikalinga vieninga Europa. Šias diskusijas galėtume panaudoti kaip galimybę apmąstyti, kaip apriboti dabartinės krizės socialinį poveikį.

Mes pasisakome už Lisabonos strategiją, nes ji duoda vaisių: tik dėl Lisabonos strategijos ES buvo sukurta beveik 7 mln. naujų darbo vietų. Tačiau kokie tai darbai? Labai dažnai tai tik laikinas darbas arba darbas ne visą darbo dieną, todėl nedarbo rodikliai (kalbant apie darbą visą dieną) iš tikrųjų išlieka nepakitę.

Tai paprastai įrodo, kad Europai reikia išmokti naudotis turimu potencialu. Turėtume investuoti į aukštųjų technologijų produktus, su kuriais dirbti gali aukštos kvalifikacijos darbuotojai, – tai pridėtinė vertė, sektorius, kuriame esame nepralenkiami. Šiuo atžvilgiu labai svarbu prailginti naudojimosi finansiniais ištekliais laikotarpį ir supaprastinti kreipimosi dėl paramos procedūrą, ypač naujoms valstybėms narėms.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), raštu. – (RO) Pasaulinė ekonomikos krizė visus mus, tiek bankus, tiek daugianacionalines įmones, tiek transnacionalines institucijas, užgriuvo netikėtai. Pasaulinė ekonomika išgyvena sunkmetį, o pasaulinės finansų sistemos išlikimas iš tiesų pastatytas ant kortos. Nemanau, kad kas nors prieštarautų man, jeigu pasakyčiau, kad dabartinių problemų mastas reikalauja suvienytų pastangų visos Europos mastu. Iš tiesų solidarumas būtinas, jeigu norime pergyventi krizę.

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

Europos Parlamente aš atstovauju Rumunijai – šaliai, įsikūrusiai Europos pietryčiuose. Galiu pasakyti tik tiek, kad panašu, jog 7 proc. ekonomikos augimo 2008 m. poveikis išgaruos neramiose ekonomikos sąlygose, kurios vis labiau įsismarkauja. Ekonomikos atkūrimo planas, kurį parengė Europos Komisija, turi paliesti kiekvieną senojo žemyno kampelį. Tam tikros Europos dalys, atsidūrusios priešiškosiose sąlygose, kurių pačios nesukėlė, neturi pasijausti paliktos likimo valiai ir bejėgės.

Manau, kad tai pats svarbiausias išbandymas Europos Sąjungai, pačiam žūliausiam projektui per pastaruosius kelis šimtmečius. Viso žemyno šalys turi parodyti, kad jos yra vieninga jėga. Pasak J. M. Barroso, Europos Komisijos Pirmininko, apie Europą pirmiausia sprendžiama pagal jos pasiekimus. Visiškai sutinku su šiuo teiginiu.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), raštu. – (RO) Manau, kad iniciatyva pateikti ekonomikos atkūrimo planą šiuo sunkmečiu yra tikrai sveikintina. Kad, atsižvelgiant į krizės intensyvumą ir trukmę, ES kiek įmanoma sumažintų jos padarinius, ji turi užimti bendrą, aiškią ir veiksmingą poziciją.

Mums reikia aiškesnių finansų sektoriaus reglamentų, ypač investicijų, apimančių didelę riziką (pvz., rizikos draudimo fondų), srityje.

Šiuo metu valstybių narių solidarumas yra pirmieji dalykas. Nereikia nė sakyti, kad valstybės narės turi įgyvendinti priemones atsižvelgdamos į savo nacionalinę padėtį, tačiau jos neturi elgtis priešingai vidaus rinkai ir EPS (Ekonominei ir pinigų sąjungai). Pirmenybė turi būti teikiama kreditavimui, ypač mažų ir vidutinių įmonių, kurios skatina ekonomikos augimą ir gali kurti darbo vietas. Vis dėlto intervencinės valstybės priemonės turi būti laikinos, po kurių turi būti griežtai laikomasi konkurencingumo reglamentų.

Be to, kovos su krize priemonės turi būti įtrauktos į atsakingą biudžeto politiką. Nors mes vaduojamės iš krizės, jaučiu, jog nepaprastai svarbu likti ištikimiems Stabilumo ir augimo paktui, nes biudžeto deficito didinimas gali tapti pražūtingu sprendimu ilgalaikėje perspektyvoje, ypač ateities kartoms.

Daniel Dăianu (ALDE), raštu. – Komisijos narys Joaquín Almunia neseniai sakė, kad euro zonos valstybės narės, kurios susidūrė su sunkumais, gali pasinaudoti kitų ES narių pagalba. Kodėl toks pat kolektyvinis atsakas nebuvo aiškiai pažadėtas euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms? Tikriausiai kažkas negerai su paramos rinkiniais, skirtais Latvijai ir Vengrijai. Labai didelių disbalansų mažinimas yra iš esmės protingas žingsnis. Tačiau kaip tai padaroma nėra labai svarbu. Ar tuo metu, kai privatusis sektorius dramatiškai mažina veiklumą, biudžeto deficitas bus drastiškai sumažintas? Reikia išvengti nesuderinimo su ciklu, tiek pakilimo, tiek nuosmukio laikotarpiais. Jeigu viešojo sektoriaus biudžetas nėra pagrindinis didelių išorės deficitų paaiškinimas, kodėl būtent jis turėtų prisiimti stipriausią smūgį? Prisiminkime dešimtmečio senumo Azijos krizės pamoką. Politika taip pat turi numatyti spekuliatyvių išpuolių prieš naujų valstybių narių valiutas, mažinimą. Vien tik drastiškas biudžeto deficito sumažinimas irgi nepadės. Tikiuos, būsimu ECOFIN susitikimo metu bus suformuotas geresnis požiūris į finansinę pagalbą. Ir, kad ir kada TVF būtų pakviesta teikti pagalbą, ji turėtų įvertinti savo tradicinio nusistatymo tinkamumą kovoje su makroekonomikos disbalansu viešpataujant neeilinėms aplinkybėms.

Vasilica Viorica Dăncilă (PSE), raštu. – (RO) Rumunija turi pasinaudoti naujomis galimybėmis, kurias suteikia struktūriniai fondai.

Rumunijos centrinės ir vietos valdžios institucijos turi kiek galima greičiau ir veiksmingiau pasinaudoti Europos Komisijos suteikiama galimybe – palengvintu struktūrinių fondų lėšų gavimu. Jos turi gauti šias lėšas tam, kad sukurtų naujų darbo vietų, pasiūlytų profesinius mokymus pagal mokymosi visą gyvenimą programas, atsižvelgiant į profesinį perkvalifikavimą, bei teiktų pagalbą mažoms ir vidutinėms įmonėms.

Bendrijų finansavimo paspartinimas ir supaprastinimas gali prisidėti prie ekonomikos atkūrimo, pasinaudojant finansinėmis injekcijomis į tikslines sritis. Šios išmokos bus greitesnės ir lankstesnės, pinigai bus išmokami per vieną kartą, o tai leis greitai įgyvendinti projektus infrastruktūros, energetikos ar aplinkosaugos srityse.

Kita vertus Rumunijos valdžios institucijos, laikydamosi ES procedūrų, turi įnešti savo dalį į bendrai finansuojamus projektus. Gavus ES paramą, projektai galės būti įgyvendinti kiek galima greičiau.

Europos vykdomoji valdžia savo pasiūlymuose siekia nustatyti priemonių rinkinius, skirtus prioritetinėms valstybių narių investicijoms nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu paspartinti, kartu supaprastinant dotacijų gavimą ir padidinant finansinius išteklius, prieinamus mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

Dragoş Florin David (PPE-DE), raštu. – (RO) Pagrindinės savybės, bendros Europos Sąjungos valstybėms narėms, yra demokratija, stabilumas, atsakingumas ir sanglauda. Jevgenijaus Kirilovo pranešime apie

Sanglaudos politiką ir investicijas į realią ekonomiką pabrėžiama šių savybių, bendrų valstybėms narėms, svarba – tai pirmas bendrosios strategijos reikalavimas įgyvendinant socialinę ir ekonominę politiką. Dabar Europos ekonomika kenčia dėl pasaulinės finansų krizės ir didžiausios bei rimčiausios recesijos per pastaruosius šešiasdešimt metų pasekmių. Turime raginti valstybes nares ieškoti sinergijos galimybių tarp finansavimo iš Sanglaudos politikos ir kitų Bendrijos finansavimo šaltinių, pvz., TEN-T, TEN-E, Septintosios pagrindų programos, skirtos moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai, Konkurencingumo ir naujovių pagrindų programos, taip pat Europos investicijų banko ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko skiriamo finansavimo. Tuo pačiu metu valstybės narės turi supaprastinti ir palengvinti galimybę naudotis finansinių priemonių JESSICA, JASMINE ir JEREMIE teikiamu finansavimu, siekiant paskatinti MVĮ ir atitinkamus gavėjus dažniau juos naudoti. Baigdamas norėčiau pasveikinti pranešėją J. Kirilovą už jo indėlį rengiant šį pranešimą.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), raštu. – (GA) Gyvename ekonominio netikrumo laikotarpiu. Europos Sąjungos pareiga – įvertinti, ar įmanoma sudaryti sąlygas nacionalinių ir regioninių valdžios institucijų lankstumui, kad būtų geriau išsavinamos ES lėšos, siekiant susitvarkyti su beprecedente padėtimi.

Komisijos narės D. Huebner plane *Sanglaudos politika: investavimas į realią ekonomiką* pateiktos priemonės yra praktiškos. Tai priemonės, kurių nedelsdamos turi imtis vietos valdžios institucijos.

Dabar gali būti naudojamas Europos regioninės plėtros fondas (ERPF), siekiant suteikti dalinį finansavimą ekologiškai investicijai į būstus asmenims, kurių pajamos mažos. Tai reikia panaudoti, siekiant sukurti ir išsaugoti darbo vietas statybų pramonėje, kuri labai smarkiai nukentėjo, ir tuo pačiu metu tai padėtų mums priartėti prie mūsų įsipareigojimų klimato srityje įvykdymo.

Pripažinimo išmokos iš Europos socialinio fondo galėtų realiai paskatinti besikamuojančius viešuosius sektorius, ir mažosios ir vidutinės įmonės (MVI) turėtų gauti naudos iš rekomenduojamų pokyčių, siekiant padaryti pinigų srautus prieinamesnius.

Tai žingsnis teisinga kryptimi. Mano nuomone, kai kurie pasisakymai Lisabonos strategijos atžvilgiu J. Kirilovo pranešime yra apgailėtini.

Adam Gierek (PSE), raštu. – (PL) Kaip galime kovoti su finansų krize? (Europos ekonomikos atkūrimo planas) Finansų krizę galima išspręsti per trumpesnį laikotarpį arba per ilgesnį. Trumpalaikis metodas pagrįstas ligų, kurios išsivystė per pastaruosius dešimtmečius ir kurios lemia bankų likvidumo netekimą, „užkrėstų“ obligacijų apyvartą ir finansų politikos sanglaudos su faktine bendra politika stoką, pašalinimu.

Šalys, finansiškai padedančios bankams, nepašalina krizės priežasčių. Mano nuomone, pagrindinė krizės priežastis – ekonomikoje veikiantis neoliberalus mechanizmas, tai yra, jos orientavimasis į trumpalaikį pelną ignoruojant ilgalaikį interesą, ir tai tik viena iš savybių.

Todėl ilgalaikis metodas turi pakoreguoti mechanizmą, valdantį ekonomikos veikimą, atsisakant vadinamosios laisvosios rinkos dogmų. Valstybės narės ir Europos Komisija neturi pakeisti konkurencijos prasme tvirtų rinkos mechanizmų, bet jos privalo užkirsti kelią ligoms. Tai reiškia, pirma, trumpalaikis pelnas neturi nustelbti ilgalaikių interesų, kurie atsiranda dėl infrastruktūrų plėtros, viešųjų pastatų statybos, natūralios aplinkos apsaugos ar naujų, kartais mažiau pelningų, pvz., energijos, šaltinių paieškos.

Antra, visos nuosavybės formos turi būti vienodai traktuojamos, ir vienos ar kitos nuosavybės formos pasirinkimas turi būti pagrįstas kiekvienos formos valdymo efektyvumu.

Trečia, valstybės narės ir Europos Komisija turi prisiimti tiek finansų politikos, tiek bendros politikos koordinatorės funkciją.

Ketvirta, valstybės narės ir Europos Komisija turi vystyti tarptautinės valiutos ir finansų rinkos, kuri neapsaugota nuo spekuliacijos, todėl, kad ji veikia spontaniškai, koordinavimo metodus.

Genowefa Grabowska (PSE), raštu. – (PL) Dabar ekonomikos krizė pasiekė Europą. Pirmiausia ji paveikė išsivysčiusias ekonomikas, tada paplito į besivystančias ir kylančias ekonomikas. Paskutinės prognozės 2009 metams pranašauja -1 proc. ar žemesnį ekonomikos augimo lygį. Todėl atsidūrėme vienoje rimčiausių kada nors buvusių recesijų, paveikusių Europos bendriją.

Sutinku su pranešėju, kad dabar neužtenka šalims imtis individualių priemonių, net jei jas remia kapitalo pervedimai į labiausiai krizės veikiamus sektorius. Mūsų ekonomikos yra integruotos tarpusavyje, o krizė yra pasaulinė, štai kodėl siūlomos atkūrimo priemonės taip pat turi sudaryti pasaulinį atsaką savo pobūdžiu

ir mastu. Be to, jos turi puoselėti esminį ES principą, būtent, solidarumo principą. Tik jis mums sudarys sąlygas išsaugoti teritorinę ir socialinę sanglaudą ES teritorijoje. Manau, kad tokiu krizės metu solidarumo principas taip pat įgyja naują politinę dimensiją.

Dar daugiau, pritariu pranešime išreikštam susirūpinimui dėl paprastų žmonių, atsidūrusių krizės sukuryje. Šeimoms ir įmonėms, ypač MVĮ, kurios yra kertinis Europos ekonomikos akmuo, turi būti prieinamos paskolos. Tik toks tikslas kartu su piliečių santaupų apsauga pateisina viešųjų lėšų naudojimą gelbėjimo plano tikslais. Jei, kaip Europos gelbėjimo plano dalį, taip pat sugebėtume padaryti galą mokesčių rojui, kova su krize tikrai būtų lengvesnė ir veiksmingesnė.

Louis Grech (PSE), raštu. – Kadangi finansų krizė gilėja ir nesimato jos pabaigos, manau, kad reikės daugiau lėšų, norint stabilizuoti Europos ekonomiką ir sustabdyti žemyn smingančią spiralę. Kitos silpnosios vietos – laipsniškai kylantis nedarbo lygis ir didelis nesaugumas darbo rinkoje. Kredito neprieinamumas, kartu su valstybės deficito didėjimu, vis dar yra pagrindinė problema ir esminis veiksnys, jei tikrai norime sėkmingai ir veiksmingai susidoroti su ekonomikos recesija. Labai svarbu, kad vėl būtų nustatytas pakankamas aprūpinimas kreditu ir kad pinigai būtų naudojami kaip ekonominis stimulus, t. y., patektų į šeimas ir įmones. Būtina sukurti paskatas, kad būtų pritrauktos kapitalo investicijos. Deja, šiuo metu nėra Europos mechanizmo ar institucijos, galinčios koordinuoti integruotą kontinentinį atkūrimą, todėl mes vėl taikome padrikus sprendimus, kurie kaip visuma gali žlugti, kadangi valstybių narių ekonomikos yra itin tarpusavyje susijusios. Europos atkūrimo pastangos turi eiti kartu su reglamentavimo pakeitimais, siekiant išvengti klaidų, atvedusių mus į krizę, pasikartojimo. Problemos esmė glūdi reglamentavimo stygiuje ir prastoje priežiūroje. Mums reikia atkurti veiksmingą reglamentavimą.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Galėsime suprasti rimtą socialinę ekonominę padėtį, veikiančią ES šalis, įskaitant Portugaliją, tik tuomet, jei turėsime omenyje šio „integracijos proceso“ tikslus ir kad dabartinės kapitalistinės krizės, kurios vienas iš epicentūrų yra ES, esmė glūdi jo politikoje.

Per pastaruosius 23 metus EEB/ES rėmė kapitalo apyvartą ir ekonomikos finansializavimą; ji liberalizavo rinkas ir skatino privatizaciją; ji sujungė įmones ir skatino perprodukciją; ji perkėlė ir sunaikino gamybinį pajėgumą; ji rėmė vieno šalių ekonomikos viešpatavimą kitų šalių priklausomybės kaina; ji skatino darbuotojų išnaudojimą ir didėjančią darbo našumo augimo perkėlimą į kapitalą; ji centralizavo sukurtą turtą; ir ji padidino socialinę nelygybę ir regioninę asimetriją – visa tai buvo padaryta kontroliuojant didžiosioms valstybėms ir stambioms ekonominėms ir finansinėms grupėms. Tai esminės nepataisomos kapitalistinės krizės priežastys.

Pagrindinė nedarbo, nesaugumo, žemų atlyginimų, blogėjančių gyvenimo sąlygų, skurdo, ligų, bado ir augančių sunkumų, su kuriais susiduria darbuotojai ir plačioji visuomenė, priežastis yra ne „krizė“, o kapitalizmui būdinga politika.

Todėl mes pritariame didžiulei demonstracijai, kurią kovo 13 d. planuoja CGTP-IN – bendroji Portugalijos darbuotojų konfederacija, norėdama pakeisti kryptį link daugiau darbų, didesnių atlyginimų ir daugiau teisių.

Gábor Harangozó (PSE), raštu. – Sąjunga turi maksimizuoti savo pastangas, siekdama įgyvendinti nuoseklią programą pasaulinės finansų krizės išsprendimui. Jei norime atkurti visuomenės pasitikėjimą ir tvirtą finansų sistemą, turime greitai veikti, norėdami išlaikyti darbo vietas ir ekonominį aktyvumą. Siekiant sumažinti neigiamą recesijos poveikį, išlaikyti socialinius standartus ir užimtumo lygį, turi būti padaryti tam tikri pakeitimai, kad būtų supaprastinta galimybė pasiekti turimus šaltinius, kartu užtikrinant daugiau skaidrumo ir geresnį valdymą. Paskutinėse ETI Tarybos išvadose ESF buvo raginamas „imtis sparčių papildomų veiksmų, siekiant paremti užimtumą, ypač pažeidžiamiausių gyventojų grupių, ypatingą dėmesį skiriant mažiausioms įmonėms ir sumažinant su darbo užmokesčiu nesusijusias išlaidas“. Todėl norėčiau paprašyti kito Tarybos aukščiausiojo lygio susitikimo rimtai apsvarstyti laikiną darbo vietų sukūrimą ir kad būtina išsaugoti bendro finansavimo priemonės, susijusias su išlaidų, nesusijusių su darbo užmokesčiu, mažinimu, pagalba šalyse, kurias rimtai paveikė finansinis ar ekonominis nuosmukis. Didžiausias dėmesys turi būti skiriamas pažeidžiamiausios gyventojų grupės – tiems, kurie labiausiai kenčia dėl ekonominio ir socialinio nuosmukio pasekmių, siekiant išvengti tolesnio asimetrinio krizės, kuri kelia grėsmę subalansuotai visų Sąjungos teritorijų plėtrai, poveikio.

Tunne Kelam (PPE-DE), raštu. – Solidarumas šiandien yra viena iš brangiausių Europos vertybių. Tačiau dabartinėje ekonomikos krizėje yra ženklų, rodančių, kad Europos solidarumui kenkiama.

Labiau nei bet kada turime vengti skirstymo tarp valstybių narių – vengti rūšiavimo į senas ir naujas, dideles ir mažas. Padalijimas, kuris egzistuoja tarp euro ir ne euro zonos valstybių narių, neturi suteikti euro zonos valstybėms privilegijuotos padėties, iš kurios jos galėtų diktuoti bendrą ateitį. Visos valstybės narės turi

vienodai dalyvauti sprendimų priėmimo procese. Visoms valstybėms narėms turi būti garantuota teisė išsakyti savo problemas ir rūpesčius, kad būtų surasti galimi Europos sprendimai.

Europai reikia varomosios jėgos, norint įveikti ekonomikos krizę su minimalia žala. Protekcionizmas negali būti atsakymas į ekonomikos krizę. Priešingai, atvirumas ir konkurencijos dvasia turi išlikti mūsų veiklos pagrindu. Todėl norint pasinaudoti dabartine depresija, turi būti investuojama daugiau pinigų į naujoves, mokslinius tyrimus ir plėtrą.

Kitaip tariant, į krizę reikia žiūrėti, kaip į stimulą įgyvendinti Lisabonos strategiją. Tik visapusiškai naudodami šią solidarumo pagrįstą strategiją, galime užtikrinti darbo vietas ir Europos ekonomikos tvarumą.

Magda Kósáné Kovács (PSE), raštu. – (HU) Neverta bandyti klasifikuoti skriaudas. Tačiau bendrai jaučiamas skausmas mobilizuoja išteklius ir ketinimus. Daugelis primena 1929 m. krizę, nors jos įkandin sekęs Antrasis pasaulinis karas padalijo Europą tarp dviejų skirtingų kelių. Dar daugiau, buvusio Rytų bloko šalys taip pat kaip traumą išgyveno režimo pasikeitimą, bet šiuo atveju mums visiems vienodai gresia pasaulinė finansinė ir ekonomikos krizė, kuri, nepaisant tam tikrų ankstyvų ženklų, vis dėlto buvo netikėta.

Prasidėjus krizei, Europos kelias nebegali išsiskirti, net į keletą lygiagrečių kelių – negali būti dviejų tempų. Nuvertėjant spekuliaciniam kapitalui, nuostolius patirs visi; tik nuostolių dydis skiriasi. Bendros rinkos paradigma gali išgyventi ir išlikti konkurencinga tik tokioje padėtyje, jei mes priimsime bendrus, suderintus sprendimus. Protekcionizmo šmėkla nesiūlo gerų patarimų!

Valstybių narių uždavinys – parengti savo finansinius planus bendradarbiaujant tarpusavyje. Europos Sąjunga gali papildyti šią užduotį vertindama, kaip kiekviena valstybė narė gali padėti pagal savo išteklius, užtikrinti, kad valstybės narės ir piliečiai, kurie stovi toliau eilėje, taip pat sulauktų teigiamo balanso. Vidurio ir Rytų Europos regionas yra toliau šioje eilėje, iš dalies dėl istorinių priežasčių, iš dalies dėl to, kad euro trūkumas sukėlė pasitikėjimo trūkumą ir atsuko spekuliacinį kapitalą prieš mus. Ir nors neįmanoma tam tikrų valstybių narių traktuoti lygiomis sąlygomis, tvirtai pareiškiu, kad mums reikia parengti paramos sistemą Europos lygmeniu, kuri siekiant solidarumo padėtų teikti pagalbą, reikalingą kiekvienai valstybei narei.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Visi Europos ekonomikos atkūrimo plano principai turi atspindėti nacionaliniuose ekonomikos atkūrimo planuose.

ES lėšos, padarytos prieinamos, turi būti naudojamos aukščiausio prioriteto projektams ir teisingai paskirstytos tarp valstybių narių, tačiau atsižvelgiant į visus ypatingus atvejus.

Turime efektyviai panaudoti visas mums prieinamas galimybes. Štai kodėl galimybių naudoti ES lėšas iškelimas yra ypatingos svarbos, nes tai pagreitins ir užtikrins lankstumą įgyvendinant šį planą.

Projektai turi būti greitai ir veiksmingai įgyvendinti, kad padėtume darbo jėgos sektoriui, išgyvenančiam sunkius laikus. Štai kodėl administracinė tvarka, ypač procedūrų taikymo trukmė, turi būti radikaliai sumažinta, siekiant užtikrinti nedelsiamą proceso efektyvumą.

Be to, tarp priemonių, kurių reikia imtis, absoliučiai privalomos yra tos, kurios susijusios su teisinio paketo priėmimu, siekiant veiksmingai kovoti su mokesčių rojumi.

Akivaizdu, kad valstybės pagalba turi būti naudojama apdairiai, siekiant išvengti konkurencijos problemų sukūrimo. Tačiau tuo pačiu metu turime nuodugniai analizuoti naudingą poveikį, kurį tokia pagalba gali padaryti darbo naudojimo atžvilgiu, turint omenyje padėtis, kuriose ši pagalba yra nepaprastai reikalinga.

Iosif Matula (PPE-DE), raštu. – (RO) Europos Komisija skiria dideles pinigų sumas investicijoms į energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančios energijos gamybą, taip pat transeuropinių transporto ir energetikos tinklų statybą. Tik įgyvendindami patikimą politiką šioje srityje, galime užtikrinti, kad dujų ir energetikos krizinės padėties, įvykusios tam tikruose ES regionuose, nepasikartotų ateityje.

Visų dujų ir energetikos tinklų Europoje sujungimas užtikrina, kad bus taikomas solidarumo principas – valstybė narė galės importuoti, ar net eksportuoti, gamtos išteklius normaliomis sąlygomis, net krizės metu.

Taigi, siekdamas vystyti projektus tokiose srityse kaip infrastruktūra, energetika ir aplinka, valstybės narės privalo naudoti struktūrinių fondų teikiamas finansavimo galimybes.

Siekiant pagerinti šių projektų kokybę ir veiksmingą jų įgyvendinimo poveikį, ES valstybės narės turi pasinaudoti maksimalia technine pagalba, kurią gali pasiūlyti Europos Komisija.

Alexandru Nazare (PPE-DE), raštu. – (RO) Džiaugiuosi dėl tempo, kurį ES institucijos pademonstravo pateikdamos kelis dabartinės ekonomikos krizės sprendimus. Tačiau norėčiau pabrėžti kelis aspektus, kuriems reikalingas didesnis dėmesys.

Pirma, energetikos infrastruktūros projektų finansavimas. Manau, kad iš esmės neteisingas metodas skirstyti pinigus maksimaliam projektų skaičiui, kadangi yra rizika nepadengti biudžeto, reikalingo jiems užbaigti. Neseniai, po diskusijų apie „Nabucco“, man susidarė įspūdis, kad žaidžiame su ugnimi. Negalime paskelbti dėl 250 mln. EUR skyrimo projektui „Nabucco“, tada pasakyti, kad sumažiname finansavimą 50 mln. EUR ir galiausiai nuspręsti, kad iš tiesų tai turi būti grynai privati investicija. Projekto „Nabucco“ nauda yra neginčijama ir negalime sau leisti jo vilkinti dėl politinių ar ekonominių priežasčių.

Antra, manau, kad turime vengti tapimo protekcionistinių tendencijų, kurios paveiktų vidinės rinkos veikimą, aukomis. Net jei ši krizė netolygiai veikia ES teritoriją, į ją reaguoti turime vieningai, vadovaudamiesi Sanglaudos politikos tikslais ir vidinės rinkos principais. Manau, absoliučiai būtina įvertinti šių pakeitimų poveikį, siekiant pagerinti 2014–2020 m. finansinės programos priemonių veiksmingumą.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Būdama atsakinga už trečdalį ES biudžeto, nors ir nebūdama krizės valdymo priemone, Sanglaudos politika yra didžiausias investicijų šaltinis realioje ekonomikoje, suteikiantis didžiulę galimybę, ypač nuolat palankių sąlygų neturintiems regionams. Todėl norėčiau atkreipti dėmesį į būtinybę rasti sprendimus, užtikrinančius geresnį vertikalų regionų dalyvavimą Europos lygmeniu.

Dabartinės ypatingos ekonominės padėties sukurtomis sąlygomis norėčiau pabrėžti, kaip svarbu pagerinti lankstumą galimybės pasinaudoti struktūriniais fondais prasme. Taip pat pritariu paramos investicijoms į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančią energiją būstų ir švarios technologijos sektoriuose galimybės išplėtimą.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), raštu. – (FI) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, praeitą savaitę Komisija pateikė Tarybai savo komunikatą ekonomikos krizės klausimu dėl susitikimo, vykšančio šio mėnesio pabaigoje. Komisija taip pat pateikė pirmą Europos ekonominių stimulų paketo įvertinimą. Komisija laiko, kad pradiniai rezultatai yra geri, ir pagal jos skaičiavimus atkūrimo veiksmų nacionaliniais ir Europos lygmeniu kartu bendra vertė bus lygi apytiksliai 3,3 proc. BVP 2009–2010 m. laikotarpiu.

Sveikinu pranešėją dėl labai pagirtino pranešimo. Mano nuomone, ypač svarbu valstybėms narėms suderinti veiksmus, tai jos ir pabrėžia. Atsirandančios tendencijos labai neramina. Savo kalbose valstybės narės tikina, kad jos pasirengusios dirbti išvien, tačiau visai kitaip atrodo pažiūrėjus į veiksmus, kurių imamasi. Ypač svarbu, kad ES lyderiai priimtų sprendimus, vadovaudamiesi tuo, ką sako, ir nepasiduotų protekcionistiniam spaudimui, kuris keliose šalyse yra, be abejonės, drastiškas.

ES reikia žengti naują, ambicingą žingsnį, kuris būtų Lisabonos strategijos tęsinys. ES reikia stimulų paketo, kuris paremtų naujas pramones, kaip konkurencingumo ir augimo pagrindą. Investuojant į tokias sritis kaip ekologinį modernizavimą, atsinaujinančius energijos šaltinius ir informacines technologijas, įmanoma sukurti sveiką sektoriaus pokytį.

Krizė yra ir galimybė. Tai galimybė pertvarkyti visą visos Europos ir pasaulio finansų architektūrą. Ši krizė tai ir galimybė pasukti ekonomikos augimą visiškai nauja kryptimi, pagrįsta atsinaujinančiais energijos šaltiniais ir energijos vartojimo efektyvumu. Vadinamasis „Naujasis žaliasis sandėris“ turi būti atkūrimo ir naujo augimo pagrindas. Todėl kurdami darbo vietas ir įvesdami naujoves, taip pat spręsdami klimato kaitos problemas.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), raštu. – (SK) Europos ekonomika kenčia nuo pasaulinės finansų krizės padarinių, išgyvena didžiausią ir rimčiausią nuosmukį per pastaruosius šešiasdešimt metų. Krizė yra milžiniškas išbandymas Europai. Ji veikia įmones ir tuo pačiu metu paprastus žmones bei jų šeimas. Daugelis gyvena baimindamiesi, ypač netekti darbų, ir žvelgia į ES, kad ji juos išgelbėtų.

Europa negali būti tik 27 nacionalinių interesų susumavimas. Ji turi būti pagrįsta valstybių narių ir regionų solidarumu bei noru kuo greičiau įgyvendinti savo programos tikslus.

Ekonomikos krizės metu mums turi būti aišku, kad turime susitelkti ties Lisabonos tikslais, ypač užimtumo srityje. Būtent sanglaudos politika turi finansines priemones, kurios turi būti intensyviai ir lanksčiai taikomos krizės metu. ES Sanglaudos politikos finansiniai ištekliai 2007–2013 m. laikotarpiui gali labai padėti įgyvendinti atnaujintą ES Lisabonos strategiją dėl augimo ir užimtumo, kuri suveda paprastus žmones, įmones, infrastruktūrą, energetikos sektorių ir mokslinius tyrimus bei naujoves. Turime pagerinti

koordinavimą ir atsisakyti protekcionizmo bei visų demagogijos formų. Turime atnaujinti kapitalo srautus ir kapitalo pervedimus.

Tvirtai tikiu, kad investicijos į naujoves, naujas technologijas ir ekologines naujoves atneš naujas galimybes, kurios yra esminės užtikrinant veiksmingą atsaką į dabartinę finansų krizę. Privalome pašalinti visas kliūtis ir sukurti tikrą vidinę atsinaujinančios energijos rinką.

Katrin Saks (PSE), raštu. – (ET) Norėčiau padėkoti pranešėjai E. Ferreirai už aktualų ir laiku pasirodžiusį pranešimą. Dabartinės krizės sąlygomis labai svarbu, kad egzistuojančios lėšos būtų visiškai panaudotos. Labai gaila, kad dauguma valstybių narių, kurios turi teisę gauti paramą iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, naujojoje finansinėje perspektyvoje negalėjo pasinaudoti tomis lėšomis. Tai liečia ir mano tėvynę Estiją. Tam yra kelios priežastys: pirma didelė problema yra pačių valstybių narių administraciniai gebėjimai; šioje srityje valstybės narės galėtų sau labai pagelbėti ir pagerinti administracinį funkcionavimą. Antra, priežastis kyla iš Europos Sąjungos. Svarbu, kad ES padarytų sąlygas prieinamesnes. Pvz., yra problema su tomis programomis, kuriose išlaidos turi būti išankstinės išlaidos, o finansavimas ateina vėliau. Dabar sunku gauti paskolas toms išlaidoms. Labai svarbus klausimas, kokių veiksmų planuoja imtis Europos Komisija dėl išankstinių mokėjimų. Kitas svarbus klausimas – savarankiško finansavimo norma dabartinėmis sąlygomis; šioje srityje turi būti apsvarstytas didesnis lankstumas. Trečias svarbus klausimas – priežiūros mechanizmas – dabartinis biurokratizmas aiškiai gremėzdiškas.

Ačiū jums už pranešimą.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), raštu. – (RO) Valstybių narių atveju, įskaitant Baltijos valstybes, Rumuniją ar Vengriją, finansų krizė ir pasaulinė recesija išryškino struktūrinius neatitikimus, kurie susikaupė ekonomikos augimo, pagrįsto tiesioginių užsienio investicijų įplaukomis ir dažnomis išorės skolomis, laikotarpiams.

Bet koks ES atkūrimo planas turi atsižvelgti į tai, kad šioms šalims reikia didelių finansų iš išorės, kad jos galėtų padengti prekių ir paslaugų deficitą. Jei nebus šio išorinio finansavimo, svarstomoms šalims bus lemta patirti didžiulius, staigius pokyčius, kurie sunaikins ankstesniais metais pasiektą gerovę, susilpnins sanglaudą ES ir galbūt net pastatys į pavojų stabilumą regione.

Neabejotina Tarybos ir Europos Komisijos pareiga – rasti sprendimus, siekiant suteikti reikalingą išorinį finansavimą. Svarstomų valstybių pareiga – sutaupant laiką gautu išorės finansavimu įvykdyti struktūrines reformas, kurios pakoreguos sukauptą disbalansą.

Margie Sudre (PPE-DE), raštu. – (FR) Regioninė politika yra pagrindinis Europos investicijų šaltinis realioje ekonomikoje. Finansavimo paspartinimas ir supaprastinimas gali padėti ekonomikos atkūrimui paleidžiant likvidumą į tikslinius sektorius.

Greitesni, lankstesni vienodo dydžio mokėjimai vienkartinėmis išmokomis, kurias siūlo Komisija, sudarys sąlygas nedelsiamam projektų įgyvendinimui infrastruktūros, energetikos ir aplinkos srityse.

Nacionalinės ir regioninės valdžios institucijos turi išnaudoti šias galimybes ir maksimaliai pasinaudoti struktūriniais fondais, siekiant padidinti užimtumą, paskatinti MVĮ, verslumą ir su darbu susijusius mokymus, tuo pačiu metu įnešant savo indėlį pagal bendro finansavimo taisykles, kad paskirstytos lėšos būtų visiškai panaudotos.

Raginu regionines tarybas ir prefektūras Prancūzijos užjūrio departamentuose, kaip struktūrinių fondų valdymo organus, numatyti šiuos pokyčius, kad jų regioninės programos būtų nedelsiant sukoncentruotos ties projektais, susijusiais su didžiausiu augimo ir darbo vietų potencialu.

Esant dabartiniams neramumams Prancūzijos užjūrio departamentuose ir protesto judėjimui veikiant Reunioną, turime ištirti naujas vietines vystymo iniciatyvas ir suaktyvinti visus turimus lygmenis, įskaitant tuos, kuriuos siūlo Europos Sąjunga.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) ES komunikate dėl Europos ekonomikos atkūrimo plano 2008 m. gruodžio mėn. išvardytos sritys, į kurias ES investuos per ateinančius kelerius metus tam, kad būtų užtikrintas ekonomikos augimas ir išsaugotos darbo vietos. Šios sritys yra: parama mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurių finansinė sąmata – 30 mlrd. EUR per EIB; investicijų į transeuropinių energetikos ir plačiajuosčių tinklų sujungimo infrastruktūrų projektus spartinimas, finansinė sąmata – 5 mlrd. EUR, energijos vartojimo efektyvumo pastatuose gerinimai; moksliniai tyrimai ir naujovės.

Šias priemones turi paremti teisėkūros pasiūlymai, kurie taip pat garantuoja finansinius asignavimus. 2009 m. sausio mėn. sureguliuojamo pasiūlyme dėl energetikos projektų, kaip Europos ekonomikos atkūrimo plano dalies, finansavimo nėra finansinių asignavimų energijos vartojimo efektyvumui pastatuose. Manau, ES elgiasi neteisingai, jei šios ekonomikos krizės metu nesugeba finansiškai paremti prioritetinių projektų. Energijos vartojimo efektyvumas pastatuose – tai sritis, kuri gali sukurti apytiksliai 500 000 darbo vietų ES, pagerinti piliečių gyvenimo kokybę ir skatindamas atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą prisidėti prie tvarios ekonomikos vystymo. Mano nuomone, tai būtų dabartinės Europos Komisijos nesėkmė, jei ji neketina remti energijos vartojimo efektyvumo gerinimo pastatuose naudojant finansines priemones ir instrumentus, tinkamas fiskalines priemones ir siunčiant stiprų politinį signalą Europos lygmeniu.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN), raštu. – (PL) Ponia pirmininke, šiandien aptariame planą atgaivinti ekonomiką atsižvelgiant į Lisabonos strategijos prioritetus. Nors nuo strategijos paskelbimo praėjo keleri metai, matome, kad ji nebuvo įgyvendinta. Kitaip tariant, mes kuriame dokumentus, kurių vėliau neįgyvendiname. Tai patvirtina tam tikras paprotys, kuris jau tapo norma šiame Parlamente, būtent užverčiame piliečius reglamentais, kurie daugeliu atvejų apsunkina jų gyvenimą ir nedaro reikšmingos įtakos jų gyvenimo lygmeniui.

Be to, auganti finansų krizė rodo, kad Europos Komisija ir Taryba yra visiškai atitolusios nuo kasdinių visuomenės problemų. Iš tikrųjų, Komisija neturi jokio tikro veiksmų plano kaip atsako augančiai krizei. Visi mato, kad šalys pačios imasi pagalbos priemonių ir kad centralizuotai valdoma rinka, vėta penkių šimtų milijonų, nepajėgia padaryti realaus poveikio krizės skalei.

Pastaraisiais metais Rytų Europos šalims buvo pasakyta, kad jos turi privatizuoti savo bankus, kitaip tariant, kad jos turi pajungti juos Vakarų Europos bankams. Tai jos naiviai padarė, ir šiandien būtent tie bankai spekuliuoja ir naikina naujų ES valstybių narių ekonomiką.

PIRMININKAVO: M. ROURE

Pirmininko pavaduotoja

4. Darbotvarkė

Pirmininkė. – Kalbant apie Užsienio reikalų komiteto rezoliucijos projektą dėl humanitarinės padėties Šri Lankoje, gavau Roberto Evanso ir keturiasdešimt kitų pasirašiusiųjų raštišką protestą dėl minėto rezoliucijos projekto įtraukimo.

Pagal Darbo tvarkos taisyklių 90 straipsnio 4 punktą, rezoliucijos projektas įtrauktas į dabartinės sesijos darbotvarkę dėl diskusijų ir balsavimo.

Todėl siūlau šią diskusiją įtraukti paskutiniu darbotvarkės klausimu, o balsavimas vyks rytoj 12 val. dienos. Galutinis terminas pakeitimų pateikimui yra šiandien 15 val.

Robert Evans (PSE). – Ponia pirmininke, pirmadienį vakare Užsienio reikalų komitetas pagal Darbo tvarkos taisyklių 91 straipsnį priėmė pasiūlymą dėl blogėjančios humanitarinės padėties Šri Lankoje.

Padėtis Šri Lankoje akivaizdžiai yra labai rimta, bet visai neaišku, kas tiksliai vyksta dėl humanitarinės padėties. Jaučiu, kad Rūmuose sklando daug skirtingų nuomonių. Todėl manau, protingiausia veiksmų kryptis būtų nustatyti datą tinkamai diskusijai, kuri tikrai negali būti pravesta šios mėnesinės sesijos metu, bet galėtų įvykti kitos mūsų mėnesinės sesijos metu, kuri bus tik už dešimt dienų. Esu dėkingas J. Daului iš PPE-DE frakcijos už tai, kad pareiškė savo frakcijos paramą dėl šios veiksmų krypties. Kadangi esame rimti Rūmai, siūlau ir prašau kolegų palaikyti diskusiją su rezoliucija ir visapusišką dalyvavimą kitoje mėnesinėje sesijoje, pripažįstant padėtis Šri Lankoje rimtumą.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Ponia pirmininke, kai kas nors ką nors siūlo, norintis paprieštarauti visada gali pasisakyti prieš balsavimą.

Todėl norėčiau pasakyti, kad padėtis Šri Lankoje yra absoliučiai tragiška. 150 000 žmonių pateko į spąstus ir neturi išeities. Tai visiškai tas pats kas Birmoje. Štai kodėl Šri Lankos klausimas šiandien turi būti paliktas darbotvarkėje, siekiant parodyti mūsų pasiryžimą paremti tuos, kurie pateko į spąstus.

(Parlamentas atmetė prašymą atidėti diskusiją)

5. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkė. – Kitas darbotvarkės klausimas – balsavimui skirtas laikas.

(Dėl smulkesnės informacijos balsavimo rezultatų klausimu: žr. protokolą)

5.1. Galutinio tam tikrų prekių importo neapmokestinimas pridėtinės vertės mokesčiu (kodifikuota redakcija) (A6-0060/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

5.2. Europolo darbuotojams mokamų bazinių atlyginimų ir išmokų patikslinimas (A6-0078/2009, Agustín Díaz de Mera García Consuegra) (balsavimas)

5.3. Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimas (A6-0106/2009, Reimer Böge) (balsavimas)

5.4. Taisomojo biudžeto Nr. 1/2009 projektas: potvyniai Rumunijoje (A6-0113/2009, Jutta Haug) (balsavimas)

5.5. Laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų ir atitinkamos jūrų administracijų veiklos bendrosios taisyklės ir standartai (nauja redakcija) (A6-0097/2009, Luis de Grandes Pascual) (balsavimas)

5.6. Laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrosios taisyklės ir standartai (nauja redakcija) (A6-0098/2009, Luis de Grandes Pascual) (balsavimas)

5.7. Uosto valstybės kontrolė (nauja redakcija) (A6-0099/2009, Dominique Vlasto) (balsavimas)

5.8. Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistema (A6-0100/2009, Dirk Sterckx) (balsavimas)

5.9. Avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimai (A6-0101/2009, Jaromír Kohlíček) (balsavimas)

5.10. Keleivių vežėjų jūra atsakomybė avarijų atveju (A6-0102/2009, Paolo Costa) (balsavimas)

5.11. Laivų savininkų atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus draudimas (A6-0072/2009, Gilles Savary) (balsavimas)

5.12. Vėliavos valstybės reikalavimų laikymasis (A6-0069/2009, Emanuel Jardim Fernandes) (balsavimas)

5.13. Sunkiasvorių krovinių transporto priemonių apmokestinimas už naudojamą tam tikra infrastruktūra (A6-0066/2009, Saïd El Khadraoui) (balsavimas)

5.14. Galimybė visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (A6-0077/2009, Michael Cashman) (balsavimas)

– Prieš galutinį balsavimą:

Michael Cashman, pranešėjas. – Ponia pirmininke, pagal Darbo tvarkos taisyklių 53 straipsnį norėčiau paprašyti Komisijos reaguoti ir pasakyti mums, ar ji ketina priimti visus Parlamento pakeitimus, kaip priėmė šiandien.

Günter Verheugen, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Ponia pirmininke, turiu garbės pateikti tokią deklaraciją Komisijos vardu.

Komisija pasižymi pakeitimus, už kuriuos balsavo Parlamentas, ir nuodugniai juos išstudijuos. Komisija patvirtina savo norą siekti kompromiso su Parlamentu ir Taryba. Komisija apsvartys savo pasiūlymą tik po to, kai dvi biudžeto valdymo institucijų šakos išreikš savo pozicijas. Komisija ketina toliau vykdyti konstruktyvų dialogą su abiem institucijomis.

Michael Cashman, pranešėjas. – Ponia pirmininke, aš nežinau, kur buvo Komisijos narys, bet šį ryt mes išreiškėme savo poziciją.

Todėl norėčiau paprašyti, kad plenarinis balsavimas grąžintų pranešimą komitetui – tai suteiks komitetui lankstumo pradėti derybas tiek su Taryba, tiek su Komisija.

Todėl prašau Rūmų palaikymo dėl dokumento grąžinimo komitetui.

(Parlamentas pritarė prašymui atidėti galutinį balsavimą)

Michael Cashman, pranešėjas. – Ponia pirmininke, dėkoju Rūmams už jų kantrybę – tai paskutinis mano įsikišimas. Ar galiu dabar paprašyti jūsų, ponios pirmininke, parašyti oficialų kvietimą pirmininkaujančiai Čekijai, taip pat perimančiai pareigas pirmininkaujančiai Švedijai, kiek įmanoma greičiau pradėti oficialų dialogą su Europos Parlamentu?

Taip pat, kaip paskelbta balsavimo sąraše ir dėl teksto, kurį dabar priėmėme, aiškumo bei nuoseklumo, maloniai kreipiuosi, kad paprašytumėte plenarinių tarnybų be jokių esminių pokyčių pereiti prie šių dalykų: sugrupuoti straipsnius pagal jų turinį suteikiant konkrečius teminius pavadinimus, atitinkamai sutvarkyti konstatuojamąsias dalis ir apibrėžimus ir kaip galima greičiau parengti bei paskelbti Parlamento poziciją konsoliduoto teksto pavidalu.

Galiausiai norėčiau labai padėkoti ne tik sekretoriatams, bet ir pateikimo tarnyboms už milžinišką palaikantį darbą.

(Plojimai)

Pirmininkė. – Aš perduosiu šį prašymą, M. Cashmanai, ir apie rezultatus būsite informuoti.

5.15. Valstybių narių užimtumo politikos gairės (A6-0052/2009, Jan Andersson) (balsavimas)

5.16. Parlamento darbo tvarkos taisyklių 139 straipsnio taikymo pratęsimas iki septintosios Parlamento kadencijos pabaigos (B6-0094/2009) (balsavimas)

5.17. Romų socialinė padėtis ir galimybių jiems patekti į ES darbo rinką gerinimas (A6-0038/2009, Magda Kósáné Kovács) (balsavimas)

5.18. Su nafta susijusių problemų sprendimas (A6-0035/2009, Herbert Reul) (balsavimas)

5.19. Ekologiškas transporto naudojimas ir išorės sąnaudų priskyrimas vidaus sąnaudoms (A6-0055/2009, Georg Jarzembowski) (balsavimas)

5.20. Lisabonos strategija (balsavimas)

– Prieš balsavimą dėl 28 pakeitimo (susiję su balsavimu dėl 27 pakeitimo):

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Ponia pirmininke, galiu klysti, bet manau, kad jūs pravedėte balsavimą dėl 27 pakeitimo, kuris iš tikrųjų buvo techninis pataisymas, kurio esmė – perkelti 47 skirsnį. Kita vertus, yra prašymas dėl atskiro vardinio balsavimo dėl originalaus teksto.

Todėl manau, kad sutarėme perkelti 47 skirsnį, ir dabar mums reikalingas dviejų dalių vardinis balsavimas dėl paties 47 skirsnio.

Pirmininkė. – Išsiaiškinkime – nebuvo prieštaravimų dėl 47 skirsnio įterpimo po 49 skirsnio. Tada balsavome dėl 27 pakeitimo, kuris buvo priimtas. Todėl negalėjome balsuoti dėl 47 skirsnio, kadangi balsavome dėl 27 pakeitimo. Taigi, nematau problemos.

5.21. Kova su klimato kaita (balsavimas)

– Prieš balsavimą dėl 20 skirsnio:

Avril Doyle (PPE-DE). – Ponia pirmininke, labai trumpas originalaus teksto pataisymas. 20 skirsnio 3 eilutė turi skambėti taip: „mažinant emisijas iš miškų naikinimo ir degradacijos“. Šiuo metu skamba taip: „mažinant emisijas dėl miškų naikinimo ir degradacijos“. Noriu pakeisti žodį „dėl“ į „iš“. Angliškame variante tai neteisinga. Tai neginčytina.

(Žodinis pakeitimas buvo priimtas)

5.22. Užimtumo politikos gairės (balsavimas)

– Prieš balsavimą dėl 13 skirsnio:

Elizabeth Lynne (ALDE). – Ponia pirmininke, tai labai paprastas pakeitimas – tiesiog pakeisti „neigalieji“ į arba „žmonės su negalia“ arba „neigalieji asmenys“. Anglų kalba nesakome „neigalieji“.

(Žodinis pakeitimas buvo priimtas)

– Prieš balsavimą dėl 1 pakeitimo:

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Ponia pirmininke, tai vėlgi gana standartinis pakeitimas remiantis socialinių partnerių šių konsultacijų vaidmeniu. Frazės pabaigoje turi būti pridėta: „pagal nacionalinius papročius ir praktika“. Tai turėjo būti pakeitime, bet kažkodėl to neliko. Socialistai palaiko šį pakeitimą. Tikiuosi, kitos frakcijos irgi palaikys. Jos paprastai palaiko.

(Žodinis pakeitimas buvo priimtas)

5.23. Europos ekonomikos atkūrimo planas (A6-0063/2009, Elisa Ferreira) (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – Ponia pirmininke, norėčiau informuoti mūsų frakciją, kad yra klaida mūsų balsavimo sąrašuose dėl 113 pakeitimo – balsavimo sąraše turi būti plusas, o ne minusas.

– Prieš balsavimą dėl 93 pakeitimo:

Elisa Ferreira, pranešėja. – Ponia pirmininke, reikia pakeisti formuluotę 93 skirsnyje dėl patikimų valstybės finansų į „kaip galima greičiau“ vietoj „kai leis ekonominės sąlygos“, kaip sutarta su šešėliniais pranešėjais.

(Žodinis pakeitimas buvo priimtas)

– Prieš balsavimą dėl 71 pakeitimo:

Alain Lipietz (Verts/ALE). – (FR) Ponia pirmininke, tai grynai techninis pakeitimas. Mūsų pakeitime yra spaudos klaida. Ten yra taip suformuluota pastraipa: „suintensyvinti kliūčių panaikinimą“. Pakeitėme į „pašalinti nepagrįstas kliūtis“, tačiau, deja, senasis skirsnis išliko pakeitimo formuluotėje. Todėl tai trečias skirsnis, kurį šiek tiek pakeitėme ir nėra jokio reikalo išsaugoti senąją versiją.

(Žodinis pakeitimas buvo priimtas)

- Prieš balsavimą dėl rezoliucijos projekto:

Martin Schulz (PSE). – (DE) Ponia pirmininke, iš entuziastingos Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos reakcijos į mano įsikišimą galite spręsti, kaip gerai pavyko balsavimas.

Norėčiau padėkoti savo kolegei E. Ferreirai, kuri atliko milžinišką darbą, kad pateiktų šį rezultatą. Taip pat ypač norėčiau padėkoti G. Hökmarkui, E. Herczog, U. Bullmannui ir K. H. Lehne, kurie, mano nuomone, sunkiai dirbo dėl panašios Lisabonos rezoliucijos.

Tačiau matote iš PPE-DE frakcijos reakcijos, kad būta jaudinimosi. Norėtume padėkoti jums už balsavimą kartu su mumis dėl mokesčių rojaus uždarymo ir solidarumo su valstybėmis narėmis. Vos prieš kelias minutes viskas atrodė visai kitaip. Tai į naudą jūsų reputacijai, kad paskatintote socialinės demokratijos sklaidą. Tai gerai Europos Parlamentui, kuris pajudėjo į kairę.

(Plojimai iš kairės ir protestai iš dešinės)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Ponia pirmininke, tik norėčiau priminti Socialistų frakcijai Europos Parlamente ir Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijai, kad be dviejų didžiųjų šiame Parlamente yra ir kitų frakcijų.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Ponia pirmininke, vienas dalykas, susijęs su darbotvarke. Galbūt jūs galėtumėte paaiškinti Rūmams, pagal kurį Darbo tvarkos taisyklių straipsnį M. Schulz buvo suteiktas žodis.

Pirmininkė. – Ponios ir ponai, aš, žinoma, ketinu pasakyti H. Nassaueriui, kad jis visiškai teisus. Tačiau kartais demokratijos vardan, žmogus turi turėti galimybę šiek tiek peržengti liniją.

Tuo, ponios ir ponai, noriu pasakyti, kad suteikiau žodį M. Schulzui pagal Darbo tvarkos taisyklių 141 straipsnį. Jis turėjo visišką teisę pasisakyti.

Joseph Daul (PPE-DE). – (FR) Ponia pirmininke, ar jis kalbėjo Komisijos vardu? Todėl, kad jis nori tapti Komisijos nariu? Ar jis kalbėjo kaip frakcijos pirmininkas?

– Po galutinio balsavimo:

Vittorio Prodi (ALDE). – (IT) Ponia pirmininke, norėčiau aiškumo. Kiek žinau, nebuvo balsuota dėl H. Reulo pranešimo. Ar galėtumėte patvirtinti, kad tai tiesa?

Pirmininkė. – V. Rodi, priėmėme 3 pakeitimą, kuris pakeičia visą rezoliuciją.

5.24. Sanglaudos politika. Investicijos į tikrąją ekonomiką (A6-0075/2009, Evgenijus Kirilovas) (balsavimas)

6. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Elisa Ferreira (A6-0063/2009)

Richard Corbett (PSE). – Ponia pirmininke, džiaugiuosi dėl to fakto, kad šiame pranešime analizuojama tai, kas gali būti padaryta Europos lygmeniu, siekiant skatinti ekonomiką, nors aš manau, kad didžioji dalis priemonių, kaip tai padaryti, išlieka nacionaliniu lygmeniu: 99 proc. viešųjų išlaidų yra nacionalinės, ne Europos; didžioji reglamentavimo dalis yra nacionalinė, ne Europos. Bet jei svarstome, ką galime padaryti Europos lygmeniu, Komisijos siūlomas planas dėl 30 mlrd. pagalbos, įskaitant išankstinius mokėjimus iš struktūrinių fondų ir naujas paskolas iš Europos investicijų banko, gali ir labai prisidėti prie išėjimo iš šios krizės.

Taip pat turime įsitikinti, kad išvengiame protekcionizmo Europoje. Skirtingų šalių požiūris, kuriuo siekiama nuskurdinti kaimyną, ilgam laikui susilpnins mūsų bendrą rinką ir rimtai pakenks darbo vietų kūrimo perspektyvoms bei ekonomikos augimui. Priešingai, darbuotojų judėjimo laisvė ir iniciatyvos padėti įmonių eksportui į vieningą rinką padės suteikti stimulus, reikalingus mūsų ekonomikos atkūrimui.

- Pranešimas: Paolo Costa (A6-0102/2009)

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Ponia pirmininke, balsavau už bendrą tekstą dėl saugumo didinimo tiems, kurie pasirenka keliauti jūra. Manau, labai svarbu pridurti, kad turi būti daugiau investuojama į visų jūrininkų, atsakingų už navigaciją profesionalizmą – nuo kapitono iki vyriausiojo inžinieriaus, bocmano, laivo policijos viršilos, vairininko ir kitų jūreivių – todėl, kad nuo jų priklauso žmonių gyvybės ir saugumas jūroje. Todėl raginu, kad būtų daugiau profesionalizmo ir geresni atlyginimai tiems, kurių rankose jūrų keleivių gyvybės.

- Pranešimas: Saïd El Khadraoui (A6-0066/2009)

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Dėl šio pranešimo norėčiau pasakyti, kad nepaisant aplinkai palankios iniciatyvos, vis dėlto trūko dėmesio dėl neigiamo ir neproporcingo poveikio, kurį jis padarytų regionams ir šalims, išsidėsčiusiems Europos Sąjungos pakraštyje, kaip Malta. Ši iniciatyva gali sukelti didelį kainų šuolį krovinių pervežimo srityje transportui, keliaujančiam į ir iš šių periferinių regionų. Savo ruožtu šis kainų kilimas gali lemti aukštesnes kainas produktams, kurie patenka ir yra išvežami iš šių regionų ar šalių. Todėl balsavau prieš šį pranešimą.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, papildomų mokesčių sunkiasvorėms kroviniams transporto priemonėms įvedimas – tai mokesčių padidinimas. Krovininis transportas teikia paslaugas visai ekonomikai, įskaitant piliečius. Jo išlaidos daro įtaką visų mūsų vartojamų produktų kainai. Kelių transporto apsunkinimas, kartu su mokesčiais, kurie jau mokami, esant papildomoms išlaidoms dėl akcizo kurui ir vinjetoms, kuomet išgyvename krizės problemą, kurios pabaigos nesimato, yra socialiai neatsakingas žingsnis.

Oro tarša, šiltnamio efektas ir nelaimingi atsitikimai didžiąja dalimi priklauso nuo transporto priemonių konstrukcijos ir kelių sistemos. Per pastaruosius dešimt metų šioje srityje buvo pasiekta didelė pažanga, ir mes visi pajutome naudą. Nepritariu dabartinės formos direktyvai todėl, kad ją reikia radikaliai persvarstyti.

- Pranešimas: Michael Cashman (A6-0077/2009)

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad palaikau šį M. Cashman pranešimą ir dėkoju už jį. Jis buvo labai patobulintas Parlamento svarstymo metu, turint omenyje, koks buvo pirminis Komisijos pasiūlymas.

Pagrindinė prielaida, kurią turime padaryti – sprendimų priėmimas yra skaidrus. Žmonės turi turėti galimybę pamatyti dokumentus todėl, kad tai vienintelis būdas įkvėpti pasitikėjimą, ir, turint tai omenyje, labai svarbu, kad galėtume pasiekti tokią padėtį, kurioje žmonės galėtų matyti, kaip vystosi teisėkūros procesas. Skaidrumas dokumentų atžvilgiu turi būti kiekviename administraciniu lygmeniu.

Visi, aišku, supranta, kad yra sričių, pvz., klausimai, susiję su asmens sveikata, ir panašiai, kurios turi būti konfidencialios, bet teisėkūros procese viskas turi būti iš esmės skaidru ir šiuo atžvilgiu esu patenkintas dėl rezultatų bei manau, kad sąžiningas ir atviras sprendimų priėmimas yra būdas įgyti žmonių pasitikėjimą.

Martin Callanan (PPE-DE). – Ponia pirmininke, neseniai pateiktame JK pagrįsto NVO pranešime, Mokesčių mokėtojų aljansas, pasakytą, kad narystė ES kiekvienam vyrui, moteriai ir vaikui Jungtinėje Karalystėje kainuoja 2 000 GBP per metus.

Turiu pasakyti, kad daug šiaurės rytų Anglijos rinkėjų mano, kad gauna labai prastą vertę už tokią didelę pinigų sumą. Todėl visuomenės galimybės pasiekti Europos institucijų dokumentus užtikrinimas yra mažiausia, ko šie rinkėjai tikisi už tokių didelių sumų perdavimą ES kiekvienais metais. Daugelio žmonių akimis ES išlieka labai neaiškus ir monolitinis subjektas. Bet kas, ką galime padaryti siekdami pagerinti šią galimybę, suteikti daugiau informacijos visuomenei dėl kai kurių dalykų, kuriuos turbūt kai kurie Komisijos nariai ir kiti asmenys būtų linkę išlaikyti konfidencialius, yra labai sveikintina.

Jau matome skundikus ir kitus asmenis, kurie buvo apšmeižti ir išvyti iš darbo dėl konfidencialios informacijos atskleidimo. Jei visa ši informacija būtų buvusi prieinama nuo pradžių, turbūt, daugelis šių perdėtų reakcijų būtų buvę nereikalingos.

Syed Kamall (PPE-DE). – Ponia pirmininke, esu dėkingas už šią galimybę paaiškinti, kaip balsavau dėl šio labai svarbaus pranešimo. Visi žinome, kad kai opiose politinėse derybose dalyvauja skirtingos šalys, kartais reikalingas slaptumas, kad nebūtų sužlugdytas sandoris. Tačiau šiuo atveju kalbame ne apie tai.

Neseniai vyko derybos dėl Kovos su klastojimu prekyboje susitarimo ir kai kurie klausimai, kurie buvo aptariami, apima didelę žmonių pilietinių laisvių eroziją. Pvz., buvo pasiūlymų apieškoti žmonių nešiojamus

grotuvus ir nešiojamuosius kompiuterius, įvažiuojant į šalis, siekiant atlikti patikrinimą dėl autorių teisių saugomos ir autorių teisių nesaugomos medžiagos. Ar galėjome tai aptarti atvirai ir skaidriai? Ne todėl, kad šie dokumentai buvo išlaikyti paslapyje – turbūt dėl pateisinamų priežasčių, bet priežasčių, kurių iš tikrųjų nesuprantame. Todėl ko mums tikrai reikia – tai daugiau atvirumo ir daugiau skaidrumo tam, kad tikrai pasiektume reikalo esmę.

Visiškai sutinku su savo kolega M. Callanau, kai jis sako, kad tas faktas, jog jie buvo neskaidrūs, nėra geras ženklas ES.

- Pranešimas: Jan Andersson (A6-0052/2009)

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Norėčiau padėkoti tiems aistruoliams, kurie nenuilsdami taip ilgai klausėsi. Ponia pirmininke, esu vienas iš 74 Europos Parlamento narių, kurie šiandien balsavo prieš J. Anderssono pranešimą, ne todėl, kad esu prieš užimtumą, o todėl, kad šiose gairėse Europos Sąjungai, ES valstybių narių politikai, konkrečiai nepasakyta, kad viena iš galimybių paskatinti užimtumą, yra sudaryti sąlygas tiems darbuotojams, kurie to nori ir prašo, išeiti į pensiją. Todėl ši politika privaloma tvarka visur pakelti pensinį amžių tik atima iš jaunų žmonių darbo vietas, kuomet jie noriai pakeistų tuos vyresnius darbuotojus, norinčius perleisti savo pozicijas jaunesniems.

Martin Callanan (PPE-DE). – Ponia pirmininke, šis pranešimas prasideda klaidinga prielaida – prielaida, kad ES geriausiai išmano užimtumą politiką. Daugelis mano rinkėjų visiškai nesutiktų; jie labiau norėtų, kad ES laikytųsi atokiai nuo užimtumo politikos. Manau, mano šalis turi pasitraukti iš ES socialinių reikalų skyriaus.

Tai daugiau nei šiek tiek ironiška, kad ES nori perduoti savo išmintį dėl užimtumo politikos valstybėms narėms, nors tuo pačiu metu ji atsakinga už didžiulę biurokratiją ir reguliavimą, kurie suvaržė tiek daug įmonių mano regione ir visoje Europoje bei sukėlė didžiulį nedarbą, kurį dabar nori ištaisyti.

Europos socialinis modelis yra pasenęs, jis destruktivus, jis užkerta kelią darbo vietų kūrimui ir jis veikia prieš verslumą. Geriausias dalykas būtų ES nesikišti į valstybių narių užimtumo politiką ir kurti mažiau biurokratijos ir mažiau reguliavimo. Tai geriausias dalykas, kurį galėtume padaryti, siekdami sukurti daugiau darbo vietų ekonomikoje.

- Pasiūlymas dėl Darbo tvarkos taisyklių 139 straipsnio sprendimo (B6-0094/2009)

Jim Allister (NI). – Ponia pirmininke, balsavau už šį pasiūlymą todėl, kad jis atideda bereikalingą dar didesnių pinigų iššvaistymo kvailystę vertimo paslaugoms šiuose Rūmuose Airijos atžvilgiu.

Aš būčiau labiau linkęs panaikinti visą to iššvaistymo kvailystę. Tačiau bent tai apsaugo mūsų mokesčių mokėtojus nuo bereikalingo švaistymo.

Kad airių kalba šiuose Rūmuose vartojama minimaliai, yra akivaizdu, nors B. de Brún – tai jos agresyvios respublikonų darbotvarkės dalis, gali džiuginti mus ta mirusia kalba, vienintelis palengvėjimas, kad beveik niekas, kas įsijungia transliaciją iš Parlamento, nesupranta nė žodžio, ką ji sako. Galiu užtikrinti jus, kad jie labai nedaug praranda.

Jos Sinn Fein kolegė, M. L. McDonald, nepraleidžia progos šiek tiek pamikčioti maišyta airių kalba, bet net tuomet švaistome pinigų vertimui.

- Pranešimas: Magda Kósáné Kovács (A6-0038/2009)

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – Ponia pirmininke, dėkoju M. K. Kovács už informatyvų ir naudingą pranešimą dėl romų padėties.

Kaip visi žinote, romų populiacija vis labiau plečiasi ir sistemingai tampa didžiule ir įtakinga jėga Europoje. Ši 10–12 mln. žmonių grupė yra tarp skurdžiausių žemyne, tačiau turi neišmatuojamą potencialą.

Kaip europiečiai ir Europos Parlamento, kuris buvo grindžiamas lygybės ramsčiu, nariai turime kaip galima greičiau reaguoti į šią problemą. Nuolatinis šios vienos didžiausių mažumų engimas yra gėdingas ir neproduktyvus. Esant geresniam reglamentavimui ir aukštesniam bendradarbiavimo laipsniui, tautos gali suteikti darbo šiam dideliame potencialių darbuotojų blokui. Krizei įgaunant labai grėsmingą pavidalą, romai gali padėti išspręsti kai kurias didžiausias Europos problemas. Be to, išankstinis nusistatymas prieš šiuos

žmonės ir jų žeminimas jau per ilgai trunka. Visiems Europos piliečiams, įskaitant romus, turi būti suteiktos lygios teisės.

Dar šio mėnesio pradžioje Vengrijoje, du romų žmonės buvo nušauti lyg gyvuliai, kai jie bandė pabėgti iš savo degančių namų. Kaip gali būti, kad vieningoje Europoje yra tokių atvejų?

Philip Claey (NI). – (NL) Ponia pirmininke, balsavau prieš M. K. Kovács pranešimą todėl, kad visas šis pranešimas persisunkęs aukos mąstymo ir, mano nuomone, tokiai mažumos grupei, kaip romų čigonai, daug labiau tiktų strategija, kuri paskatintų juos prisiimti daugiau atsakomybės už savo likimą.

Aš taip pat, žinoma, palaikau visų nuomonę, kad su romais turi būti elgiamasi teisingai, bet dauguma pranešime paminėtų problemų yra susijusios su gyvenimo būdu, kurį šie žmonės pasirinko. Galime priimti kiek tik norime pranešimų ir rezoliucijų ir duoti kiek norime pinigų, bet tai nėra per nago juodumą nepakeis padėties.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Ponia pirmininke, per savo kadenciją šiame Parlamente girdėjau daug politiškai nekorektiškų nesąmonių, kurioms nuolatos pritarė labai didelės daugumos, bet šis pranešimas, mano nuomone, pralenkia viską. Jei šis Parlamentas atkakliai siekia įsikišti į romų socialinę padėtį ir jų galimybę patekti į darbo rinką, ar būtų per daug, jei paprašyčiau laikytis bent šiek tiek objektyvumo?

Tiesa ta, kad čigonų problemos yra didžiąja dalimi tiesiog jų pačių atsisakymo prisitaikyti prie visuomenės, kurioje jie gyvena, rezultatas, žinoma, kai kalbame apie švietimą ir profesinį mokymą. Ištaisais dešimtmečiais pumpavome milijonus eurų į visokias programas, kupinas idiliškų, bet daugiausia nerealių nesąmonių šio pranešimo stiliumi. Visiškai nesėkmingai. Ar ne laikas mums nustoti juos paikinti ir pažvelgti į tikrąsias problemų priežastis, prieš priimant sprendimus?

- Pranešimas: Herbert Reul (A6-0035/2009)

Avril Doyle (PPE-DE). – Ponia pirmininke, nors pataisytas variantas buvo geresnis, vis tiek šį savo iniciatyva pateiktą pranešimą palaikiau sunkia širdimi, kadangi jis nebuvo suderintas su klimato ir energetikos paketu, kurį 2008 m. gruodžio 17 d. šiuose Rūmuose priėmė didžiulė dauguma.

Tik noriu priminti, kad mano pačios ES ŠESD ILPS pranešimas, kuris buvo kertinis šio paketo akmuo, buvo priimtas 610 balsų už, 60 susilaikė ir 29 balsavo prieš. Nereikia nė sakyti, kad H. Reul nebuvo tarp 610 narių iš 699, paremusių mano pranešimą.

Turiu abejonių dėl bet kokių sąsajų su grėžimais Arktyje ar alternatyvių naftos šaltinių, pvz., gudroniniai smėliai, tyrinėjimais. Pastarieji mėnesiai parodė, kad energetinio saugumo svarba dar niekada nebuvo aktualesnė. Bendradarbiavimas, kurio reikia ES teritorijoje ir būtinybė pasinaudoti stimulų paketu, kuriuos dabar pradėjo beveik visos valstybės narės ir Komisija, pabrėžia investicijų į atsinaujinančius energijos šaltinius poreikį, siekiant padidinti mūsų energetinį saugumą, sumažinti mūsų anglies dvideginio išmetimą ir atpratina mus nuo didelės priklausomybės nuo iškastinio kuro nors ir per sutartą laiką.

Martin Callanan (PPE-DE). – Ponia pirmininke, buvau šešėlinis pranešėjas, rengiant G. Sacconi pranešimą dėl keleivinių transporto priemonių CO₂ išmetimo ir matau iš darbo, kurį atlikau, kad tikrai privalome sumažinti mūsų priklausomybę nuo naftos.

Turime sumažinti priklausomybę todėl, kad dauguma naftos atsargų, aišku, yra nestabiliuose ir nemaloniuose pasaulio vietose. Per ilgai mūsų naftos troškulys palaikė režimus, kurie yra itin priešiški viskam, ką mes remiame, dėl mūsų pačių interesų ir dėl mūsų pačių vertybių, ypač žmogaus teisių ir gero valdymo atžvilgiu.

Žinoma, labiausiai turime sumažinti savo priklausomybę nuo Rusijos naftos atsargų. Praeityje Rusija parodė, kad ji nedvejodama panaudos savo kontrolę didelės dalies mūsų energijos tiekimo atžvilgiu, norėdama pasiekti politinius ir ekonominius tikslus, ir turime padaryti viską, ką galime, kad sumažintume jų galimybę taip daryti, o, kad tai padarytume, žinoma, turime sumažinti priklausomybę nuo naftos.

- Pranešimas: Georg Jarzembowski (A6-0055/2009)

Neena Gill (PSE). – Ponia pirmininke, susilaikiau dėl šio pranešimo todėl, kad manau, jog jis nėra pakankamas. Mes anksčiau šiuose Rūmuose buvome įsipareigoję sumažinti emisijas. Transportas vaidina pagrindinį vaidmenį kovoje su klimato kaita, ir reikia padėti jam įvykdyti pareigą, bet šis pranešimas mažai pagelbės.

Tai nesėkmė todėl, kad yra gerų pasiūlymų. Mokesčiai už traukinių triukšmą atsižvelgia į platesnį transporto poveikį aplinkai ir labai derinasi su pasiūlymais, kuriuos šiuo metu svarsto Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas dėl mašinų padangų triukšmo sumažinimo.

Tačiau daug daugiau galėjo būti padaryta dėl aviacijos. Keista, kad pranešime minimas geležinkelių, jūrų ir vidaus vandenų transportas, tačiau apleidžia šį sektorių – vieną iš pagrindinių anglies dvideginio išmetėjų. Taip yra todėl, kad trūksta veiksmingumo šioje srityje bei daugelyje kitų, todėl susilaikiau dėl šio pranešimo.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos B6-0107/2009 (Lisabonos strategija)

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Ponia pirmininke, verta palaikyti Lisabonos strategiją, bet šiuo atžvilgiu reikia pasakyti, kad ta mintis, jog 2010 m. Europa gali būti pirmaujančioji žiniomis pagrįsta ekonomika pasaulyje, nebus įgyvendinta. Dabar 2009 m., taigi, jeigu norime ko nors pasiekti, labai greitai turime rasti teisingą išipareigojimą visos Europos mastu. Tuomet turbūt galėtume pasiekti šį tikslą 2020 ar 2030 metais.

Tai iš esmės reiškia, kad labai greitai turi atsirasti išipareigojimas dėl mokymo ir mokslinių tyrimų visos Europos mastu. Šiuo metu išgyvename ekonomikos recesiją ir šio nuosmukio metu turime prisiminti, kad jei norime turėti pakankamą gerų žmogiškų išteklių lygį – darbo jėgą mūsų darbo rinkoms – reikės investuoti ypač į mokymą ir mokytojų rengimą. Tai prioritetas, jei tikrai norime pasiekti Lisabonos strategijos tikslus.

Philip Claeyns (NI). – (NL) Ponia pirmininke, susilaikiau nuo balsavimo dėl Lisabonos strategijos rezoliucijos, nors rezoliucija iš tikrųjų iš esmės yra nešališka rezoliucija, suteikianti tikslų padėties prognozę, taip pat joje yra daug pasiūlymų, kuriuos visiškai palaikau. Tačiau susilaikiau todėl, kad vėl iškelta šių liūdnei pagarsėjusių mėlynųjų kortelių ekonominei imigracijai tema, ir ji susilaukia ryškaus palaikymo būtent tuo metu, kai daugiau nei 20 mln. žmonių Europos Sąjungoje susiduria su nedarbu, kuri dar labiau didės dėl ekonomikos krizės.

Būtent tokiu laiku, kaip šis, turime liautis griebtis lengvesnių trumpesnių sprendimų, pvz., vėl vilioti ekonominių imigrantų minias į Europos Sąjungą. Vietoj to, turime investuoti į žmonių, kurie dabar neturi darbo, mokymą ir perkvalifikavimą, o ne tiesiog palikti juos likimo valiai naujų imigrantų antplūdžio labui.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Ponia pirmininke, negaliu prisiminti, kaip balsavau dėl Lisabonos strategijos. Manau, tai visiškai bevertis dalykas todėl, kad 2010 m. Europa turėjo būti pirmaujančioji žiniomis pagrįsta visuomenė. Visus dešimt metų, kuriuos praleidau šiuose Rūmuose stebėjau, kaip mes ketiname tai pasiekti, kai išleisdavome reglamentą po reglamento, kurie smaugė verslą ir galimybes ir iš tiesų skatino verslą tolti nuo Europos žemyno.

Aš visuomet nutyliu, kai kalbama apie tokios rūšies pranešimus. Šiandien prasėdėjęs šiuose Rūmuose porą valandų balsuodamas dėl vis didesnio reguliavimo verslui ir žmonėms, jaučiu, kad iš šių Rūmų einame visiškai neteisinga kryptimi, ir mums nedelsiant reikia milžiniško visiško apsisvertimo.

Martin Callanan (PPE-DE). – Ponia pirmininke, sutinku su daugeliu pastebėjimų, kuriuos išsakė mano kolega C. Heaton-Harris. Kaip jis teisingai pasakė, Lisabonos strategija ipareigoja ES tapti šiek tiek ironiška, konkurencingiausia pasaulio ekonomika 2010 m. Likus tik vieniems metams iki pačių nustatyto termino, negaliu būti vieninteliu žmogumi Rūmuose, kuris klausia savęs ir tampa šiek tiek skeptiškas dėl to, ar mes prie to kada nors priartėsime.

Mes nuolat leidžiame rezoliucijas, Komisija nuolat pateikia strategijos dokumentus, kuriuose aiškinama, kaip tai padaryti. Tik atrodo, mes to nepasieksime.

Lisabonos strategijos turinys visą laiką smarkiai viršijo ES pajėgumus ją įvykdyti ir daugeliu atvejų prieštaravo visam ES moraliniam charakteriui per pastaruosius penkiasdešimt metų todėl, kad, kaip C. Heaton-Harris mums priminė, didžioji dalis ES užimtumo ir ekonominio reguliavimo iš tikrųjų sukelia daugiau sunkumų, siekiant Lisabonos strategijos tikslų, negu kas nors kitas. Mes nuolat krauname vis didesnę našta ir reguliavimą, kurie verčia pramonę išeiti iš Europos, o mes neturime jokių šansų įvykdyti Lisabonos strategijos tikslus. Jau laikas būti sąžiningiems patiems su savimi ir pripažinti tai.

Syed Kamall (PPE-DE). – Ponia pirmininke, pirminiai Lisabonos strategijos tikslai ipareigojo ES sukurti žinių ekonomiką, novatorišką ekonomiką, skaitmeninę ekonomiką iki 2010 m. Turiu naujieną visiems mums, esantiems šiuose sausakimšuose Rūmuose – mums baigiasi laikas. Gal jūs nepastebėjote, bet kol kas padarėme labai mažą pažangą.

Prieš tapdamas politiku dirbau su labai daug novatorių ir padėjau daugybei pradedančių įmonių. Ateiti į Europos politikos pasaulį, pamatyti, kaip tvarkomės su naujovėmis, buvo tikras kontrastas man. Kai kalbame apie naujoves čia, turime komitetus, turime strategijos dokumentus, turime balsavimus, turime viską, išskyrus naujoves, nebent didesnio kiekio dokumentų sukūrimą laikote naujove.

Kai kalbate apie naujoves kažkur ten, žmonės, kurie kurs gerovę Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje, jie nori, kad vyriausybės nesikištų. Metas vyriausybės plėšikautojams liautis siurbti įmonių kraują.

Neena Gill (PSE). – Ponia pirmininke, sunkia širdimi atsistoju dar kartą kalbėti apie Lisabonos strategiją. Paprastai nekalbu čia tik tam, kad būčiau negatyvi. Manau, Europos Sąjunga tik šneka, kai kalba liečia Lisabonos strategiją. Tačiau šiandien, praėjus beveik dešimt metų po aukščiausiojo lygio susitikimo, veiksmai visai neatitinka žodžių.

Girdime daug šiltų žodžių apie kvalifikuotos darbo jėgos, kuri galės prisitaikyti prie ekonominių sukrėtimų – su vienu tokių, susiduriame šiandien – poreikį. Tačiau Europoje vis dar išgyvename nuolatinę kvalifikuotų darbuotojų krizę. Mano regione, West Midlands, darbo jėgos tobulėjimas atsirado ypač skausmingai ir lėtai. Deja, visame Didžiosios Britanijos regione turime didžiausią kvalifikuotų darbuotojų trūkumą. Todėl raginu Komisiją nepamiršti struktūrinių reformų, reikalingų siekiant atgaivinti Lisabonos strategiją laikotarpiu, kurį užklupo ekonominė netvarka, aukštos naftos ir prekių kainos bei nesiliaujantys neramumai finansų rinkose.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos B6-0134/2009 (Klimato kaita)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Ponia pirmininke, noriu paaiškinti apie savo balsavimą dėl šio konkretaus pranešimo todėl, kad negaliu patikėti šių Rūmų veidmainiavimu, kaip čia visada daroma, kalbant, apie klimato kaitą.

Kodėl šiuose Rūmuose veidmainiujama? Apsisivalgykite. Esame antruose mūsų Rūmuose. Turime puikius Rūmus Briuselyje. Čia esame tik tris ar keturias dienas per mėnesį. Sutinku, kad turėsime papildomą mėnesinę sesiją šį mėnesį, bet tik tam, kad išsilygintume dėl vienos iš dvylikos sesijų, kurią mums reikia surengti.

Šimtai žmonių priversti persikelti iš įprastų darbo vietų, kad atvyktų čia. Jie keliauja ir sukelia anglies dvideginio išmetimą, vykdamai čia. Mes turbūt mažiausiai ekologiškas parlamentas. Kai patekau į šią vietą, tai turėjo būti elektroninis parlamentas, tačiau jei apsidairysite, pamatysite, kad visi mūsų stalai apkrauti popieriais. Mes didžiausi iš visų man žinomų veidmainių, kai kalbame apie tai.

Syed Kamall (PPE-DE). – Ponia pirmininke, visiškai sutinku su prieš tai kalbėjusio kalbėtojo išreikšta nuomone. Turime atsižvelgti į tą faktą, kad Europos Parlamentas turi dvejus Rūmus, – Strasbūre ir Briuselyje, – taip pat turime tris vietas, įskaitant vieną Liuksemburge, apie kurią žmonės taip dažnai nekalba. Mes ne tik statome naują bloką Liuksemburge, o tai sukelia didesnę anglies dvideginio išmetimą, kuris gali smarkiai prisidėti prie klimato kaitos – arba ne, tai priklauso nuo to, kuo žmogus šiuo klausimu tiki – taip pat tiesiog veidmainiška mums toliau diskutuoti apie klimato kaitą, kai ir toliau dirbame trijose darbo vietose.

Net jei galiausiai tektų dirbti tik vienuose Rūmuose – Briuselio – jei pasivaikščiosite Briuselio gatvėmis naktį ir pažvelgsite į viršų iš Place du Luxembourg link Europos Parlamento pastato, pamatysite šį puikiai apšviestą veidmainystės švyturį. Jei ketiname spręsti klimato kaitą, pats laikas susitvarkyti savo reikalus.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos B6-0133/2009 (Užimtumo politika)

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Ponia pirmininke, ši rezoliucija kupina gerų ketinimų, bet turėtume paklausti savęs, ar tokio pobūdžio rezoliucijos iš tikrųjų padaro kokį nors skirtumą.

Pvz., man nesuvokiama, kad rezoliucijoje dėl užimtumo politikos, tiek, kiek tai Europos kompetencijoje, nors mano nuomone, tai ne jos kompetencijoje, ignoruojami patys pagrindiniai klausimai, pvz., kiek šiuo metu bedarbių žmonių Europos Sąjungoje? Vis dar 20 mln., o gal – labiau tikėtina – link 25 mln.?

Kyla klausimas: ar Komisija vis dar tvirtai laikosi nežmoniško ketinimo įsileisti daugiau nei 20 mln. naujų imigrantų į Europos Sąjungą? Kyla klausimas: ar Komisija galiausiai atsisakys savo įdarbinimo centrų Malyje ir Senegale, siekiant įsileisti dar daugiau bedarbių? Šio pobūdžio klausimų tikėjomės rezoliucijoje, o ne bereikšmio gerų ketinimo sąrašo, kuri, deja, tokiu tapo.

Syed Kamall (PPE-DE). – Ponia pirmininke, dar kartą kalbame apie kažką, dėl ko labai mažai darome – tai yra užimtumo politika. Kartą kolega pasakė man, kad kai Europos Parlamentas kalba apie užimtumą, iš tikrųjų, jis sukuria didesnę nedarbą, nei galima būtų tikėtis. Turime pripažinti, kad jei ketiname kurti darbo

vietas, turime išlaisvinti gerovės kūrėjus. Turime sudaryti jiems sąlygas vystyti savo laisvą verslumą, kurti gerovę, kurti darbo vietas.

Bet ką mes čia darome? Reguliavimu ir diskusija, ką mes siekiame padaryti – tai užgniaužti pačių naujovių dvasią, pačių verslumo dvasią ir šiandien darėme tą patį. Tik šiandien M. Schulz – žmogus, kuriam dažnai nepritariu, bet ne šiandien – kalbėjo apie EPP socialinę demokratizaciją. Dabar, kai ta diena atėjo, žinome, kad esame pasmerkti, kai kalbama apie darbo vietų kūrimą Europoje.

Daniel Hannan (NI). – Ponia pirmininke, ar pastebėjote, kad politikos harmonizavimas visada vyksta ta pačia kryptimi? Didesnė integracija visuomet reiškia didesnę kišimąsi.

Arba leiskite kitaip išsireikšti: pliuralizmas garantuoja konkurencingumą. Jei turite konkuruojančias valstybes su skirtingais mokesčių lygiais, tada galite tik padidinti savo mokestį iki tam tikro lygio, prieš jūsų pinigams pradėdant keliauti į užsienį. Jei turite konkuruojančias šalis su skirtinga užimtumo politika ir skirtinga socialine politika, galite reguliuoti savo užimtumo rinką tik iki tam tikro lygio, kol darbai pradeda kirsti jūsų sienas.

Geraisiais metais Europos Sąjunga galėjo nepaisyti šių tiesų ir galėjo už savo sienų kurti labai sureguliuotą ir centralizuotą rinką. Bet tie gerieji metai baigėsi. Dabar rizikuojame atskirti save nuo dinamiškesnių ekonomikų ir tapti skurdesniais, nereikšmingesniais, galų gale kaip Tolkieno Eldar eiti į vakarus ir išnykti.

- Pranešimas: Luis de Grandes Pascual (A6-0097/2009)

Richard Corbett (PSE). – Ponia pirmininke, pastebiu, kad bent kai kurie iš tų, kurie juodino visą Europos teisėkūrą, kad ir kokia ji būtų, vis tiek balsavo už Trečiąjį jūrų paketą – paketą, kuriam pritariu, todėl, kad jis gerina žmonių laivuose sveikatą ir saugumą; galų gale jis sumažins išlaidas todėl, kad jis paskiau gelbės gyvybes ir skirtingų valstybių narių saugumo sistemas padarys suderinamas viena su kita, taigi ir produktyvesnes, veiksmingesnes ir pigesnes, ir tuo pačiu metu gerinančias sveikatą ir saugumą. Pritariu šio paketo priėmimui, kuris padarys skirtumą šimtų mano rinkėjų saugumui Jorkšyre ir Humberyje.

- Pranešimas: Elisa Ferreira (A6-0063/2009)

Neena Gill (PSE). – Ponia pirmininke, aš balsavau už šį pranešimą, nes buvau maloniai nustebusi, kad Rūmai priėmė mūsų pasiūlymus prieš mokesčių rojų. Aš taip pat palaikiau plataus masto kompetenciją, pateiktą šiame pranešime, siekiant spręsti dabartinę krizę.

Vienas aspektas, į kurį tikrai dabar noriu atkreipti dėmesį, tai atkūrimo planas. Turime įsitikinti, kad vis dar turime saugias darbo vietas ir nuosekliai vystomą karjerą žmonėms, kai ekonomika pradės taisyti, ir remti pagrindinius sektorius, pvz., automobilių pramonę. Automobilių sektorius – tai pavyzdys, kaip tradicinės pramonės šakos turi prisitaikyti ateinančiais metais. Neseniai lankiausi Jaguaro Land Roverio gamykloje savo rinkimų apygardoje, kur pamačiau, kaip įmonė pavertė save pasauline lydere ekologiškų automobilių technologijų srityje ir kur buvo iš visos širdies džiaugiamasi naujo tipo patvirtinimo gairėmis, kurias priėmėme šiuose Rūmuose.

Daniel Hannan (NI). – Ponia pirmininke, dar kartą mes įsitraukiame į fantaziją, kad galime išvengti skolų ir įstatymais uždrausti recesijas. Geriausiu atveju apgaudinėjame save; blogiausiu – sąmoningai apgaudinėjame rinkėjus.

Tiesa ta, kad niekas negali sustabdyti šio pakeitimo: palūkanų normos per ilgai buvo per mažos ir dabar, kai balionas buvo pripūstas oro, jis vėl išeis. Galėtume pabandyti išgelbėti keletą aukų, tačiau vietoj to, mes toliau apsigaudinėjame, kad galime sustabdyti tai, kas vyksta. Skolą mokės dar negimę ir nepradėti mūsų vaikai, ir mano šalyje daugiausia, kur kiekvienas vaikas dabar gimsta su 30 000 GBP skola dėl jos vyriausybės nekompetentingumo ir nesivaldymo.

Kaip mūsų nacionalinis poetas sako: „Ši, tokių brangių sielų žemė, ši brangi brangi žemė... dabar išnuomota – mirštu tai tardamas – lyg daugiabučiui namui ar ūkiui.“

O dabar, lyg nebūtų gana tos nacionalinės skolos, iš mūsų tikimasi, kad prisidėsime prie šių Europos atkūrimo programų. Užbaigsiu vėl mūsų nacionalinio poeto žodžiais: „Užkirskite tam kelią, pasipriešinkite tam, neleiskite, kad taip būtų. Kad vaikas, vaiko vaikai neverktų dėl tavęs „Sielvarte!“

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Ponia pirmininke, Madoff atvejį tikrai galime laikyti stambaus tarptautinio finansinio nusikaltimo pavyzdžiu, kaip ir spekuliaciją žemės ūkio žaliavomis, kuri buvo 2007 m.

Štai kodėl daugybė teisės specialistų, įskaitant Carlos Sotelo veiklą Ispanijoje, ir didelę patirtį turintys tinklai pasiūlė įkurti tarptautinį finansinį teismą.

Be to, galėtume tiesiog išplėsti Tarptautinio baudžiamojo teismo kompetenciją, kad ji apimtų stambius finansinius nusikaltimus todėl, kad 2007 m. milijonai vaikų mirė dėl to, kad buvo spekuliuojama žemės ūkio produktais. Buvo finansinis Darfūras.

Šis tarptautinis finansinis teismas galėtų tirti spekuliacijas ir spekuliantus, tikrinti mokesčių rojų, reguliuoti ir bausti pažeidėjus.

Tai nuoširdumo išbandymas Barackui Obamai, prezidentui Sarkozy ir kitiems lyderiams. Tai politinis pranešimas plačiajai visuomenei ir tai bus pirmasis pasaulinės organizacijos etapas, pasaulinis fenomenas ir pasaulinė priemonė prieš pasaulinę ekonomikos krizę.

- Pranešimas: Jevgenijus Kirilovas (A6-0075/2009)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Ponia pirmininke, tokiose diskusijose labai malonu kalbėti po R. Corbetto todėl, kad R. Corbett būna visuomet teisus šioje vietoje; dažnai susipainioja, kaip buvo šiandien, pateikdamas neteisingą balsavimo paaiškinimą netinkamu laiku, bet akivaizdu, kad jis visada teisus! Vis dėlto klausiu savęs, ar šiuose Rūmuose žinome, kas yra reali ekonomika. Ar reali ekonomika yra klerkų ir biurokratų grupė ir mes, rašantys įstatymus, kuriuos kiti žmonės turi įgyvendinti, pvz., valstybės tarnautojai Jungtinėje Karalystėje, kur plėtojome viešąjį sektorių daug sparčiau nei privatus sektorius išaugo per pastaruosius dešimt metų? Ar reali ekonomika – tai žmonės, dirbantys, keičiantys ir pradedantys savo verslą? Aš tiesiog klausiu savęs, ar šis pranešimas iš tikrųjų nukreiptas teisinga kryptimi. Perskaitęs, esu tikras, kad ne.

Daniel Hannan (NI). – Ponia pirmininke, mes šiuose Rūmuose žinome, turbūt geriau, nei kas nors už jų ribų, iki kokie lygio dabar Europos Sąjunga yra tapusi milžinišku turto persikirstymo mechanizmu.

Ilgą laiką ta sistema veikė labai gerai todėl, kad buvo tik labai mažas skaičius žmonių, mokančių į bendrą katilą. Vieninteliai du įmokų perviršio mokėtojai ir biudžetą didžiąją Europos Sąjungos istorijos dalį buvo Jungtinė Karalystė ir Vokietija.

Tačiau dabar padėtis pasikeitė, ir pinigai baigiasi. Tai gyvai iliustruotą pamatėme aukščiausiojo lygio susitikime prieš dvi savaites, kai Vengrijos ministras pirmininkas pareikalavo 190 mlrd. EUR finansinės pagalbos Vidurio ir Rytų Europai, ir Vokietijos kancleris jam nedviprasmiškai pasakė, kad pinigų nėra ir nebus.

Vokietijos mokesčių mokėtojai (ir tai retai pripažįstama) visada rėmė visą sistemą. Integracija laikosi ant jų kantrumo, ir jie tai dabar permatė. Jie nebereaguoja į tylų apeliavimą į istorinę pareigą. Jie protingi, ramūs žmonės ir gali atpažinti savanaudišką argumentą ir reketo, vos pamatę. Jei manote, kad dėl to klystu, tuomet leiskite jiems surengti referendumą; leiskite visiems surengti referendumą – tegul vyksta balsavimas dėl Lisabonos sutarties. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Geringer de Oedenberg (A6-0060/2009)

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau už L. J. Geringer de Oedenberg pranešimą dėl atleidimo nuo pridėtinės vertės mokesčio už galutinį tam tikrų prekių importą (kodifikuota reakcija). Kadangi tai tik anksčiau egzistavusio teisinio teksto kodifikacija ir nėra jokių esminių paties teksto pakeitimų, manau, turime palaikyti Komisijos pasiūlymą ir Parlamento, Tarybos ir pačios Komisijos teisės tarnybų rekomendacijas.

- Pranešimas: Díaz de Mera García Consuegra (A6-0106/2009)

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Susilaikiau nuo balsavimo dėl A. Díazo de Meros Garcías Consuegros pranešimo dėl bazinių atlyginimų ir išmokų Europolo darbuotojams patikslinimo. Tik iš dalies sutinku su pranešėjo požiūriu šiuo klausimu, todėl nemanau, kad man derėtų išreikšti poziciją dėl jo.

- Pranešimas: Reimer Böge (A6-0106/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Ponia pirmininke, balsavau už.

Manau, kad negalima nepaisyti Rumuniją ištikusios ekologinės nelaimės. Rumuniją nualino potvyniai, ne tik ekonomine ir aplinkosaugos, bet ir socialine prasme.

Pranešimai apie žmonių asmenines istorijas draskė širdį – šeimos prarado savo nuosavybę ir turtą, kurių daugelis buvo jų viso gyvenimo sunkaus darbo vaisiai.

Daug organizacijų jau dirba šiuo klausimu, bet atėjo laikas ir institucijoms, patiems Parlamento nariams, įnešti realų indėlį į šį reikalą.

Todėl pritariu Biudžetų komiteto nuomonei ir tikiuosi, kad 11 785 377 EUR iš Solidarumo fondo kaip galima greičiau taps prieinami Rumunijai, siekiant pagelbėti gyventojams ekonomine, aplinkos apsaugos ir socialine prasme.

Genowefa Grabowska (PSE), raštu. – (PL) Europos Sąjungoje solidarumo principas yra fundamentalus ir neginčijamas. Būtent šis principas, kuris iš tiesų egzistuoja ne tik popieriuje, išskiria ES iš kitų tarptautinių organizacijų. Viena iš praktinių šio principo apraiškų yra neabejotinai Solidarumo fondas, įkurtas 2006 m., vadovaujantis tarpinstituciniu susitarimu ir siekiant pašalinti neigiamus didelių stichinių nelaimių padarinius. Gerai, kad fondas veikia ir kad praėjusiais metais penkios šalys turėjo iš jo naudos. Tai įrodymas, kad, atsitikus tragedijai, nė viena valstybė narė nebus palikta likimo valiai. Potvynis, užtvindęs penkias šiaurės rytų Rumunijos sritis 2008 m. liepos mėn., sukėlė rimtus materialinius nuostolius (0,6 proc. BNP) ir sugriovė daugiau nei dviejų milijonų žmonių gyvenimus 214 rajonų.

Šioje padėtyje Rumunijos kreipimasi dėl pagalbos laikau pagrįstu, net jei jis neatitinka kiekybinių kriterijų, nustatytų Tarybos reglamento (EB) Nr. 2012/2002 2 straipsnio 1 punkte, įsteigiančiame Europos Sąjungos solidarumo fondą. Taip pat neabejoju, kad šiuo atveju būtina taikyti ypatingos nelaimės kriterijų, kuris taip pat numatytas aukščiau minėtame reglamente ir kuris sudaro sąlygas fondo Rumunijai mobilizavimui. Kaip Europos Parlamento narys iš Lenkijos, atstovauju regionui, kuris irgi nukentėjo nuo stichinės nelaimės, būtent, tornado Silezijos provincijoje. Laimei, ta nelaimė neturėjo tokios pačios destruktinės galios ar masto. Tačiau visiškai palaikau šį apčiuopiamą Europos solidarumo įrodymą.

Maria Petre (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už šį pranešimą, kadangi jis padės daug greičiau mobilizuoti Solidarumo fondą. 2006 m. Europos Sąjungos atliktas mokėjimas per Solidarumo fondą, siekiant pagelbėti Rumunijai po potvynių, įvykusių balandžio ir rugpjūčio mėn., vėlavo vienus metus. Malonu pastebėti, kad tvarka pagerėjo ir palengvina skubų ES įsikišimą į šalis, kurios nukentėjo nuo didelės ar ypatingos nelaimės.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau už R. Bøge pranešimą dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo mobilizavimo. Sutinku, kad Rumunijos prašymo, pateikto po liepos mėn. šalį nusiaubusių potvynių, atveju tinkamumo kriterijai buvo patenkinti. Iš tiesų potvyniai padarė rimtą žalą landšaftui ir žmonės, gyvenantiems penkiuose nukentėjusiuose regionuose. Todėl manau, kad fondas tikrai turi būti mobilizuotas ypač todėl, kad svarstoma suma neviršija metinės ribos, nustatytos 2006 m. gegužės mėn. tarpinstituciniame susitarime.

- Pranešimas: Jutta Haug (A6-0113/2009)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už Juttos Haug (Vokietija) parengtą pranešimą, kadangi jame reikalaujama 11,8 mln. EUR mobilizacijos iš ES Solidarumo fondo (EUSF), siekiant padėti 2008 m. liepos mėn. Rumuniją nusiaubusių potvynių aukoms.

Šis poelgis yra ES atsakas į Rumunijos pagalbos prašymą. Kreipimasis susijęs su penkiomis apskritimis (Maramureș, Suceava, Botoșani, Iași ir Neamț). 241 vietovės Rumunijoje, kuriose gyvena 1,6 mln. gyventojų, tiesiogiai nukentėjo nuo nelaimės, kuri iš dalies ar visiškai sunaikino namus ir derlius, padarinių.

Balsavau galvodamas apie žmones, kurie per potvynius prarado savo namus, daiktus, gyvulius ir net šeimos narius. Gheorghe Flutur, Suceava apygardos tarybos pirmininkas, gynė jų atvejį Briuselyje, Europos Parlamente.

Manau, kad Rumunijai reikia didesnės pinigų sumos, siekiant atitaisyti potvynio padarytą žalą, bet ES pagalba yra reikalinga ir sveikintina.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Pirmasis pataisytas biudžetas 2009 m. susijęs su ES Solidarumo fondo Rumunijai mobilizavimu po potvynių, kurie užklupo šalį 2008 m. liepos mėn.

Apskaičiuota tiesioginė žala sudaro apie 471,4 mln. EUR, (tik dabar) planuojama mobilizuoti tik 11,8 mln. EUR per šį fondą, o tai dar kartą aiškiai parodo skubų poreikį jį persvarstyti.

Šio fondo tikslas – sudaryti sąlygas Bendrijai greitai, veiksmingai ir lanksčiai reaguoti į „avarines padėtis“ įvairiose valstybėse narėse. Štai kodėl, nepaisant visų neatitikimų, palaikome jo mobilizaciją dėl Rumunijos.

Tačiau skirti 11,8 mln. EUR bus išskaityti iš Europos regioninės plėtros fondo biudžeto eilutės (Konvergencijos tikslas). Kitaip tariant, Rumunijai teikiamas „solidarumas“ finansuojamas iš fondų, skirtų mažiausiai ekonomiškai išsivysčiusioms šalims ir regionams, įskaitant pačią Rumuniją! Tai gali būti pavadinta solidarumu tarp „vargšų“ arba, kitaip tariant, tarp vadinamųjų „sanglaudos šalių“/konvergencijos regionų...

Nesutinkame su „sanglaudos“ fondų naudojimu – ypač blogėjančios socialinės ir ekonomikos krizės metu – kai yra kiti fondai, pvz., tie, kurie skirti ES militarizacijai.

Iosif Matula (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už pranešimą dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo Rumunijai mobilizavimo, kadangi manau, kad mūsų šaliai suteikta finansinė pagalba yra reikšminga ir reikalinga parama vietovėms, kurias praeitų metų liepos mėn. užklupo staigūs potvyniai. Smarkiai nukentėjo šiaurės rytinė Rumunijos dalis. Dėl nelaimės tiesiogiai nukentėjo 214 vietovių ir daugiau nei 1,6 mln. žmonių. Europos Komisija padarė 11,8 mln. EUR finansinį įnašą, norėdama paremti daromas investicijas į transporto ir drenažo infrastruktūros taisymą, upių vagų stiprinimą ir užtvankų statybą, kad būtų užkirstas kelias tokio pobūdžio stichinėms nelaimėms ateityje.

Manau, kad ankstyvas priežasčių, dėl kurių atsitinka tokio masto ar net dar didesnės stichinės nelaimės, nustatymas yra svarbiausias žingsnis siekiant apginti Europos piliečius.

Turėdamas omenyje klimato kaitą, su kuria susiduriame, palaikau aplinkos veiksnių stebėjimo priemonių įvedimą kiekviename regione atskirai kartu skiriant tam atitinkamą biudžetą. Nuo stichinių nelaimių labiausiai rizikuoja nukentėti konvergencijos zonos. Tai reiškia, kad reikia skirti ypatingą dėmesį šiems aspektams, siekiant įgyvendinti ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos politiką.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Klimato kaitos poveikiui opios sritys iš esmės yra šios: vandens ištekliai, žemės ūkis, energetika, miškininkystė ir biologinė įvairovė ir paskutinė, bet ne mažiau svarbi – gyventojų sveikata.

Ekstremalūs oro reiškiniai, kurių liudytojais buvome Rumunijoje pastaraisiais metais, sukėlė potvynius ir sausrą, dėl kurių dabar labai rimtai, kompetentingai ir atsakingai reikia spręsti klimato kaitos klausimą.

Kaip socialdemokratas, balsavau už šį pranešimą todėl, kad 11,8 mln. EUR, kurie buvo skirti patikslinus biudžetą, yra palaikymas Rumunijai, kuri stengiasi prisitaikyti prie klimato kaitos tam, kad pašalintų potvynių pasekmes atlikdama vietos apsaugos darbą (apsaugodama apgyvendintas vietas, planuodama upių baseinus – visa tai ji daro gerindama tėkmę ir plėsdama miškingas teritorijas) ir paskutinis, bet ne mažiau svarbus – įtraukdama gyventojus ir juos šviesdama apie tai, kaip reikia elgtis prieš, per ir po potvynių.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už pranešimą dėl Europos Sąjungos pataisyto biudžeto Nr. 1/2009 projekto 2009 finansiniams metams. Pranešimo tikslas – mobilizuoti 11,8 mln. EUR įsipareigojimais ir mokėjimų asignavimais iš ES Solidarumo fondo dėl 2008 m. liepos mėn. Rumuniją sukrėtusių potvynių padarinių.

Palaikau Europos Komisijos iniciatyvą, kuria ES demonstruoja solidarumą su Suceava, Iași, Neamț, Botoșani ir Maramureș apygardomis, kurios nukentėjo dėl 2008 m. liepos mėn. potvynių.

Šiandienos balsavimu Europos Parlamento plenarinė sesija palaiko Biudžetų komiteto sprendimą, kuris buvo priimtas 2009 m. vasario 24 d. Per tiesiogiai su svarstomu dalyku susijusią sesiją Gheorghe Flutur, Suceava Apygardos Tarybos pirmininkas, pristatė padėtį savo nuo potvynių nukentėjusiam regione ir kreipimąsi dėl lėšų parėmė nuotraukomis ir žalos, atsiradusios dėl regioną sukrėtusių stichinių nelaimių, statistika.

Jis nurodė, kad buvo nusiųsti išpėjimai ir paminėta, kad kartu su Ukrainos Černivcių srities valdžios institucijomis, buvo sutarta sukurti skubaus išpėjimo apie pavojų nelaimių atveju sistemą kartu su kitomis tarpvalstybinio bendradarbiavimo programomis avarinių padėčių sprendimui, kurios turi būti įgyvendintos, kaip šio projekto tęsinys.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau už J. Haug pranešimą dėl pataisyto biudžeto 2009 finansiniams metams, kuriame atsižvelgiama į rimtą žalą, kurią sukėlė 2008 m. liepos mėn. Rumuniją sukrėtę potvyniai. Aš jau išreiškiau savo palaikymą dėl R. Bøge pranešimo apie Europos Sąjungos Solidarumo fondo mobilizavimą šiuo konkrečiu atveju ir noriu patvirtinti savo paramą dėl šios priemonės – tik jei pagrindinį dėmesį, kaip nustatyta 2006 m. Tarpinstituciniame susitarime, ji skiria greitam ir veiksmingam padorių gyvenimo sąlygų atkūrimui regionuose, nukentėjusiuose nuo stichinės nelaimės, o ne patirtos žalą kompensacijų mokėjimui privatiems asmenims.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už pasiūlymą dėl Europos Parlamento rezoliucijos dėl pataisyto Europos Sąjungos biudžeto Nr. 1/2009 projekto 2009 finansiniams metams (6952/2009 – C6 0075/2009 – 2009/2008 (BUD)) todėl, kad jo tikslas – mobilizuoti 11,8 mln. EUR išpareigojimais ir asignavimų mokėjimais iš ES Solidarumo fondo dėl 2008 m. liepos mėn. Rumuniją nusiaubusių potvynių padarinių.

- Pranešimas: Luis de Grandes Pascual (A6-0097/2009)

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Malta yra viena iš svarbiausių ES valstybių, plukdančių daugybę krovinių. Kita vertus, ji vykdo savo išpareigojimus kaip vėliavos valstybė pagal tarptautines konvencijas.

Trys pagrindiniai išpareigojimai: (a) taikyti vėliavos valstybės kodekso nuostatas; (b) imtis būtinų priemonių dėl nepriklausomo jų administravimo audito mažiausiai kartą per kiekvienus penkerius metus pagal TJO taisykles; (c) imtis būtinų priemonių laivų tikrinimo ir priežiūros bei teisės aktais nustatytų liudijimų ir išimčių liudijimų išdavimo atžvilgiu, kaip numato tarptautinės konvencijos.

Naujas reikalavimas yra tas, kad prieš leidžiant funkcionuoti laivui, kuriam buvo suteikta teisė plaukioti su jos vėliava, suinteresuotosios valstybės narės turi imtis tinkamų priemonių, siekiant užtikrinti, kad svarstomas laivas atitinka taikomas tarptautines taisykles ir reglamentus ir ypač laivo saugumo įrašus.

David Martin (PSE), raštu. – Šie teisės aktai sustiprins egzistuojančius ES teisės aktus dėl saugumo ir perkels pagrindines tarptautines priemones į Bendrijos teisę. Palaikau šiuos teisės aktus todėl, kad jais pripažįstamas poreikis atidžiai prižiūrėti klasifikacines bendroves, kurios vykdo svarbias užduotis išsaugant saugumą jūroje dėl didelės galios koncentracijos, kurią jos turi.

- Pranešimas: Luis de Grandes Pascual (A6-0098/2009)

Carl Lang ir Fernand Le Rachinel (NI), raštu. – (FR) Aštuoni teisėkūros tekstai, sudarantys Jūrų paketą, buvo ką tik priimti Europos Parlamente. Mes tam pritariame todėl, kad paketas apima ne tik keleivių kompensacijas, bet ir patikrinimus, valstybinį uostų patikrinimą, transporto įvykių tyrimus ir valdžios institucijos, galinčios nuspręsti dėl prieglobsčio vietos nelaimės ištiktiems laivams, parinkimą.

Dabar veiksmas persikelia į valstybių narių kiemą todėl, kad neužtenka tik išleisti įstatymus – šiuos teisės aktus reikia perkelti į nacionalinius įstatymus.

Pirmasis išbandymas bus stebėti patogias vėliavas, priklausančias Europos Sąjungai. Šios vėliavos naudojamos apeiti sąjungą, mokesčius, įdarbinimą, saugumą ir šalių, kurioms iš tikrųjų priklauso laivai, aplinkos apsaugos reglamentus.

Kipras ir Malta šiandien vis dar yra tarp penkių pirmųjų patogios vėliavos šalių dingusių laivų skaičiaus prasme.

Deja, akivaizdu, kad nepaisant pastangų, kurios buvo padarytos po to, kai nuskendo naftos tanklaiviai „Prestige“ ir „Erika“, padėtis faktiškai nepagerėjo. Reikalavimų neatitinkantys laivai, plaukiojantys su patogia vėliava, gerokai sumažina transporto kainas. Vadinosios turtingosios šalys reaguoja kurdamos savo pačių (II ženklą) vėliavą, bandydamos kovoti su krovinių praradimu.

Iš tikrųjų, jei mes tikrai norime atsikratyti šių plūduriuojančių nuolaužų, Europos Sąjunga turi ryžtis kovoti su ultra liberalizmu.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau už L. de Grandes Pascualio pranešimą dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų. Jau paaiškinau priežastis, skatinančias mane palaikyti pranešėjo atliktą darbą dėl Trečiojo jūrų paketo, ir pranašumus, kuriuos suplanuotos priemonės galėtų atnešti jūrų transporto saugumo ir egzistuojančių reglamentų patobulinimo prasme. Iš esmės patvirtinu savo teigiamą balsą.

- Pranešimas: Dominique Vlasto (A6-0099/2009)

Bogusław Liberadzki (PSE), raštu. – (PL) Balsavau už pranešimą dėl Taikinimo komiteto patvirtinto Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl uosto valstybės kontrolės (nauja redakcija) bendro teksto. Sutinku su Trečiojo jūrų paketo tikslais.

Septynių paketo pasiūlymų tikslas – užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams gerinant Europos vėliavų kokybę, persvarstant teisės aktus dėl uostų valstybės kontrolės ir laivų eismo stebėsenos bei gerinant taisykles,

susijusias su klasifikacinėmis bendrovėmis. Kitas jų tikslas – užtikrinti veiksmingą atsaką nelaimingo atsitikimo atveju sukuriant suderintą sistemą nelaimingų atsitikimų tyrimams, įvedant taisykles dėl kompensacijų keleiviams nelaimingo atsitikimo atveju ir įvedant taisykles dėl laivų savininkų atsakomybės, sujungtos su privaloma draudimo sistema.

Norėčiau išreikšti savo palaikymą dėl susitarimo, kuris buvo pasiektas ir ypač dėl šių dalykų: veikimo srities išplėtimas, siekiant įtraukti ir laivus, norinčius įplaukti į stovėjimo vietas, padidintą laivų patikrinimų dažnumą ir nuolatinį laivų uždraudimą esant tam tikroms sąlygoms.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau už D. Vlasto pranešimą dėl uostų valstybės kontrolės, kuri sudaro Trečiojo jūrų paketo dalį. Sutinku su dalimi susitarimo, pasiekto dėl direktyvos veikimo srities išplėtimo, siekiant įtraukti laivus, norinčius įplaukti į stovėjimo vietą, ir su ta dalimi, kurioje kalbama apie aukščiausios rizikos kategorijos laivų patikrinimų dažnumo padidinimą. Šiuo atveju kalbu apie tai, kad būtina, jog tokios rizikos vertinimas būtų kiek įmanoma tikslesnis ir labiau nepriklausomas. Taip pat sutinku, kad tam tikromis sąlygomis laivams turi būti uždrausta įplaukti visam laikui, siekiant garantuoti reikiamą saugumo lygį operatoriams ir keleiviams.

- Pranešimas: Dirk Sterckx (A6-0100/2009)

Bairbre de Brún ir Mary Lou McDonald (GUE/NGL), raštu. – Džiaugiamės dėl dėmesio perkėlimo šioje rezoliucijoje ir dėl kai kurių teigiamų pasiūlymų dėl finansinio sektoriaus sureguliuavimo, naujovių, energijos vartojimo efektyvumo ir investicijų, taip pat būtinybės apsaugoti užimtumą, kurti darbo vietas, kovoti su skurdu ir susitelkti ties pažeidžiamiausiomis visuomenės grupėmis pripažinimą.

Tačiau Lisabonos strategijos logika sutriko ir turi būti iš esmės persvarstyta, ypač naujos ekonominės padėties prasme.

Be to, trys konkretūs rezoliucijos pasiūlymai yra trumparegiški ir duodantys priešingus rezultatus, pvz., primygtinis reglamentavimo panaikinimo ir lanksčios įdarbinimo praktikos, kuri lems darbuotojų teisių susilpninimą, reikalavimas.

Dėl šių priežasčių susilaikėme galutinio balsavimo dėl šio pranešimo metu.

Bogusław Liberadzki (PSE), raštu. – (PL) Balsavau už Taikinimo komiteto patvirtinto Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2002/59/EB, įdiegiančią Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemą, bendro teksto priėmimą.

Sutinku su Trečiojo jūrų paketo tikslais.

Septynių paketo pasiūlymų tikslas – užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams gerinant Europos vėliavų kokybę, persvarstant teisės aktus dėl uostų valstybės kontrolės ir laivų eismo stebėsenos bei gerinant taisykles, susijusias su klasifikacinėmis bendrovėmis. Kitas jų tikslas – užtikrinti veiksmingą atsaką nelaimingo atsitikimo atveju sukuriant suderintą sistemą nelaimingų atsitikimų tyrimams, įvedant taisykles dėl kompensacijų keleiviams nelaimingo atsitikimo atveju ir įvedant taisykles dėl laivų savininkų atsakomybės, sujungtos su privaloma draudimo sistema.

Kaip šešėlinis D. Sterckxo pranešimo pranešėjas, norėčiau išreikšti savo visapusišką palaikymą dėl balsavimui pateikto dokumento.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Manau, Jūrų paketas turi būti apsvarstytas globaliai ir kaip visuma derinant su požiūriu, kurio Parlamentas visada laikėsi, spręsdamas dėl jo atskirų dalių. Todėl balsavau už D. Sterckxo pranešimą dėl Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemos įdiegimo, kadangi ši sistema dera prie platesnio konteksto, kurio tikslas – pagerinti jūrų transporto eismo saugumą ir palengvinti jo valdymą – tai, ką daug kartų palaikiau. Šiuo atveju technologijų taikymas laivų stebėjimui padėtų palengvinti sprendimų priėmimą dėl to, kas kaltas nelaimingų atsitikimų atveju, ir pagerinti „prieglobsčio vietas“ laivams suteikimo tvarką. Dėl šios priežasties, manau, galiu palaikyti pranešimą balsuodamas teigiamai.

- Pranešimas: Jaromír Kohlíček (A6-0101/2009)

Guy Bono (PSE), raštu. – (FR) Balsavau už Konfederacinės Europos vieningųjų kairiųjų frakcijos – Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų Čekijos nario Jaromíro Kohlíčeko pranešimą dėl nelaimingų atsitikimų jūrų transporto sektoriuje tyrimo.

Dokumente pabrėžiama būtinybė Europos lygmeniu sudaryti aiškias ir privalomas gaires, siekiant užtikrinti, kad nelaimingi atsitikimai jūroje būtų tinkamai stebimi. Jame sprendžiamos problemos, atsiradusios prie Prancūzijos krantų nuskendus naftos tanklaivii „Erika“. Būtent siekdama užkirsti kelią tokių blogo valdymo atvejų pasikartojimui, Europos Sąjunga nusprendė taikyti griežtus rėmus, susijusius su visais techniniais aspektais ir visais procesais, kuriais reikia vadovautis nelaimingo atsitikimo atveju: tyrimų metodologija, Europos avarių jūroje duomenų bazė, saugumo rekomendacijos ir pan.

Pritariu nuomonei, kad labai svarbu Europos jūrų zoną paversti viena saugiausių ir pavyzdgingiausių jūrų zonų pasaulyje. Štai šia linkme ir veikia jūrų paketas „Erika III“, kurio dalį sudaro pranešimas. Tai tikras perversmas jūrų sektoriui, taip pat aplinkai, kuri dažnai antroje eilėje nukentčia dėl netinkamo elgesio jūroje.

Bogusław Liberadzki (PSE), raštu. – (PL) Balsavau už pranešimo dėl bendro teksto, patvirtinto Taikinimo komitete dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, nustatančios pagrindinius principus, taikomus nelaimingų atsitikimų jūrų transporto sektoriuje tyrimuose ir iš dalies keičiančios direktyvas 1999/35/EB ir 2002/59/EB, priėmimą. Sutinku su Trečiojo jūrų paketo tikslais.

Septynių paketo pasiūlymų tikslas – užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams gerinant Europos vėliavų kokybę, persvarstant teisės aktus dėl uostų valstybės kontrolės ir laivų eismo stebėsenos bei gerinant taisykles, susijusias su klasifikacinėmis bendrovėmis. Kitas jų tikslas – užtikrinti veiksmingą atsaką nelaimingo atsitikimo atveju sukuriant suderintą sistemą nelaimingų atsitikimų tyrimams, įvedant taisykles dėl kompensacijų keleiviams nelaimingo atsitikimo atveju ir įvedant taisykles dėl laivų savininkų atsakomybės, sujungtos su privaloma draudimo sistema.

Norėčiau išreikšti savo palaikymą dėl susitarimo, kuris buvo pasiektas, ypač dėl šių dalykų: nelaimingų atsitikimų tyrimo metodologijos, sprendimo dėl tyrimo, sąžiningo elgesio su jūrininkais ir liudytojų apsaugos/įrašų konfidencialumo.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau už Kohlček pranešimą dėl nelaimingų atsitikimų tyrimo jūrų transporto sektoriuje. Labai dažnai sunku nuspręsti, kas atsakingas smulkių ar rimtų nelaimingų atsitikimų jūroje atveju. Aš galvoju apie tyrimus po tikros stichinės nelaimės, kurią sukėlė nelaimingas atsitikimas su „Prestige“ naftos tanklaiviu, ir apie daugelį kitų, kurie, deja, ir toliau vyksta. Jūrų transportas nusipelno ypatingo dėmesio todėl, kad be to, kad jis yra pats ekonomiškiausias santykinė prasme, jis yra vienas pavojingiausių nelaimingo atsitikimo pasekmių aplinkai prasme. Todėl, manau, būtina sukurti aiškias ir privalomas gaires dėl to, kaip vykdyti laivininkystės nelaimingų atsitikimų techninius tyrimus ir sukurti grįžtamąjį ryšį, siekiant išvengti nelaimingų atsitikimų ateityje. Štai kodėl balsavau už šį pranešimą.

- Pranešimas: Paolo Costa (A6-0102/2009)

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau už P. Costa pranešimą dėl keleivių vežėjų jūra atsakomybės nelaimingų atsitikimų atveju. Sutinku su juo, kad tai ypač reikalinga tam, kad 1974 m. Atėnų konvencijos nuostatos, susijusios su keleivių ir jų bagažo vežimu jūra, būtų įtrauktos į Europos teisę, kadangi nacionaliniai skirtumai, kurie vis dar egzistuoja neleidžia garantuoti atitinkamo atsakomybės lygio ir privalomo draudimo nelaimingų atsitikimų atveju, kuriuose nukentčia keleiviai. Nors tai neatitinka kitoms transporto priemonėms, manau, kad teisės aktai turi būti tinkami ir jūrų transporto atveju.

- Pranešimas: Gilles Savary (A6-0072/2009)

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Ketinu balsuoti už G. Savary pranešimą dėl laivų savininkų draudimo dėl jūrinių ieškinių, nes sutinku su rekomendacijomis, kurias pateikė pranešėjas dėl būtinybės užtikrinti, kad laivų savininkai, įplaukiantys į bet kurios valstybės narės jurisdikcijos vandenį, vykdytų pareigą teikti draudimą, taip pat taikyti baudas, kuomet laive nėra liudijimo. Sutinku, kad draudimo suma turi būti aukščiausia, kokią nustatyta 1996 m. LLMC konvencijoje, kuri garantuoja, kad nelaimingų atsitikimų jūroje aukos gautų tinkamas kompensacijas. Todėl palaikau pranešėjo rekomendaciją patvirtinti su Taryba suderintą rekomendacijos projektą.

- Pranešimas: Emanuel Jardim Fernandes (A6-0069/2009)

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Palaikau A. J. Fernandes pranešimą dėl vėliavos valstybės reikalavimų laikymosi. Jis parodo Parlamento pasiryžimą išlaikyti Trečiojo jūrų paketo vientisumą, susidūrus su Tarybos darbo trukdžiais dėl tam tikrų aspektų, pvz., šios rekomendacijos tema. Dėl šios priežasties palaikau A. J. Fernandes ir Transporto ir turizmo komiteto narių atliktą darbą. Manau, pasiekta politinio susitarimo pridėtinė vertė turi būti vertinama kaip reikšminga, pirmiausia dėl to, kad jis ragina valstybes nares įvesti kokybės

valdymo sistemą savo jūrų valdžios institucijoms ir laikytis tarptautinių taisyklių šioje srityje, iš kurių svarbiausios yra tos, kurios kyla iš Tarptautinės jūrų organizacijos konvencijų. Be to, kad pasiūlyme esama pranašumų Europos vėliavos kokybės ir saugumo prasme, jis leis pagerinti konkurencijos sąlygas Bendrijos viduje, todėl manau, kad jis turi būti palaikytas.

- Pranešimas: Saïd El Khadraoui (A6-0066/2009)

Brian Crowley (UEN), raštu. – (GA) Europos šalys turi dirbti kartu, jei nori pasiekti Sąjungos aplinkos apsaugos tikslus. Tačiau norint užtikrinti, kad ES aplinkos apsaugos politika būtų tvari, į ją turi būti įtraukti ES principai ir skirtingos kiekvienos valstybės narės savybės bei poreikiai.

Pranešimas dėl Eurovinjetės prieštarauja šiems tikslams Europos Sąjungos periferinių valstybių narių atveju.

Eurovinjetės rekomendacijos baustų periferines šalis, o šalys Europos centre turėtų daug naudos. Mano nuomone, Eurovinjetės rekomendacijos prieštarauja Vieningos rinkos principams ir, manau, tai diskriminacija tam tikrų šalių atžvilgiu geografinio pagrindu. Airija yra sala, įsikūrusi Europos pakraštyje. Sunkvežimiai iš kitų šalių nevažiuos per Airiją, bet mūsų sunkiasvorės krovininės transporto priemonės turės mokėti mokesčių daugelyje šalių Europos teritorijoje. Nėra kaip išspręsti šito dalyko: turime toliau vykdyti verslą, turime eksportuoti ir importuoti savo prekes. Pagal Eurovinjetės pasiūlymą šalys, įsikūrusios Europos centre, turės konkurencinius pranašumus, nes neturės mokėti tų pačių mokesčių. Neteisinga ir nesąžininga vykdyti tokio pobūdžio diskriminaciją, paremtą šalies geografiniu išsidėstymu.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Eurovinjetės direktyva buvo sukurta, siekiant suderinti apmokestinimo sistemas Europos keliuose, įskaitant transporto priemonių mokesčius ir rinkliavas, susijusius su kelių infrastruktūros naudojimu, ir sukurti teisingus mechanizmus dėl infrastruktūros išlaidų apmokestinimo vežėjams. Neseniai Komisijos persvarstytoje direktyvoje siūlomi papildomi Direktyvos pakeitimai, pvz., išlaidų vertinimas dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių poveikio aplinkai akustinės taršos, transporto kamščių ir oro taršos požiūriu.

Šalys, kuriose didelis tranzito eismas, laikosi labai skirtingų nuomonių lyginant su labiau periferinėmis šalimis, kaip mano, kuri priklauso nuo didelio eismo dėl prekių importo ir eksporto. Nors iš esmės jos yra teisingos, turi būti įgyvendinta laipsniškai ir nešališkai. Tai klausimai, kurių negalime ignoruoti. Sunkiasvorėms krovininėms transporto priemonėms dažnai taikomi laiko apribojimai ir išorės tvarkaraščiai, kaip keltų operatorių. Uosto tunelio statyba Dubline daug prisidėjo, kad būtų sumažintas sunkiasvorių krovinių transporto priemonių poreikis būti miesto centre, ir pagerino oro kokybę bei sumažino akustinę taršą. Tai buvo apsimokanti investicija.

Nesu įsitikinusi dėl poreikio kurti Europos nepriklausomą valdžios instituciją dėl rinkliavų lygio nustatymo, ir ginčyčiausi, kad tai patenka į subsidiarumo sferą.

Françoise Grossetête (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už S. El Khadraoui pranešimą dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi tam tikromis infrastruktūromis.

Svarbu suteikti valstybėms narėms galimybę taikyti „pažangesnius“ mokėjimus dėl krovinių vežimo keliais sektoriuje, siekiant padengti išorines išlaidas ir tokiu būdu paskatinti tvaresnį elgesį.

Turi būti atsižvelgiama į akustinę taršą, bet to negalime pasakyti apie spūstis, kurias sukelia ne tik krovinių vežimas keliais. Toks mokestis būtų diskriminacinis, kadangi lengvieji automobiliai taip pat atsakingi už spūstis.

Be to, šis sektorius moka už ekonomikos krizės pasekmes per naftos kainą ir prekių pristatymo išlaidas. MVĮ kelių transporto sektoriuje negalės pakelti šių papildomų išlaidų ekonomikos krizės įkarštyje.

Turi būti daugiau padaryta, siekiant pritaikyti kelių infrastruktūrą prie eismo padidėjimo, bet, svarbiausia, turi būti išipareigota dėl tvaraus transporto, teikiant pirmenybę mažai anglies išmetančioms transporto priemonėms.

Kaip Rhône-Alpes regiono išrinktas atstovas, galiu paliudyti daugelio kelių sektorių nesugebėjimą prisitaikyti Rhône slėnyje.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), raštu. – (PL) Šiandienos balsavimo metu Europos Parlamentas priėmė direktyvos projektą dėl Eurovinjetės, kuri leidžia valstybėms narėms nustatyti mokesčius už sunkiasvorių transporto priemonių naudojimąsi kelių infrastruktūra.

Galutinio balsavimo metu balsavau prieš direktyvos priėmimą. Manau, šios direktyvos nuostatų įvedimas padidins išlaidas, kurias patiria įmonės, teikiančios transporto paslaugas. Šios išlaidos gali ypač pakenkti mažosioms ir vidutinėms įmonėms, neturinčioms pakankamai finansinių priemonių, leidžiančių pakeisti jų automobilių parką. Be to, tokios nuostatos taip pat gali sukelti problemas įmonėms dabartinės finansų krizės metu, kuomet daug įmonių susiduria su didesniais sunkumais gaunant kreditą.

Tikrai turime ieškoti būdų, kurie leistų naudoti ekologiškesnes transporto priemones mūsų keliuose. Tačiau neturime naudoti metodų, kurie iš tiesų yra kitas būdas apmokestinti įmones.

Jim Higgins (PPE-DE), raštu. – Kolegų iš „Fine Gael“ Parlamente vardu norėčiau paaiškinti, kad mes balsuodami nepalaikėme S. El Khadraoui pranešimo dėl sunkiasvorių krovininių transporto priemonių apmokestinimo dėl susirūpinimo pasiūlymo teisine baze, nuogąstavimų dėl nuolatinio elektroninio rinkliavų rinkimo naudojimo ir nuostatos dėl pajamų skyrimo. Visapusiškai palaikome principus, stovinčius už pasiūlymo, bet manome, kad principo taikymas pranešime yra ydingas.

Stanisław Jałowiecki (PPE-DE), raštu. – Aš ne tik balsavau prieš pranešimą, dar manau, kad jis pavojingas bendrai Europos rinkai. Taip yra daugiausia dėl jo nesąžiningo pobūdžio ir to fakto, kad jis veikia kaip užslėptas mokestis. Dar daugiau, jis neprisidės prie aplinkos apsaugos. Šios finansų krizės metu tai absurdas. Toks reguliavimas rodo, kad ES atsuka nugarą savo piliečiams.

Jörg Leichtfried (PSE), raštu. – (DE) Balsuoju už protingą kompromisą dėl naujos Eurovinjetės. Kartu su Socialistų frakcija Europos Parlamente daug metų kovojau – milžiniškos opozicijos iš konservatyvios Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos dalių akivaizdoje – kad į rinkliavų apskaičiavimą būtų įtrauktos išorinės išlaidos (triukšmas, spūstis, tarša), siekiant perkelti finansinę naštą nuo mokesčių mokėtojų teršėjui, kitaip tariant, sunkiasvorių krovininių eismui.

Aš nepritariu galimam kompromiso dėl spūsčių išlaidų rezultatui todėl, kad dėl daugumos padėties buvo įmanoma tik užtikrinti, kad jos būtų pripažintos išorinėmis išlaidomis tik jei tai taikoma ne tik sunkiasvorėms krovininėms transporto priemonėms, bet ir visoms spūsčių priežastims, įskaitant automobilius.

Greičiausiai CO₂ taip pat nebus įtrauktas į skaičiavimus dėl nesuprantamos PPE-DE opozicijos. Pakeitimas, kurį pateikiau komitetui, kuriame prašiau minimalių rinkliavų visoms transeuropinio transporto tinklo dalims, negavo daugumos balsų. Aš vėl pateiksiu pasiūlymą tolesnių diskusijų šia tema metu.

Vienas ypač teigiamas dalykas Austrijai – tai tas faktas, kad išorinės išlaidos ir vadinamoji Alpių priemoka (didesnė rinkliava Alpių regionuose) greičiausiai nebus kompensuoti. Tai reiškia, kad Austrija gali nustatyti didesnę rinkliavą jautriuose Alpių regionuose ir vis dar gali imti pinigų ir už išorines išlaidas. To pasėkoje bus įmanoma didesnė Brenerio rinkliava.

David Martín (PSE), raštu. – Palaikau šį pranešimą, kuris turi paskatinti krovinių gabenimo perkėlimą nuo kelių ant geležinkelio. Pranešimas yra dalis iniciatyvų paketo, kurio tikslas paversti transportą tausesniu ir užtikrinti, kad naudotojai turės mokėti tik už transporto išlaidas, tiesiogiai susijusias su konkrečios transporto priemonės naudojimu. Bus nustatytos rinkliavos už vietos akustinę taršą, vietos oro taršą, taip pat žalą/išlaidas infrastruktūrai. Tai sukurs sąžiningesnę principo „teršėjas moka“ sistemą su įtrauktomis apsaugos priemonėmis, siekiant užtikrinti rinkos skaidrumą ir išvengti diskriminacijos.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Sunkiasvorių krovinių transporto eismas Europoje išaugo nuo ES išsiplėtimo į rytus ir tai ypač pastebima daugelyje valstybių narių, įskaitant Austriją. Dabar turime problemą, kad kai kurie veiksniai lemia dideles išorines išlaidas, kurias turi mokėti visuomenė. Sunkiasvorių krovinių transportas visoje Europoje yra vienas iš šių veiksnių, kitas veiksnys yra atominės elektrinės.

Jei nustatome rinkliavą sunkiasvorėms krovininėms transporto priemonėms tuo pačiu metu nevystydami geležinkelių ir nešalindami tarpvalstybinių kliūčių geležinkelių transportui, tuomet būsime balsavę tik už brangesnes prekes, ir nebus jokio žmonių sveikatos pagerinimo ir taršos sumažinimo.

Manau, nubaudimas tų, kurie įstrigę spūstyje, duoda priešingus rezultatus. Tai greičiausiai lems eismo persikėlimą atgal į mažus kaimelius ir miestus, o to mes nenorime. Ilgainiui vienintelė išeitis yra vystyti infrastruktūrą, o tai reiškia, kad turime vietos viešąjį transportą padaryti patrauklesnį. Šiandien svarstoma Eurovinjetė, atrodo, yra protingas kompromisas, todėl ir balsavau už jį.

Cristiana Muscardini (UEN), raštu. – (IT) Ponia pirmininke, aplinkos apsauga ir kelių saugumas – tikslai, stovintys už svarstomos direktyvos, ženkлина du tikslus, kuriuos Europos Sąjunga turi vykdyti, norėdama pasiekti, kad transporto politika labiau atsižvelgtų į piliečių lūkesčius ir teises. Todėl labai sveikintini 1999 m.

EB direktyvos pakeitimai dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių, važinėjančių tam tikrais keliais, apmokestinimo. Tokie žingsniai į priekį turi būti protingi ir laipsniški tam, kad būtų išvengta svarbaus ekonomikos sektoriaus nuosmukio dabartinės rimtos ekonomikos krizės metu – sektoriaus, kurio pagrindą beveik išimtinai sudaro mažosios ir vidutinės įmonės.

Be to, Europa dar nesukūrė išbaigtos ir veiksmingos intermodalinės sistemos, kuri užtikrintų žymų krovinių transporto perėjimą į mažiau teršiančius sektorius. Esant šioms aplinkybėms ir dėl jo savybių ir veiksmingumo, kelių transportas yra plačiausiai naudojama sistema gamybos pasaulyje.

Todėl šiandienos balsavimu norėjau pabrėžti, kaip svarbu žengti palaipsnius, bet reikšmingus, o ne simbolinius, žingsnius link saugesnio ir ekologiškesnio kelių transporto be nelogiškų ir duodančių priešingus rezultatus bausmių pramonei.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Palaikau S. El Khadraoui atliktą darbą dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių tam tikrų infrastruktūrų naudojimo apmokestinimo, todėl balsavau už šį pranešimą. Nors nesutinku dėl kai kurių momentų, pvz., tam tikrų išorinių išlaidų įtraukimo ar neįtraukimo į mokesčių, sutinku su principu „teršėjas moka“. Puikus S. El Khadraoui darbas pabrėžia būtinybę visa mastu paskirstyti pajamas, gautas iš transporto sektoriaus apmokestinimo. Galiausiai manau, kad pajamos, gautos iš išorinių sąnaudų apmokestinimo, neturi būti tiesiog kita apmokestinimo forma.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Pasiūlymas, dėl kurio šiandien balsuojame, yra ankstesnės Eurovinjetės direktyvos persvarstymas ir išplėtimas ir nustato kelių rinkliavų taisyklės. Pagal priimtus pasiūlymus valstybės narės nuo dabar gali perdėti oro taršos, triukšmo ir eismo kamščių išlaidas ant sunkvežimių. Tai gera žinia mokesčių mokėtojui. Šiuo metu mes vis dar mokame už žalą, kurią sukelia oro tarša. Netrukus mokės teršėjas. Be to, tokiu būdu mes skatiname transporto įmones investuoti į švaresnius sunkvežimius.

Todėl balsavau už šį pasiūlymą, o ne dėl to, kad spūsties mokestis buvo įtrauktas kaip papildomos išorinės sąnaudos kalnuotiems regionams. Prie oro taršos, akustinės taršos ir kuro atliekų labiausiai prisideda eismo kamščiai. Jei galėtume pajamas iš šio apmokestinimo panaudoti investicijoms į vežimą geležinkeliais ar vandeniui, mes išspręstume tiek eismo spūščių problemą, tiek klimato kaitą. Be to, vėlavimai dėl spūščių kelia didelę ekonominę žalą transporto sektoriuje.

Deja, klimato išlaidos dėl didelio kiekio krovinių eismo nebuvo įtrauktos, nors transporto sektorius yra pagrindinis emisijos kaltininkas.

- Pranešimas: Michael Cashman (A6-0077/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Ponia pirmininke, balsavau už pranešimą. Skaidrumas yra ne tik simbolis, bet ir principas, kuriuo turi būti paremtos visos institucinės procedūros. Pliečiams ir rinkėjams turi būti užtikrinta geriausia įmanoma galimybė pasiekti Europos institucijų turimus dokumentus, kad jie galėtų veiksmingai dalyvauti politiniame procese ir kad viešosios valdžios institucijos atsiskaitytų už savo veiksmus. Dėl šios priežasties praeityje labai agitavau už parlamento posėdžių turinio skelbimą.

Nepaisant Europos institucijų pasiektos pažangos dėl atvirumo ir skaidrumo, padėties negalime pavadinti tobula, ir šią Reglamento (EEB) Nr. 1049/2001 išdėstymo naują redakciją dėl visuomenės galimybės pasiekti Europos institucijų turimus dokumentus reikia vertinti kaip kitą žingsnį link administracinės aplinkos sukūrimo, kurioje galimybė susipažinti su informacija ir galimybė lengvai ją pasiekti būtų taisyklė, o ne išimtis. Baigdamas norėčiau pažymėti didelį neseną pasiekimą – Europos Parlamentas dabar naudoja ne mažiau kaip 23 oficialiąsias kalbas, ir Europos bendrijos dokumentai yra prieinami visomis šiomis kalbomis. Tai simbolizuoja demokratijos garantą.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE), raštu. – (SV) Mes Švedijos konservatoriai šiandien balsavome už M. Cashmano pranešimą A6-0077/2009 dėl galimybės visuomenei susipažinti su informacija Reglamento Nr. 1049/2001 persvarstymo, kad dirbtume link didesnio skaidrumo Europos institucijose. Kalbant apie 61 ir 103 pakeitimus, susijusius su 5 straipsniu, manome, kad taikinimo dokumentai iš trečiojo svarstymo turi nedelsiant tapti prieinamais pasibaigus galutiniam taikinimo posėdžiui, skirtingai nuo dokumentų, kurie yra nagrinėjami pačių derybų metu. Dokumentai iš dialogų pirmajame ir antrajame svarstymuose turi būti visapusiškai prieinami visų procesų metu.

Chris Davies (ALDE), raštu. – Man labai gaila, kad į tvarką, kurios tikslas vystyti principą, kad visuomenė turi teisę matyti ES dokumentus, Parlamentas įterpė akcentą, jog tokios taisyklės nebus taikomos Europos Parlamento nariams. Teigiama, kad tai tik kitaip suformuluoja taisyklės, jau įtvirtintas narių Statutuose, bet

daugeliui žmonių tai atrodys kaip kitas atvejis „viena taisyklė jiems ir kita mums“, ir džiaugiuosi, kad Liberalų demokratų frakcija nepalaikė H. Nassauer pateiktų svarstymui pakeitimų.

Ypač svarbu, kad visuomenė turėtų galimybę susipažinti su informacija apie visų Parlamento mokėjimų Europos Parlamento nariams išlaidas. Mūsų pačių auditoriai nustatė, kad kai kurie Parlamento nariai elgiasi tikrai „nugarbingai“, iš tiesų kai kurie iš jų yra apgavikai ir sukčiai. Kaip įmanoma greičiau reikia įtvirtinti visiško skaidrumo principą, jei norime, kad Europos piliečiai pasitikėtų šia institucija.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (IT) Balsavau už M. Cashmano pranešimą dėl galimybės susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais. Palaikau jo pagirtiną iniciatyvą, kurios tikslas – panaikinti atotrūkį tarp bendrų taisyklių dėl „klasifikuotos informacijos“ (vadinamųjų slapto pobūdžio dokumentų, paminėtų dabartiniame Reglamente Nr. 1049/2001) išlaikant reglamentuotus kai kuriuos gerus principus, paimtus iš Tarybos ir Komisijos vidaus saugumo taisyklių, kiek šie principai gali būti taikomi ir parlamentinei institucijai. Galiausiai palaikau bendrą M. Cashmano tikslą, kuris yra pataisyti šį reglamentą, siekiant padidinti skaidrumą, nepadarant šios priemonės pernelyg specifinės ir sunkiai įgyvendinamos.

Bart Staes (Verts/ALE), *raštu.* – (NL) Nekyla abejonų, kad 2001 m. reglamentas, suteikdamas galimybę visuomenei susipažinti su Europos institucijų dokumentais, įnešė daugiau skaidrumo piliečiams. Gera iš naujo persvarstyti šį reglamentą po septynerių metų praktinio taikymo. Ką mes matome? 2006 m. Europos Parlamentas pateikė daug pasiūlymų pakeisti reglamentą, turėdamas tikslą dar daugiau padidinti skaidrumą, bet Komisija to rimtai nesvarstė.

Dar daugiau, Komisijos pasiūlyme persvarstyti 2001 m. reglamentą, kuris dabar guli prieš mus, yra griežtesnės taisyklės, o tai reiškia mažiau skaidrumo. Todėl prekybos derybų dokumentai laikomi konfidencialiais. Galiausiai tai pasirinkimas tarp dviejų pavojingų dalykų. Todėl palaikau M. Cashmano pranešimą todėl, kad nors jis ir neišbaigtas, tai dabartinio Komisijos pasiūlymo pagerinimas. Tačiau radikalesnis požiūris, visiškai atmetant Komisijos pasiūlymus, būtų labiau pageidaujamas todėl, kad tuomet Komisija būtų priversta pateikti naują ir geresnį pasiūlymą, kuris tik padidintų Europos institucijų skaidrumą ir tikrai panaikintų visiems žinomą bedugnę tarp ES institucijų ir piliečio.

- Pranešimas: Jan Andersson (A6-0052/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu.* – (IT) Ponia pirmininke, kaip žinome, dabartinė ekonominė ir finansų krizė veikia Europą. Aš labai susirūpinęs dėl savo šalies – Italijos. Krizė reiškia etatų mažinimą, ir šeimos, turėdamos vis mažiau pinigų, vis mažiau jų ir leidžia. Todėl mums reikia stiprios intervencijos. Krizė atrodo ypač rimta, bet nuo mūsų veiksmų priklausys jos stiprumas ir trukmė. Turime suvienyti jėgas – koordinuotas Europos požiūris yra labai svarbus. Dabar, labiau nei bet kada, matome ypatingą poreikį griežtai įgyvendinti reformas, siekiant sukurti kokybiškas darbo vietas ir gerovę Europos piliečiams. Turime iš pagrindų pakeisti tendenciją link radikalaus pertvarkymo, užkirsti kelią darbo netekimui ir atitolinti tolesnį spaudimą mažinti atlyginimus ir socialinio draudimo išmokas.

Turime pasipriešinti iššūkiams, susijusiems su nedarbo augimu ir socialine atskirtimi. Dar daugiau, turime pagerinti pastangų koordinavimą, tiek iš ES, tiek valstybių narių pusės, taip pat svarbu, kad priemonės, priimtose pagal ekonomikos atkūrimo planą, siekiant spręsti krizę per trumpą laiką, derintųsi su ilgalaikiais Bendrijos tikslais, nustatytais Lisabonos strategijoje. Štai kodėl balsavau už pranešimą.

Carl Lang (NI), *raštu.* – (FR) Tiesiog puiku, kad šiame pranešime pripažįstamos kelios Europos Sąjungos nesėkmės keliais socialiniais klausimais. Pirmiausia pripažįstama, kad Lisabonos strategijos tikslai nebus pasiekti 2010 m. Tada pateikti įdomūs skaičiai dėl nedarbingumo augimo tempo, kuris išaugo nuo 7 proc. 2008 m. iki 8,7 proc. 2009 m. ir ypač nuo 7,5 proc. iki 9,2 proc. eurozonoje. Kitaip tariant, prognozuojamas 3,5 mln. darbo vietų praradimas.

Šis skausmingas pastebėjimas turi priversti proeuropiečius galvoti apie radikalias reformas, reikalingas valstybės narės lygmeniu, siekiant kaip įmanoma apriboti pragaištingus ekonominės ir finansų krizės padarinius – krizės, kuri prasidėjo nuo ultraliberalizmo ir globalizacijos, kurie yra tokie brangūs Briuseliui.

Tuo tikslu vargu, ar tinka vykdyti tokią kaip ši politiką, kurios tikslas išlaikyti valstybių narių užimtumo politikos gaires. Priešingai, turime suabejoti šia autoritarine logika ir grąžinti valstybėms jų ekonominių ir finansinių išteklių kontrolę, o nustatant nacionalinę ir Bendrijos pirmenybę ir apsaugą, kuri sudarytų sąlygas vidaus rinkos atkūrimą ir sugrįžimą į augimą.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Dabar realioje ekonomikoje visu mastu jaučiame finansų krizę, prasidėjusią JAV. Ekspertai nesusitaria dėl geriausio atsako į krizę ir geriausio būdo skatinti ekonomiką, siekiant kontroliuoti nedarbo lygį.

Tačiau dar prieš finansų krizę, padėtis darbo rinkoje visai neatrodė gera. Vis daugiau žmonių buvo priversti dirbti ne visu etatu ir sutrumpintu darbo laiku, o valstybės remiamos darbo vietos buvo nuolat mažinamos. Kurį laiką vis daugiau žmonių gyveno žemiau skurdo ribos, nepaisant to, kad jie dirbo. Niūrių prognozių apie ekonomiką akivaizdoje panašu, kad žmonių, turinčių visą etatą, skaičius ir toliau kris, o tam tikru momentu ne visu etatu dirbantys darbuotojai taip pat praras darbą. Turime padaryti viską, ką galime, kad išvengtume masinio nedarbo. Visiškai aišku, kad šiame pranešime pristatytos priemonės yra šiuo atžvilgiu netinkamos ar nepakankamos. Dėl šios priežasties balsavau prieš šį pranešimą.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau prieš J. Anderssono pranešimą. Nors iš tiesų viena vertus, manau, kad turime apjungti jėgas, siekdami iš pagrindų pakeisti tendenciją į radikalų pertvarkymą, užkirsti kelią darbo vietų praradimui ir sustabdyti tolesnį atlyginimų bei socialinio draudimo išmokų mažinimą, kita vertus, manau, kad Komisijos nustatytos priemonės didžiaja dalimi yra nepakankamos, kad būtų garantuota pakankama priedanga ir apsauga Europos Sąjungos socialinei ir užimtumo struktūrai.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), raštu. – (RO) Dabartinė ekonomikos krizė turi, ir artimiausioje ateityje turės, atgarsius darbo rinkoje.

Balsavau už Europos Parlamento teisėkūros rezoliucijos projektą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių todėl, kad prisijungiu prie pranešėjo ir palaikau Komisijos poziciją, kurioje siūloma (kaip nurodyta 2008 m. liepos 15 d. Tarybos sprendimo Nr. 2008/618/EB priede), kad užimtumo politika būtų išlaikyta 2009 m. Pasak Komisijos, šis metodas sukurs tvirtą sistemą, sugebėsiančią spręsti ekonominę ir finansų krizę bei tęsti struktūrinę reformą.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE), raštu. – (PT) Dabartinė krizė yra daugiau nei tiesiog ekonominė ir finansų krizė. Pirmiausia tai pasitikėjimo krizė. Dramatiškiausias jos ženklas – aukštas nedarbo lygis. Tačiau nedarbas reiškia ne tik pajamų netekimą, bet ir pasitikėjimo savimi ir kitais netekimą.

Siekiant atkurti šį pasitikėjimą, turime nustatyti labai aiškią vidutinės trukmės strategiją.

Šiuo atžvilgiu politinių lyderių vaidmuo yra lemiamas dėl jų perteikiamų signalų ir žinučių. Apdairumas, saugumas, tiesos sakymas ir atsispyrimas lengvai neigyvendinamų tikslų propagandai ir gyrimuisi – tai teigiama praktika, kuri galėtų padėti atkurti pasitikėjimą.

Kita vertus, turime kurti darbo vietas, ir tam, kad tai padaryti, turi būti sudarytos sąlygos įmonėms investuoti.

Turime veikti greitai todėl, kad jei nieko nepadarysime šiuo atžvilgiu, finansinės problemos, su kuriomis susiduria šios šalys su dideliu deficitu eurozonoje, sąlygos nuosmukio didėjimą, toliau augantį nedarbą ir įmonių bei šeimų pajamų netekimą.

Štai kodėl palaikiau J. Anderssono pranešimą, kuriame siūloma išlaikyti užimtumo politikos gaires 2009 m.

- Pasiūlymas dėl sprendimo dėl Darbo tvarkos taisyklių 139 straipsnio (B6-0094/2009)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Nesuprantamas ir nepriimtinas yra tolesnis visų narių puoselėjamos teisės pasisakyti Parlamente savo kalba ir kad visi dokumentai būtų rengiami oficialiosiomis kalbomis, ištiesimas arba, kitaip tariant, tolesnis jos atidėjimas. Jau praėjo ne vieni metai nuo tam tikrų šalių, kurioms išlieka jų kalbos naudojimo ribojimas, įstojimo, ypač Airijai ir Čekijai, o reikalingų lingvistų nerandama. Pateiktas pasiteisinimas yra miglotas ir prieštaringas, bet jų mokymui nesuteiktas finansinis prioritetasis, o tai kelia nepasitikėjimą ketinimais. Negalime susitaikyti su grėsme neatimamai teisei į kultūrinę ir lingvistinę įvairovę ES, kuri taip pat paveiktų Portugaliją. Negalime susitaikyti su šia diskriminacija.

Dar kartą išreiškiame savo pasiryžimą ginti kiekvienos valstybės narės ir visų nacionalinių kalbų, kaip darbinių kalbų, kultūrinę identitetą. Šiuo atžvilgiu mes galime balsuoti tik prieš šį sprendimą. Galiausiai tai pažymi ES biudžeto politikos, kuri suteikia prioritetą investicijoms į ginklus, užuot vertintų kultūrą ir apsaugotų užimtumą, perkėlimą į kultūrinį ir lingvistinį lygmenį.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau už Biuro pasiūlymą dėl sprendimo pratęsti Parlamento Darbo tvarkos taisyklių 139 straipsnio taikymą iki septintosios parlamentinės kadencijos pabaigos.

- Pranešimas: Magda Kósáné Kovács (A6-0038/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Ponia pirmininke, balsavau už šį pranešimą. Esu labai susirūpinęs dėl pastarųjų įvykių Italijoje. Rumunijos piliečių ir romų atžvilgiu vystosi „raganų medžioklės“ atmosfera su daugeliu baudžiamųjų ekspedicijų. Italijos vyriausybė dalyvauja viską nustelbiančioje saugumo kampanijoje. Tačiau ekstremalių priemonių naudojimas romų bendruomenių atžvilgiu galėtų pabloginti jau ir taip siaubingą padėtį šioms mažumoms ir pakenkti integracijos galimybėms ir socialinei atskirčiai. Turime nepamiršti, kad teisinėje valstybėje baudžiamoji atsakomybė yra individuali ir negali būti priskiriama kolektyvinėms grupėms. Nukrypimas nuo šio principo sukurtų pavojingą precedentą, kuris lemtų visos etninės grupės arba konkrečių migrantų tautybių kriminalizavimą.

Žinoma, imigracija yra klausimas, reikalaujantis Europos koordinavimo tam, kad būtų sustiprintos teismo ir policijos priemonės, galinčios kovoti su organizuotu nusikalstamumu. Tačiau to negana. Svarbu priimti aiškią užimtumo politiką nuskriaustoms grupėms, įskaitant romų darbo jėgą, įvedant paramos priemones, kurių tikslas palengvinti jų pažangią integraciją į darbo rinką ir skirti didesnę dėmesį jaunų žmonių švietimo politikai.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) ES – tai vertybių sąjunga, todėl ji atsakinga už pagarbos žmogaus teisėms išsaugojimą savo teritorijoje. Todėl ji taip pat turi atlikti tam tikrą vaidmenį per savo valstybes nares pripažįstant pažeidžiamą romų padėtį ir palengvinant jų integraciją į visuomenę. Todėl balsavome už šį pranešimą.

Anna Ibrisagic (PPE-DE), raštu. – (SV) Šiandien balsavome už M. Kósáné Kovács savo iniciatyva parengtą pranešimą (A6-0038/2009) dėl socialinės romų padėties ir geresnių jų galimybių ES darbo rinkoje. Pranešime sprendžiama labai rimta problema ir aiškiai nurodoma veikimo būtinybė rimtai griebtis plačiai paplitusios atskirties, kuri šiandien veikia daugelį romų. Pritariame bendradarbiavimui tarp valstybių narių sprendžiant šias dideles problemas.

Tačiau norėtume pabrėžti, kad nematome įvairių skirtingų sprendimų, kaip kelio į priekį, mažinant atskirtį. Labiau tikėtina, kad specialūs mokesčių lygiai darbdaviams, kurie įdarbina romų moteris, ir kitos panašios priemonės turės atskirties sustiprinimo ir veikimo prieš integraciją į visuomenę poveikį.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimas yra sveikintinas, nes pabrėžia naują romų integracijos strategijos aspektą, sugalvotą, pradedant 2005 m., per daugybę Europos Parlamento rezoliucijų. Dabartinė romų padėtis rodo, kad nuo tada, kai Komisija pateikė savo pirmąjį kreipimąsi šiuo tikslu 2005 m., nebuvo padaryta pakankama pažanga integruojant romus.

Pranešime siūlomos svarbios direktyvos veikimui dėl švietimo skatinimo tarp romų ir pozityviosios diskriminacijos darbo rinkoje skatinimo politikos. Parama romų integracijai į darbo rinką per finansavimo priemones mokymui ir perkvalifikavimui, priemonės, skirtas skatinti nepriklausomą veiklą tarp romų, suteikiant lengvatinius kreditus ir valstybės dotacijas, taip pat sugalvojant naujoviškas žemės ūkio darbo formas – tai tikslai, kuriuos ES privalo koordinuoti. ES lygmens ekspertų grupės sukūrimas, įskaitant romų atstovus, taip pat galėtų padėti koordinuoti valstybių narių romų strategiją ir struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo naudojimą.

Tikiuosi, kad šie pasiūlymai pakankamai motyvuos Europos Komisiją ir ši pateiks teisėkūros pasiūlymus, kurių tikslas pasiekti apčiuopiamus rezultatus šioje srityje.

David Martin (PSE), raštu. – Romai atstovauja didžiausiai mažumai Europos Sąjungoje ir jų integracija į Europos Sąjungos visuomenę yra vienas didžiausių iššūkių, su kuriais ES susidurs artimiausią dešimtmetį. Romai, kurių yra apie 10-12 mln. žmonių, neturi galimybių išvengti skurdo ir atskirties. Tokios nepalankios socialinės sąlygos neleidžia romams pasiekti pagrindinio žmogiškojo orumo lygio ir turėti vienodų galimybių. Pritariu šiam pranešimui, kuris pabrėžia poreikį pagerinti sąlygas visiems europiečiams, nekreipiant dėmesio į rasę.

Alexandru Nazare (PPE-DE), raštu. – (RO) Vienodų galimybių užtikrinimas romų mažumai ES yra teisingas požiūris, siekiant išvengti socialinės atskirties ir gerbti šios bendruomenės teises. Štai kodėl balsavau už M. K. Kovács pranešimą, kurį laikau labai naudingą.

Tačiau norėčiau pateikti keletą paaiškinimų dėl savo pozicijos šiuo klausimu.

Atsižvelgiant į tai, kad ši mažuma yra iš prigimties transnacionalinė, veiksmingas požiūris į romų teises gali būti tik Europos lygmeniu. Dėl šios priežasties siūliau sukurti Europos agentūrą romams, kurios vaidmuo būtų koordinuoti Europos lygio politiką, nukreiptą į šią mažumą.

Antra, parama romų mažumos integracijai negali būti suteikta perskirstomomis fiskalinėmis priemonėmis, kadangi jos negali išspręsti struktūrinių problemų, veikiančių romų bendruomenes. Idealus būdas paremti šią mažumą turi būti nukreiptas į švietimo programas, kurių vaidmuo – padėti šioms bendruomenėms įgyti įgūdžių, reikalingų, norint patekti į darbo rinką.

Kita vertus, Europos politika romų mažumos atžvilgiu turi būti nukreipta į tolerancijos skatinimą ir kultūrinių skirtumų priėmimą, pagrindinį dėmesį skiriant taikiam sambūviui neperžengiant konkrečios šalies įstatymų ir ES reglamentų nustatytų ribų.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau prieš M. Kósáné Kovács pranešimą dėl romų socialinės padėties ir jų geresnių galimybių ES darbo rinkoje. Esu tvirtai įsitikinęs, kad šis požiūris sukuria kitą pagrindinės diskriminacijos formą romų atžvilgiu. Iš tikrųjų, su romais turi būti elgiama kaip ir su visais kitais piliečiais, jiems nesuteikiant pernelyg didelių pranašumų ir lengvatų, kurios kenktų kitiems Europos piliečiams, turintiems tas pačias teises (ir, svarbiausia, pareigas) kaip tie gyventojai.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Romų bendruomenė yra didžiausia ir labiausiai socialiai nuskriausta Europos mažumos grupė. Visi, kurie atidžiai stebi padėtį, žino, kad, siekiant pagerinti jų darbo ir gyvenimo sąlygas, reikalingas koordinuotas požiūris. Džiaugiuosi, kad šiame pranešime raginama rengti atitinkamus mokymo kursus, kurie gali padidinti romų galimybes darbo rinkoje. Be to, iš pat pradžių skiriant didžiausią dėmesį jų integracijai į Europos visuomenę, turi būti sustiprintas žmogiškasis ir socialinis kapitalas.

Sveikintina, kad sudaroma Europos ekspertų grupė su romų bendruomenės atstovais. Taip pat yra puikūs pasiūlymai steigti partnerystes, skirti pakankamai finansinių lėšų ir visa tai stebėti per duomenų bazę. Palaikau šį pranešimą todėl, kad jame siūlomi būdai, kuriais galime pagerinti romų bendruomenės padėtį. Kadangi alternatyvi Europos Parlamento Socialistų frakcijos pasiūlyta rezoliucija, deja, yra per silpna, jos neremsiau.

- Pranešimas: Herbert Reul (A6-0035/2009)

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Naftos paklausos valdymas neturi apsiriboti tik ES. Pasaulyje ES suvartojamos naftos kiekio procentinė išraiška ir artimiausiais metais laipsniškai mažės. Tai lemia vien jau didelis paklausos augimas už ES ribų. Todėl ES energijos tiekimo saugumo atžvilgiu bus labai svarbu mažinti paklausos augimą ir pasaulio lygmeniu, tačiau nekeliant pavojaus trečiųjų šalių ar pačios ES plėtros tikslams. Labai svarbus yra ir rinkos ekonomikos kainodaros mechanizmų trečiojoje šalyse skatinimas – pvz., panaikinus valstybės subsidijas kurui.

Visoms šioms priemonėms reikalingos investicijos. Investuoti galima tik tuomet, kai yra pakankamas kapitalas ir galima tikėtis pelno. Todėl būtina kuo greičiau įveikti dabartinę finansų krizę, kuri gali virsti ekonomikos krize. Per pastarąjį dešimtmetį padidėjo būsimam ES naftos tiekimo saugumui kylantys sunkumai. Tačiau jie gali būti įveikti darant tikslingą poveikį tiek pasiūlai, tiek paklausai, jei pavyks paskatinti politinę valią ir tarptautinį koordinavimą, bendradarbiavimą ir inovacijų kūrimą.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Atsižvelgus į viską, galiu palaikyti šį savo iniciatyva mano kolegos, Europos Parlamento nario H. Reulo, parengtą pranešimą. Kaip parodė pastarieji mėnesiai, energetinio saugumo reikšmė dar niekada nebuvo tokia aktuali. Bendradarbiavimas, kuris reikalingas iš visų valstybių narių ir būtinybė pasinaudoti paskatų paketais, kurių dabar ryžtingai ėmėsi beveik visos valstybės narės ir Komisija, pabrėžia būtinybę investuoti į atsinaujinančių energijos šaltinių technologijas, siekiant padidinti mūsų energetinį saugumą ir sumažinti CO₂ emisiją. Mūsų priklausomybės nuo iškastinio kuro metai paliko mus su dviem akivaizdžiomis išvadom:

1. Turime būti nepriklausomi nuo pasaulio geopolitinių jėgų, kaip Rusijos/Ukrainos aklavietė šią žiemą parodė ir OPEC kainų politikos padariniai.
2. Ir toliau yra poreikis laikytis kaip niekada neatidėliotinų CO₂ sumažinimo terminų, jis ir toliau turi išlikti didžiausio prioriteto klausimu.

Negalime išvengti iššūkių, tiek ekonominių, tiek aplinkos apsaugos, su kuriais šiuo metu susiduriame.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau prieš H. Reulo pranešimą dėl problemų, susijusių su naftos tiekimu. Iš tiesų nesutinku su pranešėju, kai jis teigia, kad pagal įvairius paskaičiavimus bus įmanoma išgauti

pakankamai naftos, kad būtų patenkinti poreikiai ateityje, bet tik labiau apmokestinant vartotojus ir pagerinant investavimo sąlygas. Nors palaikau Komisijos iniciatyvas, siekiant užkirsti kelią naftos kainų augimui per kelis ateinančius metus, nemanau, kad padėtis kaip tokia buvo teisingai išanalizuota.

- Pranešimas: Georg Jarzembowski (A6-0055/2009)

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Pranešimas, kurį pristatė Europos Parlamento narys G. Jarzembowski, padaro ekologiškesnį transportą prioritetu ir yra svarbus žingsnis link visapusiškesnio požiūrio, siekiant paversti transportą ekologiškesniu. Pagrindinė atsako į klimato kaitą dalis yra mūsų transportavimo priemonių ir būdų permainos, ar tai būtų pažangių hibridinių transporto priemonių taikymas, ekologiško viešojo transporto padidėjimas ar padidėjęs kitų transportavimo būdų veiksmingumas.

Pranešėjas pateikė sunkiasvorių krovinių transporto priemonių (SKTP) apmokestinimo už jų sukeltą taršą galimybes, įskaitant geležinkelių transporto kelią akustinę taršą pagal šio pranešimo nuostatas. Svarbu, kad mes atsižvelgiame į periferinių Europos šalių, susiduriančių su keliomis geografinėmis kliūtimis, kurios priklauso nuo stipraus transporto tinklo, siekdamas aprūpinti savo šalis, ir dėl jų ekonomikos augimo, poreikius.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau už G. Jarzembowskio pranešimo dėl ekologiškesnio transporto ir išorinių išlaidų priskyrimo vidaus išlaidoms. Mano nuomonė, kuri sutampa su pranešėjo nuomone, pabrėžia didelę naudą, kurią suteikia mobilumas europiečių gyvenimo kokybės, augimo ir užimtumo Europos Sąjungoje atžvilgiu, socialinei ekonominei ir teritorinei sanglaudai bei prekybai su ne ES šalimis, taip pat jis atneša naudą įmonėms ir darbuotojams, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiems su transporto ir logistikos sektoriumi. Žiūrint iš šios perspektyvos, džiaugiuosi dėl to fakto, kad Komisija savo komunikate atliko iki dabar egzistavusių ES priemonių „inventorizaciją“, siekdama paskatinti tvarią transporto politiką. Tai mažas žingsnis link didesnio tikslo.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Komisija paskelbė komunikatą apie „ekologiškesnį transportą“, „išorinių sąnaudų įtraukimo į vidines strategiją“ ir „triukšmo mažinimo priemones prekėms ir įrangai“ paketą. Mano nuomone, labai pozityvu – ir aš tai skatinu – kad parengtos ekologiškos priemonės transporto srityje.

Tačiau G. Jarzembowskio pranešimas susilpnintų Komisijos pasiūlymus. Štai kodėl Žaliųjų frakcija/Europos laisvasis aljansas pateikė teigiamus pakeitimus, įskaitant prašymą dėl didesnio bendro finansavimo tarp ES ir valstybių narių, žibalo mokesčio oro transportui ir transporto padaugėjimo atskyrimo nuo ekonomikos augimo. Tačiau mūsų pakeitimai nebuvo priimti, todėl pranešimas neturi pridėtinės vertės Komisijos pasiūlymams. Tokiu atveju balsavau prieš šį pranešimą.

Catherine Stihler (PSE), raštu. – Palaikau priemones, nukreiptas į ekologiškesnį transportą. Tai padės mums kovoti su klimato kaita. Tačiau turi būti sustiprintos konkrečios priemonės, todėl teko susilaikyti.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos B6-0107/2009 (Lisabonos strategija)

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Visiškai sutinku, kad tarp ekonomikos krizės padarinių skurdo išaugimas ES yra didžiausia problema. Labai svarbu sustabdyti dabartinį nedarbo augimą ES. Manau, kad veiksmingiausias būdas sumažinti ir užkirsti kelią skurdui yra strategija, pagrįsta visišku užimtumu, aukštos kokybės darbo vietomis, socialine integracija, priemonėmis verslumui skatinti ir veikla, skirta MVĮ vaidmeniui ir investicijoms padidinti. Trumpai tariant, tai svarbiausia rezoliucijos preambulės dalis.

Jei dėl esamų išskirtinių aplinkybių mums nepavyks sustabdyti skurdo augimo ES, tuomet ES bus neišsprendusi svarbiausios problemos, kylančios iš šios ekonominės ir finansinės katastrofos.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Europos Sąjungoje stebėjome skurdo lygio augimą, rizikingą darbą ir nelygybę – padėti, kuri gali pablogėti dabartinės ekonomikos ir finansų krizės metu, atsižvelgiant į tai, kad pranašaujama recesijos tendencija ir bedarbių skaičiaus augimas.

Lisabonos strategijos ir Europos užimtumo strategijos puoselėjama politika prisidėjo prie šios padėties, nes jos skatina finansinio reglamentavimo panaikinimą, rinkos liberalizavimą ir darbo santykių nesaugumą. Todėl reikėjo atsisakyti šios politikos. Tačiau susidūrus su blogėjančiomis socialinėmis ir ekonominėmis sąlygomis, ES atsakas (arba atsako trūkumas) atspindi jos klasės pasirinkimus, atkakliai laikantis politikos, kuri skatina milžiniško didelių ekonominių ir finansinių grupių pelno kaupimą, kenkiant darbuotojų ir plačiosios visuomenės gyvenimo sąlygoms.

Reikia iš esmės keisti dabartinę makroekonomikos politiką ir darbo vietų bei darbuotojų teisių gynybą. Mums reikia alternatyvios politikos, kuri garantuoja sąžiningą pajamų paskirstymą, skatina ekonominę veiklą, kuria darbo vietas, stiprina valstybės vaidmenį ekonomikoje, didina paklausą, skatina labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių augimą ir atgaivina investicijas, atsižvelgiančios į kiekvienos valstybės narės poreikius ir specifinius aspektus.

Glyn Ford (PSE), raštu. – Balsavau už šį pranešimą nepaisant savo nusivylimo dėl Žaliųjų 10 pakeitimo, kuriuo visoje ES siūloma įvesti finansinių sandorių mokestį. Kaip Globalizacijos tarpfrakcijos pirmininkas šiame Parlamente, tvirtai palaikau J. Tobino tipo mokesčio įvedimą tiek siekiant kontroliuoti finansinę spekuliaciją, tiek siekiant surinkti milijardus eurų, su tikslu padėti sumažinti didelį skurdą pasaulyje tarp daugiau nei milijardo žmonių, gyvenančių su mažiau nei vienu euru dienai. Kas gali būti prieš tokią paprastą ir veiksmingą priemonę?

Luís Queiró (PPE-DE), raštu. – (PT) Lisabonos strategija buvo sukurta tokiu metu ir tokiais padėčiais, kuri aiškiai skiriasi nuo tos, kurioje šiuo metu esame. Tačiau tas faktas nereiškia, kad reikia persvarstyti visas jos pagrindą sudarančias koncepcijas. Išskirtinis dabartinių aplinkybių pobūdis turi būti atskirtas nuo politikos, kuri turi būti vykdoma, siekiant skatinti Europos vystymąsi ir konkurencingumą ilgalaikėje perspektyvoje. Tačiau svarbu iš šio atskyrimo nepadaryti išvados, kad krizinei padėčiai reikia priemonių, priešingų gerai politikai. Visiškai atvirkščiai. Reaguojant į dabartinę padėtį, nors ir reikalingos išskirtinės priemonės, reikia vadovautis geros politikos idėjomis ir pasirinkti investicijas į naujoves ir Europos konkurencinį pajėgumą, priešingu atveju mums nepavyks tinkamai reaguoti į krizę ir paruošti Europos Sąjungos valstybes nares kitam pasaulinės ekonomikos etapui.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Atidžiai išnagrinėjęs pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl Lisabonos strategijos, galiausiai nusprendžiau susilaikyti ir nebalsuoti nei už, nei prieš šį pasiūlymą.

Eoin Ryan (UEN), raštu. – Finansų krizė ir iš jos išplaukusi ekonomikos krizė sudavė didžiulį smūgį Europos augimui ir darbo rinkos stabilumui. Šiais sunkiais laikais mūsų pagrindinis tikslas turi būti, kaip teigiama šioje bendroje rezoliucijoje, apginti ES piliečius, tiek darbuotojus, tiek verslininkus, tiek šeimų galvas nuo krizės padarinių. Nors dabartinė krizė yra neabejotinai sukrečianti, ji taip pat pateikia galimybę: galimybę pakeisti savo mąstymą; galimybę sukurti stiprinantį pagrindą tvariam augimui, kuris gali atlaikyti galimus sukrėtimus; ir galimybę sukurti tvirtą ekonominį ir socialinį pagrindą ateičiai.

Tarp ypač patrauklių šios rezoliucijos elementų yra lemiamo mažųjų ir vidutinių įmonių vaidmens ir paramos, kurią reikia joms suteikti, pripažinimas. MVĮ ne tik teikia vertingą užimtumą – pastaraisiais metais jos sukūrė 80 proc. naujų darbo vietų ES, jos taip pat vaidina pagrindinį socialinį vaidmenį skatinant vietos ekonomiką, įvairinant užimtumą ir skatinant verslumą. Taip pat dėmesys naujovėms – ypač aplinkos apsaugos sektoriuje, ir vaizdingas paaiškinimas, kad du susiję efektyvaus energijos vartojimo ir ekonomikos stabilumo tikslai negali būti jokių būdu tarpusavyje nesuderinami yra labai sveikintini.

Peter Skinner (PSE), raštu. – EPDP mano, kad Lisabonos strategija išlieka svarbi platforma augimui ir darbo vietų kūrimui visoje ES. Tai vis dar tikslas, kurį galima pasiekti, net jei dabartinis ekonominis klimatas kenkia tikram potencialui. Tačiau EPDP nesutinka, kad sandorių mokestis visoje ES yra būtina priemonė, norint pasiekti kai kuriuos Lisabonos strategijos tikslus, ir nepalaikė šios priemonės.

Tačiau EPDP galėtų palaikyti patvirtinto dokumento esmę, todėl balsavo už šį pranešimą.

Catherine Stihler (PSE), raštu. – Pagal Allianz grupės pranešimą, kuris buvo paskelbtas pirmadienį, šiais metais recesija pristabdo ES galimybę pasiekti tikslą tapti pirmaujančia žiniomis pagrįsta ekonomine zona pasaulyje. Tam, kad pasiektume Lisabonos tikslus, turime padaryti viską, ką galime, net šiais sunkiais laikais, norėdami pasiekti šiuos tikslus. Pasielkdamė šiuos tikslus, pamatysime mūsų kelią iš recesijos ir sutvirtinsime ES poziciją ateityje. Taip pat turime laikytis Barselonos tikslų dėl vaikų priežiūros.

Georgios Toussas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Kapitalistinių politinių jėgų rezoliucijos slepia kapitalistinės krizės priežastis ir pobūdį. Jos perkelia krizės naštą ant darbuotojų, kurie sumokėjo už perviršinį kapitalistų pelną ir dabar raginami sumokėti už krizę ir išsaugoti bei padidinti kapitalistų pelną. Pasiūlymuose Europos Sąjunga raginama pagilinti antidarbinę Lisabonos strategiją, taikyti Stabilumo paketą ir Ekonomikos atkūrimo planą bei imtis visiško vidaus rinkos liberalizavimo. Jie siūlo priemones paremti monopolijų grupes skiriant gausų pinigų srautą iš darbuotojų kišenių, sumažinant kapitalo mokesčius ir padidinant skolinimą didelėms monopolinėms įmonėms. Jie skatina spartesnius kapitalistinius pertvarkymus, paremtus „lankstumo ir užimtumo garantijų“ strategija ir Direktyva dėl darbo laiko organizavimo, kitaip tariant, dėl darbo laiko

padidino iki trylikos valandų per dieną ir 78 valandų per savaitę ir darbo laiko padalijimo į aktyvų laiką ir neapmokamą neaktyvų laiką.

„Žaliosios ekonomikos“ vystymas ir mokslinių tyrimų, energetikos ir naujovių liberalizavimas paruošia dirvą pelningoms kapitalistų investicijoms pakenkiant darbininkų ir paprastų žmonių klasėms.

Neoficialus kovo 1 d. aukščiausio lygio susitikimas patvirtino imperialistinių nesutarimų paastrėjimą ir suvienytą monopolijų frontą prieš žmones.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos B6-0134/2009 (Klimato kaita)

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Sutinku, kad ES išlaiko pagrindinį vaidmenį tarptautinėje klimato politikoje. Tačiau jei ji nekalbės vienu balsu, tai baigsis patikimumo praradimu. ES, kaip visuma, atrodo, eina teisingu keliu, kalbant apie klimato kaitos tikslus, bet visos šalys, įskaitant Maltą, turi būti atsargios, kad neatsiliktų, nes tai daro įtaką Sąjungos patikimumui.

Vidutinės pasaulio temperatūros padidėjimo apribojimas yra reikalingas ne tik išsivysčiusiame pasaulyje, bet ir besivystančiose šalyse. Nereikia nė sakyti, kad tokie veiksmai pareikalaus didelių finansinių išteklių. ES turi pateikti planą, kuriame bus skirtas dėmesys konkrečioms sritims ir finansavimo šaltiniams.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl kovos su klimato kaita. Europos Sąjunga turi išlaikyti savo pirmaujančią vaidmenį tarptautinėje klimato politikoje ir imtis visų pastangų, kad pasiektų susitarimą Kopenhagoje, sudarant sąlygas sumažinti į atmosferą išmetamo anglies dvideginio kiekį ir apriboti pasaulio temperatūros didėjimą iki mažiau nei 2 °C lyginant su ikipramoninio laikotarpio temperatūra.

Atsižvelgiant į dabartinę finansų ir ekonomikos krizę, labai svarbu pasiekti naują susitarimą Kopenhagoje dėl kovos su klimato kaita. Ekonomikos krizė ir klimato krizė gali būti sujungtos, kad būtų sudarytos didelės ekonominės galimybės, siekiant vystyti naujas technologijas ir kurti darbo vietas.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Šioje rezoliucijoje yra teigiamų aspektų, kuriuos mes vertiname. Mes pabrėžtume raginimą Europos Sąjungai aktyviai vykdyti susitarimą Kopenhagoje, kuriuo atsižvelgiama į naujausius mokslinius pranešimus dėl klimato kaitos, įsipareigojama stabilizacijos lygiams ir temperatūros tikslams, kurie suteikia rimtą tikimybę išvengti pavojingos klimato kaitos ir kurie sudaro sąlygos reguliariems persvarstymams užtikrinti, kad tikslai yra suderinami su naujausiu mokslu. Taip pat laikome, kad dėmesys, atkreiptas į būtinybę gerokai padidinti finansinius išteklius tam, kad būtų sudarytos sąlygos reikalingam mažinimo veiksmui besivystančiose šalyse, yra teigiamas.

Tačiau nesutinkame su primygtiniu reikalavimu, nors ir tik konstatuojamoje dalyje, dėl ES išmetamųjų teršalų prekybos schemos, ypač, kaip tai pareikšta, kad tai gali pasitarnauti kaip išmetamųjų teršalų prekybos vystymo modelis kitose išsivysčiusiose šalyse ir regionuose. Todėl nesutinkame su ekonomika pagrįstu požiūriu, kuris aiškiai daro įtaką įvairioms rezoliucijos vietoms.

Glyn Ford (PSE), raštu. – Balsavau už šią Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto rezoliuciją. Nepaisant dabartinės finansinės krizės gilumo ir platumo, reglamentavimo panaikinimo padarinių, bailių reguliuotojų ir godžių bankininkų, negalime nosisukti nuo būtinybės toliau veikti siekiant sustabdyti klimato kaitą. Dabartinę krizę turime vertinti kaip galimybę leisti išteklius, norint pasiekti mūsų gyvenimo būdo pokyčius ir skatinti naują ekologišką elgesį visame žemyne ir pasaulyje. Negalime pasiekti savo tikslų, jei nedirbame kaip partneriai su JAV ir Japonija, Kinija ir Indija.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Sutinku su kai kuriais rezoliucijos požiūriais dėl kovos su klimato kaita. Kita vertus, negaliu palaikyti kelių pranešimo skirsnų. Todėl nusprendžiau susilaikyti ir nebalsuoti šiuo klausimu.

Catherine Stihler (PSE), raštu. – Turime naudoti ekologinę ekonomiką, siekdami sukurti darbo vietas visoje ES. Tai turi būti prioritetas finansų krizės metu.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos B6-0133/2009 (Užimtumo politika)

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Šioje rezoliucijoje yra daug vertingų raginimų. Tačiau didžioji dalis to, kas parašyta rezoliucijoje, glūdi nacionalinių parlamentų politinėje atsakomybėje.

Rezoliucijos pasiūlymai taip pat lems didesnių išteklių reikalavimą iš ES prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo. Tai padidins valstybių narių mokesčius ES. Tai ateina tuo metu, kai valstybėms narėms reikia išsaugoti savo sumažėjusius ekonominius išteklius savo pačių socialinei ir užimtumo politikai. Mes nemanome, kad ES prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas yra veiksmingiausias būdas paremti darbuotojus, praradusius darbą. Valstybėms narėms geriau pačioms vykdyti veiksmingą politiką šioje srityje. Dar daugiau, visos valstybės narės leidžia pinigų to paties dydžio stimulų paketams kaip jų bendras įnašas į ES biudžetą.

Mes balsavome prieš šią rezoliuciją pirmiausia dėl formuliuotės, susijusios su ES prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau prieš pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl užimtumo politikos gairių. Iš tiesų atsižvelgiant į tai, kad pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė reikalauja ryžtingo ir suderinto atsako iš ES, kad būtų užkirstas kelias darbo netekimui, kad būtų išsaugotas patenkinamas europiečių pajamų lygis, kad būtų užkirstas kelias recesijai ir kad dabartinės ekonominės ir užimtumo problemos būtų paverstos galimybėmis, manau, kad tikrai nepakanka priemonių, kurių imasi eurokratai, kad atlaikytume šiuo metu išgyvenamos krizės svorį ir tikrai ne tokiaime jautriame sektoriuje, kaip užimtumas.

- Pranešimas: Elisa Ferreira (A6-0063/2009)

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Inicatyva pradėti Atkūrimo planą – tai reakcija į rimtą tebevykstantį ekonomikos nuosmukį. Pagrindinis Atkūrimo plano prioritetas turi būti ES ekonomikos ir konkurencingumo skatinimas ir padidėjusio nedarbo išvengimas. Narės primygtinai reikalauja, kad visa finansinė pagalba būtų suteikta laiku, būtų kryptinga ir terminuota. Dabartinės išskirtinės aplinkybės turi būti vertinamos platesniame įmonės įsipareigojimo atkurti įprastą biudžeto tvarką kai tik atsigauna ekonomika kontekste.

Be to, Atkūrimo planas taip pat turi tarnauti tikslui vykdyti sąžiningą tarptautinį susitarimą suteikti skurdesnėms šalims galimybę išvengti skurdo nekurstant pasaulinio klimato atšilimo, padedant finansuoti masines investicijas.

Galiausiai tarp valstybių narių suderinti veiksmai turi būti nukreipti į netikrumo sumažinimą kredito rinkose ir tokių rinkų veikimo palengvinimą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Nepaisant to, kad pačiu laiku buvo priimta teigiamų pasiūlymų, kuriuos mes palaikėme, ypač tas dėl mokesčių rojaus, deja, buvo atmesti dauguma mūsų frakcijos pasiūlymų, o pagrindinė pranešimo linija yra tęsti neoliberalią politiką su keliais rožiniais atspalviais balsuotojams, kuriuos jie pamatys rinkiminės kampanijos metu.

Tarp mūsų atmetų pasiūlymų buvo tie, kuriuose raginama gerokai padidinti finansinius išteklius ir greičiau pritaikyti fondus, skirtus paremti užimtumui, taip pat paramos programos nukreipti į pažeidžiamiausias visuomenės grupes, įskaitant programas, garantuojančias padorias gyvenimo sąlygas ir visuotinę galimybę gauti aukštos kokybės viešųjų paslaugų. Aš taip pat apgailestauju, kad buvo atmesti tokie pasiūlymai kaip tie, kurie susiję su Atkūrimo plano suma (1,5 proc. ES BVP), kurios neužtenka, kad būtų sėkmingai sprendžiama dabartinė krizė, pažymint, kad ES smarkiai atsiliks nuo tokių šalių kaip JAV ir Kinija. Be to, apgailestauju, kad buvo atmesta mūsų kritika Komisijai dėl Atkūrimo plano sujungimo su neoliberalių „struktūrinių reformų“ plėtra ir griežtu Stabilumo ir augimo pakto laikymusi, kai reikėjo apsieiti be jų ir pakeisti liniją.

Glyn Ford (PSE), raštu. – Galiu tik pasveikinti savo kolegę Elisą Ferreirą dėl jos pranešimo dėl Europos ekonomikos atkūrimo plano. Palaikau Poulo Rasmusseno požiūrį, kad dar nepadarėme pakankamai. Bankų garantija buvo reikalinga, tačiau nepakankamas žingsnis. Turime imtis veiksmų ir dėl darbo rinkos problemų sprendimo. Turi būti skatinimas dalijimasis darbu ir kai reikalaujama trumpo laiko, turime skatinti išlaikyti valandas darbo vietoje išnaudodami laiką įgūdžių tobulinimo mokymams.

Tikra krizė yra ne antrinės hipotekos rinkoje, o labiau dešimt kartų didesnėje išvestinių finansinių priemonių rinkos vis paslaptingesnio fantazijų pasaulio kazino ekonomikoje, kurią reikia sukontroliuoti. Todėl pritariu veiksams kontroliuoti mokesčių rojų ir įvesti finansinių sandorių mokestį visoje ES, kad būtų nugalėtos blogiausios krizės pasekmės, sumažinta spekuliacija ir padidinti finansai, siekiant padėti mums ir toliau siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), raštu. – (PL) Pranešime dėl Europos ekonomikos atkūrimo plano, kuris buvo šiandien priimtas, remiamos Europos Komisijos siūlomos priemonės, kurių paskirtis – skatinti Europos ekonomiką.

Pastarųjų kelių savaitžių duomenys nekelia optimizmo. Apskaičiuota, kad ekonomikos augimas Europoje 2009 m. išliks žemiau nulio. Visoje ES nedarbas irgi auga. Tai rimčiausia recesija, paveikusi Europos bendriją, ir pirmoji nuo bendros valiutos įvedimo.

Todėl reikia ryžtingų veiksmų, lemsiančių darbo vietų kūrimą ir realų ekonominės padėties pagerinimą. Žinoma, pagrindinis klausimas yra vadinamasis finansų sistemos gydymas, kad įmonės ir piliečiai galėtų imti kreditą. Tai ypač svarbu mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios, be abejonės, yra Europos ekonomikos pagrindas. Štai kodėl reikia skubiai užtikrinti veiksmingą ir spartų kredito suteikimo atkūrimą. Reikia ne tik nukreipti pagalbą, skirtą kovai su krize, į atrinktų sektorių gelbėjimą. Tokia pagalba yra neišvengiama, bet ji turi apimti ir nuolatinį požiūrį į Europos pramonės konkurencingumą. Be to, krizė neturi būti naudojama kaip galimybė įvesti naują, pernelyg apsunkinantį reglamentavimą.

Tikiuosi, kad Europos ekonomikos atkūrimo planas netrukus parodys rezultatus pirmų ekonomikos skatinimo ženklų pavidalu.

Astrid Lulling (PPE-DE), raštu. – (FR) Išskirtinėms padėtimis reikia išskirtinių išteklių.

Ekonominė padėtis taip pablogėjo, kad ji pateisina bendrus valstybių narių veiksmus bandant atgaivinti ekonominę veiklą. Tačiau turime kelias pastabas. Išskirtinė padėtis, kurią dabar išgyvename, neginčija pagrindinių ekonomikos taisyklių. Skolinimasis šiandien reiškia skolas rytoj – skolas, kurias valstybės narės privalės grąžinti ateityje. Deficitas gali būti reikalingas, bet už tai reiks brangiai sumokėti. Turime tai žinoti. Jau kalbama apie padidintus mokesčius ateityje, kad būtų galima išlaikyti viešuosius finansus be skolų.

Antra, visi išlaidų išsipareigojimai atkūrimo planuose yra nevienodai naudingi. Investicijų išlaidos gamybos įrangos modernizavimui ar moksliniams tyrimams turi labai skirtingą vertę pinigams, išleistiems veiklos išlaidoms. Todėl būtų gera mintis valstybėms narėms apsirūpinti atitinkamomis priemonėmis geriausiam sprendimui priimti.

Galiausiai kadangi žodžiai tikrai turi reikšmę, kalbėkime aiškiai – atkūrimo planas iš tiesų nėra Europos planas, nacionalinių priemonių, kurių ėmėsi įvairios valstybės narės, koordinavimas. Ar mums reikia dar ką nors daryti? Verta užduotį šį klausimą, bet bendro Europos Sąjungos atkūrimo plano parengimas suponuotų esminį Europos politikos ir išteklių persvarstymą.

Adrian Manole (PPE-DE), raštu. – (RO) Europos ekonomikos atkūrimo planas yra ypač svarbus dėl jo dviejų pagrindinių elementų: pirma, trumpalaikių fiskalinių paskatų priemonių, kurių tikslas – padidinti paklausą, apsaugoti darbo vietas ir atkurti vartotojų pasitikėjimą, ir antra, protingų investicijų, siekiant paskatinti ekonomikos augimą.

Europos Sąjungos prioritetą Nr. 1 yra apsaugoti piliečius nuo neigiamo finansų krizės poveikio. Rumunijos ekonomikos atveju šios priemonės parodys savo veiksmingumą, ypač MVĮ, supaprastindamos ir paspartindamos procedūras ir iš anksto suteikdamos struktūrinius fondus ir Sanglaudos fondą bei kaimo plėtros fondus.

Teigiamas balsas, atiduotas šiam pranešimui, taip pat reiškia, kad Europos socialinis fondas turės finansuoti priemones, skatinančias užimtumą, ypač pažeidžiamiausių gyventojų grupių labui. Taip pat turės būti sukurta pagrindinės sąlygos, siekiant sušvelninti poveikį verslo sektoriui, kadangi šis sektorius turi atlikti svarbų vaidmenį ekonomikos atkūrime, taip pat įnešdamas labai svarų indėlį į darbo vietų kūrimą, tokiu būdu generuodamas paklausą vidinėje rinkoje.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Balsavau už E. Ferreiros pranešimą tvirtai tikėdama, kad jis padės įveikti sudėtingą ekonominį laikotarpį, kurį išgyvena Europa, po pastarųjų dešimt neoliberalios politikos metų.

Turtingosios valstybės narės turi parodyti solidarumą su Rytų Europa ir turi būti padidintas pagalbos fondas, skirtas šioms šalims šioje srityje. Mūsų, kaip Europos socialistų, nuomone, turime veikti, kad pašalintume skirtumus tarp labiau išsivysčiusių šalių ir besivystančių šalių, dar ir todėl, kad pastarųjų šalių ekonomika yra glaudžiai susieta su bankininkystės institucijomis Vakaruose. Štai kodėl mums reikia plano, kad sukoordinuotume visų valstybių narių ekonomikas.

Pritariame, kad būtų įvestos priemonės, nukreiptos prieš ofšorinę finansinę veiklą, kuri sudaro sąlygas labai daug uždirbantiems asmenims nukreipti savo verslą į šiuos mokesčių rojus nemokant jokių mokesčių, o dauguma ES piliečių moka mokesčius ir praranda darbą. Skaičiai kelia nerimą: 2009 m. pab., tikimasi, kad bedarbių skaičius visoje Europoje pasieks 25 mln. (500 000 Rumunijoje). Panaikinę mokesčių rojų, išsivaduosime iš nedarbo.

Turime skatinti ir remti Europos solidarumą tarp senų ir naujų valstybių narių, kuris balsavimą dėl pakeitimo, susijusio su šiuo klausimu, paverčia išbandymu EP.

John Purvis (PPE-DE), raštu. – Ekonominė padėtis Europoje ir už jos ribų yra liūdniausia, kokią prisimename, ir visiškai teisinga, kad Europos Sąjunga ir valstybės narės daro viską, ką gali, kad užtikrintų, jog recesija nevirstų visišku nuosmikiu, ir ten, kur vyriausybės veiksmai tikrai gali sužadinti ekonominę veiklą, jai turi būti leista tai padaryti.

Šis pranešimas nėra tobulas ir negalime sutikti su viskuo jame, bet jis pakartoja pagrindinius dalykus, kad nuosmukis nėra pretekstas protekcionizmui, didžiulėms skoloms ar konkurencijos taisyklių pašalinimui. Mes pasipriešinome kairiųjų pastangoms, kurių pakeitimų tikslas buvo pagrįstą pranešimą paversti pirkinį, kurių sau negalime leisti, sąrašu arba kapitalizmo ir finansų sistemos apskritai puolimu.

Dabar mums visiems svarbu pasirinkti rankoves ir priversti mūsų ekonomiką vėl veikti. Šiame pranešime pripažįstama, kad laisvoji rinka ir Europos gyventojai, ir įmonės yra gyvybiškai svarbūs atkūrimo procesui. Būtent dėl to Didžiosios Britanijos konservatoriai jį palaiko.

Luís Queiró (PPE-DE), raštu. – (PT) Nepaisant to, kad Elisos Ferreiros pranešime dėl Europos ekonomikos atkūrimo plano yra teigiamų elementų, jis nukenčia nuo tų pačių problemų, kaip ir pats planas: jame aprašoma padėtis ne iki galo supratęs dabartinės krizės priežastis; jame išvardytos iniciatyvos, reikalingos, kad būtų atkurtas pasitikėjimas ekonominių operacijų vykdytojais, tačiau nenustačius šios pasekmės įrodymo šiai dienai; ir jame mažai siūloma Europos mobilizacijos prasme. Dėl to šiuo klausimu turi būti pridurta, kad jei šis pranešimas nedaug išsprendžia praktiškai, taip yra todėl, kad Europos Parlamentas turi mažai galimybių tai padaryti. Tas pats gali būti pasakyta apie Europos Komisiją.

Iš šio plano biudžeto tik 15 proc. bus lėšos, valdomos Bendrijos lygmeniu. Todėl atsakymą turėsime rasti Europos lygmeniu, bet pirmiausia per valstybių narių politinį norą koordinuoti savo atsaką į dabartinę ekonomikos krizę. Impulsas turi ateiti iš valstybių narių, jei jis apskritai ateis, atsižvelgiant į tai, kad dabartiniai Europos politinės valios ženklai kelia nerimą. Pvz., tereikia pažvelgti į Vokietijos ar Austrijos socialdemokratų užimtas prieštaringas pozicijas EP ar kai jie atstovauja savo šalių vyriausybėms.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Sutinku su kai kuriais E. Ferreiros pranešimo dėl Europos ekonomikos atkūrimo plano momentais, bet su juo visu nesutinku. Dėl šios priežasties nusprendžiau nebalsuoti už savo kolegės narės pranešimą.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE), raštu. – (PT) Pagrindinė problema, kurią sukūrė ši krizė, yra nedarbo augimas – padėtis, kuri gali būti pakeista daugiau investuojant.

Tam, kad būtų padidintos investicijos, reikia, kad kreditas būtų prieinamas ir pigus, bet viskas rodo tą faktą, kad šiuo metu kreditas bus nepakankamas ir daug brangesnis pažeidžiamiausiomis šalims, pvz., Portugalijai.

Šios šalys susiduria su finansavimo sunkumais – štai kodėl aiškiai palaikau galimybę eurozonoje turėti vieną pagrindinį Europos valstybės skolos emitentą. Tuo atžvilgiu tai scenarijus, kuris labiausiai atitinka ilgalaikį euro tvarumą.

Dabartinėmis aplinkybėmis labai svarbu vėl pagyvinti Europos kredito rinką suteikiant patikimas paskolas gyvybingoms įmonėms ir šeimoms.

Finansinė pagalba, suteikta bankams ir įmonėms, turi būti taikli, laikina, skaidri, garantuota išlaidų-naudos prasme ir griežtai kontroliuojama.

Europos projekto vientisumas ir solidarumas gali atsidurti pavojuje, todėl turime veikti koordinuotai ir laikytis vidaus rinkos taisyklių nesudarant sąlygų protekcionizmui.

Palaikau pranešimą dėl Europos ekonomikos atkūrimo plano, kurį pristatė mano kolegė Elisa Ferreira, nes sutinku su bendrosiomis šio požiūrio linijomis.

Peter Skinner (PSE), raštu. – Šis pranešimas lydi Europos Komisijos atkūrimo planą, kuris bando vėl atgaivinti ES ekonomiką. EPDP gali palaikyti pranešėjo idėjų esmę ir mano, kad daug iškeltų klausimų yra esminiai realiam atkūrimui.

Komisijos atsakas ekonomikos krizės metu buvo prislopintas, ir Parlamentas mano, kad atkūrimui įgyvendinti reikalingos veiksmingesnės priemonės. Iš tikrųjų, aplinkos apsaugos požiūris galėtų lemti daugiau naujų ir akimirksniu atnaujintą produktyvumą, taip pat turėtų teigiamą poveikį aplinkai. Tačiau reikia būti atsargiems ir nepakenkti specifiniams pramoniniams sektoriams arba sumažinti mūsų bendras ekonomines galimybes, todėl labai svarbu apsvaistyti tikslinį metodą. Taip pat labai svarbus naujas požiūris į finansinę priežiūrą, aprašytą išmintingų J. de Larosière'o grupės vyrų pranešime, siekiant apsisaugoti nuo sisteminės rizikos.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Žaliųjų frakcija/Europos laisvasis aljansas laikosi nuomonės, kad tai, ką dabar išgyvename yra aukščiausias trijų, tarpusavyje susijusių krizių taškas: ekonomikos krizės, aplinkos apsaugos krizės ir socialinės krizės. Štai kodėl Verts/ALE frakcija prieštarauja, kad būtų skatinamas „Europos atkūrimo planas“ atsižvelgiant į artėjančią Europos pavasario aukščiausiojo lygio susitikimą, kurio vienintelė misija – paskatinti senojo *laissez-faire* modelio atgaivinimą.

Didžiulių pinigų sumų skyrimas šiam modeliui sukelia rimtą pavojų pagilinti aplinkosaugos ir socialines krizes. Paprastas paklausos padidėjimas, siekiant atgaivinti gamybą, duos priešingus rezultatus. Būtent tai siūloma E. Ferreiros pranešime. Štai kodėl balsavau prieš.

Ekonomikos atkūrimo planas turi imtis naujų įmanomų finansavimo priemonių ir tuo pačiu metu, naudojant reglamentavimą, suteikti sistemai stabilumo ir patikimumo. Reikia atsisakyti paskatos siekti trumpalaikio pelno renkant papildomus dividendus ir pakeisti ją vadinamųjų svertų fondų ir privataus kapitalo fondų taisyklėmis. Skaidrumas, atvira buhalterija ir priežiūra turi padaryti mokesčių rojų neįmanomu. Naudojant tikslų uždavinių aprašymą, bankai gali vėl tapti realios ekonomikos tarnais, kur Europos centrinis bankas gali veikti kaip sarginis šuo.

Catherine Stihler (PSE), raštu. – Finansų krizė – tai pirmas globalizacijos išbandymas. Pavydo pakurstyta, o dabar apimta baimės krizė turi priversti mus suabejoti mūsų pagrindinėmis vertybėmis ir kioje visuomenėje norėtume gyventi. Tai ne laikas siauram nacionalizmui, tai laikas, kuomet stipri Europa dar niekuomet nebuvo tokia svarbi. Koordinuoto požiūrio poreikis, ne tik ES, bet ir visame pasaulyje, padaro G20 susitikimą Londone tokį reikšmingą.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Balsavau už E. Ferreiros pranešimą, kuris ragina Europos Komisiją parengti tvirtas, aiškias gaires, kurių tikslas – geresnis koordinavimas tarp valstybių narių šios galingos ekonomikos krizės valdymo prasme, turint tikslą apsaugoti kiek galima daugiau darbo vietų. Raginu Komisiją kaip galima greičiau inicijuoti atitinkamas procedūras.

Šiuo pranešimu Europos Sąjunga ragina pavasario Europos Vadovų Tarybos susitikime duoti stiprų politinį impulsą ir sudaryti visų teisinių iniciatyvų planą, siekiant kartu su Parlamentu garantuoti, kad jos bus priimtos tinkamu laiku.

Pranešime pabrėžiamos ypač neigiamos ekonomikos ir socialinės krizės pasekmės daugelyje naujų valstybių narių, kurios kelia rimtą pavojų destabilizuoti ir padidinti skurdą. Manoma, kad šalutiniai padariniai paveiks eurą ir eurozonos šalių ekonomiką. Raginame koordinuotą požiūrį Bendrijos lygmeniu, turint omenyje Bendrijos solidarumą ir kolektyvinės atsakomybės šiuo atžvilgiu priėmimą. Taip pat raginame Komisiją persvarstyti ir konsoliduoti visas priemones, kurių tikslas – stabilizuoti paveiktas valstybes nares, tarp kurių valiutų kursų stabilizavimas, kad būtų įgyvendintos saugumo nuostatos ir greitai, veiksmingi atsako paketai.

Marianne Thyssen (PPE-DE), raštu. – (NL) Labai atidžiai klausiausi pranešėjų ir frakcijų pirmininkų kalbų, įskaitant Socialistų frakcijos Parlamente pirmininko išpuolį prieš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakciją dėl jų balsavimo 92 pakeitimo klausimu. Iš tikrųjų, mes nesutinkame dėl šio pakeitimo potekstės, ir kartu su savo frakcijos kolegomis balsavau kategoriškai prieš jį. Juk tikrai negali būti ketinama imtis trumpalaikių priemonių, kad būtų pakenkta ilgalaikiams tikslams?

Dėl šios priežasties neprotinga versti valstybes nares dėti biudžetines pastangas, neatsižvelgiant į jų kaltės lygį, kuris yra svarbus veiksnys nustatant, kokių mastu gali būti pateisintos deficitinės išlaidos. Mano frakcija pasiūlė teisingai tvirtai laikymasi nuomonės, kurios yra ir Komisija, būtent, kad turime galvoti ir apie ateities kartas. Štai kodėl pagrįsta varijuoti biudžetines paskatas pagal valstybių narių kaltės lygį. Dėl šios priežasties vienodo 1,5 proc. BVP yra neperspektyvus ir nepagrįstas.

Georgios Toussas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Europos ekonomikos atkūrimo planas perkelia kapitalistinės krizės našta ant darbuotojų pečių, remia bendresnius ES tikslus ir gina plutokratijos pelną ir kolektyvinius interesus.

Puolimo visomis jėgomis ant draudimo, darbo teisių ir paprastų šeimų pajamų ir jų gyvenimo lygio tikslas yra toks, kad ES galėtų patikinti euro vienijamas monopolijas, kad šios bus „palankesnėje padėtyje, kai ekonomika atsigauna“, lyginant su tarptautine konkurencija.

ES ir vyriausybės bando įgyti paprastų žmonių pritarimą naudodami morkos ir lazdos metodą, kad galėtų, esant mažiausiam pasipriešinimui, primesti kapitalistinius pertvarkymus, įtvirtintus Lisabonos strategijoje: apsieičiančius užimtumą ir nedarbą, pensinio amžiaus padidinimą ir drastišką atlyginimų, pensijų ir socialinių išmokų sumažinimą.

Be to, aukščiausiojo lygio susitikimuose priimami sprendimai ir priemonių finansavimas tik iš valstybių narių pusės pabrėžia imperialistinės kovos paaštrėjimą, kuri veda prie politikos „kiekvienas už save“.

Darbuotojams lieka tik vienas pasirinkimas: pasipriešinimas, nepaklusnumas ir veikimas prieš kartu su Graikijos komunistų partija, Europos vienpusio eismo politikos ir ją remiančių jėgų pasmerkimas, liaudies judėjimų pripažinimas ir kova už liaudies galias ir liaudies ekonomiką.

- Pranešimas: Jevgenijus Kirilovas (A6-0075/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Ponia pirmininke, balsavau už pranešimą. Skaidrumas yra ne tik simbolis, bet ir principas, kuriuo turi būti pagrįstos institucinės procedūros. Piliečiams ir rinkėjams turi būti užtikrinta geriausia įmanoma galimybė susipažinti su Europos institucijų dokumentais, siekiant sudaryti jiems sąlygas aktyviai dalyvauti politiniame procese ir kad valdžios institucijos atsiskaitytų už savo veiksmus. Dėl šios priežasties praaiščiau dažnai pasisakydavau už Parlamento posėdžių turinio skelbimą.

Nepaisant Europos institucijų padarytos pažangos dėl atvirumo ir skaidrumo, padėties negalime apibrėžti kaip tobulos, ir šis Reglamento (EEB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės susipažinti su Europos institucijų dokumentais išdėstymas nauja redakcija yra kitas žingsnis link administracinės aplinkos pasiekimo, kurioje galimybė susipažinti su informacija ir lengvas jos prieinamumas yra taisyklė, o ne išimtis.

Baigdamas norėčiau atkreipti dėmesį į neseniai pasiektą didelį pasiekimą – Europos Parlamentas dabar naudoja ne mažiau kaip 23 oficialiąsias kalbas, o Europos bendrijos dokumentai prieinami jomis visomis. Tai simbolizuoja demokratijos garantiją.

Jean Marie Beaupuy (ALDE), raštu. – (FR) Šis savo iniciatyva parengtas pranešimas turi būti vertinamas iš tebevykstančių teisėkūros diskusijų perspektyvos, kurių tikslas pataisyti reglamentus, susijusius su struktūriniais fondais ir ypač ERPF reglamentu (E. Angelakas pranešimas) ir ESF reglamentu (K. Jöns pranešimas).

Stengdamiesi pasiekti susitarimą pirmojo svarstymo metu ir duoti skubų atsaką šiai krizei, kuri tiesiogiai veikia Europos žmones, Liberalų ir demokratų aljansas už Europą nusprendė netaisyti teisėkūros pasiūlymų. Nuoseklumo vardan, tas pats požiūris pritaikytas šiam balsavimui.

Mano kolegoms iš MoDem partijos ir man kelia susirūpinimą tos pačios problemos dėl kovos su klimato kaita. Pastaroji turės būti patvirtinta kaip sanglaudos politikos prioritetą po 2013 m.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Nesitikėkite, kad liaupsinsime tuščią Europos ekonomikos atkūrimo planą, kurį didžiąja dalimi savarankiškai finansuos kiekviena valstybė narė (čia geriausiai pasirodo „Europos solidarumas“) ir kuris nesuabejoja neoliberalia politika, kuri yra triuškinančios gyventojų daugumos blogėjančių darbo ir gyvenimo sąlygų priežastis.

Dėl to nestebina, kad Parlamento dauguma atmetė mūsų pasiūlymus, kuriuose:

- buvo pasmerktas tas faktas, kad tuo metu, kai socialinė ir ekonomikos krizė ES blogėja, Bendrijos biudžetas 2009 m. yra „mažiausias kada nors buvęs“;

- primygtinai reikalaujama, kad būtų didinami struktūriniai fondai ir Sanglaudos fondas;

- pabrėžiama, kad „papildomi išankstiniai mokėjimai“ pagal šiuos fondus sąlygos Bendrijos finansavimo sumažėjimą per kitus penkerius metus;

- kritikuojamas šių fondų neįgyvendinimas, ypač atsižvelgiant į blogėjančias socialines ekonomines sąlygas ES;
- reikalaujama, kad šie fondai būtų laikomi išlaidų objektais, ir siūloma padidinti Bendrijos bendro finansavimo lygį ir panaikinti N+2 ir N+3 taisykles šių fondų atžvilgiu;
- primygtinai reikalaujama, kad šie fondai būtų veiksmingai naudojami, siekiant skatinti realią konvergenciją, tokiu būdu atsisakant nuolatinio jų derinimo su „Lisabonos strategijos“ tikslais;
- primygtinai reikalaujama kovoti su įmonių perkėlimu.

David Martin (PSE), raštu. – Palaikau šį pranešimą, kuriame rekomenduojami greitesni, lankstesni mokėjimai struktūriniam finansavimui. Šis pranešimas užtikrins platų struktūrinių fondų naudojimą, siekiant užtikrinti darbo vietas ir sukurti daugiau darbo vietų. Pritariu šiam pranešimui, kuriame raginama anksčiau suteikti finansavimą projektams ir sumažinti būtiną skolintis iš bankų.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsavau prieš J. Kirilovo pranešimą dėl Sanglaudos politikos: investicijos į realią ekonomiką. Iš tikrųjų, labai svarbu suprasti, kad ES sanglaudos politika įneša reikšmingą indėlį į Europos ekonomikos atkūrimo planą ir yra didžiausias Bendrijos investicijų į realią ekonomiką šaltinis, teikiantis tikslią pagalbą sprendžiant prioritetinius poreikius ir potencialaus augimo sritis, tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje. Tačiau tai turi priversti mus galvoti apie praeityje padarytas klaidas, kurios privedė mus prie tokios rimtos ekonominės padėties. Šiame sektoriuje reikalingas ir griežtas reglamentavimas, priešingu atveju vėl darysime tas pačias klaidas.

7. Balsavimo ketinimai ir ketinimai (žr. Protokolą

(Posėdis sustabdytas 1.55 val. ir atnaujintas 3 val.)

PIRMININKAVO: Hans-Gert PÖTTERING

Pirmininkas

8. Pirmininko pareiškimas

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau paprašyti jūsų supratimo ir atsiprašyti už tai, kad sesija prasideda taip vėlai, bet man tik prieš dvi minutes pasakė, kad turėsiu padaryti pranešimą dėl labai liūdno įvykio. Jums pritarus šį pareiškimą norėčiau padaryti dabar.

Šiandien su dideliu liūdesiu ir pasipiktinimu išgirdome apie Vokietijos Baden-Viurtembergo žemės Vinendeno miestelyje įvykusius įvykius, kai Albertvilio vidurinėje mokykloje buvo tragiškai nužudyta penkiolika žmonių. Nusikaltėlis – septyniolikmetis buvęs šios mokyklos mokinys vėliau nusižudė. Per susišaudymą miesto prekybos centre buvo sužeisti du policininkai, kurie vijosi nusikaltėlį.

Europos Parlamento vardu norėčiau išreikšti giliausią užuojautą ir solidarumą aukų – nekaltų mažų mokinių ir trijų mokyklos mokytojų – šeimoms ir jų artimiesiems.

Ši tragedija įvyko praėjus tik šešiams mėnesiams po panašaus baisaus ginkluoto siautėjimo Suomijos Kauhajokio miestelyje. Mūsų, kaip Europos Sąjungos ir visų valstybių narių atsakingų politikų, užduotis yra padaryti viską, ką galime, kad užtikrintume, jog tokio pobūdžio veiksmai prognozuojami ankstyvoje stadijoje ir užkardomi, jei mes galime tam paveikti.

Mus pribloškė ir kitas tragiškas įvykis Alabamos valstijoje (JAV), kai siautėdamas ginkluotas vyras nušovė mažiausiai dešimt žmonių ir po to pats nusišovė.

Aš norėčiau visų čia esančių vardu dar kartą išreikšti mūsų giliausią užuojautą ir solidarumą su aukomis ir jų šeimomis. Būčiau dėkingas, jei visi prisimintume nužudytuosius.

(Parlamento nariai atsistojo ir pagerbė tylos minute.)

PIRMININKAVO: Gérard ONESTA*Pirmininko pavaduotojas***9. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)****10. Parlamento sudėtis (žr. protokolą)****11. SIS II dabartinė padėtis (diskusijos)****Pirmininkas.** – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl:

- žodinis klausimas, kurį uždavė C. Coelho PPE-DE frakcijos vardu, Martine Roure PSE frakcijos vardu ir Henrik Lax ALDE frakcijos vardu, Tarybai: SIS II dabartinė padėtis (O-0005/2009 – B6-0010/2009) ir

- žodinis klausimas kurį uždavė Carlos Coelho Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos vardu, Martine Roure Europos Parlamento socialistų frakcijos vardu, ir Henrik Lax Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos vardu, Komisijai: SIS II dabartinė padėtis (O-0006/2009 – B6-0011/2009).

Carlos Coelho, rengėjas. – (PT) Pone pirmininke, pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, Komisijos Pirmininke, ponios ir ponai, Europos Parlamente mes akivaizdžiai pritariame sparčiai SIS II (Šengeno informacinės sistemos) eksploatacijos pradžia, kuri turėjo įvykti 2007 m. Antroji SIS karta atspindi Bendrijos požiūrį į poreikį didinti išorės sienų saugumą ir dalytis svarbiomis naujovėmis, pvz., biometriniais duomenimis ir perspėjimų susiejimu tarpusavyje. Mes pritariame tam, kad ši sistema gali pradėti veikti tik kai ji tvirta ir gali veikti visą parą. Mano nuomone, atėjo laikas išsiaiškinti, kas atsakingas už šį vilkinimą, išsamiai įvertinti padėtį ir rasti sprendimus, kurie šį projektą padarytų įgyvendinamą ir atkurtų jau susilpnėjusį jo patikimumą.

Žinome, kad praėjusiais metais buvo atlikti įvairūs bandymai, kurių, ypač eksploataavimo sistemos bandymo, galutiniai rezultatai buvo neigiami. Taryba ir Komisija siekdamos pabandyti išspręsti nuolatines problemas nusprendė nustatyti keturių mėnesių tobulinimo laikotarpį, nors ir be didelio pasisėkimo, kaip matyti iš 2008 m. gruodžio mėn. pakartotinių bandymų rezultatų. Nepaisant kai kurių padarytų patobulinimų, kiek mums žinoma, vis dar esama didelių problemų dėl sistemos veikimo ir tvirtumo, pranešimų dingimo, duomenų kokybės ir nacionalinių kopijų sinchronizavimo su centrine sistema proceso. Akivaizdu, kad SIS II negali pradėti veikti tol, kol nebus išspręstos šios problemos. Norėčiau išreikšti savo abejones dėl bendrovės, su kuria sudaryta sutartis, negebėjimo per tokį trumpą laikotarpį išspręsti visų šių klausimų, kurie nebuvo išspręsti anksčiau per kur kas ilgesnį laiko tarpą. Viliuosi, kad siekiant išsiaiškinti, kas atsakingas, galima pradėti nepriklausomą šio projekto auditą. Neprieštarauju pakaitiniam scenarijui, pagal kurį sistema SIS 1+ paverčiama SIS II, jei iki galo atsižvelgiama į SIS II patvirtintus teisės aktus. Kovo mėn. pabaigoje bus pateikta ataskaita, kurioje įvertinami ir sugretinami du scenarijai. Parlamentas pageidauja gauti šio tyrimo įvertinimą ir informaciją apie projektui teiktiną naują kryptį kalbant apie pasitikėjimo ir techninę pusę, ir teisinės reikšmės lygmenį, naują tvarkaraštį ir poveikį biudžetui. Norėčiau Tarybai ir Komisijai ypač šiuo metu priminti, kad ypač rekomenduotinas didesnis viso šio proceso skaidrumas.

Martine Roure, rengėja. – (FR) Pone pirmininke, kaip žinome, SIS II – tai labai svarbi priemonė Šengeno erdvės saugumui užtikrinti ypač prie jos prisijungus dešimt naujų šalių.

Kai 2007 m. priėmėme teisinės bazes, ne kartą turėjome galimybę pamatyti išsamią ataskaitą apie pažangą ar apie technines ar politines problemas, kurios, kaip sakoma, trukdo paleisti sistemą.

Iš spaudos sužinojome, kad visų bandymų, kurie reikalingi, kad centrinė sistema būtų paleista visiškai saugiai, 2008 m. gruodžio mėn. rezultatai buvo neigiami.

Mes žinome, kad Komisija siekdama išspręsti pagrindines problemas, bandė parengti korekcinį planą; žinome ir tai, kad Taryboje kelios valstybės narės jau svarsto alternatyvą, kurią sudarytų paprasčiausiai atnaujinta dabar veikianti sistema SIS.

Todėl problema ne techninė, bet politinė. Šio Parlamento buvo paprašyta bendru sprendimu apibrėžti sandarą SIS II, kuri iš esmės pati būtų užtikrinusi mūsų laisvės, saugumo ir teisingumo saugumą erdvės saugumą. Mes ją rengėme nepamesdami iš akių mūsų piliečių saugumo ir pagrindinių teisių apsaugos.

Šiuo atveju tai Europos institucijų, Tarybos ir ypač Komisijos politinės atsakomybės, kuri pastatyta ant kortos, klausimas, nes mes manome, kad Parlamentas gerai atliko savo pareigą piliečių atžvilgiu.

Dabar ir ateityje laukiame šio radikalaus krypties pakeitimo politinių paaiškinimų. Tai, be abejo, galėjo labai rimtai paveikti iki šiol šiam projektui skirtą biudžetą pradedant nuo turimų išteklių taupymo (kai reikia) iki tokio laikotarpio, nes projektas ateitis ir jo teisinė bazė apibrėžta miglotai.

Henrik Lax, *rengėjas*. – (SV) Pone pirmininke, pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, Komisijos nary, mums, Europos Parlamente, reikia žinoti, ar Taryba ir Komisija vis dar mano, kad SIS II kada nors bus tinkama ir veikianti. Ar Komisija ir toliau atkakliai sieks rasti techninį dabartinių problemų sprendimą? Kokie ateities darbai? Kaip buvo pasakyta dviejose ankstesnėse kalbose, mes, Europos Parlamento nariai, pageidaujame, kad būtume supažindinti su problemomis, ko iki šiol nebuvo padaryta.

Jei SIS II negali būti pradėta tokia, kokia yra dabar, ar yra planas B ir ar toks planas B bus pateiktas? Kaip minėjo M. Roure, SIS II klausimas galiausiai yra ES patikimumo klausimas, kai kalbama apie Europos Sąjungos vidaus saugumo užtikrinimą. Tačiau reikia prisiminti ir tai, kad ta pati sistema turi būti naudojama ir Vizų informacinei sistemai (VIS). Todėl ilginiui ES vizų politika taip pat pakibo ant plauko, kitaip tariant, jos gebėjimas oriai tvarkyti santykius su aplinkiniu pasauliu.

Galiausiai norėčiau paklausti Komisijos, ar valstybės narės vis dar pritaria šiam projektui. Ar jos pasirengusios priimti projekto, kuris, atrodo, taip niekada ir nebus pradėtas, išlaidas?

Alexandr Vondra, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – Pone pirmininke, prieš pradėdamas svarstyti šios dienos diskusijų klausimą, pirmiausia norėčiau išreikšti savo gilią užuojautą tragiško įvykio Baden-Viurtemberge aukų artimiesiems.

Dabar norėčiau grįžti prie mūsų šios dienos diskusijų klausimo. Pirmiausia esame dėkingi už galimybę apie tai diskutuoti. Kaip visi gerai žinote, tai svarbus klausimas. Daugybė su eksploatacija susijusių sunkumų privedė prie konkrečių SIS II tinkamumo ir veikimo problemų.

Pirmininkaujanti šalis, kaip jūs prašote, nori būti visiškai atvira dėl šios problemos istorijos ir aplinkybių. Kalbant apie neigiamus pirminius sistemos bandymų rezultatus 2008 m. lapkričio ir gruodžio mėn. buvo atlikti papildomi bandymai. Galutiniai šių operacinių sistemų bandymų rezultatai buvo žinomi tik 2009 m. sausio mėn. antroje pusėje.

2009 m. sausio 15 d. neoficialiame susitikime Prahoje Komisija pranešė Teisingumo ir vidaus reikalų ministrams, kad šių bandymų rezultatai buvo blogiau nei patenkinami. Ministrai nedelsdami sutarė dėl poreikio įgyvendinti naują visuotinį SIS II valdymo požiūrį, kuris apima valstybių narių bendradarbiavimą su Komisija. Naujasis valdymo požiūris numato atidesnę projekto stebėseną ir taip sudaro galimybes anksti įspėti apie galimus sunkumus. Taip pat buvo sutarta, kad paskesniame TVR Taryboje, kuri įvyko 2009 vasario 26–27 d. Susitikime Taryba sutarė dėl išvados paraginti Komisiją nuolat išsamiai informuoti Parlamentą ir Tarybai pirmininkaujančią šalį apie su SIS II ir ateities darbais susijusias problemas.

Šis Parlamentas paklausė, ar dėl iki šiol nustatytų problemų reikės iš naujo kurti sistemą. Pagal Tarybos gautą informaciją dėl projekto SIS padėties, išlieka daug problemų. Tačiau mes suprantame, kad Komisijos požiūriu visi neišspręsti klausimai gali būti išspręsti smarkiai nekeičiant SIS II panaudojimo.

Vasario mėn., susitikime Taryba patvirtino SIS II tyrimo ir remonto plano įgyvendinimą, kuris sudarys sąlygas nustatyti visas problemas ir jų neatidėliotiną sprendimą, taip pat įvertinti techninę sandarą, kad būtų užtikrinta stabili ir neprikaištinga SIS II veikla. Vis dėlto Taryba taip pat susitarė, kad iškilus rimtoms problemoms, kurių negalima išspręsti, būtų vadovaujamasi nenumatytiems atvejams sudarytu planu. Vasario mėn. TVR Taryba pritarė užbaigti SIS II alternatyvos įgyvendinamumo tyrimą, kurio pagrindu būtų kuriamas veiksmingas, pakaitinis techninis SIS I+ plėtote pagrįstas scenarijus kaip plano nenumatytiems atvejams dalis.

Taryba taip pat paprašė, kad kiek galima greičiau, vėliausiai iki 2009 m. gegužės mėn., pirmininkaujanti šalis ir Komisija pateiktų Tarybai ataskaitą, kurioje būtų išsamiai įvertinti ir sugretinti abu scenarijai. Remdamasi šia ataskaita, Taryba įvertins padarytą pažangą dėl SIS II kūrimo, o kalbant apie pakaitinį scenarijų, išnagrinės SIS II tikslo pasiekimo galimybes, kaip išdėstyta SIS II, kuri pagrįsta SIS I+ technine plėtote, sukūrimą, veikimą ir naudojimą reglamentuojančioje teisinėje sistemoje. Šis tyrimas bus atliktas kiek galima greičiau, vėliausiai iki 2009 m. birželio 4–5 d. Tarybos susitikimo.

Kalbant apie Parlamento pageidautą išsamią informaciją dėl neišspręstų problemų, o ypač dėl finansinių aspektų sprendimo Taryba paragino Komisiją ne tik informuoti Europos Parlamentą apie su SIS II susijusias problemas, bet tai pat išsamiai ir nuolat informuoti abu – Parlamentą ir Tarybą – apie su pagrindiniu projektu SIS II ir priemonėmis, kurių imtasi siekiant užtikrinti visišką finansinį skaidrumą, susijusias išlaidas.

Remiantis pirmininkaujančios šalies ir Komisijos pateikta ataskaita, Taryba vėliausiai iki 2009 m. gegužės mėn. susitikimo apsvaistys SIS II eksploatacijos pradžios tvarkaraštį. Joje bus atsižvelgta į nuostatas dėl laiko grafikų, kurie išdėstyti 2008 m. rugsėjo 28 d. Parlamento rezoliucijoje dėl Tarybos sprendimo dėl perėjimo iš Šengeno informacinės sistemos (SIS I+) į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II). Tai buvo įtraukta į spalio 24 d. Tarybos reglamento 19 straipsnį.

Esu tikras, kad Komisija, atsakydama į iškeltus klausimus, galės suteikti papildomos informacijos. Tiesiog norėčiau jus, šio Parlamento narius, patikinti, kad pirmininkaujanti šalis šį klausimą atidžiai seks, ir užtikrinti, kad griežtai paisoma pažangos plano, dėl kurio praėjusį mėnesį susitarė TVR ministrai.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Pone pirmininke, norėčiau patvirtinti tai, ką pasakė A. Vondra. Taip pat turiu pridurti, kad kartu su Vidaus reikalų ministrų tarybos pirmininku I. Langeriu šį SIS II klausimą iškėlėme kaip pirmąsias svarbos klausimą.

Savo ruožtu, pabandysiu pateikti kelis išaiškinimus. Pagrindinis Komisijos SIS II plėtotės rangovas, atliko kelis centrinės sistemos, veikiančios kartu su nacionalinėmis sistemomis, eksploataavimo bandymus. 2008 m. lapkričio ir gruodžio mėn. šių bandymų rezultatai paskatino mus padaryti išvadą, kad centrinė sistema neatitinka sutartyje numatyto lygmens.

Lapkričio mėn. viduryje Komisija pradėjo sistemos SIS II problemų sprendimo išsamų tyrimą, kurį, bendradarbiaudama su valstybių narių ekspertais ir dviejų gerai žinomų IT konsultacinių firmų padedama, atlieka „Hewlett-Packard/Steria“.

Po nesėkmingų eksploataavimo bandymų mes atlikome tyrimą ir sudarėme tvarkymo planą, kuris, kaip paskaičiuota, truks keturis mėnesius. Šio plano tikslas yra pasiekti patenkinamą įdiegtos SIS II stabilumo ir veikimo lygmenį.

Pirma, šiuo planu siekiama ištaisyti su centrine sistema susijusias žinomas triktis (kai kurios triktys jau ištaisytos), o antra, patikrinti, ar SIS II diegimas nenukenčia nuo neveikiamų struktūrinių trūkumų.

Planuoti bandymai atliekami daugelyje prioritetinių sričių siekiant pašalinti iškilusias abejones dėl dabartinio sprendimo sandaros. Šie bandymai vyksta tuomet, kai baigiamas techninis esminių problemų tyrimas.

Komisija taip pat pristatė bendrą projekto valdymo požiūrį, kad būtų geriau į vieną visumą jungiamos centrinės ir nacionalinės SIS II sudėtinės dalys pagal Komisijos ir valstybių narių teisiškai nustatytas kompetencijas.

Kalbant konkrečiai, Komisija koordinuoja bendrą projekto valdymo struktūrą. Bendra projekto valdymo struktūra suburia šalių projektų vadybininkus, pagrindinio projekto vadybininkus ir Komisijos rangovus. Ši projekto struktūra galios tyrimo ir taisymo tarpsniu, po to per parengtumo bandymus, vėliau perėjimo tarpsniu, kol SIS II bus atiduota eksploatuoti.

Tyrimo ir taisymo tarpsnio pabaigoje aiškiai žinosime SIS II įdiegimui reikalingus išteklius ir atitinkamą grafiką, kaip ką tik sakė A. Vondra. Akivaizdu ir neabejotina, kad tikslą – 2009 m. rugsėjo mėn. pradėti naudotis SIS II – teks atidėti.

Sausio 15 d. neoficialiame ministrų susitikime ir vasario mėn. 26–27 d. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos susitikime buvo aptarti dabartiniai sunkumai, su kuriais susiduria SIS II. Buvo priimti bendri pagrindiniai Komisijos rekomenduoto požiūrio principai dėl SIS II atidėjimo.

Pirmiausia Taryba pritarė tam, kad reikia tęsti pagrįstumo tyrimą ir jį paversti pakaitiniu techniniu sprendimu, kuris grindžiamas dabartine SIS I+. Todėl mes galime tęsti šį pagrįstumo tyrimą ir jį paversti pakaitiniu sprendimu.

Tačiau akivaizdu, kad bet kuris pakaitinis techninis sprendimas turės atitikti SIS II sukurtą teisinį pagrindą, kaip priėmė Parlamentas ir Taryba. Akivaizdu, kad reikės ypač atidžiai stebėti pakartotinai naudojamas investicijas, taip pat padėti valstybėse narėse ir šalyse kandidatėse, kurios ateityje ketina tapti Šengeno erdvės dalimi.

Ministrai nutarė vėl susirinkti birželio mėn. pradžioje, kaip ką tik buvo pasakyta vėliausiai birželio mėn., kad įvertintų padarytą pažangą ir nubrėžtų, kur reikia, naujas kryptis ir bet kurį alternatyvaus pasirinkimo pakeitimą. Į tai atsižvelgdama, Taryba glaudžiai bendradarbiaudama su SIS II darbo grupe ir konsultuodamasi su atitinkamomis institucijomis, paprašė pirmininkaujančios šalies ir Komisijos pateikti Tarybai ataskaitą, kurioje būtų išsamus vertinimas ir dviejų scenarijų sugretinimas. Ši ataskaita turi būti pateikta kiek galima greičiau ir ne vėliau kaip iki 2009 m. gegužės mėn.

Todėl buvo sutarta dėl bendrų lyginimo kriterijų siekiant įvertinti atitinkamus kiekvieno sprendimo pranašumus ir trūkumus. Aiškumo dėlei tai reiškia, kad Tarybos sprendimą turėsime birželio mėn. pradžioje. Jis bus vertinamas atsižvelgiant į baigtus bandymus, ir tai, manome, suteiks galimybę toliau tęsti SIS II ar pereiti prie pakaitinio sprendimo, bet tokio, kuris vis dėlto įgyvendins jūsų nustatytus tikslus.

Be abejo, aš labai gerai suprantu, ką C. Coelho ir M. Roure kalbėjo apie tai, jog reikalingas ypatingas skaidrumas. Norėčiau pasakyti, kas mes nuolat siunčiame ir toliau siųsime SIS II komiteto protokolus. Turiu taip pat pasakyti, kad parašiau Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkui G. Deprezui ir suteikiau jam išsamią informaciją apie SIS II padėtį. Šio laiško kopija buvo nusiųsta ir C. Coelho'ui.

H. Laxui norėčiau pasakyti, kad SIS II problemos nedaro poveikio VIS. SIS II problemos nesusijusios su bendra VIS infrastruktūra. Galima sakyti, kad VIS veikia beveik pagal su valstybėmis narėmis sutartą planą.

Noriu jums pasakyti, kad, tiesą sakant, mes kartu su darbo grupe ir Komisijoje rengėme nuolatinius susitikimus su kontrahentu ir dviem dalyvaujančiomis šalimis, ypač „Steria“. Ponios ir ponai, galime iš tiesų tikėtis, kad šis klausimas bus baigtas ateinančiais mėnesiais nusprendus dėl galutinės birželio mėn. pradžioje nustatytos datos, kai Komisija iš esmės turės priimti sprendimą.

Aš čia ir dabar įsipareigoju apie visas šias aplinkybes informuoti Parlamentą.

Marian-Jean Marinescu, PPE-DE frakcijos vardu. – (RO) Neseniai, 2009 m. vasario mėn. Tarybos susitikime, buvo svarstyta ir Šengeno informacinės sistemos II eksploatavimo sistema. Dar kartą buvo pabrėžta, kad SIS II atsidūrus aklavietėje, reikia rasti skubius sprendimus.

Tačiau man susidaro įspūdis, kad po diskusijų dėl SIS II vietoj atsakymų iškilo dar daug klausimų. Taryba pritaria tyrimo ir taisyčių plano įgyvendinimui siekiant padėti nustatyti su SIS II technine sandara susijusias problemas, ją stabilizuoti ir padaryti patikimą. Kita vertus, Taryba neatmeta galimybės nuspręsti priimti pakaitinį techninį sprendimą, kuris leistų pasiekti SIS II pasiūlytus tikslus.

Kad ir koks variantas būtų taikomas, tai neturi trukdyti šalių, kurios dar nėra Šengeno erdvėje, stojimo grafikui. Norėčiau žinoti, kokių priemonių imsis Komisija, kad išvengtų bet kokios galimos gaisraties, ir kaip bus padengtos šių pokyčių sudarytos papildomos išlaidos. Rumunijos pavyzdys kalba pats už save. Rumunijos išorės siena yra 2 000 km ilgio. 2011 m. kovo mėn. numatytas šios šalies integravimas į Šengeno erdvę yra pagrindinis prioritetasis. Visas šis neryžtingumas gali turėti padarinių atlikimo laiku požiūriu.

Norėčiau paminėti dar kitą dalyką. Tuomet, kai Komisija ketina parengti naujo teisinio pasiūlymo dėl kitų sienų valdymo stadijų projektą, aš paprašyčiau Komisijos pirmiausia įvertinti dabartinių sienų valdymui naudojamų sistemų veiksmingumą, kad šios sistemos kuo geriau derėtų ir tada įvertinti investicijų į sienų logistiką galimybę.

Norint pasiekti ES strateginius tikslus, Komisijai nederėtų neatsakingai plėtoti naujų saugumo priemonių tol, kol esamos, pvz., SIS II ar VIS, yra visiškai veiksnios ir patikimos.

Genowefa Grabowska, PSE frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, mūsų svarstoma padėtis – tai iškalbus pavyzdys, rodantis, kad kartais paprasčiau pasiekti sutarimą ir politinį susitarimą dėl sienų atidarymo nei įveikti techninius sunkumus.

207 m. gruodžio 23 d. naujoms valstybėms narėms prisijungus prie Šengeno erdvės – tai buvo didelis įvykis tų valstybių piliečiams. Tai žinau, nes pati esu iš Lenkijos. Mano šalis pasinaudojo šia palaima ir labai brangina sienų atidarymą, nes jis reiškė, jog panaikinamas paskutinis diskriminavimo faktas, kuris mus skyrė nuo Europos Sąjungos valstybių narių senbuvų.

Be to, mano šalyje įsikūrusi ES valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (Frontex). Žinau, kad J. Barrot buvo Lenkijoje, kur jis vedė derybas Frontex buveinėje ir taip pat lankėsi prie ES išorės sienos, už kurią atsakinga Lenkija. Žinau, kad saugant šią sieną praktiškai nesusiduriama su rimtomis problemomis ir kad ji

yra saugi. Tačiau mes tikrai turime techninių problemų, kurių sprendimas perauga į politinę problemą, kaip pasakė mano kolegė M. Roure. Aš jai visiškai pritariu.

Tačiau jei yra techninių problemų, jei yra sunkumų, tuomet manau, visos ES institucijos yra atsakingos kreiptis į instituciją, kuri tiek ilgai truko SIS II įdiegti. Apgailestauju, kad tai nebuvo padaryta ir kad šio klausimo skaidrumas yra šiek tiek priverstinis.

Manau, kad ir koks būtų mūsų piliečiams svarbių problemų sprendimas, Europos Parlamentas negali sutikti, kad veiksmų būtų imtasi atskirai nuo jo ar kad jo būtų nepaisoma, ypač saugumo klausimo atveju.

Norėčiau baigti labai maža pastaba. Jei būtų problemų, jei „Hewlett-Packard“ nesugebėtų įveikti techninių problemų, reikėtų prisiminti, kad Lenkijoje turime puikų specialistų jaunų žmonių, kurie pagarsėję visame pasaulyje. Manau, jie galėtų būti naudingi ir duoti norimų rezultatų kur kas pigiau, greičiau ir geriau.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, Komisijos nary, Šengeno erdvė yra ir visada buvo artimai susijusi, viena vertus, su saugumu, kita vertus, su laisve. Europos piliečiams ir visiems mums – ši erdvė buvo dalis Europos Sąjungos pasiūlytos pridėtinės vertės. Ji visuomet labai gerai veikė ir buvo veiksmingai laikinai taikoma „vienas visiems“ pagrindu.

Tai, kas vyksta dabar, erzina. Tačiau erzina ir tai, kad Parlamentui, kuris visuomet buvo linkęs bendradarbiauti, nesuteikta būtina informacija. Mes visuomet informuodavome Europos piliečius, kad Šengeno informacinė sistema II veiks puikiai ir laiku, o dabar sužinome, kad iškilo problemos ir, atrodo, nematyti dilemos sprendimo pabaigos.

Man būtų įdomu sužinoti, ar žiniasklaidoje plintantys skaičiai, kurie rodo, kad iki šiol Šengeno informacinės sistemos II kūrimui buvo išleista 100 mln. EUR, yra teisingi. Ar bendrovė atsakys už padarinius? Kodėl Komisija, Taryba ir kita institucija nediegė patikrų sistemos gerais laikais?

Mihael Brejc (PPE-DE). – (SL) Tiesą sakant, keista, kad sistemos veikimo klausimai turėtų atimti laiką, kai mes vėl sprendžiame šiuos svarbius ir reikšmingus techninius klausimus. Iki šiol mes jau nagrinėjome su duomenų tvarkymu susijusius techninius klausimus. Todėl visuomenė pagrįstai klausia, kodėl mes neturime profesionalių ES lygmens institucijų, kurios būtų pakankamai kompetentingos techninėms problemoms, kurios gali iškilti veikiant ypač didelėms ir visapusišioms duomenų bazėms, spręsti.

Šiose diskusijoje dalyvavau nuo pat pradžios. Taip pat dirbau kartu su pranešėju C. Coelho'u ir žinau, kad vis dar esama tam tikrų techninių sunkumų ir trūkumų, kartu ir tuos, kurie susiję su esama kompetencijos lygmeniu. Todėl manau, kad mums reikia atlikti tikrą techninę ir finansinę sistemos patikrą ir kritikuoti tuos, kurie valdė šį projektą. Tiesą sakant, tai ne tik mano, bet ir visos visuomenės nuomonė.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, aš labai jus gerbiu, tačiau tai, kas dabar čia vyksta, tikrai netoleruotina maišatis, kuri susijusi su nepriimtiniu švaistymo ir kompetencijos stokos lygmeniu. Todėl raginu ne tik Komisiją, bet ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą ir Biudžeto kontrolės komitetą įsigilinti į šį klausimą.

Džiaugiuosi, kad Čekija pirmininkauja Tarybai, nes Bavarijos ir Čekijos saugumo interesai yra visiškai tokie patys. Žinome, kad nepaisant visų su sienų atidarymu susijusių baimių, atidarius sienas, dėl puikios policijos bendradarbiavimo saugumo padėtis iš esmės kur kas geresnė. Tai galėtų būti pavyzdžiu kitoms Europos dalims, ir Bavarijos vardu norėčiau už tai padėkoti Čekijai. Mes tikimės, kad Šengeno informacijos sistema galiausiai apims visas sritis ir neapsiribos pavieniais, pavyzdiniais, dvišaliais susitarimais.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti jums už šią diskusiją. Manau, jog ji parodo, jog yra problema, kurią reikia spręsti. Mūsų vadovaujama Taryba sausio mėn. padarė viską, ką galėjo. Ji rimtai įvertino šią iniciatyvą sukurti pakaitinį ar nenumatytiems atvejams skirtą planą ir paspartinti sprendimą nustatant galutinius terminus.

Būtent tai mes galime padaryti. Dėl finansinių klausimų žodį suteiksiu Komisijai atsakyti. Dabar puikiai bendradarbiaujame su ministru A. Langeriu ir Komisijos nariu J. Barrotu, taigi manome, kad pajėgsime susitvarkyti.

Klausimu, ar tai politinė, ar techninė problema, manome, jog tai tik techninė problema. Tai ne priedanga, kaip buvo sakyta, kai kurioms politinėms problemoms pridengti. Ne, sistema turi pradėti veikti kiek galima greičiau.

Kalbant apie G. Grabowskos pastabas tai mes prisimename, ką reiškia laukti priimamajame. Šį klausimą svarstėme prieš metus. Visos šalys, kurios čia nori matyti pažangą, netikėtai pamato patyrusios tą patį, ką ir mes. Mes išsipareigojome išdėstyti techninį sprendimą, kuris leistų dalyvauti kitų šalių pramonėms pagal konkretų tvarkaraštį.

Apsiribosiu šiomis keliomis baigiamosiomis pastabomis. Daug pasakiau pradžioje, dabar pereisime prie kito dalyko.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Pone pirmininke, A. Vondra, dėkojame už pirmininkaujančios Čekijos atsidavimą šiam klausimui. Jūsų paramą labai vertinama.

Pirmiausia norėčiau atsakyti M. –J. Marinescu pasakydamas, kad atsižvelgiant į tai, jog valstybės narės, kurios dar nėra Šengeno narės, galės taip pat prisijungti prie sistemos SIS II, ypatingos problemos nėra. Mes turėsime kelis nustatytus etapus ar kartus, kai naujos valstybės narės, kurios nėra Šengeno narės, galės prisijungti prie SIS II ir tada, jei viskas bus gerai, neturėtų būti jokių ypatingų problemų.

G. Grabowska, privalau padėkoti už viską, ką daro Lenkija išorės sienoms apsaugoti. Tiesą sakant, turėjau galimybę stebėti Frontex kartu su lenkų komandomis atliekamą darbą prie Ukrainos sienos.

Atsakydamas M. Roure ir G. Grabowskai, tiesiog norėčiau pasakyti, kad problema iš esmės yra techninė. Tai ne politinė problema, kaip sakė A. Vondra. Visiškai aišku, kad valstybės narės, ar kai kurios valstybės narės reikalauja vis daugiau. Todėl turi būti pasakyta, jog SIS II turi pasiekti vis sudėtingesnius tikslus. Todėl sistema tapo sudėtingesnė ir nepaisant jūsų atiduotos duoklės informacinėms technologijoms, įdiegimas pasirodė esąs sudėtingesnis nei tikėtasi. Vis dėlto galima sakyti, kad problema iš esmės išlieka techninė ir todėl ją galima išspręsti.

H. Pirkeriui norėčiau pasakyti, kad Parlamentas bus gerai informuotas ir šiuo išsipareigoju tai padaryti. Įgyvendinant projektą, aš asmeniškai šito ėmiausi ir manau, jog galiu pasakyti, kad iš tiesų tai laikau besąlyginiu prioritetu. Be to, dar kartą norėčiau patikinti M. Brejcą, kad aiškiai nustatėme atsakingus asmenis. Dirbdami su Komisija sukūrėme darbo grupę, kurios aktyvūs dalyviai yra valstybės narės. Manau, jog dabar turime neabejotinai vadovaujančią grupę, bet mūsų kontrahentas taip pat turi gebėti vykdyti mūsų nustatytus reikalavimus.

Norėčiau atsakyti ir į ką tik H. Pirkerio ir B. Posselto užduotą klausimą dėl finansų. Visas projektui SIS II Komisijos skirtas biudžetas siekia apie 68 mln. EUR. Atitinkamos sutartys apima pagrįstumo tyrimus, esamos centrinės sistemos plėtotę, pagalbos ir kokybės kontrolę, tinklą s-Testa, pasirengimą eksploatacijos valdymui Strasbūre, saugumą, pasirengimą biometrijos klausimais ir ryšius. Taigi tam skirta 68 mln. EUR.

Iki šiol techninei plėtotei faktiškai išleista 27 mln. EUR: 20 mln. EUR – sistemos kūrimui; 7 mln. EUR – tinklo, kuris būtų techninės pažangos priešakyje, parengimui ir 4 500 000 EUR kokybės užtikrinimui.

Reikia pasakyti, kad jei išsiaiškinusi SIS II patikimumo ar nepatikimumo klausimą, Taryba nuspręstų pereiti prie SIS I+R formulės, tada galėtume apsvarstyti tinkamumo naudotis ryšių tinklu vietoj SIS II klausimą; vadinasi galima būtų paprastai išsaugoti atitinkamas investicijas.

Ponios ir ponai, mūsų tikroji problema yra Šengeno, Šengeno laisvo judėjimo erdvės aprūpinimas iš tiesų veiksminga priemone. Galima sakyti, kad jei mums pavyks su SIS II, tai bus pati veiksmingiausia sistema pasaulyje atsižvelgiant į rezultatus, kuriuos ji mums leis pasiekti. Tačiau turi būti tinkamos informacinės technologijos.

Bet kuriuo atveju norėčiau jums pasakyti, kad po Čekijos pirmininkavimo (dar kartą norėčiau padėkoti A. Vondrai už pirmininkaujančios Čekijos atsidavimą šiam sudėtingam klausimui), aš tikrai manau, kad kartu su dabar pirmininkaujančia šalimi mes dėjome visas pastangas, kad išvengtume bet kurios papildomos gaišties ir tikrai suteikti mūsų kontrahentui galimybę patenkinti mūsų lūkesčius. Bet kuriuo atveju turėsime konkrečiai nustatytą datą, kad Taryba galėtų priimti būtinus sprendimus. Aš, be abejo, dar kartą išsipareigoju nuolat informuoti Parlamentą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Alin Lucian Antochi (PSE), raštu. – (RO) Manau, kad šio projekto, skirto Europos Sąjungos išorės sienų valdymo mechanizmui gerinti, nederėtų laikyti mėginimu nutraukti migravimo procesą. Tikrasis priemonių, skirtų geriau apsaugoti ES sienas, tikslas nieko bendra neturi su imigrantų antplūdžio sustabdymu, bet susijęs

su griežtesne jų kontrole. Tinkamas migracijos valdymas naudingas Europos Sąjungos valstybių narių visuomenėms ir ekonomikoms.

Turiu pabrėžti, kad Europos Sąjunga daugiau dėmesio turėtų skirti savo atokių sienų, kur esamo konflikto zonų, valdymui. Pvz., iki šiol Europos pasienio pagalbos misijos Ukrainos ir Moldovos pasienyje (ES PPM) vykdyta veikla verta ypatingo pripažinimo. Tai apima bendros muitų tvarkos prie sienos nustatymą, kliūčių kontrabandai sudarymą ir nusikalstamų grupuočių veiklos mažinimą.

Kita vertus, dėl iki šiol neišspręsto Transistrijos konflikto Moldovos valdžios institucijoms kur kas sunkiau valdyti šią sienos dalį, kur ir toliau yra dideli nelegalios migracijos srautai.

Norėčiau išreikšti savo tvirtą įsitikinimą, kad Europos Sąjunga turi užtektinai politinių, ekonominių ir saugumo svertų pirmiau minėtai nelegaliai veiklai sustabdyti; tai taip pat apima aktyvesnį dalyvavimą reguliuojant neišspręstus konfliktus prie jos rytinių išorės sienų.

12. 2008 m. Kroatijos pažangos ataskaita – 2008 m. Turkijos pažangos ataskaita – 2008 m. Buvusios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pažangos ataskaita (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl:

- 2008 m. Kroatijos pažangos ataskaitos,
- 2008 m. Turkijos pažangos ataskaitos ir
- 2008 m. Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pažangos ataskaitos.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Pone pirmininke, norėčiau pradėti diskusijas dėl trijų šalių – Kroatijos, Turkijos ir Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pažangos ataskaitų.

Pradėsiu nuo Kroatijos. Jūsų ataskaitoje teisingai teigiama, kad Kroatija per praėjusius metus padarė didelę pažangą. Nuo derybų pradžios buvo atidaryti 22 skyriai iš 35, iš kurių septyni buvo laikinai uždaryti. Pirmininkaujanti šalis ir toliau tęs derybas. Planuojamos dvi narystės konferencijos: pavaduotojų lygmeniu ateinančiomis savaitėmis, o ministrų lygmeniu – birželio mėn.

Jūsų ataskaitoje teisingai pabrėžiama neišspręsto ginčo su Slovėnija dėl sienos suregulavimo svarba. Norėčiau šį Parlamentą patikinti, kad pirmininkaujanti šalis ir toliau dės visas pastangas, kad padėtų išspręsti šį klausimą, ir šiomis aplinkybėmis mes visiškai pritariame Komisijos nario Olli Rehno ir toliau dedamoms pastangoms rasti sprendimą, leidžiantį mums toliau tęsti derybas dėl narystės. Prieš pat posėdį pietavome ir šį klausimą išsamiai apsvaistėme. Kalbant apie paskutines aplinkybes pritariame pirmadienį paskelbtam Kroatijos sprendimui, kad ji sutinka su Olli Rehno pasiūlytos ekspertų grupės siūlomu tarpininkavimu. Mes raginame ir Slovėniją, ir Kroatiją dirbti konstruktyviai siekiant rasti nuolatinį ir abiem pusėms priimtina sprendimą kaip neatidėliotiną klausimą, nes tai neturėtų būti tik nurodymas tolesniam vilkinimui.

Be šio svarbaus klausimo, būsima pažanga platesnėse derybose labiausiai priklausys nuo pačios Kroatijos. Būtinės politinės, ekonominės, teisinės ir administracinės reformos turi būti užbaigtos ir ji turi vykdyti savo prievolę pagal Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą. Patikslintos Stojimo partnerystės įgyvendinimas taip pat svarbus rengiantis būsimam stojimui į Europos Sąjungą. Taryba mano, kad Komisijos 2008 m. pažangos ataskaitoje parengtas orientacinis ir sąlyginis planas yra naudinga priemonė. Jis padės Kroatijai žengiant būtinus žingsnius galutiniam derybų tarpsniui pasiekti. Pasakyta, kad nepaisant didelės pažangos, dar reikia daug nuveikti.

Norėčiau pabrėžti kai kurias pagrindines sritis, pradedant teismine reforma, kur dar reikalinga pažanga. ES labai aiškiai pareiškė, kad būtina sukurti nepriklausomą, nešališką, patikimą, skaidrią ir paveikią teisminę sistemą. Tai teisės viršenybės stiprinimo ir *acquis* tinkamo įgyvendinimo sąlyga. Taip pat svarbus yra profesionalus, atskaitingas, skaidrus ir nepriklausomas viešasis administravimas. Šiose dviejose srityse pasiektos reikšmingos teisinės pertvarkos, bet mums reikia įsitikinti, kaip jos veiks praktiškai.

Tas pats pasakytina apie kovą su korupcija ir organizuotu nusikaltimu, kaip apžvelgiama jūsų ataskaitoje. Sustiprintos Korupcijos ir organizuoto nusikaltamumo prevencijos tarnybos galios ir ištekliai. Tai pasakytina ir apie baudžiamuosius teismus, kurie tiria šios srities bylas. Dabar pagrindinis klausimas yra užtikrinti, kad

pateikiami laukiami rezultatai. Sprendžiant šią rimtą problemą, labai svarbus yra visiškas kovos su korupcija programos ir veiklos plano įgyvendinimas.

ES taip pat pabrėžė, kad būtinas glaudus bendradarbiavimas su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiai Jugoslavijai (TBTB), kartu galimybė naudotis dokumentais. Mes labai atidžiai stebime šios srities įvykius ir raginame Kroatijos valdžios institucijas užtikrinti, kad išlaikomas glaudus bendradarbiavimas su TBTB. Mes pritariame dabartiniam susitarimui dėl trūkstančių dokumentų ir raginame Kroatiją jį vykdyti.

Pabėgėlių grąžinimo klausimu pastebime, kad prasidėjo bendro patvirtinimo sprendimo dėl teisių į pensiją įgyvendinimas ir sugrįžėlių bendruomenei tapo prieinama informacija apie taisyklių pakeitimus.

Kalbant apie aprūpinimą būstu, tai 2007 m. bylos buvo išspręstos, bet 2008 m. gairės dar neįgyvendintos. Privalu tęsti darbą siekiant užtikrinti pabėgėlių grąžinimo tvarumą. Tai pasakytina ir apie mažumų teises gerinančius teisės aktus.

Savo ataskaitoje jūs teisingai pabrėžėte regionų bendradarbiavimo klausimą. Privalu ir toliau stengtis gerinti geros kaimynystės santykius.

Dabar norėčiau imtis Turkijos klausimo. Derybos su Turkija vyko 2008 m. ir per metus buvo atidaryti iš viso keturi skyriai (beveik tradiciškai).

Nepaisant ES raginimo Turkijai stengtis paspartinti reformas, 2008 m. nedavė tikėtino reformos lygmens. Pagrindiniu klausimu išlieka tolesnis darbas su politiniais kriterijais. Reikės didelių pastangų daugelyje sričių, kaip savo 2008 m. gruodžio 8 d. išvadose pabrėžė Taryba ir Komisija – 2008 m. pažangos ataskaitoje. Tai klausimas, į kurį jūs taip pat atkreipėte dėmesį savo pranešime.

Be to, pirmininkaujanti šalis džiaugiasi teigiamais veiksmais, kurių neseniai ėmėsi Turkija, kartu neseniai priimta nacionaline programą dėl *acquis* priėmimo ir naujo pagrindinio derybininko skyrimo. Svarbu, kad šie įsipareigojimai dabar paverčiami tikrais ir apčiuopiamais veiksmais.

Norėtume pasinaudoti šia galimybe ir pabrėžti strateginę Turkijos reikšmę. Pirmininkaujanti šalis pritaria Parlamento nuomonei, kad Turkiją reikia įvertinti už pasiektą pažangą energetikos srityje. Mes ir toliau vertiname tolesnius veiksmus šioje svarbioje srityje, ypač kalbant apie visapusę paramą naftotiekio projektui „Nabuko“.

Turkijos pažangos stojimo klausimu norėtume pabrėžti, kad siekiant bendros pažangos derybose būtina pažanga raiškos laisvės srityje. Be sveikintinų Baudžiamojo kodekso 301 straipsnio pakeitimų, kurie turėjo teigiamą poveikį, vis dar esama daug teisinių nuostatų, kurios galėtų skatinti suvaržymus šioje srityje. Dažnai neproporcingas savo mastu ir trukme internetinių svetainių draudimas ir toliau kelia susirūpinimą. Siekiant užtikrinti, kad religinis pliuralizmas atitinka Europos standartus, taip pat reikalingi atitinkami teisiniai sprendimai.

Reikia plėtoti išsamią kovos su korupcija strategiją. Nerimą kelia ir išaugęs užregistruotų kankinimo ir blogo elgesio atvejų, ypač ne oficialiose sulaikymo vietose, skaičius. Siekiant užkardyti žmogaus teisių pažeidimus, privalu atidžiai stebėti 2007 m. pakeistą įstatymą dėl policijos prievolių ir teisių galių. Labai svarbu ratifikuoti Konvencijos prieš kankinimą protokolą.

Kalbant apie pietryčius, mes džiaugiamės paskelbus Pietryčių Anatolijos projekto gaires ir bendrą turinį. Dabar laukiame konkrečių veiksmų, kurie skatintų regiono ekonominį, socialinį ir kultūrinį vystymąsi. Jie turi apimti užsitęsusių klausimų, pvz., viduje perkeltų asmenų grįžimą ar kaimo sargybinių klausimo, sprendimą.

ES ir Turkijos santykių klausimu, aišku, kad Turkijai reikia vykdyti savo prievolę visiškai be diskriminavimo įgyvendinti papildomą protokolą. Tai svarbus klausimas, kaip pabrėžiama jūsų ataskaitoje, ir jį derėtų spręsti kiek galima greičiau, nes jis akivaizdžiai daro įtaką derybų dėl narystės tempui. 2005 m. rugsėjo 21 d. deklaracijoje apžvelgti klausimai bus ir toliau tiriami ir laukiama neatidėliotina pažanga.

Be to, Turkijai taip pat reikia tvirtai įsipareigoti siekti geros kaimynystės santykių ir takaus ginčų sprendimo.

Nepaisant visų šių sunkumų, pažanga daroma daugelyje sričių. Dabar dirbama dėl 16 skyriaus dėl apmokestinimo ir 19 skyriaus dėl socialinės politikos ir užimtumo. Nepaisant to, kad deryboms judant į priekį jos tampa vis sudėtingesnės, pirmininkaujanti Čekija įsipareigojusi siekti pažangos dėl tų skyrių, kur ji iš tikrųjų galima. Be to, pirmininkaujanti šalis atsižvelgdama į energetikos klausimus, nes tai vienas iš mūsų prioritetų, pabrėžia pažangos siekimą 15 skyriuje dėl energetikos.

Galiausiai norėčiau pasisakyti Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos klausimu. Tai dinamiška, didelių pajėgumų šalis. Tačiau ji susiduria su dideliais iššūkiais. Abu šie aspektai puikiai atskleisti jūsų ataskaitoje. Iš tikrųjų ataskaitoje yra daug apsektų, kuriems Taryba pritaria.

Jūsų ataskaitoje ypač pabrėžiamas derybų dėl narystės pradėjimo klausimas. Jūs taip pat teisingai pabrėžiate visų pusių pageidavimą rasti išankstinį ir abiem pusėms priimtina sprendimą dėl pavadinimo.

Kalbant apie pastaruosius įvykius, tai 2008 m. birželio mėn. išankstiniai rinkimai buvo rengiami keliais etapais, po kurių buvo didelės problemos ir per rinkiminę kampaniją, ir pirmą rinkimų dieną birželio 1 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO), Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuras (ODIHR), Europos Taryba pastebėjo, kad per rinkimų kampaniją „nebuvo užkardyti smurtiniai veiksmai“ ir kad rinkimai neatitiko daugelio pagrindinių tarptautinių standartų.

Dėl to vyriausybėms ir visiems politikos dalyviams pabrėžėme, kad svarbu per kelias dienas tinkamai išspręsti šiuos pagrindinius rinkimų į prezidentus ir į vietos valdžią kampanijos klausimus. Mums susidarė įspūdis, kad ši žinia išgirsta ir kad labai stengiamasi užkardyti bet kokią žlugdymą. Pamatysime, ar šios pastangos duos vaisių.

Komisijos 2008 m. pažangos ataskaita yra naudinga. Mes atkreipėme dėmesį į Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos vyriausybės parengtą planą. Tai išsamus tekstas, kuriame atsispindi rimtos pastangos atsižvelgti į Komisijos rekomendacijas. Palyginti su viso regiono aplinkybėmis, dokumentą ir į jį įdėtą darbą derėtų vertinti teigiamai.

Šios daugiatautės valstybės vidinė sanglauda, be abejo, yra jos vystymosi ateityje pagrindas. Todėl norėčiau pritarti, kad, Parlamento manymu, labai svarbus yra Ochrido pagrindų susitarimas. Jis turėjo lemiama reikšmę atitraukiant šalį nuo konflikto ir padedant jai labiau integruotis į Europą.

Dabar mes atliekame vizų režimo liberalizavimo vertinimą ir nenorėčiau iš anksto nuspręsti rezultatus. Aš asmeniškai tiesiog pasakyčiau, kad labai gerai suprantu buvusios Jugoslavijos paprastų piliečių viltis ir troškimus vėl laisvai keliauti. Tačiau lieka pagrindinė išankstinė sąlyga – šalies pasirengimas vykdyti vizų režimo liberalizavimo plane išdėstytus konkrečius kriterijus. Aš asmeniškai viliuosi, kad greitai bus pasiekti teigiami rezultatai.

Tai man primena vieną iš pagrindinių jūsų ataskaitos ir rezoliucijos klausimų. Pirmininkaujanti Čekija tvirtai įsipareigojusi požiūriui dėl Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos. Šioje srityje pasiekama didesnė pažanga. Tačiau turi būti pasiekti pagrindiniai asociacijos partnerystės tikslai ir mums reikalingi įrodymai apie gerai surengtus rinkimus, priešingai tam, kas vyko 2008 m. Šiuos klausimus Komisija įvertins kitoje pažangos ataskaitoje. Mes nekantriai laukiame šios ataskaitos ir būsimų įvykių Skopjėje.

PIRMININKAVO: Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

Olli Rehn, *Komisijos narys*. – Pone pirmininke, šios dienos diskusija suteikia labai gerą progą iš naujo apvarstyti trijų šalių kandidačių stojimo procesą.

Norėčiau pradėti nuo Kroatijos. H. Swobodos rezoliucijos projekte dėmesys telkiamas į pagrindinius iššūkius, su kuriais šiandien susiduria Kroatija. Visiškai pritariu ministro pirmininko pavaduotojui A. Vondrai, kad narystės derybos su Kroatija, kurios prasidėjo 2005 m. spalio mėn., iš esmės vyksta sklandžiai ir todėl 2008 m. lapkričio mėn. Komisija pasiūlė orientacinį planą galutinę narystės derybų etapą pasiekti iki 2009 m., jei Kroatija tenkins būtinas sąlygas.

Šiuo klausimu aš taip pat pritariu pranešėjo ir A. Vondros nuomonei dėl būsimų iššūkių, pvz., kovos su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija, laivų statybos sektoriaus reformos ją suderinant su mūsų valstybės paramos režimu ir konkurencijos politika.

Deja, narystės derybos su Kroatija dabar įstrigo dėl sienos klausimo. Šiuo klausimu mes dirbome su pirmininkaujančia Čekija ir aš labai dėkingas, kad pirmininkaujanti šalis remia mūsų pastangas rasti įgyvendinamą sprendimą.

Nors tai dvišalis klausimas, jis tapo Europos problema ir todėl Komisija imasi iniciatyvos pasiūlyti Europos pagalbą sienos klausimui spręsti ir sudaryti Kroatijai sąlygas tęsti derybas dėl narystės tariant, kad ši pagalba bus naudingas abiem pusėms.

Šią žinią perdaviau ir Liublianai, ir Zagrebui. Nuo to laiko tokios pagalbos sąlygas svarstau kartu su abiejų šalių užsienio ministrais (visai neseniai, vakar vakare, trišaliame susitikime) abiem vyriausybėms priėmus sprendimus dėl mūsų iniciatyvos.

Iš principo džiaugiuosi, kad abi šalys pritarė tokiai Europos siūlomai pagalbai, kurią suteiktų prezidento Martti Ahtisaario pirmininkaujama vyresniųjų ekspertų grupė. Vakare per derybas išnagrinėjome galimybes susitarti dėl konkrečių pagalbos sąlygų. Mes susitarėme tęsti derybas artimiausioje ateityje. Todėl darbas vyksta toliau.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad dėdama pastangas Komisija rėmėsi derybų nuostatomis, kurios ir yra Kroatijos narystės ES proceso pamatas, kuriam pritarė Kroatija ir visos ES valstybės narės, tarp jų ir Slovėnija.

Priimdamos ir pritardamos derybų nuostatomis, ir Kroatija, ir Slovėnija sutiko spręsti bet kurią ginčą dėl sienų laikydamosi takaus ginčų sureguliuavimo principo pagal Jungtinių Tautų chartiją. JT chartijoje teigiama, ir aš pacituosiu, nes tai ypač svarbu: „Šalys bet kurią ginčą, <...> turi stengtis išspręsti derybomis, tyrimu, tarpininkavimu, sutaikinimu, arbitražu, teismo sprendimu ir kreipdamosi į regionines institucijas ar vadovaudamosi regioniniais susitarimais bei kitomis jų nuožiūra pasirinktomis taikiomis priemonėmis“.

JT chartijoje yra dvi vienodai svarbios šio teiginio išvados. Pirmą, šalys gali pasirinkti bet kurią JT chartijoje nurodytą priemonę. Komisijos iniciatyva, be abejonės, yra viena iš šių priemonių.

Antra, kad ir kokią JT chartijos priemonę jos nutaria pasirinkti, jos abi turi susitarti tarpusavyje. Aš nuoširdžiai viliuosi, kad tai įvyks greičiau nei vėliau. Komisijos iniciatyva suteikia labai tvirtą pagrindą ir įgyvendinamą veiklos planą.

Apibendrinant, Komisijos tikslas iš tikrųjų yra išspręsti sienos klausimą ir kartu pašalinti kliūtis Kroatijos deryboms dėl narystės ES, kad Kroatija galėtų baigti technines derybas kaip planuota, iki 2009 m. pabaigos.

Aš pritariu R. Oomen-Ruijten atidžiai suderintai rezoliucijai dėl Turkijos ir remiu pirmininkaujančios šalies pastangas atidaryti techniškai parengtus skyrius. Deja, pastaraisiais metais matėme Turkijos politinių reformų sulėtėjimą. Tačiau ir šiuo klausimu aš sutinku su pranešėju, kad nuo praėjusių metų pabaigos ir iki šių metų pradžios yra tam tikrų teigiamų rezultatų, pvz., pradėtos naujo televizijos kanalo transliacijos kurdų kalba ir parlamentinio lyčių lygybės komiteto įkūrimas. Be to, nauja nacionalinė programa, skirta priimti *acquis*, ir naujo, dirbančio visą laiką pagrindinio derybininko skyrimas – tai taip pat žingsniai į priekį.

Aš taip pat džiaugiuosi, kad ministras pirmininkas R. T. Erdogan ir pagrindinės opozicinės partijos lyderis Deniz Baykal per pastaruosius vizitus Briuselyje parodė savo įsipareigojimą dėl Turkijos stojimo į ES proceso. Viliuosi, jog šie įvykiai baigsis tvirtu politiniu ir visuomeniniu sutarimu su nauja jėga ir energija siekti ES reformų.

Tai susiję su raiškos laisve, kuri yra pagrindinė ES vertybė. Atviri ir skaidrūs žiniasklaidos ir valstybės valdžios institucijų santykiai iš tiesų yra neatsiejami nuo demokratinės debatų kokybės bet kurioje šalyje. Tai ypač pasakytina dėl tokios šalies kaip Turkija, kuri išgyvena sudėtingą kaitos ir reformų procesą. Todėl Komisija labai atidžiai seka, kaip Turkijoje užtikrinama spaudos laisvė. Spaudos laisvę derėtų nuoširdžiai gerbti, nes ji yra bet kurios atviros visuomenės pamatas, taip pat nepalaujamą demokratinės Turkijos kaitos pamatas.

Kelis žodžius pasakysiu apie Kiprą. Šiais metais yra nepaprasta galimybė suvienyti salą ir nutraukti šį Europos žemėje užsitęsusių konfliktą. Labai svarbu, kad Turkija veiksniai remtų tebevykstančias dviejų Kipro bendruomenių vadovų derybas dėl sureguliuavimo.

Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos klausimu dėkoju E. Meijeriui ir šešėliniam pranešėjui už gerai suderintą rezoliuciją. Aš, kaip ir jie, apgailestauju, kad praėjus trejiems metams po to, kai šalis pasiekė kandidatės statusą, derybos dėl narystės dar neprasidėjo.

Pagrindinė neįvykdyta sąlyga yra gebėjimas surengti tarptautinius standartus atitinkančius laisvus ir sąžiningus rinkimus. Pagrindinis reikalavimas yra laikytis Kopenhagos politinių kriterijų ir todėl lemiamą akimirka bus kovo ir balandžio mėn. vyksiantys prezidento ir savivaldos rinkimai.

Aš pritariu jūsų rezoliucijos projekto teigiamai įvertintai Skopjės padarytai pažangai įgyvendinant vizų režimo liberalizavimo planą. Komisija ir toliau įsipareigoja Tarybai pateikti pasiūlymą dėl bevizių kelionių 2009 m., kai kiekviena regiono šali įvykdys sąlygas. Žinau, kaip tai svarbu paprastiems Vakarų Balkanų regiono piliečiams.

Apibendrinsiu pasakydamas, kad nepaisydami labai sunkaus ekonominio laikmečio, stabilumo ir taikos, laisvės ir demokratijos labui mes ir toliau sieksime trijų šalių kandidačių laipsniškos, valdomos narystės. Tikiuosi, kad Parlamentas taip pat ir toliau pritars šiam labai vertingam, bendram tikslui.

Hannes Swoboda, rengėjas. – (DE) Pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, Komisijos nary, pirmiausia ir daugiausia norėčiau kalbėti apie Kroatiją. Kroatija padarė pažangą daugelyje sričių. Labai dėkingas už pačios Kroatijos įdėtas pastangas, ypač teisminės reformos atžvilgiu. Reikėjo imtis daugybės veiksmų ir, paskyrus du naujus ministrus, buvo išjudinti kai kurie dalykai. Žinau, kad ministrai ne viską gali, bet buvo padaryta didelė pažanga kovojant su korupcija ir tarpvalstybiniais nusikaltimais.

Antra, dėl bendradarbiavimo su Tarptautiniu Baudžiamuoju Teismu norėčiau aiškiai pareikšti, jog tikiuosi, kad šiuo požiūriu Kroatija imsis visų būtinų veiksmų. Būta ginčų dėl įvairios pavaldumo tvarkos ir atitinkamų dokumentų. Viliuosi, kad šie klausimai bus išspręsti artimoje ateityje, kad jie netrukdytų ir nevilktų derybų.

Trečia Kroatija taip pat žengė kai kuriuos žingsnius ekonomikos reformos link. Labai patenkintas dėl šios srities planų, ypač susijusių su laivybos pramone. Tai nebuvo paprasta, tačiau padėti svarbūs pamatai. Be to, džiaugiuosi, kad buvo pasiekti susitarimai su laivybos pramonės darbininkais. Šios reformos bus skausmingos, bet jos būtinos ir gali būti protingai vykdomos.

Dabar pereinu prie pagrindinio, visuomet prieštaringo klausimo – dėl ginčų dėl sienos. Deja, Komisijos nary, turiu pasakyti, jog aš gerokai nusivylęs, kad šį klausimą nagrinėjote nepranešę Parlamentui. Aš nusiunčiau jums dokumentus, bet jūs neatsakėte. Mes tikriausiai būtume labiau pasistūmėję į priekį, jei šiuos klausimus būtumėte nagrinėję atidžiau. Norėdamas užtikrinti, kad nekils jokių nesusipratimų, aš visiškai pritariu jūsų pasiūlymui dėl tarpininkavimo. Tačiau būtume pasistūmėję kur kas toliau, jei iš anksto, o ne po to būtų buvęs padarytas aiškus pareiškimas dėl tarptautinės teisės reikšmės.

Padėtis sudėtinga. Aišku, kad reikalingi žingsniai iš abiejų pusių. Jūsų pirminio pasiūlymo formuluotės nebuvo tobulos. Norėčiau, kad būtumėte artimiau bendradarbiavę su Parlamentu ir pranešę ju. Tikriausiai dirbdami kartu būtume daugiau pasiekę. Deja, taip nebuvo, bet ne tai yra šių diskusijų esmė. Pagrindinis diskusijų klausimas yra kaip padaryti pažangą.

Mes pasieksime pažangą. Tokia tikriausiai bus formuluotė, kurią aš rytoj pasiūlysiu Parlamentui. Sakykime, kad jūsų pasiūlytas tarpininkavimas (toks, koks yra ir kuriam aš visiškai pritariu) turėtų būti grindžiamas tarptautine teise ir lygybės principu. Abi šalys turi sutarti eiti šia kryptimi. Ir Kroatija, ir Slovėnija turi pripažinti, kad tarptautinė teisė reikalinga, bet, žinoma, būtini ir lygybės, sąžiningumo ir tiesiog sprendimo – politinio sprendimo, jei norite taip jį apibūdinti, principai. Tai turi pripažinti abi pusės ir iš tiesų gana liūdna, kad esame tokioje padėtyje, kad negalime judėti į priekį. Atsižvelgiant į kitas pasaulio, o ypač Europos problemas, tai galima būtų išspręsti bendru sutarimu. Nepaisant visos kritikos, aš tikrai linkiu visokeriopos sėkmės stengiantis įtikinti abi puses. Deja, vakarykštės diskusijos nebuvo tokios teigiamos kaip turėjo būti, bet viliuosi, jog tai greitai pasikeis.

Norėčiau padaryti dar vieną bendrą pastabą, kuri tinka ir Makedonijai. Dvišalių problemų esama, bet jos neturėtų trukdyti plėtos deryboms. Kalbant apie mūsų pakeitimą, kuris dažnai neteisingai suprantamas, tai, be abejo, yra toks atvejis, kai dvišalės problemos neturėtų sudaryti dalies derybų nuostatų. Jų nevalia įtraukti į derybų nuostatas. Tai Europos Sąjungos ir atskirų šalių derybomis. Kartu turi būti sprendžiamos dvišalės problemos, jei abi šalys, šiuo atveju Makedonija ir Graikija, yra pasirengusios svarstyti šiuos klausimus. Šis Parlamentas turi pasiųsti aiškų signalą, kad visuose šiuose ginčiuose abi pusės turi būti pasirengusios siekti pažangos. Neįmanoma, kad viena pusė darytų kompromisą, o kita liktų tokioje pačioje padėtyje. Visais šiais atvejais turime aiškiai pasakyti, kad dvišalės problemos negali trukdyti deryboms dėl narystės. Jos gali būti išspręstos kartu su derybomis ir šis Parlamentas padės užtikrinti, kad dviejuose ginčiuose, kuriuos mes čia svarstome, abi pusės imasi veiksmų. Viliuosi, kad tada pasieksime teigiamus rezultatus.

Ria Oomen-Ruijten, rengėja. – (NL) Pone pirmininke, iš pradžių norėčiau nuoširdžiai padėkoti visiems prisidėjusiems prie šios ataskaitos. Aš pateikiau kritišką, tačiau teisingą pažangą, kurią Turkija padarė 2008 m., įvertinimą. Šioje ataskaitoje yra daug klausimų, ji atspindi Turkiją ir siunčia tik vieną aiškų žinią, kad per trečius metus politinės reformos požiūriu padaryta pernelyg mažai.

Politinė reforma ir Kopenhagos kriterijai yra pagrindiniai pirmajai svarbos klausimai. Svarbu ne skyrių atidarymas. Svarbu tai, kas vienija Europos piliečius, svarbu teisės viršenybė, nepriklausomas ir nešališkas teisingumas, žodžio laisvė, gerai veikianti žiniasklaida ir atskiros kiekvieno piliečio pilietinės teisės. Pone pirmininke, šiose srityse privalu nuveikti daugiau. Tik tada gali būti atidaryti politiniai skyriai.

Pone pirmininke, Turkijai nedera šių politinių kriterijų nurodyti mūsų vardu. Kai Turkijos vyriausybė atėjo į valdžią, ji savo piliečiams pasakė, kad Turkiją būtina modernizuoti. Dėl šios priežasties reikia pertvarkyti politinius kriterijus, nes siekiant sukurti socialiai orientuotą rinkos ekonomiką, žmonėms turi būti suteikta galimybė įsitikinti savo kūrybingumu ir visi piliečiai turi turėti vienodas teises. Todėl dabar pagrindinę vietą ataskaitoje užima politiniai kriterijai.

Kai aš kartu su Užsienio reikalų komitetu, Jungtiniu parlamentiniu komitetu (JPK) ir visais kitais lankiausi Turkijoje, susidariau įspūdį, kad kažkas keičiasi, ir mačiau neryškią šviesą tunelio gale, kaip kad anksčiau pastebėjo Komisijos narys O. Rehn. Prieš dešimt metų negalėjau nė įsivaizduoti, kad bus televizijos programos kurdų kalba. Tai taip pat įtraukta į ataskaitą. Be to, labai vertinu teigiamą Turkijos vaidmenį Kaukazo regione. Aš išreiškiau savo teigiamą atsiliepimą dėl pirmų žingsnių einant sienos su armėnais atidarymo kryptimi, nes juos taip pat reikia išlaisvinti iš tos izoliacijos, su kuria jie dabar susiduria.

Pone pirmininke, buvo patvirtinta nacionalinė programa šioms reformoms vykdyti. Visa tai teigiami elementai ir aš nuoširdžiai viliojosi, kad dabar Turkija su naujuoju derybininku ims šią reformų. Šiuolaikiška ir klestinti Turkija yra nepaprastai svarbi Turkijos žmonėms, bet (o tai sakau visose valstybėse narėse) ji tikrai labai svarbi ir mums visiems Europos Sąjungoje.

Pone pirmininke, norėčiau dar pridurti. Mes dažnai gauname pranešimus, kad žiniasklaidos ir spaudos laisvė galėtų būti geresnė, nes kai spauda pasinaudoja savo laisvėmis, ji vėliau susiduria su fiskaliniais patikrinimais ir kitomis priemonėmis. Tai reikia keisti.

Galiausiai pateiktų pakeitimų klausimu norėčiau patarti Europos Parlamento socialistų frakcijai jiems nepritari ir priimti ataskaitą tokią, kokia mums pateikta. Mes pripažįstame, kad reikia patobulinimų, tačiau neturėtume kelti papildomų reikalavimų, nes jie nereikalingi ir tik paskatins šių Rūmų susipriešinimą.

Erik Meijer, *rengėjas*. – (NL) Pone pirmininke, dabar ES plėtra gerokai mažesnės svarbos klausimas nei tais metais, kai buvo pagrindinės plėtros bangos 2004 ir 2007 metais. Dabartinių valstybių narių viešoji nuomonė šiuo klausimu dabar ne tokia palanki. Tai didele dalimi aiškinama gerovės skirtumais ir atlyginimų dydžiais – skirtumais, kurie gali paskatinti didesnę darbo jėgos migravimą iš skurdesnių į turtingesnes valstybes nares.

Su šiuo būgštavimu susiję ir vizų reikalavimai, kurie taip plūstami buvusios Jugoslavijos šalyse. Dėl to daugelis tų šalių gyventojų, kurie iki 1992 m. lengvai patekdavo į dabartines ES valstybes nares, dabar susiduria su sunkumais norėdami apsilankyti mūsų šalyse. Tai reikia keisti.

Kai šalys kandidatės stengiasi iš visų jėgų kuo greičiau tapti visavertėmis Europos Sąjungos narėmis, per stojimo procesą jos gali daryti klaidų. Būtent dėl šios priežasties 2008 m. Makedonija galvotrukčiais priėmė naują teisės aktą, kuris dabar, pasirodo, nesiderina su mūsų vyraujančiais požiūriais į atsakingą demokratinį sprendimų priėmimą.

Opozicija kartu su įvairiomis nevyriausybėmis organizacijomis ir pavieniais piliečiais skundėsi dėl įvairiais atvejais neatsakingo valdymo. Jų nuomone, didžiausia valdančioji partija naudojasi didesnėmis laisvėmis nei dera pliuralistinei visuomenei, kurioje demokratija reiškia daugiau nei surengti rinkimus. Kritika buvo nukreipta ir į policiją dėl visuomenės pateiktų skundų neregistravimo. Pasipiktinimą kelia demonstratyvus Strumitsos miesto mero ir kitų politikų suėmimas.

Siūlau nenuslėpti šių kritikos sulaukusių klausimų, kai rytoj priiminėsime rezoliuciją. Galime visai pagrįstai atvirai kalbėti, kad dar ne viskas gerai, toli gražu ne viskas. Vis dėlto turime pripažinti, kad Makedonija ne blogesnė už kitas valstybes per derybas dėl narystės, o kartais net joms tapus narėmis. Jei dabar nebus pradėtos derybos su Makedonija dėl narystės, tai jų nebus mažiausiai iki 2017 m., kai ta šalis galės prisijungti.

Prieš metus Parlamentas pritarė mano pasiūlymui šias derybas pradėti kiek galima greičiau. Vėliau nutraukti Parlamento rinkimai tapo argumentu palaukti greitai vykšančių rinkimų į prezidentus ir vietos tarybas. Tolesnis proceso vilkinimas reiškia du pagrindinius trūkumus: plati parama Makedonijos narystei ES subyrės ir taip šalies kandidatės statusas ateityje praras bet kokią reikšmę.

Visi žino, kad Makedonijos pavadinimo be priešdėlio vartojimas susilauks neįveikiamų Graikijos protestų. Graikijai ši kaimyninė valstybė yra Šiaurės Makedonija, Aukštoji Makedonija, Vardro Makedonija ar Skopjės Makedonija. Tai kur kas palankesnis požiūris, nei buvęs prieš tai, 2006 m., kai Graikija iš viso vengė vartoti Makedonijos, kaip savo kaimynų šiaurėje, pavadinimą.

Būtent Graikija kur kas labiau nei kitos valstybės narės suinteresuota, kad ši šiaurinė kaimynė kiek galima greičiau įstotų į Europos Sąjungą. Todėl pirmai progai pasitaikius abi valstybės turi susitarti dėl sprendimo.

Kita galimybė, kad abi valstybės lauks tol, kol viena padarys pirmą didelę nuolaidą, tačiau ji negali viena visiškai prieštarauti viešajai nuomonei namuose.

Privalome išvengti tokios padėties, kai per referendumus bus nuspręsta, kad kompromisų su kaimyne negalima pasiekti. Kol nebus pasiektas kompromisas, mane pakeisiantys nariai ateinančiais dešimtmečiais kiekvienais metais pranešinės, kad pažanga neįmanoma.

Galiausiai derėtų skubiai išspręsti kitus dvišalius Slovėnijos ir Kroatijos nuomonių skirtumus. 2011 m. Kroatija privalo turėti galimybę tapti visateise valstybe nare. Valstybės parama laivų statybos sektoriui neturi pasirodyti kliūtimi, jei kitoms valstybėms narėms leidžiama teikti valstybės paramą savo bankams ar automobilių pramonei. Turėtų būti sudarytos galimybės išlaikyti Pulso, Rijekos ir Splito užimtumo lygmenį.

Bernd Posselt, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, šiose diskusijose dėl plėtros turime ištaisyti tris reikšmingas klaidas. Pirmiausia Turkija nėra Europos šalis, bet Mažosios Azijos dalis. Kaip teisingai pasakė einantis Tarybos Pirmininko pareigas, Turkija yra strategiškai svarbi partnerė ir todėl mums reikalinga strateginė partnerystė, o ne jos narystė Europos Sąjungoje.

Antra, Komisijos nary, su Makedonija susijusios problemos neturi nieko bendra su tuo, kad demokratinė sistema ten tariai neveikia. Aš dalyvavau rinkimuose ir jie buvo pavyzdiniai. Sunkumų būta su nedidele mažumos mažuma. Tiesą sakant, problemos susijusios su baisiu pavadinimo klausimu, kurį abi pusės neteisingai naudoja šantažo tikslais.

Trečia Kroatija jau seniai pasirengusi stoti į Europos Sąjungą. Mes gana lengvai galėjome užbaigti derybas šiais metais, kaip keliomis progomis reikalavo Europos Parlamentas, ir tikriausiai rytoj vėl reikalaus. Tai, kad mes šito dar nepasiekėme, yra vien tik dėl Slovėnijos vykdomos blokados Taryboje. Pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas ir Komisijos nary, aš raginu jus rasti protingą sprendimą, kuris galiausiai nutrauks šią blokadą. Sienos problema yra lygiai tokia pati, kai įstojo Slovėnija. Mes negalime vienai šaliai leisti stoti nepaisant neišspręsto klausimo, o kitai ne.

Todėl mums reikia paremti slovėnus ir kroatus ieškant protingo sienų problemos sprendimo, bet kartu atidaryti visus derybų skyrius. Du klausimai tarpusavyje visiškai nesusiję, o derybų skyrių atidarymas – tai reikalavimas teigiamam rezultatui su puikia ir pavyzdine šalimi kandidate pasiekti šiais metais.

Komisijos nary, norėčiau jūsų paprašyti siekti objektyvaus tarpininkavimo proceso dėl dvišalio klausimo sprendimo, kuriam mes siūlome savo pagalbą. Pirmadienį jūsų pranešėja pasakė, kad tai gali įvykti remiantis tarptautine teise ir jurisprudencija. Norėčiau paklausti, ar manote, kad ši formuluotė yra tinkama kompromisui tarp abiejų pusių pasiekti?

Bet kuriuo atveju norėčiau, kad ši formuluotė... ..

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją.)

Jan Marinus Wiersma, PSE frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, norėčiau išreikšti kelias mintis dėl puikios R. Oomen-Ruijten ataskaitos dėl Turkijos. Mano frakcija pritaria pagrindinei ataskaitos išvadai, t. y., kad pastaruoju metu buvo padaryta pernelyg maža pažanga.

Reikia pripažinti, kad 2008 metai Turkijos politikai buvo neramūs ir šie neramumai nutraukė kelias vykdomas reformas taip, kad dalis proceso sustojo. Dabar, kai šios problemos Turkijoje iš dalies išspręstos, viliamės, kad remdamasi savo pateiktais planais, vyriausybė paskubės padaryti tai, kas būtina, kad derybų procesas su Europos Sąjunga išliktų patikimas. Paminėčiau dabartinės vyriausybės parengtą šalies reformų programą.

Nereikia nė sakyti, kad mūsų frakcija ir toliau remia derybas su Turkija, o šios derybos, kiek mus tai liečia, yra dėl narystės ES, nors mums nereikėtų turėti iliuzijų nei dėl proceso, nei dėl jų trukmės. Nors nepriimtina tai, kad entuziazmas kiltų vien tik iš Turkijos pusės. Mes, ES, taip pat turėtume išlikti patikimais šio proceso partneriais.

Europos Sąjungai Turkija turi strateginę reikšmę, iš dalies dėl mūsų energijos išteklių ir visko, kas su tuo susiję, todėl Europos Parlamento socialistų frakcija pritaria energetikos skyriaus atidarymui derybose. Galų gale Turkijai vis dėlto reikės atlikti didžiausią parengiamųjų darbų dalį, ir R. Oomen-Ruijten ataskaitoje yra daug klausimų, kuriuos vertiname kritiškai ir toliau taip turėtume daryti.

Norėčiau paminėti kelis šios puikios ataskaitos punktus. Privalu užtikrinti žodžio laisvę. Mūsų vis dar netenkina tai, kas ten vyksta. Neseniai būta internetinės kampanijos dėl Armėnijos ir genocido. Žinoma, tai, kaip valdžios institucijos į tai reaguoja, pakerta šią laisvę.

Ypač svarbu ir tai, ką mes norime nuolat kartoti, ir dėl ko Europos Parlamentas neturėtų palikti jokių abejonių, yra tai, kad mes niekada nepritarsime Turkijos islamizavimui ir kad galiausiai tą šalį galėsime priimti tik jos pasaulietiško pagrindu, kaip dabar numatyta Konstitucijoje.

Užbaigti norėčiau viena paskutine pastaba. Komisijos narys O. Rehn kažkaip optimistiškai kalbėjo dėl derybų Kipre. Mano nuomone, kad užtikrintume šių derybų sėkmę mums derėtų nieko nedaryti, bet nederėtų nepaisyti nieko nedarymo, ir mums taip pat reikia kreiptis į Turkiją su prašymu nedaryti nieko, kas šioms deryboms pakenktų, nes svarbu, kad šios šalys laisvai derėtųsi dėl to, kaip jos norėtų kurti savo bendrą ateitį. Galiu tik pasakyti, jog viliuosi, kad Komisijos nario parodytas optimizmas yra pagrįstas.

István Szent-Iványi, *ALDE frakcijos vardu*. – (HU) Praėjusių metų pabaigoje Kroatijos narystės procese būta dviejų reikšmingų įvykių. Viena vertus, Kroatijos vyriausybė žengė didelius žingsnius teiminės reformos link imdamasi ryžtingų veiksmų prieš organizuotą nusikalstamumą ir parodydama rezultatus kovojant su korupcija. Tačiau narystės derybos sustojo dėl dvišalio ginčo dėl sienos. Ponios ir ponai, tai kenkia ne tik Kroatijai, bet iš esmės plėtros proceso patikimumui. Tokia elgsena kelia grėsmę tam patikimumui ir todėl labai svarbu kiek galima greičiau pašalinti kliūtis. Šių derybų nutraukimas siunčia labai pavojingą žinią, kad narystė nepriklauso nuo sąlygų įvykdymo, bet nuo dvišalių ginčų suregulavimo, kai viena pusė, užimdama stipriosios padėtį, siekia primesti savo valią kitai.

Mes pritariame Komisijos Olli Rehno pasiūlymui dėl tarpininkavimo ir pasitikėjimo suteikia tai, kad Slovėnija ir Kroatija atsakė teigiamai. Mes viliamės, kad nuo šiol daugiau nebus jokių priežasčių trukdyti tolesnėms deryboms dėl narystės. Mes ir toliau manome, kad derybas bus galima baigti šių metų pabaigoje pagal pirminį tvarkaraštį. Tačiau kad taip įvyktų, reikia ir toliau dėti pastangas. Mes tikimės, kad Kroatija išsklaidys visus būgštavimus dėl bendradarbiavimo su Hagos Tarptautiniu Baudžiamuoju Tribunalu ir pateiks visus dokumentus, kurių reikalauja tribunolas. Tai labai svarbu. Mes taip pat manome, jog svarbu padėti pabėgėlių grąžinimo klausimu, integruoti romų mažumą ir užbaigti segregacijos panaikinimo programą, taip pat veiksmingai naudoti ES lėšas, nes šiuo požiūriu esama didelių trūkumų. Vis dar yra galimybių išlaikyti pirminį tvarkaraštį. Tai mūsų bendra atsakomybė. Iš Kroatijos pusės, kaip ir iš Europos Sąjungos, laukiame konstruktyvių veiksmų, nes tai ne tik mūsų bendrų pastangų, bet ir viso plėtros proceso patikimumo klausimas.

Konrad Szymański, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti R. Oomen-Ruijten, H. Swobodą ir E. Meijerį dėl labai svariai parengtų rezoliucijų.

Kalbant apie Turkiją šiame dokumente pavaizduoti mūsų santykiai nėra optimistiniai, tačiau tai tikrai tiesa. Džiaugiuosi, kad rezoliucijoje buvo pritarta mūsų lūkesčiams dėl Turkijos krikščionių bendruomenių religijos laisvės, kuri apima teisę mokyti, teisę ugdyti dvasininkus, taip pat šių bendruomenių nuosavybės apsaugą. Kalbant apie kitus dalykus, tai šių klausimų atžvilgiu mes susiduriame su tebetrunkančiu ir vis labiau erzinančiu vilkinimu iš Turkijos pusės.

Nepaisant stojimo proceso, Turkija yra daug žadanti ir svarbi Europos partnerė saugumo ir energetikos srityse. Ministro pirmininko S. Erdogano vyriausybės ir prezidento A. Gulo pastangos gerinant santykius su Turkijos kaimynais pastaruoju metu buvo svarbiausias Turkijos politikos aspektas. Gaila, kad šias pastangas sumenkino neapdairios priemonės Izraelio atžvilgiu. Mėginimai susieti strateginio ES ir Turkijos bendradarbiavimo plėtotę, kuri yra pirmajai svarbos klausimas, su derybų procesu, kurio tempai lėtėja dėl objektyvių priežasčių, taip pat kelia nerimą. Taip aš suprantu Turkijos pareiškimą dėl „Nabuko“. Čia mums reikalingas pragmatiškesnis požiūris. Pagunda šantažuoti yra prastas patarėjas.

Kalbant apie Kroatiją turėtume daryti viską, ką galime, kad išlaikytume stojimo proceso tempą, pagal kurį Kroatijos narystė ES numatyta 2009 m. Šio regiono stabilumas vis dar traukia. Nei ginčai dėl sienos, nei ginčai dėl nuosavybės negali tapti papildomomis plėtros sąlygomis Balkanų regione. Dėl regiono stabilumo turėtume kiek galima greičiau į integracijos procesą įtraukti Kroatiją, po to Serbiją, Makedoniją ir Juodkalniją ir galbūt Kosovą ir Albaniją.

Joost Lagendijk, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – (NL) Pone pirmininke, ponios ir ponai, dėl R. Oomen-Ruijten ataskaitos kalbėsiu trumpai. Apskritai tai puikus pranešimas, kuriame pateikiama tiksli ataskaita apie likusias problemas ir nurodoma, kur padaryta pažanga. Šuo požiūriu, visa garbė tenka pranešėjai.

Tiesą sakant, aš norėčiau pasinaudoti šia proga ir kritiškai įvertinti ES ir Turkijos penkerių metų santykius per šią Parlamento kadenciją. Žvelgiant atgal, prieš penkerius metus, 2004 m. pasirodė esą auksiniai reformų metai, per kuriuos Turkija iš tiesų priartėjo prie ES. Keista ir, tiesą sakant, kartu šiek tiek liūdna, kad nuo 2004 m. reformos vyko pernelyg lėtai, kad iš tikrųjų dabar ES ne taip nori suteikti palankią progą Turkijai ir kad Turkijoje entuziazmas siekti narystės išblėso.

Per visus tuos metus paskelbtos visos parlamentinės ataskaitos aiškiai rodo Parlamento prioritetus, kai kalbama apie svarbiausias reformas. Pirmiausia žodžio ir nuomonės laisvės klausimu, nors liūdnei pagarsėjęs 301 straipsnis ir buvo pakeistas, padėtis vis dar nepatenkinama. Ypač apgailėtina, kad svetainės, tarp jų ir „YouTube“, Turkijoje vis dar neprieinamos, ir žiniasklaida patiria nepriimtina vyriausybės spaudimą.

Antra, kurdų klausimu 2007 m. buvo labai tikimasi, kad po kurdų nacionalistų partijos DTP įstojimo bus rastas DTP ir AKP sprendimas. Deja, taip neįvyko.

Trečia, religinių mažumų klausimu, nors esama įstatymo dėl organizacijų, kuris teikia sprendimą kai kurioms mažumoms, vis dėlto sprendimo dėl didelės musulmonų mažumos – alevių – vis dar nerasta. Nepaisant visos šios vangios pažangos, šiame Parlamente dauguma vis dar pritaria Turkijos narystei.

Mano nuomone, šių diskusijų ir pastarųjų penkerių metų diskusijų žinia Turkijos vyriausybei turėtų būti, kad nepaisant netinkamų reformų, ši parama išliks tik tuomet, jei nedelsiant bus pateikti nauji reformų pasiūlymai visose trijose srityse.

Šiuo požiūriu aš iš dalies pritariu Komisijos nario optimizmui dėl kurdų televizijos, dėl Turkijos ir Armėnijos sudarytų kanalų. Reikia grąžinti 2004 m. reformų valią. Jei taip įvyks, esu tikras, kad mūsų diskusijos ir diskusijos Turkijoje dar kartą įgaus optimizmo.

Adamos Adamou, GUE/NGL frakcijos vardu. – (EL) Pone pirmininke, Komisijos nary, Turkijos pažangos ataskaita ir jos gruodžio mėn. įvertinimas susijęs su tuo, ar ši šalis vykdo Kopenhagos kriterijus ir savo įsipareigojimus pagal asociacijos susitarimą ir Ankaros susitarimo papildomą protokolą.

Visiškos integracijos, kuri svarbi ir Turkijai, ir Europos Sąjungai, tikslas vis dar yra daugybės Turkijos politikos reformų ir pokyčių varomoji jėga siekiant užtikrinti visų mažumų teises, rasti kurdų klausimo politinį sprendimą, pripažinti armėnų genocidą ir atidaryti sieną su Armėnija.

Turkijai reikia laikytis visų savo sutartinių įsipareigojimų Europos Sąjungos atžvilgiu, kaip tai darė visos ankstesnės šalys kandidatės. Vietoj to, Turkija nesilaiko priimtų sutartinių įsipareigojimų Europos Sąjungai Kipro Respublikos, kaip valstybės narės, atžvilgiu. Ji atsisako atidaryti savo uostus ir oro uostus respublikos laivams ir lėktuvams, nutraukti Kiprui taikomą veto jo dalyvavimui tarptautinėse organizacijose ir, nors ir siekia reguliuojančio veiksnio regione vaidmens, ji ir toliau pažeidžia tarptautinę teisę okupuodama Kiprą.

Šiandien esame viduryje derybų Kipro klausimui remiantis dviejų zonų, dviejų politiškai lygių bendruomenių federacija, kaip suformuluota JT rezoliucijose pagal tarptautinę ir Europos teisę išspręsti. Todėl Europos Sąjunga privalo tvirtai laikytis savo pradinių pozicijų ir didinti spaudimą, kad Turkija sudarytų sąlygas padaryti didelę pažangą derybose, nutrauktų okupaciją ir imtųsi būtinų veiksmų išaiškinti dingusių asmenų likimą. Po paskutinių Turkijos kareivio A. Olgatso pareiškimų dėl 1974 m. įvykdytos dešimties Kipro graikų karo belaisvių, kurie vis dar laikomi dingę, egzekucijos mes vėl pateikėme šį klausimą su pakeitimais, nors esama ir kitos rezoliucijos dėl dingusių asmenų. Tai grynai humanitarinis klausimas ir jo reikšmė, kad ir kiek jį kartotume, nemažėja.

Energetikos skyriaus negalima atidaryti, nebent Turkija liausis trukdyti Kipro Respublikai naudotis savo suverenėmis teisėmis jo išskirtinėje ekonominėje zonoje. Komisijos nary, jūsų pačių ataskaitoje matyti, kad Komisija susirūpinusi dėl Turkijos karo laivų vykdomų angliavandenilio tyrimų ir jų puldinėjimų Kipro išskirtinėje teritorinėje zonoje ir kad savo 2008 m. gruodžio 8 d. išvadose Taryba ragina vengti bet kokio pobūdžio grasinimų, nesutarimų šaltinio ar veiklos, kuri galėtų kenkti geriems kaimynystės santykiams ir taikiam ginčų sureguliuavimui.

Komisijos nary, būtų gerai, jei jūs pastūmėtumėte Turkiją teisinga kryptimi, būtent taip, kaip išdėstyta jūsų pareiškimuose. Mes šiuo klausimu pateikėme pakeitimą, kurio turinys visiškai atitinka jūsų pareiškimus, Komisijos nary, kurie dėl to yra Europos Komisijos pareiškimai.

Bastiaan Belder, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, 17 pastraipoje pranešėja R. Oomen-Ruijten ragina visą Turkijos visuomenę plačiai naudotis religijos laisve. Aš visiškai pritariu šiam kreipimuisi, nes jis liečia vieną iš pagrindinių Turkijos ir ES narystės kriterijų.

Tačiau kol kas Turkijos švietimo sistema ir Turkijos žiniasklaida varžosi skleidami vietos krikščionių, Turkijos krikščionių, kaip jų tautos priešų, kaip Vakarų jėgų bendrininkų, kurios siekia iš naujo kolonizuoti jų tėvynę ir ją tarpusavyje pasidalyti, stereotipinę karikatūrą. Komisijos nary, ar jūs paraginsite pasyvią Turkijos vyriausybę, kuri taip pat už tai atsakinga, pasiaiškinti dėl šios kliūties narystei?

Be to, Komisijos nary, visuose Turkijos tapatybės dokumentuose nurodoma jos piliečių religija; būtent tai yra Turkijos krikščionių įvairių socialinės diskriminacijos formų priežastis. Komisijos nary, tai pakankama priežastis primygtinai reikalauti jūsų turkų pašnekovo panaikinti šią oficialių dokumentų dalį.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, nors atrodo, kad Kroatija padarė patenkinamą pažangą priimdama teisės aktus dėl kovos su diskriminacija, aš siūlyčiau prieš girdami rezoliucijoje pateiktus pareiškimus, turėtume patikrinti ir įsitikinti, kaip taikomi įstatymai. Pvz., galimybės naudotis nekilnojamoju turtu, ypač galimybės italams investuoti klausimu, man atrodo, kad praktiškai padaryta nedidelė pažanga. Aš nepritariu rezoliucijai, nes nepaisant akivaizdžios pažangos stygiaus ir neatitikimo *acquis communautaire*, ji nekantriai laukia narystės, kuri gali įvykti, mano nuomone, pernelyg greitai. Tegul jie grąžina tai, ką nuo 1947 m. pavogė iš mūsų Istrijos ir Dalmatijos pabėgėlių. Tada ir tik tada galėsime kalbėti apie jų narystę.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). – (SV) Pone pirmininke, rezoliucija dėl Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, mano nuomone, yra suderintas tekstas ir aš norėčiau padėkoti E. Meijer sutelkus savo darbą į reformas ir pasiektus tikslus ir į klausimus, kurie reikalauja tolesnių pastangų. Aš ypač džiaugiuosi, kad rezoliucija siunčia aiškią žinią, kad dabartinė padėtis praėjus trejiems metams derybų pradžios belaukiant kelia didelį nerimą ir yra visiškai nepriimtina. Visiškai aišku, kad buvusi Jugoslavijos respublika Makedonija yra Europos valstybė, kurios vieta yra Europos Sąjungoje.

Kai ši klausimą svarstome Parlamente, aš paprastai vengiu minėti Graikijos ir buvusios Jugoslavijos respublikos Makedonijos ginčą dėl pavadinimo. Manau, jog esama daug kitų klausimų, kurių niekada nesvarstome ir kuriuos derėtų nuodugniau svarstyti, nes ginčas dėl pavadinimo užima neproporcingai daug laiko. Tačiau šiandien perskaitęs daugybę pakeitimų, manau, jog reikia labai stipriai pabrėžti, kad nepriimtina išnaudoti dvišalius konfliktus, kad ir kokie jie būtų, siekiant apsunkinti sparčiau siekti šalies integracijos Europoje ar užkirsti šaliai kelią dalyvauti tarptautinėse institucijose.

Daugelis šalių išgyveno ir vis dar išgyvena dvišalius konfliktus ir visi norime, kad šie konfliktai būtų kiek galima greičiau išspręsti taip, kaip priimtina abiem pusėms, bet manau, jog šiuo metu jie neturėtų trukdyti viena kitos integracijos į Europą procesui, ypač kai svarstomų šalių padėtis yra keblė ir geografiniu, ir politiniu požiūriu.

József Pinior (PSE). – (PL) Pone pirmininke, trejus metus iš eilės aš esu Europos Parlamento socialistų frakcijos pranešėjas dėl Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos padarytos pažangos. Turiu pasakyti, kad Makedonijos padėtis primena sceną iš antikinės graikų tragedijos. Nors tiesa, kad visos partijos visuotinai deklaruoja gerą valią, nieko daugiau nei tai nenusimato. Prieš trejus metus buvau tikras, kad dabartinio Parlamento kadencijos pabaigoje mes galėsime kalbėti apie derybų su Makedonija dėl narystės Europos Sąjungoje sėkmę. Taip neįvyko. Pagrindinė problema yra pavadinimo klausimas. Nepaisant to, kad šis dvišalis klausimas nesusijęs su Kopenhagos kriterijais, jis veikia politinę padėtį per derybas su Makedonija dėl narystės. Graikija pasirengusi, pati Makedonija pasirengusi, bet jau keletą metų neįmanoma susitarti šiuo klausimu. Aš, kaip socialistų frakcijos pranešėjas, dėl šios ataskaitos galiu tik išreikšti viltį, kad šis klausimas bus išspręstas atsižvelgiant į Europos Sąjungos, Makedonijos ir Graikijos interesus.

Esama problemos dėl Makedonijos politinių institucijų stabilizavimo. Mes tai labai aiškiai matome. Mums taip pat labai aiškiai matoma šalies, kuri eina ryšių su Europos Sąjunga link, politinė visuomenės, valdžios institucijų ir politinių frakcijų valia. Taryba turėtų nuspręsti pradėti derybas dėl narystės iki 2009 m. pabaigos, bet tai turėtų priklausyti nuo visiškai įgyvendintų pirmiau sutartų svarbiausių prioritetų. Šiuo požiūriu labai svarbūs būsiami Makedonijos prezidento ir vietos savivaldos rinkimai. Mes, Europos Parlamento nariai, šiuos rinkimus labai atidžiai stebėsime.

Charles Tannock (PPE-DE). – Pone pirmininke, dėkoju, kad tai išaiškinote. tapo 1981 m. Graikija tapo Europos Sąjungos narė ir narystė tai šaliai suteikė daug privilegijų, kurios man labai patinka. Tačiau beveik po trisdešimt metų, Makedonija, savaimė suprantama, nori stoti į Europos Sąjungą ir naudotis tomis pačiomis privilegijomis. Todėl teisinga tik tai, kad Graikija, kaimyninė Balkanų valstybė, išreiškia savo tvirtą solidarumą ir dirba siekdama padėti mažai šaliai, tokiai kaip Makedonija, įgyvendinti jos siekius.

Bet dėl savo pačios provincijos, pavadintos Makedonija, Graikija priešinasi savarankiškam „Makedonijos Respublikos“ pavadinimo vartojimui atkakliai reikalaudama vartoti „Buvusi Jugoslavijos respublika Makedonija“ arba BJRM. Nuoseklumo dėlei kodėl tada Graikija primygtinai nereikalauja Estijos oficialiai vadintis „Buvusi tarybinė Estijos Respublika“?

Todėl apgailestauju, kad dabar Graikija dėl šio klausimo svarsto galimybę vetuoti Makedonijos narystę. Būgštauju, kad Graikija gali apsijuokti, ir raginu Atėnų vyriausybę sušvelninti savo liniją. Šiuose Rūmuose

ir savo rinkiminėje apygardoje esu žinomas kaip graikų kultūros mylėtojas ir kaip graikų, taip ir kipriečių EP narių draugas, taip pat esu naujai susikūrusios „EP Makedonijos draugų“ grupės narys. Greitai ir protingai išspręskime šį neišspręstą klausimą. Aš taip pat raginu Parlamentą siųsti EP narių delegaciją stebėti būsimus prezidento rinkimus ir padėti įteisinti rezultatus.

Artėjančios Kroatijos narystės ES klausimu apgailėtina, kad ginčas dėl sienos su Slovėnija lieka neišspręstas. Kaip Graikijos ir Makedonijos atveju abi pusės privalo šiuo sunkumus išspręsti užuot juos atsitempusios į narystės ES procesą.

Slovėnija įstojo į Europos Sąjungą nors ir turėjo neišspręstų klausimų su Italija, kuri nesipriešino ir nesistengė trukdyti jos narystei, todėl nematau jokios priežasties, kodėl Kroatijai turėtų būti trukdoma. Taip pat ir ateityje aš niekada nepritarčiau Kroatijos draudimui priimti Serbiją dėl teritorinių ginčų.

Kur kas didesnę susirūpinimą mano rinkėjams, kurie kenčia nuo plėtros keliamo nuovargio, kelia organizuoto nusikalstamumo ir korupcijos mastai Kroatijoje, kurių išnaikinimą vyriausybė iš tikrųjų turi padaryti nacionaliniu prioritetu.

PIRMININKAVO: M. ROURE

Pirmininko pavaduotoja

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Ponia pirmininke, pirma, norėčiau paaiškinti, kad Turkijos klausimu aš kalbu savo frakcijos, o ne savo paties vardu. Įvykiai Turkijoje kelia susirūpinimą liberalams ir demokratams. Per trejus metus reformų sparta buvo ne tik labai menka, bet būta ir nuosmukių. Kaip čia teisingai pasakė Komisijos narys O. Rehn, spaudos laisvė yra pagrindinė Europos Sąjungos vertybė. Šalyje, kuri nori tapti ES nare, be jokios abejonės, turi būti gerbiama spaudos laisvė.

Tačiau mes matome visai ką kitą. Kritikuojantys žurnalistai sunkiai gauna akreditacijas. Naujasis ATV savininkas vis dar turi atsakyti į daugybę klausimų, esama skambučių iš aukščiausių įstaigų dėl tam tikros žiniasklaidos boikoto, o Dohano grupei buvo skirta nepamatuota 400 mln. EUR mokestinė bauda. Ši nepamatuota priemonė kelia abejonių dėl teisės viršenybės, kuri liberalams toks pat svarbus, kaip ir spaudos laisvė. Privalu užtikrinti ir teisės viršenybę. Pranešimai dėl vis daugėjančių kankinimo ir blogo elgesio atvejų saugant policijai mums kelia didelį susirūpinimą, ypač kai tai vyksta už oficialių kalėjimų ar policijos nuvadų ribų, bet, žinoma, jei tai vyksta ir ten, mums vis tiek tai kelia nerimą.

Sveikintinos simbolinio ar grynai pragmatinio pobūdžio priemonės, kaip antai, naujos programos priėmimas ar naujo vyriausiojo derybininko skyrimas, jei į tai pažvelgsite grynai praktiniu požiūriu. Tačiau jų vienų nepakanka siekiant naujo akstino reformoms paspartinti. Liberalų ir demokratų nuomone, nepaisant narystės perspektyvų, Turkija privalo reformuoti savo ekonomiką ir visuomenę, politiką ir konstituciją savo pačios ir savo liaudies labui.

Jei galiu, norėčiau dar kai ką pasakyti apie šias diskusijas. Šios diskusijos man primena atrakcionų karuselę, kurioje kartais jojama tai ant turkiško, tai ant kroatiško, tai ant makedoniško arkliuko. Manychiau, kad turėtume pertvarkyti šias diskusijas, ir greitai. Be to, būčiau labai dėkingas, jei jos būtų rengiamos Briuselyje, o ne Strasbūre.

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Kroatijos klausimu, tai tie, kurie kalba Italijos visuomenės vardu ir buvo jos išrinkti, yra įpareigoti išreikšti jų teisėtą reikalavimą. Praėjo daugiau kaip šešiasdešimt metų nuo mūsų nuosavybės Istrijoje ir Dalmatijoje istorinės vagystės. Kroatija turi atlikti moralinę priedermę ir Pirmininkas J. Barroso turi dokumentus šiuo kebliu ir skausmingu klausimu, į kurį privalu atkreipti žmonių dėmesį. Pirmiausia tai veikiau moralinis nei politinis klausimas, nuosavybės grąžinimo jos teisėtiems savininkams klausimas: iš pradžių 1 411 dvarų priklausė italams.

Kalbant apie Turkiją kaip galime svarstyti galimybę ramiai suteikti narystę šaliai, kuri dabar vadovaudamasi islamo principais NATO, vetuoja Generalinio Sekretoriaus skyrimą, nes jis atstovauja šaliai, t. y. Danijai, kurioje įvyko skandalas dėl karikatūrų. Turkija, musulmoniška šalis, paragino musulmoniška vetuoti ministro pirmininko skyrimą į Šiaurės Atlanto aljanso generalinio sekretoriaus pareigas dėl vienintelės priežasties – jis yra ministras pirmininkas šalies, kurioje buvo paskelbtos karikatūros, tolerantiškos šalies, kurioje, palyginti su Turkija, galima skelbti ironiškas karikatūras apie Mahometą. Turkijoje yra įstatymas (ir Komisijos narys tai turėtų žinoti), draudžiantis statyti bet kokią ne musulmonišką garbinimo vietą gatvėje, kurioje yra mečetė. Kitaip tariant, jei gatvėje yra mečetė, jokių kitų kulto pastatų negali būti. Mūsų pranešėjos, kuri, mano manymu, mūvi gražias kelnės, šiandien neįleistų į Turkijos Parlamentą jai vilkint kostiumą su kelnėmis. Tai rodo, kaip mes atsilieiname. Turkija – tai Azija, o ne Europa.

Angelika Beer (Verts/ALE). – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pirma, norėčiau Žaliųjų frakcijos ir Europos laisvojo aljanso vardu pasveikinti čia šiandien esantį Makedonijos ministro pirmininko pavaduotoją.

Antra, dėkoju einančiam pirmininkaujančios Čekijos Tarybos Pirmininko pareigas ir už ministro pirmininko M. Topoláneko pranešimą, kuris, pirma, vakar nurodė, kad Makedonijos ir Graikijos ginčas dėl pavadinimų yra dvišalis klausimas ir neturėtų turėti atgarsių, ir kuris, antra, pritarė kiek galima spartesnei Makedonijos narystei NATO, todėl Graikijai – atšaukti savo veto. Tai du labai svarbūs klausimai.

Mes kartais tikriausiai esame arogantiški svarstydami šalis kandidates. Todėl norėčiau iškelti asmeninės atsakomybės klausimą, nes čia mes svarstome šalių kandidačių perspektyvas ir trūkumus, bet, kita vertus, mes turime itin konservatyvias politines jėgas, pvz., Vokietijos konservatoriai, kurie nori paspartinti Kroatijos priėmimą, bet kad po jos nebūtų jokių kitų valstybių.

Jei tai būtų kitos Europos Sąjungos Parlamento kadencijos daugumos nuomonė, ji sužlugdytų po Balkanų karų parengtą smarkiai finansuojamą taikos planą. Mes prarastume pasitikėjimą ir tai pakenktų Europos patikimumui. Prašau visų tam pasipriešinti.

Dėl Kroatijos ir Slovėnijos manome, kad ir be jokio šališkumo, ir be jokio veto viskas klostosi gerai ir kad ginčus dėl sienų galima atidėti ir viliamės, jog derybos su Makedonija bus pradėtos kiek galima greičiau.

Gerard Batten (IND/DEM). – Ponia pirmininke, jei Turkija įstos į Europos Sąjungą, jis bus skurdžiausia ir labiausiai ekonomiškai atsilikusi valstybė narė, turinti 72 mln. gyventojų. Šimtai tūkstančių, jei ne milijonai žmonių migruos į tokias šalis, kaip Didžioji Britanija.

Europos Sąjunga ribojasi su šalimis, pvz., Sirija, Iraku ir Iranu, turinčių milžinišką būsimų konfliktų ir susidūrimų potencialą.

Tačiau kam tikrai derėtų nerimauti dėl Turkijos stojimo, tai Kipro graikams: jei Turkija taps ES nare, turkai turės teisę vykti į bet kurią ES vietą. Tūkstančiai turkų galės legaliai vykti į Kipro pietus ir, jei jie to pageidauja, jį veiksmingai, visiškai teisėtai užimti.

Per Europos rinkimus birželio 4 d. graikų kilmės balsuotojai Londone turėtų prisiminti, kad konservatorių, leiboristų, liberalų demokratų ir žaliųjų partijos – visos su užsidegimu pritaria Turkijos stojimui. Vienintelė Didžiosios Britanijos partija Europos Parlamente, kuri priešinasi Turkijos stojimui, yra JK Nepriklausomybės partija.

Philip Claey's (NI). – (NL) Ponia pirmininke, niekas kitas, kaip derybos su Turkija padėjo Komisijai ir Tarybai išstbulinti eufemizmų meną. Tai, kaip menkinamos Turkijos problemos, pradeda daryti įspūdį. Turkijoje jos net tapo atsitiktiniu pajuokos objektu.

Iš tikrųjų problemų sąrašas toks platus, jog stebina, kad derybos vis dar vyksta. Iš tiesų Komisija pažadėjo, kad derybų procesas vyks kartu su Turkijos reformų procesu. Dabar šis pažadas visiškai ir neabejotinai sulaužytas, nes nuolat atidarinėjami nauji skyriai.

Daugiau kaip trejų metų derybų balansinė ataskaita yra tiesiog apgailėtina. Todėl tam padarykime galą. Turkija nėra Europos šalis ir todėl nepriklauso Europos Sąjungai, todėl geriau plėtokime privilegijuotos partnerystės santykius.

Doris Pack (PPE-DE). – (DE) Ponia pirmininke, pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, Komisijos nary, Kroatija yra pirmoji šalis, kuriai po patirties su Rumunijos ir Bulgarijos naryste Europos Sąjungoje kartelė buvo teisingai pakelta labai aukštai, todėl Kroatijos orientyrai ir padaryta pažanga yra ypač girtini. Vykdomos minėtos likusios reformos teismų srityje. Glaudus bendradarbiavimas su Hagos Tarptautiniu Baudžiamuoju Tribunalu, kurio buvo pakartotinai reikalaujama, vyksta teisinga kryptimi.

Kalbant apie Slovėniją tai esama klausimo dvišalio ginčo dėl sienos. Komisijos nary, jūs netikėtai paminėjote „Europos ginčus dėl sienos“. Iki 2004 m. tai buvo Europos ginčai dėl sienų; tai buvo nepripažinti ginčai dėl sienos. Ir tada niekas nesikreipė į JT šiam ginčui sureguliuoti; dabar taip padaryta. Taigi jei Slovėnija liautųsi šių dvišalių ginčų dėl sienos, kurie netrukdytų jos narystei Europos Sąjungoje, pagrindu trukdyti atidaryti reikalingą derybų skyrių, Kroatijos ir ES derybas dėl narystės galima būtų užbaigti šių metų pabaigoje.

Šalis kandidatė Makedonija taip pat padarė milžinišką pažangą. Jei kovo mėn. turėsiantys vykti rinkimai atitiks tarptautinius standartus, tai galiausiai ES turės nustatyti datą deryboms dėl narystės pradėti. Grynai dvišalis Makedonijos ir Graikijos ginčas dėl pavadinimo neturėtų skatinti Graikijos pasinaudoti veto teise.

Belieka tik viltis, kad dvi ES valstybės narės – Graikija ir Slovėnija – prisimins savo padėtį iki savo narystės ES ir padarys išvadą, kad jos turi elgtis teisingai ir europietiskai savo kaimyninės valstybės atžvilgiu.

Jei, kaimynių padedamos, Kroatija ir Makedonija šiais metais pasieks mano apibūdintus tikslus, tai pasiųstų teigiamą signalą likusioms Vakarų Balkanų valstybėms, kad ES rimtai nusiteikusi vykdyti Tesalonikuose duotą pažadą dėl visų Vakarų Balkanų valstybių narystės, kurio laikosi ir Krikščionių demokratų partija (CDU), A. Beer.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Norėčiau pareikšti kelias pastabas. Pirma, gerai, kad vyksta šios diskusijos dėl ES plėtros, nes svarbu, kad net ir didelės ekonomikos krizės laikotarpiu Europa neužmiršta vieno iš jos sėkmingų prioritetų, t. y. tolesnės plėtros. Mes turime išlaikyti sutelktą dėmesį į šį pirmaeilės svarbos klausimą. Antra, aš tvirtai tikiu, kad derybas dėl Kroatijos narystės galima užbaigti šiais metais. Todėl norėčiau paraginti Tarybą veikti dabar ir įsteigti techninę darbo grupę, kuriai būtų duota užduotis parengti stojimo sutartį. Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos klausimu yra apgailėtina ir Makedoniją demoralizuoja tai, kad Skopjėje dar nepradėtos derybos dėl narystės nepaisant to, kad praėjo treji metai nuo tada, kai Makedonija įgijo šalies kandidatės statusą. Todėl norėčiau paraginti Tarybą paspartinti šį procesą. Turkijos klausimu sutinku, kad prieš atidarant vadinamus politinius skyrius, turi būti paspartintos politinės reformos. Tačiau nesuprantu, kodėl negalima su Turkija derėtis, pvz., dėl energetikos skyriaus, kuris ir ES, ir Turkijai yra nepaprastai svarbus.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Mes iš ALDE frakcijos pritariame E. Meierio ataskaitai. Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija (BJRM) nusipelno galimybės ir geresnės ateities. Tačiau jai reikia ir minimalios tarptautinės pagarbos, kartu teisės turėti savo paties tapatybę ir jos kalbos bei kultūros pripažinimo.

Šalies pavadinimo klausimas vilkinamas pernelyg ilgai ir atmosfera šalyje jau kurį laiką blogėja. Randasi vis daugiau populizmo ir nacionalizmo, pernelyg daug politinių tvirtinimų ir prieš kaimynines šalis nukreiptų žodinių išpuolių. Infrastruktūros įrenginiams teikiami pavadinimai pagal iki slavų įsikūrimo šiuose regionuose buvusios graikų istorijos personažus neprisideda prie gerų kaimyninių santykių. Nebūtina įrenginėti didesnius nei 10 m aukščio monumentus.

Jei norime užkardyti nestabilumą, mums reikalinga BJRM valstybės, politikų ir liaudies pagalba blokadai nutraukti. Vizų panaikinimas daug neduos. Šiai šaliai reikia nustatyti derybų pradžios laiką. Žmonės užsitarnavo galimybę per stojimo procesą parodyti savo pasiekimus. Dabar mums reikia jiems padėti ir parodyti, kad mes jais pasitikime. Tai padės mums prisidėti prie regiono stabilumo ir nukreips įvykius teigiama linkme. Dabar BJRM reikalingas teigiamas atsakas, nes laikas yra nepaprastai svarbus veiksnys. Tiesą sakant, būtų galima pasakyti, kad laikas – pinigai.

Leiskite pasakyti keletą žodžių apie Kroatiją. Komisijos nary, du buvę Slovėnijos ir Kroatijos ministrai pirmininkai, t. y. J. Drnovšek ir I. Račan (atitinkamai) pasiekė svarų laimėjimą, kai sudarė susitarimą dėl sienos. Deja, jų jau su mumis nebėra, tačiau jie turėjo drąsos eiti pirmyn, investuoti į ateitį ir pasiekti kažkokį laimėjimą. Manau, jog būtų teisinga, kad paragintumėte abi vyriausybes sekti jų pėdomis ir taip pat artimoje ateityje vėl pasiekti susitarimą dėl sienos. Tai būtų gerai Slovėnijai, Kroatijai, Europos Sąjungai ir Vakarų Balkanams.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, derybos su Turkija dėl narystės ES vis dar tebevyksta, nors turėjo seniai būti baigtos. Turkijos vyriausybė nepateikė darnios ir išsamios politinių reformų programos. Turkija neatnaujinio darbo dėl naujos pasaulietinės konstitucijos, kuri yra svarbus elementas, turėjęs apsaugoti žmogaus teises ir pagrindines laisves, kurias Turkijos vyriausybė ketino užtikrinti.

Etninės ir religinės mažumos ir toliau diskriminuojamos. Turkija nesiėmė veiksmų nešališkumui teisminėse institucijose stiprinti. Turkijoje vis dar neapsaugota žodžio ir spaudos laisvė, iš tikrųjų, ji atvirai pažeidinėjama. Buitinis smurtas ir priverstinės santuokos ir toliau yra įprastas dalykas.

Turkijos pasipriešinimas strateginiam ES ir NATO bendradarbiavimui akivaizdžiai prieštarauja Bendrijos interesams. Be to, Turkija nepripažįsta vienos valstybės narės, t. y. Kipro, nepriklausomybės. Tai skandalas. Turkija – tai antidemokratinė šalis, kuri pažeidžia žmogaus teises ir vadovaujasi mums svetima vertybių sistema. Europai būtų kur kas geriau, jei Turkija netaptų ES nare.

Sepp Kusstatscher (Verts/ALE). – (DE) Dėkoju, poniam pirmininke. Šiandien čia vykstančioje labai išsamioje diskusijoje norėčiau pabrėžti tik vieną problemą – tai Makedonijos daugiakalbystės klausimą.

Neseniai Strugos mokyklose įvyko konfliktas tarp albaniška ir makedoniškai kalbančių tėvų. Nacionalistinės pakraipos tėvų spaudžiami mokyklų vadovai mokymą skirstė pagal etnines grupes – tai jau žingsnis neteisinga

kryptimi. Kalbų mokymosi neskatina kalbinių grupių laikymas skyriumi; mokytis kalbų skatina neformalus skirtingomis kalbomis kalbančių žmonių susibūrimai mokykloje, darbe, žaidžiant. Anglų kalbos mokymas, kuris dabar jau visiems privalomas nuo pirmų metų, be abejo, yra sveikintinas dalykas, bet jo nederėtų naudoti kaip pasiteisinimo makedonams nesimokyti albanų kalbos ar albanams – makedonų kalbos. Daugikalbių regionų mokyklų užduotis yra labai konkreti: jos privalo mokyti vaikus gimtosios ir savo kaimynų kalbos.

„Vieningi įvairovė“ – toks yra ES šūkis, kuris turėtų būti taikomas ir makedonams.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Ponia pirmininke, aš manau, kad Turkija turėtų būti ES nare. Daugeliu atvejų kritika Turkijos atžvilgiu yra pagrįsta, tačiau derėtų liautis teisintis ir neryžtingai posėdžiauti, o parengti rimtą Turkijos stojimo į ES planą. Tai užtruks padaryti, tačiau šalis privalo tapti nare ir mes turime tai aiškiai ir įpareigojančiai pasakyti. Vietoj pseudodebatų dėl Turkijos demokratijos mums reikalingos tikros ir atviros diskusijos dėl religijos vaidmens, kurį ji gali ir turėtų atlikti socialinėse diskusijose. Mums reikia sukurti tokią Europos bendradarbiavimo formą, kuri pajėgtų atsakyti į iš įvairių religijų sudarytos Europos metamus iššūkius. Ir tai padaryti reikia nepamirštant pagrindinių vertybių ir žmogaus neliečiamumo, kuris kyla iš šimtmečiais iki Kristaus gimimo ir po jo hebrajų, krikščionių ir antikos tradicijų pagrindu susiformavusių Europos kultūros vertybių.

Carl Lang (NI). – (FR) Ponia pirmininke, turiu vieną minutę pasakyti, kad nepaisant Europos institucijų nusistatymo ir aklumo, visiems turėtų būti aišku viena, jog atėjo laikas nutraukti Turkijos stojimo procesą.

Derybos įklimpo, stokojama abipusio supratimo ir išlieka nuolatinis neaiškumas. Ši padėtis kenkia visiems – ir Europos Sąjungai, ir Turkijai. Turime liautis veidmainiauč ir apsimetinėję.

Privalome prisiminti vieną akivaizdų faktą. Turkija yra Mažosios Azijos šalis. Ji nepriklauso Europai nė geografiniu, nė kultūriniu požiūriu. Turkija yra okupavusi dalį Europos Sąjungos valstybės narės. Iki šiol atidaryta tik dešimt iš 35 derybų skyrių, o uždarytas tik vienas. Atėjo laikas visiems, pradėdant nuo Kipro, atgauti savo laisvę, nepriklausomybę ir suverenitetą.

Europos liaudis nenori matyti Turkijos Europoje. Tad gerbkime savo žmones ir parodykime pagarbą Europai!

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Kaip ES ir Kroatijos jungtinio parlamentinio komiteto pirmininkas norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į labai svarbias aplinkybes. Pirmadienį Kroatijos ministras pirmininkas, ir ne tik ministras pirmininkas, bet ir prezidentas, ir kiekviena Parlamento opozicinė partija pritarė tam, kad ES, remdamasi tarptautine teise, turėtų tarpininkauti sprendžiant Kroatijos ir Slovėnijos ginčą dėl sienos. Manau, jog ES istorijoje negirdėta, kad viena valstybė narė turėtų paralyžiuoti ES plėtrą ir dabar neleisti atidaryti dvylika derybų skyrių, kai per savo pačios derybas ji paskelbė neturinti ginčų dėl sienų su kaimynėmis.

Nuo derybų dėl narystės pradžios 2005 m. buvo daug pasiekta teisminės sistemos ir viešojo administravimo pakeitimo, kovos su korupcija priemonių, mažumos teisių, pabėgėlių grąžinimo ir regionų bendradarbiavimo atžvilgiu. Kroatijos atveju tai pirmą kartą buvo susiję su nustatytų etalonų pasiekimu. Pavyko pasiekti apie šimtą iš jų. Dabar dėl šių nepaprastų pastangų Kroatijos liaudis galiausiai tikisi teigiamų žinių iš Europos Sąjungos. Jau trūs ir sąmoningi gyventojai nusivylė, kai kaimyninė, draugiška šalis vienašališkai blokavo derybų dėl stojimo procesą. Ilgalaikis, tvarus Balkanų regiono stabilumas galimas tik per integraciją į Europą. ES klysta, jei leis Slovėnijai dėl dvišalio ginčo trukdyti Kroatijos deryboms, nors Kroatiją padarė viską, ką gali, siekdama apginti pagrindines Europos vertybes ir priimdama *acquis*. Ponia pirmininke, atkreipčiau dėmesį į tai, kad apgailėtina (galbūt ir tiems, kurie mūsų taip pat klausosi), jog vienu metu sprendžiame trijų reikšmingų, istorinių šalių likimą tarsi tai būtų viena ir ta pati šalis. Būtų buvę geriau šias tris šalis svarstyti atskirai iš eilės.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Ponia pirmininke, norėčiau pratęsti klausimą, kurį minėjo R. Oomen-Ruijten, t. y. politinių kriterijų klausimą. Per derybų su Turkija procesą į darbotvarę buvo labai aiškiai įtrauktas piliečių teisių klausimas. Tai pažymėta ir šioje ataskaitoje.

Daugelis dalykų tikrai pagerėjo, pvz., kurdų televizija, taip pat Turkijos Parlamente įkurtas Moterų komitetas, dėl kurio aš, kaip pranešėja moterų teisių Turkijoje klausimais, pastaruosius metus labai daug dirbau. Tai pagrindiniai pokyčiai.

Kitas akivaizdus pagerėjimas yra didėjantis prieglaudų, skirtų smurtą patiriančioms moterims, skaičius. Tačiau kas nutinka toms moterims, kai jos palieka prieglaudą? Kaip rūpinamasi jomis ir jų vaikais? Turkija turėtų spręsti šį klausimą. Šio mėnesio pabaigoje bus surengti rinkimai į vietos tarybas ir jose turėtų būti daugiau moterų.

Aš taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į kovą su sukčiavimu. Turkija turėtų veiksmingiau bendradarbiauti su Europos Sąjunga kovojant su sukčiavimu, su prekyba moterimis, nes pernelyg daug žmonių tampa sukčiavimo, kuris susijęs su lėšomis, skirtomis aplinkai tausoti ir labdaros organizacijoms, aukomis.

Jim Allister (NI). – Ponia pirmininke, aš niekada nepritariau neeuropietiškos Turkijos stojimui į ES, bet dabartinis ekonomikos nuosmukis šią nuomonę dar labiau sustiprina.

Kaip didelė tinklo indėlininkė, Jungtinė Karalystė neša neproporcingai didelę našą finansuodama ES. Taigi, kai kalbama apie didžiules papildomas išlaidas plėtrai siekiant įtraukti Turkiją, mums būtų užkrauta nepakeliama našta. Esant sumažintai mokestinei bazei, mažėjančioms pajamoms, išaugusioms socialinių išmokų išlaidoms ir dėl blogo leiboristų valdymo padarytos ir paliktos ateinantiems dešimtmečiams nepakeliamos skolos, mes daugiau nebegalime išsiiminti savo mažėjančios čekių knygelės Turkijos stojimui sumokėti.

Jei norite, vadinkite tai siauru, savanaudišku nacionaliniu interesu, bet, mano nuomone, tai neišvengiamai sveikas protas ir fiskalinis požiūris.

Antonios Trakatellis (PPE-DE). – (EL) Ponia pirmininke, kaip seniausia Europos Sąjungos ir NATO narė regione, Graikija buvo ir toliau yra pastangų integruoti visas Balkanų regiono šalis į Europos ir Atlanto struktūras priešakyje, nes yra tvirtai įsitikinusi, kad regiono šalių vystymasis bus visiems naudingas.

Graikija investavo daugiau kaip milijardą dolerių į Buvusiąją Jugoslavijos Respubliką Makedoniją ir sukūrė 20 000 darbo vietų, kas negirdėta užsienio investicijų į vietos ekonomiką požiūriu. Kas liečia Graikiją, tai pavadinimo klausimas – tai ne tik istorinė, psichologinė, su prisiminimais susijusi problema. Tai užsitęsęs esminis politinis klausimas, kuris kelia susirūpinimą visiems Graikijos piliečiams ir Europos geros kaimynystės ir regionų bendradarbiavimo vertybėms.

Šiems Rūmams priminčiau, kad dokumente COM(2007)0663 Graikija sutiko, kad Buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai būtų suteiktas kandidatės statusas stoti į Europos Sąjungą kartu su įsipareigojimu ir globojant JT susitarti dėl abiem pusėms priimtino sprendimo dėl pavadinimo, kuris prisidėtų prie regioninio bendradarbiavimo ir gerų kaimynystės santykių, nes be sprendimo negali būti draugystės, o be draugystės negali būtų sąjungų ar partnerystės.

Mūsų prašymas neprieštarauja visiems ataskaitos teiginiams, kuriuose tvirtai pritariama klausimą spręsti globojant JT. Tačiau gaila, kad, be šios aiškios pozicijos, 12 ir 13 pastraipoje esama papildomų frazių, kurios pakerta pastangas spręsti problemą ir skatina nesutaikomumą, todėl jos visiškai nepriimtinos, o 1 ir 2 pakeitimai atkuria teisingą 12 ir 13 pastraipos formuluotę.

Ataskaitoje yra daug elementų, kurie padės Buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai ir toliau siekti narystės Europoje.

Maria Eleni Koppa (PSE). – (EL) Ponia pirmininke, plėtros politika – tai sėkmingiausia Europos Sąjungos užsienio politikos išraiška. Turkijos atveju žinia turi būti aiški: tikslas – integracija, tačiau jis pasiekiamas vykdamas savo įsipareigojimus, sutelkiant demokratiją, paisant žmogaus teisių ir palaikant geros kaimynystės santykius.

Turkija pasiekė lemiamą tarpsnį ir viduje, ir iš naujo apibrėždama savo geostrateginį vaidmenį. Atsižvelgiant į tai, labai svarbu, kad ji tęstų savo reformas ir tvirtai eitų Europos link. Tačiau atkreipčiau dėmesį į tai, kad pastaruoju metu Turkijos keliama įtampa Egėjo jūros regione sukėlė naujas problemas.

Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos atveju Komisija aiškiai pabrėžė, kad šalis netenkina pagrindinių reikalavimų deryboms pradėti atsižvelgiant į tai, kad ji turi didelių trūkumų demokratijos požiūriu. Kalbant apie ginčą dėl pavadinimo, tai nors ir Graikija pademonstravo bendradarbiavimo ir realizmo dvasią, Skopjės vyriausybė į tai neatsakė.

Tačiau gaila, kad Europos Parlamento ataskaitoje, kurią mes šiandien nagrinėjame, mano šalis pateikiama kaip vienintelė atsakinga už vilkinimą pradėti derybas. Tai neteisinga Graikijos atžvilgiu ir nepadedą spręsti problemos, kuri abi šalis vargina daugiau kaip penkiolika metų.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Iki šiol aš pritariau visoms Europos Parlamento ataskaitoms, kuriose apžvelgiama Kroatijos pažanga siekiant visavertės narystės Europos Sąjungoje. Šia proga aš taip pat džiaugiuosi daugybe naujų Kroatijos pasiekimų. Aš su džiaugsmu pritarsiu šiai svarbiai ataskaitai, kurią kruopščiai

parengė mano kolega narys H. Swoboda, jei kompromisiniuose pakeitimuose atsispindės darnus ir tikroviškas požiūris. Tai vienintelis požiūris, kuris gali pašalinti kliūčių priežastis ir paspartinti Kroatijos stojimo procesą.

Aš visiškai pritariu einančiam Tarybos Pirmininko pareigas A. Vondrai, kai jis sako, kad mums reikalingas konstruktyvus ir dinamiškas požiūris. Šiomis aplinkybėmis man atrodo svarbu, kad po daugybės nevykusių dvišalių pastangų dabar Europos Komisijos tarpininkavimo iniciatyva suteikė galimybę iš naujo ir įtikinamai pasistengti pasiekti galutinę problemos dėl Slovėnijos ir Kroatijos sienos sprendimą ir kartu padaryti sparčią pažangą narystės derybose su Kroatija.

Su džiaugsmu atkreipiu dėmesį į tai, kad abi šalys pritaria iniciatyvai ir kad prasidėjo aukšto lygio derybos. Viliuosi, kad iniciatyva mus priartins prie trilypės pergalės: Kroatijos pergalės, Slovėnijos pergalės ir Europos Sąjungos pergalės. Negalime leisti, kad nugalėtų tik viena šalis ir kad vyrautų tik vienas požiūris. Mes galime laimėti tik tuomet, jei dirbsime remdamiesi bendrais tikslais ir bendra valia.

Aš taip pat pritariu pranešėjui H. Swobodai, kai jis sako, jog mums reikia laikytis lygybės principo, kuris yra tarptautinės teisės dalis. Aš taip pat visiškai sutinku su Komisijos nariu O. Rehnu, kad tinkamas atspirties taškas ginčui dėl sienos išspręsti yra Jungtinių Tautų Chartija ir kad Komisijos iniciatyva atspindi Chartijos dvasią.

Atėjo laikas be jokios retorikos ar spaudimo, kurie galėtų pakenkti abiejų šalių orumui ir Kroatijos narystės statusui, atkreipti visų dėmesį į derybas. Mums reikalinga palanki atmosfera. Aš tvirtai tikiu, kad ateityje turime tik vieną teigiamą sprendimą, kuriam, tarpininkaujant trečiajai šaliai, t. y. Europos Komisijai, pritaris ir Slovėnija, ir Kroatija. Norėčiau tai matyti įvykstant kiek galima greičiau.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE). – (EL) Ponia pirmininke, aš pritariu ir pripažįstu Turkijos europines perspektyvas, bet kad šie ketinimai turėtų palankų rezultatą, Turkijai reikia:

pirma, iš tikrųjų gerbti mažumų teises ir vengti jos vykdomos politikos, pvz., Imvrose ir Tenedose.

Antra, gerinti savo santykius su Graikija – valstybe nare, kuri pritaria jos europinėms perspektyvoms, pvz., pašalindama *casus belli* ir visiems laikams nutraukdama pažeidinėjimus Egėjo jūros regione.

Trečia daryti pažangą Kipro klausimu. Šią pažangą, viena vertus, parodys turkų okupacinių pajėgų išvedimas ir, kita vertus, visais aspektais užimta konstruktyvi pozicija siekiant išspręsti klausimą. Šiems Rūmams priminčiau, kad aš priklausau kartai, kuri augo su šūkiu „mūsų sienos yra Kirėnijoje“.

Joel Hasse Ferreira (PSE). – (PT) Procesas, vedantis Turkiją narystės Europos Sąjungoje link, vyksta lėtai. Šiuo metu ne vidutinišku tempu Turkijoje vykdomos reformos stabdo procesą, bet Tarybos ir Europos Komisijos lėtumas. Praėjusį mėnesį Lenkijos mieste Sopote vykusioje konferencijoje, kurioje turėjau malonumą ir garbę kalbėti, buvo išsamiai svarstytas šios būsimos narystės ekonominis, socialinis ir politinis poveikis.

Kalbant apie Turkijos vyriausybės prioritetus derėtų paminėti praėjusį sausio mėn. per pusryčius Briuselyje surengtą susitikimą su ministru pirmininku T. Erdoganu. Tas susitikimas baigėsi laiku pateiktu išaiškinimu, kurį papildė kai kurių mūsų ir įvairių Turkijos Respublikos žmonių grupių ir organizacijų užmegzti ryšiai su respublikonais ir nuolatinis mūsų darbas, kurį atlikome ES ir Turkijos jungtiniame parlamentiniame komitete.

Baigdamas, ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pasakyčiau, kad šis procesas yra lemiamas iš tiesų išsiplėtusiai Europai, kuri yra stipri ir atvira pasauliui, pasaulietinė ir demokratiška ir kurioje demokratiškai suvienyta Kipro Respublika turi vietą, kurios ji nusipelnė.

Metin Kazak (ALDE). – (BG) Dėkoju, ponia pirmininke. Turkija atlieka pagrindinį vaidmenį Europos geostrategijos ir energetikos saugumo požiūriu ir taip pat krizės laikotarpiu bus stabilizuojantis veiksnys. Galima sakyti, kad įvykiai, pvz., AK partijos uždarymo procesas, „Ergenekon“ byla ir vietos rinkimai sulėtino šalies reformas, tačiau naujo vyriausiojo derybininko skyrimas sudarys puikią progą Turkijos vyriausybei paspartinti teisės aktų derinimo su Europos standartais procesą ir padaryti pažangą derybų skyriuose politinių kriterijų atžvilgiu.

Aš manau, kad Turkija turėtų pasiekti trijų svarbiausių dalykų, jei ji, siekdama narystės, nori padaryti didelę pažangą. Pirma, ji privalo ir toliau konstruktyviai dirbti siekdama sėkmingo diskusijų Kipro klausimu rezultato, bet ši įsipareigojimą turi prisiiimti visos proceso šalys ir jo nederėtų naudoti kaip dingsties deryboms blokuoti. Antra, ji turi gerbti žodžio ir minties laisvę. Trečia ji privalo užtikrinti mažumų bendruomenių apsaugą, ypač

atsižvelgiant į jų kultūros ir švietimo teises. Kadangi Turkija ir toliau visą laiką modernėja, ji turi vėl įgyti proeuropietišką rėmėjų. Dėkoju.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Ponia pirmininke, aš buvau vienas iš tų EP narių, kurie, prieš pradėdant derybas, balsavo už Turkiją ir, mano nuomone, šios derybos iš tikrųjų apsaugo nuo konfliktų. Esu įsitikinęs, kad derybos labai paveiks daugybę politikos sričių. Derybos skirtos geresnei Turkijos žmonių socialinei atmosferai, geresniems aplinkos ir sveikatos priežiūros įstatymams ir geresnei darbo teisei sukurti.

Ilgainiui derybos suteiks geresnes gyvenimo sąlygas daugybei gyventojų grupių: moterims, religinių mažumų grupėms, kurdams ir aleviams. Tačiau pažanga pernelyg lėta. Ketverius metus būta neveiklumo ir dabar yra daug skausmingų sričių, kurias verta spręsti. Nepriimtinas partijų, pvz., Kurdų demokratinės visuomenės partijos (DTP), diskriminavimas. Trūksta pilietinės ir politinės kariuomenės priežiūros, o tai tiesiog nepriimtina.

Būtinai reikalinga nuomonės ir spaudos laisvė, o kankinimai ir smurtas kalėjimuose netoleruoti. Kurdų problema taip pat reikalauja neatidėliotino politinio sprendimo. Aš laikausi nuomonės, kad šiomis aplinkybėmis mes tikrai turėtume tęsti derybas.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Ponia pirmininke, norėčiau pasveikinti Komisijos narį O. Rehną dėl jo požiūrio į R. Oomen-Ruijten ataskaitą, kuriuo vadovaujantis Turkijai būtina aktyviai remti dviejų Kipro bendruomenių lyderių vykstančias derybas. Todėl mes visiškai sutinkame su pranešėja, kai savo ataskaitos 40 pastraipoje ji ragina Turkiją „užtikrinti palankesnę derybų aplinką, t. y. išvesti Turkijos karines pajėgas ir leisti abiem lyderiams laisvai derėtis dėl savo šalies ateities.“

Aš siūlyčiau, kad šiuo tiesioginių derybų metu, Europos Parlamentui būtų nepartartina į savo pranešimą įtraukti bet kurį pasiūlymą dėl leidžiančių nuo *acquis* nukrypti nuostatų.

Siekdami papildyti pranešėjos požiūrį, mes taip pat raginame Turkiją laikytis savo įsipareigojimų dėl dingusių asmenų likimo tyrimo ir liautis kištis į Kipro Respublikos išskirtinę ekonominę zoną. Taip darydama Turkija paspartins savo narystę.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (FR) Ponia pirmininke, vakar aš pateikiau Komisijai klausimą žodžiu ir gavau Parlamento sekretoriato pažymą, kurioje sakoma, kad Komisijos narys ketina atsakyti į mano klausimą šiandien po pietų.

Aš pranešu, kad mano pavardė yra Panayotopoulos ir kad aš pateikiau klausimą dėl derybų su Turkija programos 6 punkto.

Pirmininkė. – M. Panayotopoulos-Cassiotou, manau, kad Komisijos narys jus išgirdo.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Ponia pirmininke, šiandien čia buvo labai ilgos, bet svarbios diskusijos. Šie metai stojimo proceso požiūriu labai svarbūs Kroatijai ir visam Vakarų Balkanų regionui ir mes tikrai vertiname ir džiaugiamės Parlamento nuolatinę paramą siekiant Buvusiąją Jugoslavijos Respubliką Makedoniją ir Vakarų Balkanus priartinti prie ES.

Daug pasakyta apie nepakankamą Turkijos pažangą stengiantis reformuotis. Todėl mes pritariame Turkijos vėl patvirtintam įsipareigojimui siekiant narystės ES, kaip sakė T. Erdogan, ir paraginome ją 2009 m. pasinaudoti galimybe, kad ji įrodytų savo įsipareigojimą ir toliau darytų pažangą siekdama narystės ES.

Turkija turi įgyvendinti ilgai lauktas reformas. Didelę reikšmę turi nuolatinė Europos Parlamento parama per procesą, ypač atsižvelgiant į būsimus iššūkius. Rytoj Prahoje turėsiu galimybę susitikti su Turkijos derybininku.

Be to, mums nederėtų nuvertinti strateginės Turkijos svarbos, ypač šiais neramiais laikais, ir nepamiršti mūsų ankstesnių įsipareigojimų. Kiek žinau prezidentas B. Obama viešėdamas Europoje gali aplankyti Turkiją kaip pavyzdinę musulmonišką šalį. Manau, jog dabar ne laikas europiečiams atsisakyti savo įsipareigojimų Turkijai, kaip mano manymu, teisingai pasakė Joost Lagendijk.

Labai atidžiai klausiausi, ką Kroatijos ir Slovėnijos sienos ginčo klausimu sakė Hannes Swoboda, István Szent-Iványi ir daugelis kitų, taigi leiskite man tiesiog pakartoti, kad mes, kaip pirmininkaujanti šalis, džiaugiamės, kad dabar ir Slovėnija, ir Kroatija sutarė toliau dirbti dėl Komisijos nario O. Rehno iniciatyvos dėl šio ginčo. Mes visiškai pritariame šiai iniciatyvai ir esame sunerimę, kad ji dar nedavė jokio apčiuopiamo rezultato kalbant konkrečiai apie paspartinimą. Mes atkreipiame dėmesį, kad laikas baigiasi ir pirmininkaujanti šalis remdamas jau nuveiktu darbu, siekia užtikrinti konkrečių derybų pažangą. Todėl šiandien svarstome galimybes artimoje ateityje labiau remti Komisijos nario iniciatyvą. Tai ką tik svarstėme per pietus.

Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos klausimu Bernd Posselt, vienas iš daugelio, pasakė, kad mes turėtume paremti Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pastangas, ir manau, jog jis teisus. Aš tiesiog paminėsiu, kad vakar Skopjėje lankėsi Čekijos ministras pirmininkas M. Topolánek ir vėl patvirtino mūsų įsipareigojimą padėti šiai šaliai siekti narystės Europoje.

Olli Rehn, *Komisijos narys*. – Ponia pirmininke, noriu padėkoti nariams už labai konstruktyvią, reikšmingą ir atsakingą diskusiją ir norėčiau tiesiog išsakyti kelias mintis dėl jūsų kalbų.

Pirma, aišku, kad strategijos formavimą Europoje ir pasaulyje nustelbia labai sudėtingos nūdienos aplinkybės, kurias lėmė finansų krizė ir ekonomikos recesija, kurią jaučia mūsų piliečiai ir kuri, be abejo, vyrauja mūsų Europos Sąjungos lyderių mintyse.

Vis dėlto labai svarbu, kad mes, kaip Europos Sąjunga, išlaikytume ES požiūrį į pietryčių Europą, ir šiandien čia, Europos Parlamente, buvo išreikšta politinė valia, kuriai aš pritariu ir vertinu.

Antra, kalbant apie Kiprą mano draugas J. M. Wiersma pasakė, kad aš optimistas. Manau, jog verčiant, kažkas buvo praleista, nors maniau kalbąs angliškai, galbūt su kažkokiu etniniu rytų Suomijos akcentu! Tačiau nelaikau savęs nei optimistu, nei pesimistu, bet veikiau paprastai esu realistas analizuojant klausimus ir ryžtingas tų klausimų atžvilgiu, kuriems tikrai galiu daryti įtaką. Čia manau, mums būtina remti dabar vykstančias dviejų lyderių ir dviejų bendruomenių derybas, kad galėtume pasinaudoti galimybe 2009 m. pasiekti išsamų susitarimą ir, be abejo, tikimės, kad Turkija padės sukurti palankų politinį klimatą, kad toks susitarimas būtų pasiektas.

Europos Sąjungos požiūriu, svarbu užtikrinti, kad bet kuris sprendimas atitiktų pagrindinius ES laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms, pagrindinių laisvių ir teisės viršenybės principus. Kitaip tariant, ES gali pritarti bet kuriam sprendimui, kuris suvienytų Kiprą atsižvelgiant į principus, kuriais remiantis buvo sukurta ES, ir leistų vykdyti ES narystės įsipareigojimus. Tai aiškiai reiškia dviejų zonų, dviejų politiškai lygiateisių bendruomenių federaciją, kaip apibrėžta su tuo tiesiogiai susijusiose JT Saugumo Tarybos rezoliucijose.

Galiausiai Kroatijos klausimu dėkoju kalbėtojams už jų pritarimą Komisijos iniciatyvai dėl tarpininkavimo – iniciatyvai, kuri grindžiama tarptautine teise ir aš čia kalbu ir apie JT Chartiją, ir apie ES ir Kroatijos derybų programą. Galiu tik pabrėžti, jog kad ir koks būtų pasirinktas metodas, tai turės būti dviejų šalių – Slovėnijos ir Kroatijos – dvišalis susitarimas. Mes dirbame, kad paspartintume tokių susitarimą.

Aš nuoširdžiai noriu, kad savo rezoliucijoje jūs pritartumėte Komisijos iniciatyvai, kad nebūtų sudaryta padėtis, kai mes turėtume grįžti prie senosios, nes tai vienintelis tikroviškas ir perspektyvus kelias į priekį.

Norėčiau baigti pasakydamas, kad aš nuoširdžiai manau, kad Kroatijai vis dar galima pasiekti ambicingą tikslą iki 2009 m. pabaigos užbaigti derybas dėl narystės, jei derybos vyks greitai. Todėl raginu abi šalis sparčiai susitarti ir išspręsti sienos klausimą ir nevilkinant pašalinti tai, kad trukdo Kroatijos ir ES deryboms dėl narystės. Norėčiau padėkoti už paramą šiai iniciatyvai.

Pirmininkė. – Aš gavau tris pasiūlymus dėl rezoliucijos, pateiktus pagal Darbo tvarkos taisyklį 103 straipsnio 2 dalį.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, 2009 m. kovo 12 d.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Ponia pirmininke, turiu ypatingą klausimą Komisijos nariui, t. y., jis pritaria, ar siūlo, kad Komisijos pareiškimo frazė „lygybės principas“ būtų pakeista fraze „tarptautinė teisė ir jurisprudencija“.

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją)

Pirmininkė. – B. Posseltai, diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) Sveikinu R. Oomen-Ruijten puikiai parengus šią ataskaitą.

Norėčiau pabrėžti dvi mintis:

1) Pirmiausia manau, kad ES privalo ir toliau skatinti Turkijos proeuropietiško, šiuolaikiško, pasaulietinio elito plėtrą, taip pat Europos vertybių ir geros kokybės informacijos apie Europos integraciją sklaidą. Todėl ES privalo aktyviau remti Turkijos švietimo reformą, užtikrinti universitetų savarankiškumą, Europos integracijos studijų ir programos „Erasmus“ plėtotę. Privalu raginti ir remti studentus, tyrėjus ir mokytojus, kurie nori nuodugniai tirti ES institucijas ir politiką.

2) Antra, remdama nacionalinių mažumų teises, ES privalo ryžtingai pasmerkti etninių separatistų veiksmus. Aš kalbu apie Turkijos kurdų separatizmą ir Kipro turkų separatizmą, bet esama ir kitų pavyzdžių. ES privalo pritarti griežtam teritorinio vientisumo ir geros kaimynystės principų taikymui Turkijos, Irako, Kipro ir kitų regiono šalių atžvilgiu.

Richard Corbett (PSE), raštu. – Esu padrąsintas Užsienio reikalų komiteto ir Komisijos įsitikinimu, kad derybos dėl Kroatijos stojimo į ES gali būti baigtos šiais metais. Kroatija padarė didelę pažangą priimdama Bendrijos *acquis*, kovos su korupcija biuras (USKOK) sustiprino savo veiklą ir buvo įdiegti teisės aktai Kroatijos teisminei sistemai reformuoti.

Tačiau šiuos pasiekimus menkina žinia, kad dar lieka bylų, kuriose Tarptautinis baudžiamasis tribunolas buvusiai Jugoslavijai (TBTB) neturėjo galimybės gauti tam tikrų su tariamais karo nusikaltimais susijusių dokumentų, ir daugiau dėmesio reikia skirti mažumų teisėms, pvz., Krajinos serbų statusui, ir pabėgėlių grąžinimui.

Plėtra – tai vienas iš didelių šiuolaikinės Europos Sąjungos pasiekimų. Integravęs daug Šaltojo karo subjaurotų Europos tautų, dabar tą patį turime padaryti Vakarų Balkanams. Kroatijos narystė – tai pirmas svarbus žingsnis.

Alexandra Dobolyi (PSE), raštu. – (HU) Turkijos klausimas visuomet apsuptas nuogąstavimų ir nepasitikėjimo. Visuomet buvo didesnių problemų nei reikalavimas laikytis griežtų narystės kriterijų.

Šiuo aspektu užtenka pažvelgti į Turkijos palaikomus kaimyninius santykius su kitomis ES valstybėmis narėmis, pvz., Graikija, Kipru ar ne ES šalimis, pvz., Armėnija. Be to, jei atsižvelgsime į tai, kad Turkija yra vienintelė valstybė, kuri mano, kad Europos Sąjungą turi sudaryti 26 valstybės narės, keista, kad pati Turkija norėtų įstoti ir ateityje priklausyti šiai bendrijai.

Mano pozicija tokia, kad kol šalis iš esmės nepakeis savo elgsenos pagrindiniais klausimais, narystės ES klausimas bus atidėtas ateičiai. Kai ES nusprendė pradėti derybas dėl narystės, tai buvo padaryta viliantis ir tikint, kad Turkija iš tiesų turi vietą Europos šeimoje. Norėčiau užduoti šį klausimą: ar tikrai šiandien Turkija galvoja taip pat?

Jei ir kai Turkija nedviprasmiškai įsipareigos palaikyti gerus santykius su savo kaimynais, spręsti neišspręstas problemas taikiai ir vadovaudamasi JT Chartija ir kitais Europos dokumentais, tuomet yra vilties.

Jei Turkija besąlygiškai vykdys šiuos kriterijus, tuomet yra tikimybė, kad ji įgys visų mūsų paramą ir gali vėl atgauti Europos piliečių simpatijas.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), raštu. – (PL) Per pastaruosius metus matėme didelę Kroatijos pažangą ir įtemptas pastangas derybose dėl narystės. Derybos dėl narystės ES eina teisinga linkme, nors šalis privalo dėmesį sutelkti į tolesnes reformas šiose srityse: administravimo, teisminės sistemos, ekonomikos, kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, pagarbos mažumoms ir jų apsaugos ir karo nusikaltimų tyrimo.

Ir toliau būtina stengtis visą *acquis* perkelti į nacionalinę teisę ir jį veiksmingai įgyvendinti. Be to, ypač svarbu gerinti Kroatijos santykius su jos kaimynais, ypač Slovėnija, ir rasti klausimo dėl sienų su kaimyninėmis šalimis galutinį sprendimą.

Į savo vystymosi politiką Kroatija taip pat turėtų įtraukti tikslus, kuriuos dabar sau kelia Europos Sąjunga klimato paketo ir atsinaujinančių energetikos išteklių srityje.

Tolesnė Kroatijos pažanga derybose dėl narystės ypač priklauso nuo pagrindinių politinių, teisinių ir administravimo reformų užbaigimo. Šiomis aplinkybėmis derėtų priminti, kad Komisijos gairės – tai labai naudinga ir veiksminga priemonė, kuri padeda Kroatijai užbaigti atskirus derybų skyrius. Aš viliuosi, kad galbūt net šiais metais bus pasiekti baigiamąjį derybų tarpsnį.

András Gyürk (PPE-DE), raštu. – (HU) Kaip vienas iš pagrindinių ES ir Turkijos santykių klausimų iškilo bendradarbiavimas energetikos srityje. Pagrindinė šito priežastis yra tai, kad Turkija, kaip tranzitinė šalis,

gali daug prisidėti mažinant ES priklausomybę nuo energetikos šaltinių ir įvairinant energijos tiekimą. Be to, glaudesnis bendradarbiavimas su Turkija gali būti svarbus žingsnis vidaus energetikos rinkos plėtros link.

Esu tikras, kad pagrindiniai Turkijos ir Europos Sąjungos siekiai yra tos pačios krypties. Mes norėtume patenkinti augančią energijos vartojimo paklausą pasitelkdami kiek tik galima daugiau šaltinių. Ypač skubiai reikia skatinti įvairinimą dujų tiekimo srityje. Todėl labai svarbus yra dujotiekio „Nabuko“ tiesimas. Sausio mėn. dujų krizė kaip niekada anksčiau labai aiškiai parodė, jog reikalinga pirmiau minėta infrastruktūra. Todėl sveikintina aplinkybė, kad pagal Europos ekonomikos skatinimo planą derėtų atidėti dujotiekio tiesimui skirtus išteklius.

Kabant apie dujotiekį „Nabuko“, tai prieš iškasant pirmą kastuvą žemės, mums reikalingi dvišaliai vyriausybiniai susitarimai, kiek galima greičiau įtraukiantys ir Turkiją. Aš laikau apgailėtinomis pastabas, kuriose Ankaros požiūris į dujotiekį „Nabuko“ tiesiogiai siejamas su šalies naryste ES. Esu tikras, kad bendradarbiavimas energetikos politikos klausimais negali būti paverstas užsienio politikos ginklu. Dėl šios priežasties reikalingas intensyvesnis Europos Sąjungos ir Turkijos dialogas. Vienas galimas jo tarpsnis gali būti energetikos skyriaus atidarymas.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), raštu. – (RO) Komisijos metinė ataskaita dėl 2008 m. Turkijos, kaip šalies kandidatės, padarytos pažangos yra suderinta. Nors reformų procesą derėtų spartinti, o aštuoni derybų skyriai vis dar išaldyti, Komisija ypač džiaugiasi dabartine Turkijos diplomatine veikla ir jos vaidmeniu skatinant regiono stabilumą. 2008 m. vasaros įvykiai pabrėžė Turkijos strateginį vaidmenį ir energetikos sektoriuje.

Regioninio bendradarbiavimo srityje buvo pažymėtas konstruktyvus Turkijos vaidmuo, kurį ji atlieka per aktyvią diplomatinę veiklą bendraujant su kaimyninėmis šalimis ir Vidurio Rytai. Įvykiai Kaukaze pabrėžė Turkijos strateginę reikšmę ES energetikos saugumui, ypač įvairinant transportavimo maršrutus. Dokumente pabrėžiama glaudaus ES ir Turkijos bendradarbiavimo energetikos sektoriuje svarba, kai šiuo atžvilgiu pagrindinis elementas yra projektas „Nabuko“. Pradėjus Graikijos ir Turkijos kipriečių lyderių derybas dėl susitarimo Kipro klausimu pasiekimo, Ankarai labai svarbu ir toliau remti sprendimo paieškas kartu su JT mėginimais šiuo klausimu.

ES plėtra ir tebevykstantis Vakarų Balkanų valstybių integravimas į ES – tai Rumunijai yra pirmieji svarbos dokumentai. Rumunija pritaria padarytai didelei pažangai derybose su Turkija; šis procesas yra ganėtinai dinamiškas ir gali paskatinti vidaus reformas.

Toomas Savi (ALDE), raštu. – Per praėjusius penkerius metus naujosios valstybės narės patyrė daug teigiamų narystės Europos Sąjungoje padarinių. Šios patirties nevalia monopolizuoti ir todėl aš energingai pritariu tolesnei ES plėtrai. Tačiau kad ir kaip norėčiau matyti Turkiją artimoje ateityje stojant į ES, deja, pažangos ataskaita byloja visiškai priešinga.

Šiuose Rūmuose šį klausimą kėliau kelis kartus atkreipdamas dėmesį į armėnų tautos genocidą, susirūpinimą dėl kurdų ir Kipro okupaciją.

Be to, nagrinėjant Turkijos padarytą pažangą siekiant nuo 2005 m spalio mėn. baigti derybas dėl 35 *acquis communautaire* skyriaus, matyti, kad buvo atidaryta tik dvylika skyrių ir iki šiol uždarytas tik vienas – mokslo ir mokslinių tyrimų skyrius.

Norėčiau paklausti Tarybos ir Komisijos, kaip jos siūlo paspartinti derybų eigą ir spręsti ginčą dėl Kipro.

Csaba Sógor (PPE-DE), raštu. – (HU) Europos Sąjungos valstybės narės turėtų rodyti didesnę solidarumą ir toleranciją narystės siekiančioms šalims. Mano šalis Rumunija nebuvo pasirengusi narystei ir dabar vis dar yra trūkumų mažumų teisių srityje. Vis dėlto Vengrija netrukdyt Rumunijai tapti nare, nes europietišką solidarumą ir toleranciją laikė kur kas svarbesniais dalykais. Savaime suprantama, kad narystės siekiančios šalys privalo didesniais žingsniais eiti žmogaus ir mažumų teisių užtikrinimo link, bet dabartinės ES valstybės narės privalo parodyti gerą pavyzdį. Todėl manau, jog mums svarbu pirmiausia kreiptis į ES valstybes nares:

- pasirašyti ir ratifikuoti Europos regionų, arba mažumų, kalbų chartiją,
- anuliuoti vienoje ES valstybėje narėje galiojantį įstatymą, kuris nustato bendros kaltės sąvoką,
- pasimokyti iš Kosovo pavyzdžio, užtikrinti dabartinėse ES valstybių narių teritorijose gyvenančių tradicinių mažumų kultūrinę ir regioninę autonomiją.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), raštu. – (HU) Vakarų Balkanų regiono stabilizavimas ir jo ryšių su Europa stiprinimas – tai svarbi užduotis, nes tai Europai geostrategiškai svarbus regionas. Be to, Vakarų Balkanų regionas lieka labai pažeidžiamas ir priklausomas įvairias požiūriais, tarp jų ekonomikos ir energetikos srityse.

Mes viliamės, kad Kroatija prie mūsų galės prisijungti 2011 m. pirmininkaujant Vengrijai, bet tai priklauso nuo sėkmingai užbaigtų neseniai pradėtų dvišalių derybų, esant tarptautiniam tarpininkavimui, su Slovėnija dėl Pirano įlankos padalijimo. Papildoma sąlyga – tai glaudus Kroatijos bendradarbiavimas su Hagos Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu ieškant ir perduodant karo nusikaltėlius. Be to, mums reikia pasiūsti teigiamą žinią toms regiono šalims, kuriose dėl įvairių išorės ir vidaus veiksnių, stojimo tvarkaraštis vis dar neišskus. Kiek galima greičiau ratifikuokime stabilizavimo ir asociacijos susitarimą su Serbija bei Bosnija ir Hercegovina, visoms regiono šalims suteikime visateisių kandidačių statusą ir nuspręskime dėl tikslaus tvarkaraščio dėl kiek galima greitesnio susitarimo vizų liberalizavimo klausimu. Finansų krizė sudavė stiprų smūgį Balkanams, ir, jei prireiks, ES valstybės narės turės atlikti savo vaidmenį stabilizuojant regioną, o mes turime suteikti pagalbą keblioje padėtyje atsidūrusioms šalims. ES turi atidžiai stebėti tarptautinius santykius regione ypatingą dėmesį skirdama kebliai Makedonijos vidaus padėčiai, kuriai šiuo metu iškilęs didelis regioninio konflikto pavojus.

13. Tarptautinio baudžiamojo tribunolo buvusieji Jugoslavijai įgaliojimai (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – tai diskusijos dėl A. Neyts-Uyttebroeck pranešimo (A6-0112/2009) Užsienio reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai dėl Tarptautinio baudžiamojo tribunolo buvusieji Jugoslavijai įgaliojimų (2008/2290(INI)).

Annemie Neyts-Uyttebroeck, pranešėja. – (NL) Ponia pirmininke, Komisijos nary, pone einantis Tarybos Pirmininko pareigas, ponios ir ponai, nuo savo veiklos pradžios 1993 m. Tarptautinis baudžiamasis tribunolas pareiškė kaltinimus 161 asmeniui. Jis visiškai baigė procesą prieš 116 apkaltintų asmenų, nors nemažos dalies kaltinamųjų atžvilgiu baudžiamasis procesas vis dar vyksta.

Vis dar turi prasidėti tik dviejų bylų teisminis nagrinėjimas, o du pagrindiniai kaltinamieji Ratko Mladić ir Goran Hadžić vis dar slapstosi. Nors JT Saugumo Taryba prašė Tribunolo savo veiklą baigti ne vėliau kaip iki 2010 m. pabaigos, dar galima daug ką gerinti.

Po suprantamai sunkios pradžios, juk viskas buvo nauja ir turėjo būti sugalvota vietoje, kaip ir buvo, Tribunolas pasirodė esąs labai tvirta, rimta ir pajėgi teisinė institucija, kuri nesiriboja teisingumo vykdymu, ką, beje, jis daro ypač atsargiai, tai, kas ir dar labiau ją įteisino. Be to, Tribunolas parengė tinkamas informavimo programas siekdamas prisidėti prie asimiliavimo ir sutaikymo proceso šalyse, kurios radosi po buvusios Jugoslavijos žlugimo.

Tribunolas taip pat padeda rengti šalies teisinės institucijas, kurios, šiaip ar taip, turi tvarkyti didžiausią dalį dokumentų, susijusių su karo nusikaltimais ir nusikaltimais prieš žmogiškumą. Tiesą sakant, niekada neketinta, kad Tribunolas visam laikui užimtų nacionalinių teismų vietą buvusioje Jugoslavijoje.

Visiškai atvirkščiai. Tai svarstomos šalys turi užtikrinti, kad už karo nusikaltimus ir nusikaltimus prieš žmogiškumą būtų traukiama baudžiamojon atsakomybėn ir teisiama. Į tai atsižvelgdamas, Tribunolas daug dokumentų perdavė nacionaliniams teismams ir susitelkė į pačias svarbiausias bylas.

Tribunolas taip pat parengė tinkamą trijų tarpinių bylų baigimo strategiją Saugumo Tarybos reikalavimams tenkinti. Plane numatoma iki 2011 m. pabaigos arba vėliausiai 2012 m. pradžios visiškai užbaigti visas teismines procedūras. Siekiant numatyti visus atsitiktinumus, bet svarbiausia, užtikrinti, kad bet kuriuo atveju Ratko Mladićui ir Goran Hadžićiui bus taikomos tos pačios procedūros, reikės pritaikyti veiksmingą, aukštos kvalifikacijos ir labai gerai parengtą mechanizmą, kad likę darbai būtų atlikti net ir tada, kai baigsis Tribunolo įgaliojimai.

Dėl visų šių priežasčių mes prašytume Tarybos paraginti Jungtines Tautas, o ypač Saugumo Tarybą, pratęsti Tribunolo įgaliojimus mažiausiai dvejiems metams, kad būtų pasirūpinta, jog praėjus šiam laikotarpiui yra numatytas priėmimo mechanizmas ir užtikrinta, kad Tribunolo archyvai saugomi ir prieinami.

Panašiomis, bet šiek tiek bendresnėmis aplinkybėmis mes prašytume, kad geri darbo santykiai su Tribunolu ir veiksmingos teisminės sistemos, kuri taip pat nagrinėja nusikaltimus prieš žmogiškumą, plėtotė liktų mūsų

santykių su Vakarų Balkanų šalimis vertinimo kriterijai. Mes raginame svarstomas šalis ir toliau bendradarbiauti su Tribunolu ir generaliniam prokurorui pateikti išsamius atsakymus.

Galiausiai mes prašome Komisijos ir toliau kreipti dėmesį į mokymo programas ir kitas iniciatyvas, kurios skirtos abipusiam dialogui ir bendroms tiesos ir susitaikymo paieškoms. Juk vien tik teisingumo vykdymas, kad ir koks geras jis būtų, vis dėlto neskatina susitaikymo, o būtent šito nepaprastai reikia, kad Vakarų Balkanų vyrai ir moterys galų gale pradėtų kurti savo ateitį.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Ponia pirmininke, manau, jog šios diskusijos surengtos pačiu laiku ir kad į A. Neyts-Uyttebroeck pranešimą įtraukta daug svarbių pasiūlymų. Tai suteikia man galimybę iškelti klausimą, kuris yra svarbus mūsų politikos Vakarų Balkanų atžvilgiu.

Tarptautinio baudžiamojo tribunolo buvusiai Jugoslavijai (TBTB) veikla yra pagrindinis elementas vykdamas teisingumą, susitaikant su praeitimi ir einant į priekį. Ji taip pat svarbi stiprinant teisės viršenybę regione. Tai gali būti lėtas ir kartais sudėtingas procesas, tačiau TBTB padarė didelę pažangą. Iki šiol jis baigė 116 kaltinamųjų teismo procesų, kuriuose buvo paskelbti įvairūs sprendimai. Tik du iš 161 kaltinamųjų yra laisvėje.

Kai 1993 m. buvo įkurtas TBTB, buvusios Jugoslavijos vidaus teisminės sistemos buvo nepasirengusios tokio masto nusikaltimams nagrinėti. Nors buvo aišku, kad į jas reikės kreiptis. Be teisingumo netveria nė viena sutartis, susitarimas, visuomenė. Mūsų strategija regiono atžvilgiu yra padėti stabilizuoti Vakarų Balkanų šalis ir joms padėti suprasti savo ateitį ES. Pagrindinė šios politikos dalis yra bendradarbiavimas su TBTB. Mes keliais būdais pritariame jo įgaliojimams.

Pirma, Vakarų Balkanų šalys yra Stabilizavimo ir asociacijos proceso (SAP) dalis. Šis procesas grindžiamas demokratijos principais, teisės viršenybe, pagarba žmogaus teisėms ir mažumoms priklausančių asmenų teisėms, pagrindinėms laisvėms, tarptautinės teisės principais ir regionų bendradarbiavimu. Jis taip pat priklauso nuo glaudaus bendradarbiavimo su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiai Jugoslavijai. SAP sąlyginumas stebimas per Komisijos rengiamas metines pažangos ataskaitas. Kitos pažangos ataskaitos bus paskelbtos 2009 m. spalio mėn.

Be to, žmogaus teisės ir teisės viršenybės klausimai, tarp jų teisminės sistemos veikimo, nešališkumo ir atsakomybės stiprinimas ir kova su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu yra pagrindiniai ES Europos partnerystės su Vakarų Balkanų šalimis prioritetai, kurie yra nuolat atnaujinami.

Be to, Taryba priėmė dvi bendrąsias pozicijas, skirtas TBTB įgaliojimų įgyvendinimui paremti skiriant apkaltintų bėglių lėšų išaldymą ir draudimą keliauti asmenims, kurie padeda TBTB kaltinamiesiems išvengti teisingumo. Šios bendros pozicijos yra nuolat pratęsimos ir atnaujinamos.

Europos Sąjunga remia TBTB veiklą iki ji bus baigta. Aš visiškai pritariu, kad ateityje TBTB palikimas turi būti išsaugotas. Kada tai įvyks, o tai spręsti yra ne ES reikalas, vidaus teisminės sistemos turės būti pasirengusios perimti TBTB bylas. Tai viena iš priežasčių, kodėl mes pabrėžiame teisminės reformos ir gero SAP valdymo svarbą.

Mūsų visapusės paramos taip pat nusipelno tiesos bei ieškančios nevyriausybinių organizacijų ir asmenų, pvz., Belgrado humanitarinės teisės centras ir Sarajevo analizės ir dokumentacijos centras.

Norėčiau baigti padėkodamas šiam Parlamentui už jo paramą šioje srityje ir ypač už šią naudingą ir konstruktyvią ataskaitą.

PIRMININKAVO: Diana WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

Olli Rehn, Komisijos narys. – Ponia pirmininke, aš palankiai vertinu Annemie Neyts-Uyttebroeck iniciatyvą ir pranešimą. Ši iniciatyva ir pranešimas rodo Europos Parlamento įsipareigojimą remti Tarptautinį baudžiamąjį tribunolą buvusiai Jugoslavijai (TBTB).

Komisija yra įsitikinusi, kad tarptautinė bendruomenė turėtų ir toliau teikti visišką paramą TBTB tam, kad jis galėtų užbaigti likusias užduotis. Karo nusikaltimai negali likti nenubausti ir, kaip jūs gerai žinote, visiškas bendradarbiavimas su TBTB yra būtina Europos integracijos sąlyga. Tai yra viena būtinų Serbijos ir Kroatijos stojimo į ES sąlygų. Aš tikiuosi, kad ši sąlyga nebeturės įtakos Kroatijai, jei Kroatija ir toliau besąlygiškai bendradarbiaus su TBTB.

Šis principas taip pat apima karo nusikaltimų bylas, kurias TBTBJ grąžino vietos jurisdikcijai. Mes teikiame finansinę paramą ir toliau didiname paramą ir pastangas, didinant gebėjimus šioje srityje, ypač Bosnijoje ir Hercegovinoje, kur tokių bylų skaičius yra didžiausias.

Komisija neseniai patvirtino finansavimą stažučių programai prokurorams, dirbantiems su karo nusikaltimais ir jaunų profesionalių teisininkų, atvykstančių iš Pietryčių Europos mokymams, kurią inicijavo vyriausiasis prokuroras Serge Brammertz.

Mes taip pat dirbame su vyriausiuoju prokuroru Serge Brammertz, vykdydami kitus projektus, kaip, pvz., regioninė Vakarų Balkanų konferencija karo nusikaltimų prokurorams. Ji vyks kitą mėnesį, balandžio mėn. pradžioje Briuselyje.

Apskritai, Komisija ir toliau yra visiškai įsipareigojusi TBTBJ ir remia Serge Brammertzą ir jo kolegas vykdamas teisingumą asmenims, atsakingiems už rimtus tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, todėl mes remiame šį svarbų darbą, siekdami prisidėti prie sutaikinimo ir taikos Vakarų Balkanuose.

Todėl aš tikiuosi ir toliau bendradarbiauti su Europos Parlamentu šioje srityje.

Ria Oomen-Ruijten, PPE-DE frakcijos vardu. – (NL) Ponia pirmininke, aš norėčiau nuoširdžiai padėkoti Annemie Neyts už išsamų pranešimą. Ji yra teisi, teigdama, kad Europos Parlamentas turėtų aiškiai nustatyti savo darbo prioritetus. Karo nusikaltėliai neturėtų išvengti bausmės. Regiono šalys turi užtikrinti visišką bendradarbiavimą, o Tarptautiniam baudžiamajam tribunolui suteikta galimybė tinkamai atlikti savo darbą.

Ponia pirmininke, Tarptautinio Hagos teismo su 116 baigtų bylų ir darbu regione, kuris dar turės būti atliktas, darbas gali būti laikomas labai veiksmingu. Aišku, kad nusikaltėliams nepavyks išvengti bausmės. Aš taip pat džiaugiuosi dėl to, kad pabrėžiamas visiško bendradarbiavimo su teismu būtinybė. Tai taikoma visoms šalims, iš kurių kilę įtariamieji. Nusikaltėliai, kurie vis dar slapstosi, turėtų būti patraukti baudžiamajon atsakomybėn, ir visos šio regiono šalys šiuo klausimu turi turėti balsą Europos Sąjungoje. Mūsų patikimumas nebūtų visiškas, jei nesilaikytume šių nuostatų. Pranešėjai sutikus rytoj aš pateiksiu pakeitimą žodžiu šiuo klausimu.

Ponia pirmininke, Teismo reikšmė yra didžiulė, ir ne tik todėl, kad vis dar reikia atlikti didelį darbą pertvarkant teismų sistemą Balkanuose. Sveikintina ir tai, kad šiame pranešime pabrėžiama nepriklausomos ir objektyvios teismų sistemos reikšmė. Tai galiausiai yra ir vienas Kopenhagos kriterijų.

Aš norėčiau pabrėžti du klausimus. Manau, kad galutinis terminas dėl 2010 m. arba 2011 m. neturėtų būti nustatytas itin griežtai. Juk daug svarbiau, kad jei reikia, Teismas galėtų veikti ir pasibaigus šiam terminui, siekiant tinkamai užbaigti tam tikrus veiklos aspektus.

Antra, net suėmus ir nuteisus Ratko Mladičių ir Goraną Hadžičių, Teismo darbas nebus baigtas. Liekamasis mechanizmas ir Tarptautinis baudžiamasis teismas, mano nuomone, įgalintų tolesnėje veikloje panaudoti sėkmingą ir ne tokią sėkmingą šio darbo patirtį.

Richard Howitt, PSE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, nuo pat 1993 m., kai buvo įsteigtas Tarptautinis baudžiamasis tribunolas buvusiai Jugoslavijai (TBTBJ), jis iš esmės formavo tarptautinės humanitarinės teisės vaidmenį ir buvo naudingas Balkanų konfliktų aukoms, kurios turėjo galimybę liudyti apie jų ir jų šeimų išgyventus žiaurumus ir siekti teisingo atpildo nusikaltėliams.

TBTBJ parodė, kad niekam, nepaisant padėties arba statuso, konflikto metu nepavyks išvengti atsakomybės – tai yra precedentas, kai Tarptautinis baudžiamasis teismas skatina pagarbą žmogaus teisėms visame pasaulyje.

Šiandien mes dar kartą pakartojame, kad buvusioje Jugoslavijoje negali likti nenubausti ir tie kaltinamieji, kurių vis dar ieškoma. Ratko Mladić ir Goran Hadžić vis dar slapstosi nuo teisingumo ir turės stoti prieš teismą.

Mes visiškai pritariame Vyriausiojo prokuroro S. Brammertzo reikalavimui suteikti Tribunolui reikalingus dokumentus, kurie yra svarbūs byloje prieš buvusį generolą Ante Gotovina ir kitus – tai yra klausimas, kuris, kaip žinoma ir mūsų draugams iš Kroatijos, yra glaudžiai susijęs su stojimu į ES.

Socialistų frakcija pasiūlė du pakeitimus plenariniam posėdžiui. Pirma, tai, kad turėtų būti aišku, kad bet kokie pasiūlymai pratęsti mandato vykdymą neturėtų nukreipti dėmesio nuo pagrindinės užduoties užbaigti teismus ir kiek įmanoma greičiau baigti tribunolo darbą. Antra, mes prašome galimybės prokurorams, gynybos advokatams ir galų gale istorikams ir mokslo tyrėjams leisti laisvai naudotis TBTBJ archyvais.

Dėkoju pranešėjai ir perduodu šiuos pakeitimus Parlamentui.

Sarah Ludford, ALDE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, mes turime pritarti išpūdingam Hagos tribunolo darbui, kurį jis atliko traukdamas baudžiamojon atsakomybėn žiaurių nusikaltimų vykdytojus iki pat jo uždarymo ir dirbtinai nenutraukti jo veiklos, nes laiko trūkumas trukdytų teismų procesui ir galėtų pažeisti liudytojų saugumą. Perdavus daugelį žemesnio lygmens bylų nacionaliniams teismams, kai kurie iš jų nevykdys arba nenorės vykdyti baudžiamosios teisės veiksmų laikantis tarptautinių standartų, o tai reiškia, kad aukos ir liudytojai gali prieštarauti perdavimui.

Norėdami pratęsti TBTBJ mandatą mes raginame Tarybą paraginti Saugumo Tarybą skirti iš bendro biudžeto pakankamai lėšų tam, kad ne paskutinėje vietoje būtų išsaugoti pagrindiniai specialistai ir aukštai kvalifikuoti darbuotojai. Tribunolo darbas turėtų būti palikimas, kuris būtų pavyzdys kitiems potencialiems *ad hoc* tribunolams ir prisidėtų stiprinant teisingumą Balkanų šalyse.

Būtina didesnė ES parama vietos karo nusikaltimų tyrimams ir teismams, įtraukiant į Kopenhagos kriterijus dar didesnę paramą gerai parengtai ir veiksmingai teismų sistemai. Ši patirtis taip pat turėtų būti panaudota stiprinant etninį sutaukinimą ir supratimą. Daugiau lėšų reikalauja taip pat NVO darbas.

Komisijos narys Olli Rehn primena mums, kad visiškas bendradarbiavimas su TBTBJ yra stojimo į ES sąlyga, tačiau vakar Komisijos narys Leonard Orban, nedalyvaujant Komisijos nariui Olli Rehn, nuoširdžiai man prisipažino, kad Taryboje nėra vienbalsiai sutariama, ką tai turėtų reikšti. Tai kelia painiavą, be to, nuolat atidedami galutiniai terminai. Nors mes norime, kad Serbija ir Kroatija įstotų į ES, Taryba, Komisija ir Europos Parlamentas turi būti vieningi ir nepalenkiami dėl to, kad būtų išduoti Ratko Mladić ir Goran Hadžić ir – Kroatijos atveju – pateikti įrodymai ir liudytojai. Mes negalime sušvelninti šių sąlygų.

Jan Marinus Wiersma (PSE). – (NL) Ponia pirmininke, šioje trumpoje diskusijoje aš norėčiau pabrėžti keletą klausimų. Tarptautinio tribunolo buvusiai Jugoslavijai darbas yra labai svarbus ne tik dėl to, kad jis garantuoja bausmę atsakingiems už karo nusikaltimus, bet ir dėl to, kad jis stiprina visuomenės teisingumo pojūtį. Be to, tribunolui tenka svarbus vaidmuo Europos politikoje Vakarų Balkanuose. Tai taip pat pabrėžiama Annemie Neyts pranešime.

Baigiantis tribunolo įgaliojimams mes turime pagalvoti apie tai, kaip derėtų užbaigti jo darbą. Mano frakcijai svarbiausia, kad būtų išlaikyti gebėjimai tuo pačiu lygiu baigti bylas ir perduoti Tribunalui paskutinius du vis dar besislapstančius asmenis – Ratko Mladić ir Goran Hadžić.

Iš tikrųjų mes jokia būdu neturėtume sukurti išpūdzio, kad įgaliojimų trukmė ir terminai reiškia, kad šie žmonės gali likti laisvėje. Ar tai bus daroma išplečiant mandato trukmę, ar sukuriant liktinį mechanizmą nėra principinis klausimas, jei, kaip mes manome, būtų galima laikinai sustabdyti teisėjų, teisininkų ir sekretoriato veiklą.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Ponia pirmininke, Europos Sąjunga taiko vienodo požiūrio principą visoms Balkanų šalims.

Jei, viena vertus, mes reikalaujame, kad prieš įgyvendinant laikinąjį susitarimą dėl prekybos pagal Stabilizacijos ir asociacijos sutartį Belgradas išduotų Ratko Mladić, aišku, kad iš Kroatijos mes taip pat reikalaujame visiško bendradarbiavimo su Tribunalu.

Vis dėlto šis bendradarbiavimas, švelniai tariant, turėtų būti gerokai veiksmingesnis. Vyriausiojo prokuroro S. Brammertz komandiruotės į Zagrebą vasario mėn. metu, kur jis vyko prašyti trūkstančių dokumentų, susijusių su artilerijos panaudojimu per operaciją, kai iš Kroatijos buvo išvaryta per 200 000 serbų ir žuvo 350 civilių gyventojų, buvo pareikalauta visiško Kroatijos bendradarbiavimo ir, nors Europos Komisija ką tik suteikė žalią šviesą pradėti 23 derybų skyrių dėl teismų ir pagrindinių teisių, kai kurios Europos vyriausybės, kaip ir Europos Parlamentas gali į šį reikalavimą ir nereaguoti.

Faktiškai Balkanuose mes nesulauksime paramos be taikos užtikrinimo garantijų, o geriausias garantijas užtikrina tiesa ir teisingumas praeities nusikaltimams.

Aš norėčiau padėkoti Annemie Neyts-Uyttebroeck už puikų pranešimą, kuriam Užsienio reikalų komitete buvo vienbalsiai pritarta.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Aš sveikinu pranešėją Annemie Neyts-Uyttebroeck ir palankiai vertinu pranešimą dėl Tarptautinio baudžiamojų tribunolo buvusiai Jugoslavijai įgaliojimų, pranešimą, kurį rengiant aš taip pat keletu pakeitimų prisidėjau ir kuriame keliama klausimai, kuriuos spręsti yra mūsų visų pareiga.

Mes privalome užtikrinti, kad būtų veiksmingai panaudoti rezultatai, kurių iki šiol pasiekė šis tribunolas tirdamas karo nusikaltimus ir skatindamas sutaikinimą Vakarų Balkanuose. Tribunolo darbą reikėtų tinkamai užbaigti. Taip pat būtina įvertinti rezultatus, kurių iki šiol pasiekta, ypač tikslų, kurių iki šiol nepavyko pasiekti, požiūriu. Remdamasi šiuo vertinimu, Taryba turėtų pratęsti savo įgaliojimus tiek, kiek mano esant reikalinga.

Tačiau šis tribunolas negali be galo tęsti savo darbą. Būtent todėl mes privalome užtikrinti, kad būtų sukurtas liktinis mechanizmas funkcijoms, kurios tebėra neįvykdytos. Atsižvelgiant į tai, aš pritariu Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos pasiūlymui įsteigti tam atitinkamą instituciją.

Kita priemonė, kuri, mano manymu, itin svarbi tvarių institucinių gebėjimų Vakarų Balkanuose stiprinimui – tai reglamentų ir vertinimo kriterijų teismų sistemoms šiose šalyse nustatymas, remiant nacionalinių teismų veiklą.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, Tarptautinis baudžiamasis tribunolas buvusiąją Jugoslaviją daug prisidėjo stiprinant sutaikinimo procesą Vakarų Balkanuose ir atkuriant ir išsaugant taiką regione. Jis taip pat prisidėjo nustatant naujus pasaulio standartus sprendžiant konfliktus po karo. Vis dėlto reikėtų pabrėžti, kad kitas svarbus klausimas yra parama nacionalinės teismų sistemos potencialui Balkanuose tam, kad vietos teismai galėtų tęsti darbą, kurį pradėjo Tribunolas. Bendradarbiavimas tarp teismų ir prokurorų Vakarų Balkanuose yra dar vienas svarbus iššūkis, ypač atvejais, kurie apima ekstradiciją ir abipusę teisinę paramą. Taip pat esama akivaizdaus poreikio nustatyti mechanizmus, užtikrinančius, kad Tribunolui baigus darbą, jo funkcijos ir surinkta medžiaga padėtų šiose šalyse stiprinti teisinės valstybės principus.

Norėčiau kreiptis į Vakarų Balkanų šalis ir ES valstybes nares, su prašymu palaikyti nevyriausybinių organizacijų ir kitų institucijų, kurios globoja aukas, stiprina dialogą ir supratimą tarp etninių grupių ir remia sutaikinimo pastangas Balkanuose, veiklą.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Ponia pirmininke, baigdamas dar kartą pakartosiu visišką paramą TBTB, kuris buvo ir yra svarbi konflikto Vakarų Balkanuose sureguliuavimo ir sutaikinimo proceso dalis

Leiskite man tik paminėti, kad mes rytoj Prahoje susitinkame su vyriausiuoju prokuroru Serge Brammertz. Aš sutinku, kad Tribunolas turi pratęsti savo įgaliojimus, baigti pradėtus ir pradėti naujus teismus prieš du vis dar laisvėje esančius kaltinamuosius. Aš taip pat sutinku su tuo, kad būtina panaudoti Tribunolo patirtį stiprinant vietos gebėjimus sprendžiant sudėtingas bylas. Galų gale Vakarų Balkanų šalys turėtų pačios imtis atsakomybės jas spręsti.

Olli Rehn, Komisijos narys. – Ponia pirmininke, aš norėčiau padėkoti už trumpą, tačiau svarbią diskusiją ir pasveikinti Annemie Neyts-Uyttebroeck su jos pranešimu ir iniciatyva.

TBTB yra europinių teisingumo ir teisinės valstybės vertybių išraiška, todėl mums ši diskusija yra tokia svarbi. Jis yra taip pat viena svarbiausių mūsų plėtros politikos Vakarų Balkanuose sudėtinių dalių.

Dėl terminų aš turėčiau sutikti su pačiu TBTB – tribunolo baigiamosios strategijos datos yra tikslinės, o ne absoliutūs terminai, kaip teisingai nurodyta Annemie Neyts-Uyttebroeck pranešime.

Komisija mano, kad esminis klausimas yra išlaikyti tarptautinės bendruomenės paramą siekiant užbaigti Tribunolo mandatą ir užtikrinti, kad už karo nusikaltimus neliktų nenubausta.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, pranešėja. – Ponia pirmininke, aš norėčiau padėkoti visiems diskusijos dalyviams.

Aš taip pat norėjau pasakyti, kad kiekvienas, kuris dirba arba dirbo su TBTB, jaučia atsidadimą ir įsipareigojimą, o su tuo retai tenka susidurti kur kitur. Tai labai malonu.

Dėl to mes turime dar daugiau priežasčių teikti šiuos pasiūlymus.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, ketvirtadienį, 2009 m. kovo 12 d.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE), raštu. – (PL) Ponia pirmininke, Hagos tribunolo darbas nusipelno Europos Sąjungos paramos, pirmiausia todėl, kad juo siekiama sukurti naujus standartus sprendžiant konfliktus ir svariai prisidėti prie sutaikinimo proceso Vakarų Balkanuose.

Atsižvelgiant į JT rezoliuciją, raginančią užbaigti TBTBJ darbą, aš pritariu pranešėjai, kad būtina išnagrinėti galimybę pratęsti šios institucijos įgaliojimus. Tribunolo darbą būtina toliau tęsti bent dėl to, kad daugelis nusikaltėlių vis dar yra laisvėje ir daug bylų turėtų būti tinkamai išnagrinėtos.

Mano manymu, taip pat svarbu Balkanuose sukurti įtikinamą teismų sistemos veiklos mechanizmą, kuris pakeistų Tribunolo funkcijas, jam baigus darbą. Be to, aš kreipiuosi į valstybes nares, prašydamas paremti nevyriausybinės organizacijas ir kitas institucijas, kurios siekia padėti aukoms, puoselėjant dialogą ir supratimą tarp tautų ir remiant sutaikinimo pastangas.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Praėjus dešimčiai metų po to, kai JAV, NATO ir ES pradėjo nešvarų karą prieš Jugoslaviją, nusikaltėliai, vykdę nusikaltimus prieš gyventojus, neva apgailestauja dėl tūkstančių nužudytų žmonių, tarp jų moterų ir vaikų, ir milžiniškos žalos, padarytos Balkanams. Minėtame pranešime liaupsinamas Hagos tribunolas, įsteigtas teisti aukas ir reabilituoti Amerikos ir Europos imperialistų nusikaltimus, tribunolas, klastojęs kaltinimus, rengęs teismų parodijas, dėl ko buvo nužudytas ilgametis Jugoslavijos prezidentas Slobodanas Miloševićius. Su neįtikėtinu žūlumu raginama tęsti operaciją ieškant „kaltųjų“. Jugoslavijos liaudis terorizuojama reikalaujant pasirašyti deklaraciją su atgaila dėl to, kad gyventojai gynė savo šalį ir nepasidavė provokacijoms.

Nepakanka tik balsuoti prieš šį niekingą pranešimą. Graikijos komunistų partija balsuojant nedalyvavo. Ji atsisako net savo buvimu pritarti Europos Parlamentui įteisinant imperialistinius nusikaltimus. Ji norėtų bent šitaip pagerbti tuos, kurie savo krauju sumokėjo už imperialistų iš JAV, NATO ir ES barbariškumą.

Liaudies tribunolai ateityje nuteis tikruosius kaltininkus ir žudikus JAV, NATO ir ES, centro kairės ir centro dešinės vyriausybės bus teisiamos ir gaus atpildą už savo nusikaltimus.

14. – Klausimų valanda (Klausimai Tarybai)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – klausimų Tarybai valanda (B6-0009/2009).

Marian Harkin klausimas Nr. 1 (H-0040/09)

Tema: Ilgalaikės priežiūros kokybė, prieiga ir finansavimas

Atsižvelgiant į iššūkius, su kuriais susiduria Europa dėl visuomenės senėjimo, kai vis daugiau žmonių reikalinga priežiūra, ir dėl šeimų dydžio ir sudėties ir darbo rinkos pokyčių ir didesnio judumo, kurie turi įtakos galimybėms teikti ir gauti sveikatos priežiūros paslaugas, Komisijos demografijos ataskaitoje (SEC(2008)2911) pripažįstama, kad šie iššūkiai reikalauja skirtingų politikos priemonių, tarp jų didesnio solidarumo tarp kartų ilgalaikės priežiūros ir didesnio slaugytojų pripažinimo ir – svarbiausia – didesnės paramos šeimoms slaugytojams.

Pirmininkaujanti valstybė nurodė, kad daugiau dėmesio būtina skirti ilgalaikės priežiūros kokybei, prieinamumui ir finansavimui tobulinti. Kokius veiksmus siūlo Taryba šio pirmininkavimo metu remiant neoficialius slaugytojus ES, kurie jau teikia ilgalaikės ligonių priežiūros paslaugas ir šitaip sutaupo sveikatos sistemoms milijonus eurų?

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Leiskite man atsakyti į M. Harkin klausimą.

Pirmininkaujanti valstybė įsitikinusi ilgalaikės priežiūros reikšme visuomenei senėjant. Eurostat duomenys rodo, kad nuo 1995 iki 2050 m. gyventojų vyresnių, negu 65 metų amžiaus, skaičius ES išaugs dvigubai. 2008 m. gruodžio 16 d. išvadoje dėl visuomenės sveikatos strategijų kovoje su neurologinėmis degeneracinėmis senėjimo ligomis Taryba pritarė darbui, kurį jau atliko susivienijimai, ginant ir apsaugant pacientus ir jų slaugytojus, ir paragino valstybes nares ir Komisiją kartu svarstyti paramos slaugytojams priemones ir būdus ją tobulinti.

Be to, Taryba taip pat paragino valstybes nares, bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotais dalyviais, parengti nacionalinės strategijos veiksmų planą arba kitas priemones, kuriomis būtų gerinama pacientų ir jų slaugytojų gyvenimo kokybė, ir teikti naudingą informaciją pacientams, jų šeimoms ir slaugytojams siekiant juos geriau informuoti apie slaugos principus ir geriausią patirtį šioje srityje.

Taryba taip pat rekomendavo, kad valstybės narės įvertintų administravimo procedūrų sudėtingumą arba pasikartojimą, trukdantį pacientams ir slaugytojams, ir svarstyti priemones joms supaprastinti.

Be to, jungtinėje ataskaitoje apie socialinę apsaugą ir socialinę įtrauktį 2008 m., kurią Taryba perdavė Europos Vadovų Tarybai, valstybės narės įsipareigojo didinti galimybes teikti ir gauti kokybiškas paslaugas. Jos dar kartą patvirtino, kad būtina rasti tinkamą pusiausvyrą tarp visuomeninių ir asmeninių įpareigojimų ir oficialios ir neoficialios priežiūros, pirmenybę teikiant rūpybai gyvenamojoje vietoje arba bendruomenėje, o ne institucinei priežiūrai.

Taryba paragino Socialinės apsaugos komitetą skatinti patirties ir gerosios patirties mainus ilgalaikės priežiūros kokybės, paramos slaugytojams, ilgalaikės priežiūros organizavimo ir kompleksinės priežiūros požiūriu.

Pirmininkaujanti valstybė per aštuoniolika mėnesių sieks įvykdyti Tarybos programą visuomenės sveikatos srityje ir sutelks pastangas keičiantis patirtimi stiprinant sveikatos priežiūrą ir solidarumą su slaugytojais ES lygmeniu, siekiant spręsti sveikatos iššūkius, susijusius su visuomenės senėjimu.

Ypatingą dėmesį ES pirmininkaujanti Čekija skirs ilgalaikės priežiūros, neoficialios šeimos priežiūros ir vyresnio amžiaus asmenų orumo užtikrinimo ir teisių klausimams. Pirmininkaujanti valstybė surengs Europos konferenciją dėl vyresnio amžiaus žmonių orumo ir problemų, kuri vyks 2009 m. gegužės 25 d. Prahoje.

Daugiausia dėmesio konferencijoje bus skirta socialinių ir sveikatos paslaugų reformai siekiant geriau spręsti vyresnio amžiaus žmonių ir šeimų poreikių ir, *inter alia*, ilgalaikės priežiūros, šeimos priežiūros, senatvės simptomų, netinkamo elgesio su pagyvenusiais žmonėmis ir jų netinkamos priežiūros ir savivaldos vaidmens klausimus.

Pirmininkaujanti valstybė narė taip pat surengs Europos konferenciją „Socialinės paslaugos – priemonė mobilizuoti darbo jėgą ir stiprinti socialinę sanglaudą“, kuri vyks Prahoje balandžio 22 ir 23 d. Ypatingas dėmesys konferencijoje bus skirtas užimtumo galimybėms socialinių paslaugų srityje visuomenės senėjimo sąlygomis, paramai neoficialiems slaugytojams ir socialinių tarnybų vaidmeniui skatinant socialinę įtrauktį ir derinant darbą ir užimtumą.

Prioritetinis dėmesys taip pat bus skirtas nepriklausomam gyvenimui bendruomenėje. Konferencija siekiama stiprinti gerosios patirties mainus šioje srityje.

Leiskite man užbaigti naujausiais įvykiais mokesčių srityje. Tik vakar Briuselyje Ecofin Taryba pasiekė susitarimo, pagal kurį visoms valstybėms narėms bus leista taikyti nuolatinį sumažintą PVM paslaugų teikėjams, teikiantiems slaugos paslaugas prižiūrint jaunos, pagyvenusius, ligonius arba neigaliuosius.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Mane labai padrąsino Čekijos pirmininkavimo prioritetai, ypač jos dėmesys šeimai. Komisijos demografijos ataskaita rodo, kad visuomenė Europoje sparčiai senėja, ne veltui jos paantraštė – „Skatinti kartų solidarumą“. Solidarumas visuomet buvo pagrįstas meile ir rūpesčiu, kurio pirmiausia išmokstama šeimoje.

Aš taip pat labai džiaugiuosi tuo, kad ES Tarybai pirmininkaujanti Čekija nurodo pagarbą žmogaus orumui, juk globa kaip tik ir remiasi šiuo principu. Norėčiau išgirsti jūsų pastabas būtent dėl to, nes, mano nuomone, teikiant priežiūros paslaugas tiems, kuriems jos reikalingos, mes visuomet turime vadovautis šiuo principu.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Ponia pirmininke, aš manau, kad pastangos padėti šeimos nariams, teikiantiems ilgalaikės slaugos priežiūros paslaugas, yra labai gera iniciatyva. Deja, iš tikrųjų dažnai tokių artimųjų nėra daug. Todėl mums reikia vis daugiau kvalifikuotų darbuotojų. Mano klausimas yra toks: kokias iniciatyvas siūlo einantis Tarybos Pirmininko pareigas, užtikrinant, kad būtų parengta pakankamai kvalifikuotų slaugytojų? Ar nereikėtų derinti jų rengimo pastangas, atsižvelgiant į tai, kad šios iniciatyvos yra santykinai naujos?

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Ponia pirmininke, dėkoju nariams už jų pastabas dėl pirmininkavimo priemonių, kuriomis siekiama gerinti vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo kokybę. Senėjimas – bendras mums visiems; ir mes turime į jį žvelgti su tam tikra pagarba.

Žinoma, teisinga, kad kompetencija sprendžiant daugelį šių klausimų paliekama valstybėms narėms. Vis dėlto diskusijos pradžioje aš minėjau dvi konferencijas. Aš manau, kad valstybės narės galėtų teikti šeimos slaugytojų mokymo ir konsultavimo paslaugas. Aukštos kokybės specialistų rengimas yra pagrindinis veiksnys tobulinant sveikatos priežiūros kokybę, drauge su laikinu pavadavimu ir atostogomis darbuotojams,

prižiūrintiems šeimos narius. Čia taip pat svarbus lankstus darbo laikas, darbas ne visą darbo dieną ir kitos priežiūrai palankios užimtumo galimybės.

Galiausiai svarbi ir socialinė šeimos slaugytojų apsauga. Visuomenė turėtų dalyvauti remiant ir organizuojant neoficialių ir profesionalių slaugytojų priežiūros paslaugas. Todėl ekonominis saugumas yra būtina sąlyga, padedanti užtikrinti priežiūros kokybę.

Pirmininkė. – **Brian Crowley** klausimas Nr. 2 (H-0044/09)

Tema: Nedarbas Europoje

Kokių iniciatyvų šiuo metu imasi ES Taryba siekiant įveikti jaunimo ir ilgalaikį nedarbą Europoje?

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Aš norėčiau padėkoti Brian Crowley už jo klausimą. Manau, kad jūs žinote, kad valstybės narės visų pirma yra pačios atsakingos už jų užimtumo politikos priemonių kūrimą ir įgyvendinimą. Vis dėlto Taryba turi daugelį išipareigojimų užimtumo srityje, tarp jų tvirtinant metines užimtumo gaires, vadovaujantis Sutarties 128 straipsniu. Taryba skiria ypatingą dėmesį valstybių narių užimtumo politikos priemonėms, ypač šiuo metu, Europai išgyvenant finansų ir ekonomikos krizę.

Jūs klausiate apie konkrečias ES Tarybos iniciatyvas, kuriomis siekiama padėti įveikti jaunimo ir ilgalaikį nedarbą Europos Sąjungoje. 2008 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryboje pritarta Europos ekonominio atkūrimo planui, nustatant išsamią veiksmų sistemą Sąjungos lygmeniu ir valstybių narių priemones atsižvelgiant į individualias sąlygas jose. Europos Vadovų Tarybos išvadose pabrėžiama būtinybė imtis skubių papildomų veiksmų, naudojant Europos socialinį fondą didinant užimtumą, ypač tam, kad būtų galima padėti pažeidžiamiausioms visuomenės grupėms. Būsimojoje kovo mėn. pavasario sesijoje Europos Vadovų Taryba įvertins plano įgyvendinimą, jei reikia, jį papildant arba pakeičiant.

Pirmajame 2009 m. pusmetyje ir pavasario Europos Vadovų Taryboje ES Tarybai pirmininkaujanti Čekija ypač daug dėmesio skirs užimtumo priemonėms. Pavasario Europos Vadovų Taryboje bus svarstomos Bendrijos užimtumo galimybės ir patvirtintos išvados bendrosios užimtumo ataskaitos, priimtose Tarybos ir Komisijos, pagrindu.

Europos Parlamento nuomonė šiuo klausimu yra svarbi atsižvelgiant į Europos Vadovų Tarybą kovo mėn. Remdamasi Europos Vadovų Tarybos vertinimu Taryba priims gaires dėl valstybių narių užimtumo politikos. Dabartinėse užimtumo gairėse, patvirtintose praėjusiais metais, ir jų ankstesniuose variantuose nuolat pabrėžiama jaunimo ir ilgalaikio nedarbo mažinimo valstybėse narėse būtinybė.

2008 m. rudenį, pradėjus ryškėti pirmiesiems dabartinės užimtumo krizės požymiams, Užimtumo komitetas, įsteigtas Tarybos pagal Sutarties 130 straipsnį ėmėsi naujos užduoties – nuolatinės valstybių narių užimtumo stebėsenos. Komiteto išvados perduotos Tarybai.

Be to, pirmininkaujanti valstybė nusprendė surengti aukščiausiojo lygio susitikimą užimtumo klausimais, kuris vyks gegužės 7 d., kaip platformą diskusijai ir sprendimams, kuriuos reikės priimti. Temos diskusijoms bus patvirtintos po pavasario Europos Vadovų Tarybos – todėl kitą savaitę šiuo klausimu mes planuojame orientacinę diskusiją. Taip pat reikia paminėti, kad Europos Parlamentas ir Taryba, kaip įstatymų leidėjai, šiais metais vertins ir svarstys pakeitimus Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondui, priemonei, mažinančiai neigiamą globalizacijos poveikį, kuris neabejotinai apima ir darbo vietų praradimą, ir rizikos mažinimą, kai atleisti darbuotojai tampa ilgalaikiais bedarbiais. Ilgalaikio nedarbo siekiama išvengti per aktyvumo didinimo programas padedant darbuotojams, netekusiems darbo, pvz., rengiant mokymus, kurie padėtų kelti jų kvalifikaciją.

Apskritai užimtumo skatinimas, tarp jų ir kova su ilgalaikiu nedarbu ir jaunimo nedarbu visuomet buvo vienas Tarybos ir Europos Vadovų Tarybos darbotvarkės prioritetų. Pirmininkaujanti valstybė pritaria didesnio lankstumo ir darbo vietų saugumo principams. Jų diegimas į nacionalines politikos priemones ir toliau tęsiama struktūrinė reforma leistų pagerinti pažeidžiamų visuomenės grupių, tarp jų jaunimo, pagyvenusių asmenų ir asmenų, turinčių žemą kvalifikaciją, padėtį darbo rinkoje.

Norėčiau patikinti garbinguosius narius, kad 2009 m. pavasarį visuotinės finansų ir ekonomikos krizės sąlygomis ir didėjant nedarbui visos šios priemonės tebėra toliau aktualios.

Brian Crowley (UEN). – Aš norėčiau padėkoti einančiam Tarybos Pirmininko pareigas už jo atsakymą. Manau, kad reikėtų pagirti pirmininkaujančią valstybę už tai, kad užimtumo konferencija buvo suplanuota

prieš mums patiems pripažįstant ar iki galo suvokiant padėties darbo rinkoje rimtumą ekonomikos krizės sąlygomis.

Atsižvelgiant į būsimą aukščiausiojo lygio susitikimą užimtumo klausimais derėtų skirti ir spręsti tris pagrindinius klausimus: pirmiausia Europos socialinio fondo priemones pasitelkti ne tik mokymams, bet ir užtikrinti, kad bus sukurtos naujos darbo vietos, ir tai nebus mokymas mokymo vardan; antra, užtikrinti aktyvesnį Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo naudojimą, nes darbo vietos prarandamos dabar; ir trečia ir svarbiausia, skatinti mūsų kolegas Taryboje neremti nacionalinio protekcionizmo politikos savo valstybėse, jei tai turi neigiamos įtakos darbo vietų kūrimui kitur, nes tik koordinuodami savo veiksmus ir bendradarbiaudami mes galėsime pasiekti gerų rezultatų.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Ar einantis Tarybos Pirmininko pareigas sutiktų su manimi, kad padėtis, kurioje mes esame šiandien, labiau primena ne praeito amžiaus ketvirtąjį dešimtmetį, bet greičiau padėtį po Antrojo pasaulinio karo, ir kad mums iš tikrųjų yra reikalingesnis Maršalo tipo planas atkuriant ekonomiką Europoje?

Todėl ar jis nesutiktų su tuo, kad yra galimybių Europos investicijų bankui pasitelkti koki nors investuotoją, pvz., Kiniją, ir pasiskolinti iš jos pinigų investuoti į Europos ūkį, perfinansuojant skolą per papildomus prekybos su Sąjunga tarifus ir surenkamą PVM? Ar jis nesutiktų su tuo, kad nors Užimtumo konferencija ir vertinama palankiai, reikalingos naujos idėjos ir radikalesnės priemonės, kaip, pvz., tos, kurių buvo imtasi Antrojo pasaulinio karo pabaigoje?

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Ponia pirmininke, esamos kliūtys judumui, be abejonės, iš dalies turi įtakos jaunimo nedarbui. Mes turime puikias tarpvalstybines mokymo, tarp jų specialistų rengimo programas, tačiau socialinės apsaugos teisių ir sveikatos draudimo kliūtys reiškia, kad visas šis judumo ir papildomo mokymo užsienyje potencialas negali būti tinkamai panaudotas. Kokių veiksmų ketina imtis pirmininkaujanti valstybė, kad būtų įveiktos šios kliūtys?

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Ponia pirmininke, aš manau, kad turime du atskirus klausimus: vieną – pateiktą Brian Crowley ir kitą – Gay Mitchell. Aš manau, kad mes turime vengti bet kokių protekcionistinių veiksmų, kurie didintų nedarbą kitose valstybėse narėse. Nacionaliniai sprendimai neturėtų pakenkti kaimynams ir kaina už juos neturėtų būti perkelta ant ateities kartų pečių.

Mes turime pasirūpinti priemonėmis ir reaguoti į dabartinę padėtį ir bandome tai daryti. Taip, aš pritariu Gay Mitchell, kad mums reikalingas veiksmų planas, taip, ir mes kuriame tam tikrus planus. Mes turime įgyvendinti Europos ekonomikos gaivinimo planą. Žinoma, mes dirbame su Europos Investicijų Banku. Jo prezidentas Philippe Maystadt prieš dvi dienas konferencijoje nurodė EIB išlaidas nuo krizės pradžios – maždaug 10 mlrd. EUR daugiau negu ankstesniais metais. Kita EIB iniciatyva – kartu su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB) ir Pasaulio banku skirti daugiau negu 24 mlrd. EUR įvairių MVĮ poreikiams. Tai svarbu siekiant išlaikyti užimtumą tame pačiame lygyje.

Persvarstant reglamentus dėl Europos socialinio fondo ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, Taryboje pasiekta susitarimo dėl pasiūlymo persvarstyti reglamentą dėl Europos socialinio fondo, supaprastinant išlaidų fiksavimą ir didinant mokėjimus valstybėms narėms. Šiuo metu laukiama Europos Parlamento pozicijos prieš reglamentui įsigaliojant 2009 m. gegužės mėn.

Pirmininkė. – **Mairead McGuinness** klausimas Nr. 3 (H-0046/09)

Tema: Pasaulinės gamybos standartų skirtumai

Europos Sąjungoje taikomi aukšti maisto gamybos ir produkcijos standartai, kuriems mes pritariame, tačiau šie standartai netaikomi importuojamai produkcijai. Europos standartai, ypač maisto gamybos ir drabužių ir žaislų gamybos srityje, yra aukščiausi pasaulyje; tačiau šie aukšti standartai didina gamybos savikainą ir daro gamybą brangesnę. Importuojama produkcija, kuriai netaikomi tokie pat aukšti aplinkos ir kiti reikalavimai, taip pat guli mūsų lentynose, tačiau dažnai jos kaina yra gerokai mažesnė.

Kokių veiksmų imasi Taryba PPO ir kituose tarptautiniuose forumuose, kad padidintų informuotumą ir skatintų aukštesnius gamybos standartus visame pasaulyje, šitaip siekiant užtikrinti geresnę darbuotojų ir vartotojų apsaugą?

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Aš esu dėkingas už dar vieną Europos Parlamento narės iš Airijos klausimą – atrodo, kad Airijos atstovai šią klausimų valandą yra aktyviausi.

Taigi, kalbant apie PPO iniciatyvą didinti informavimą ir skatinti aukštesnius gamybos standartus visame pasaulyje, pirmiausia leiskite priminti garbingajam nariui, kad Komisija atstovauja Europos bendrijai prekybos derybose su PPO įgaliojimų, kuriuose jai suteikė Taryba, pagrindu. Todėl čia mums būtų reikalinga Komisijos narė Catherine Margaret Ashton.

Kalbant apie produkcijos standartus, bendrasis susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) 20 straipsnis leidžia vyriausybėms veiksmus prekybos srityje apsaugant žmogaus, gyvūnų arba augalų gyvybę arba sveikatą tik jei tai nebus diskriminavimo arba paslėpto protekcionizmo pagrindas.

Be to, sprendžiant šiuos klausimus reikia atsižvelgti į dvi konkrečias su PPO susijusias sąlygas: sanitarines ir fitosanitarines (angl. SPS) priemones ir techninių prekybos kliūčių (angl. TBT) susitarimus.

Susitarimu dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių nustatomos pagrindinės maisto saugumo ir gyvūnų ir augalų sveikatos taisyklės. Jis leidžia šalims nustatyti standartus, pagrįstus mokslo laimėjimais. TBT susitarimai įpareigoja PPO narius užtikrinti, kad techniniai reglamentai, savanoriški standartai ir atitikties vertinimo procedūros nesukurtų nebūtinų kliūčių prekybai.

Todėl PPO nariai yra skatinami naudotis tarptautiniais standartais, gairėmis ir rekomendacijomis, jei jos yra. Jie gali imtis priemonių, kurios leistų sukurti aukštesnius standartus, jei tik tam esama mokslinio pagrindo.

Europos bendrija taiko aukšto lygio standartus, per kuriuos siekia apsaugoti savo vartotojus. Vis dėlto mes privalome užtikrinti, kad reikalaujami standartai neprieštarautų anksčiau minėtiems susitarimams.

Mes žinome, kad šiais klausimais esama skirtingų nuomonių ir tai, kad Europos bendrija daug kartų diskusijose dėl šių priemonių užėmė gynybos poziciją.

Bendrijos nuomone, gera reguliavimo patirtis padėtų išvengti nebūtinų kliūčių tarptautinei prekybai ir užtikrinti, kad įstatymai neapribotų prekybos labiau, negu tai yra būtina. Tuo pat metu ji gali apginti teisę nustatyti visuomenės politikos, pvz., dėl žmogaus, gyvūnų ir augalų gyvenimo ir aplinkos tikslus tuo lygmeniu, kuriuo ji mano esant reikalinga tik jei jie nebus naudojami kaip pagrindas savavališkam arba nepagrįstam diskriminavimui.

Finansinių sunkumų ir ekonominio nuosmukio sąlygomis negalima pervertinti PPO taisyklių laikymosi ir veiksmingo įgyvendinimo reikšmės.

Stiprindama tarptautinius standartus, Europos bendrija dirba atitinkamuose PPO komitetuose, ypač TBT, SPS, TRIPS, prekybos ir aplinkos komitetuose. Paskutinis atvejis, kurį galima paminėti, yra griežta Europos bendrijos pozicija, kurią ji užėmė vasario mėn. pabaigoje SPS komitete dėl to, kad kai kurie jo nariai nesilaiko Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos standartų.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Aš norėčiau padėkoti einančiam Tarybos Pirmininko pareigas už išsamų ir techninį atsakymą ir pateikti praktinį pavyzdį. Po kelerių metų Europos Sąjunga turėtų uždrausti kiaušinių gamybą, naudojant narvų sistemas. Vis dėlto šios sistemos ir toliau bus naudojamos už mūsų sienų ir mes importuosime kiaušinių miltus, pagamintus naudojant tas pačias sistemas, kurias uždrausta naudoti Europos Sąjungoje, o gamintojams teliks tik spėlioti, kokia yra visų šių veiksmų logika.

Aš norėčiau paklausti jūsų, kaip galite logiškai paaiškinti šiuos atvejus, kai nėra uždraustas kiaušinių miltų, pagamintų naudojant narvų sistemą, importas? Būtų juokinga uždrausti šios rūšies gamybą tik Europos Sąjungoje.

Jim Allister (NI). – Ministre, aš manau, kad pagrindinis dėmesys sprendžiant šį klausimą turėtų būti skirtas konkurencingumo didinimui ir ES gamintojų konkurencingumo apsaugai. Atsižvelgiant į tai, kad ypač maisto pramonės gamintojai turi papildomų išlaidų, užtikrinant ES standartų laikymąsi ir kartu konkuruoja su importuojama produkcija iš šalių, kuriose šie standartai nėra įgyvendinami, aš norėčiau jūsų paklausti, ar, jūsų nuomone, BŽŪP turėtų būtų siekiama finansuoti ES gamintojų konkurencingumą? Be šio finansavimo mes tikrai sulauksime tokio likimo, apie kurį ką tik kalbėjo M. McGuinness.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Nesu didžiausias BŽŪP šalininkas. Aš apskritai pritariu tam, kad būtų tęsiama BŽŪP reforma, tačiau tikiuosi, kad nebus taip, kad baigsime, importuodami kiaušinių miltus. Taip pat aš manau, kad dauguma EB standartų dėl patekimo į rinką yra pagrįsti ne tik tuo, dėl ko mes susitarėme Europoje, bet ir tarptautiniu *Codex Alimentarius* ir JT Ekonomikos komisijos Europai nustatytais standartais. Svarbu, kad visi laikytųsi tam tikrų reikalavimų ir mes nesukurtume tokių sąlygų, kurios galėtų tam rimtai pakenkti.

TBT susitarimais PPO ir jos nariai įpareigojami užtikrinti, kad techniniai reglamentai, savanoriški standartai ir atitikimo vertinimo procedūros nesukurtų nebūtinų kliūčių prekybai.

Pirmininkė. – **Claude Moraes** klausimas Nr. 4 (H-0047/09)

Tema: Klimato kaita

Koks yra Tarybos veiklos pasirengimas G8 aukščiausiojo lygio susitikimui liepos mėn. ir deryboms dėl klimato kaitos konferencijos Kopenhagoje šių metų pabaigoje? Konkrečiai, ar Taryba gali kalbėti apie geresnį ES ir naujosios JAV administracijos bendradarbiavimą šioje srityje?

Be to, kokius tolesnius veiksmus planuoja Taryba klimato kaitos srityje siekiant konsoliduoti priemonių paketą dėl kurio susitarta gruodžio mėn.?

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – 2008 m. gruodžio mėn. Poznanės konferencijoje susitarta dėl darbo programos 2009 m., kurioje aiškiai nurodyti veiksmai link Kopenhagos klimato konferencijos, vyksiančios 2009 m. gruodžio mėn. Poznanė taip pat buvo ženklas, kad dabartinė finansų krizė neturėtų būti laikoma kliūtimi tolesniems veiksams klimato kaitos srityje, bet dar viena galimybė iš esmės reformuoti mūsų ekonomiką ir plėtojant mažai anglies išskiriančią ekonomiką.

Vis dėlto mes manome, kad tai padaryti nėra lengva. Ekonomikos nuosmukis turi įtakos suinteresuotų dalyvių pasirengimui padengti papildomas išlaidas, susijusias su įsipareigojimais dėl taršos mažinimo ir klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo priemonių.

ES Tarybai pirmininkaujanti Čekija tęsia pastangas siekiant tarptautinio susitarimo gruodžio mėn. Kopenhagoje. Priėmus Komisijos komunikatą „Rengiantis išsamiam klimato kaitos susitarimui Kopenhagoje“ ir Europos Parlamento įsteigto laikinojo komiteto dėl klimato kaitos pagrindu, Taryba praėjusią savaitę patvirtino išvadas šioje srityje, nustatant ES poziciją dėl išsamaus susitarimo po 2012 m.

Būsimojoje Europos Vadovų Taryboje taip pat turėtų būti priimtas susitarimas dėl politinės pozicijos. Be bendros ilgalaikių veiksmų vizijos dėl sušvelninimo ir prisitaikymo ir technologijų, ES poziciją ir didžiąją dalimi Kopenhagos konferencijos sėkmę lems tinkamų priemonių nustatymas finansuojant veiksmingas ir ilgalaikes klimato politikos priemones.

ES jau pradėjo aktyvių parengiamąjį darbą ne tik su pagrindiniais derybų partneriais ir pagrindinėmis besivystančiomis šalimis, bet ir su naująja JAV administracija, kuri jau parodė susidomėjimą dalyvavimu derybose.

Pirmininkaujanti valstybė narė susitiko su naująja JAV administracija ir planuoja artimiausiu metu surengti daugiau susitikimų. Klimato kaita bus vienas klausimų, svarstomų neoficialaus ES ir JAV aukščiausiojo lygio susitikimo metu Prahoje balandžio 5 d. Pirmieji ženklai, pasiekiantys mus iš Vašingtono, teikia vilčių, todėl tinkamas ES ir JAV bendradarbiavimas itin svarbus užtikrinant kiek galima geresnes pradines derybų pozicijas ir tai, kad mūsų pavyzdžiu paseks didžiosios besivystančios šalys.

Į kovą su klimato kaita ES itin svarbu pasitelkti kitas didžiąsias CO₂ pramonės teršėjas. Dėl šios priežasties dalyvausti susitikime pakviesta keletas kitų minėtų šalių – Pietų Afrika, Egiptas, Kinija, Indija, Australija, Meksika, Brazilija, Indonezija ir Pietų Korėja.

Pasiekusi susitarimą dėl klimato ir energijos paketo 2008 m. gruodžio mėn., ES pasiuntė reikšmingą politinį signalą kitoms derybų partnerėms. Dabar mes pradėsime jo įgyvendinimą, kuris apima didelį techninį darbą.

Įsitikinusi būtinybe išsamiai apibrėžti kriterijus, kuriuos turi taikyti Europos Sąjunga, nusprendusi CO₂ išskyrimą sumažinti ne 20 proc., o 30 proc., Taryba šiuo metu svarsto besivystančių šalių galimybes Komisijos komunikato pagrindu prisidėti prie šių tikslų įgyvendinimo. Atitinkamas tekstas įtrauktas į 2009 m. kovo 2 d. Aplinkos tarybos išvadas.

Claude Moraes (PSE). – Mūsų klausimų valanda būtų tikrai ne tokia naudinga be Airijos kolegų ir jų veiksmingų ir labai taiklių pastabų. Aš kalbėsiu pirmasis ir norėčiau atkreipti pirmininkaujančios valstybės dėmesį į vieną klausimą.

Savo klausimu aš norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad – ypač mūsų jaunieji rinkėjai – ir esu tikras, kad nesu vienišas – paragins pirmininkaujančią valstybę kadencijos viduryje ir Švediją išnagrinėti amerikiečių patirtį tam, kad būtų išvengta konflikto – ir A. Vondra tai minėjo – sprendžiant prioritetinius ekonomikos krizės,

nedarbo ir kitus klausimus ir įgyvendinant veiksmus dėl klimato kaitos, klimato kaitos paketą ir skatinant pramonės šakas dalyvauti plėtojant mažai anglies išskiriančią ekonomiką.

Norėčiau pasakyti: žinokite, kad šie tikslai vienas kitam neprieštarauja. Daugelis mūsų jaunųjų rinkėjų būtent tai ir norėtų pasakyti savo rinktiems atstovams.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Atsižvelgiant į klimato kaitos poveikį, pvz., ilgus sausros laikotarpius, mažėjančius geriamojo vandens išteklius ir didelių Europos teritorijų dykumėjimą, norėčiau paklausti, ar Taryba ketina svarstyti Europos irigacijos sistemos plėtros klausimą.

Aš manau, kad investicijos į žemės ūkį ekonomikos krizės metu turėtų būti prioritetinės. Žemės ūkio produkcija yra labai svarbi Europos Sąjungos prekybos balanse, be to, būtina garantuoti Europos piliečių aprūpinimą sveiku maistu, kuris būtų visiems prieinamas.

Avril Doyle (PPE-DE). – Aš norėčiau priminti ES Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narei, kad praėjusiais metais valstybių ir vyriausybių vadovai aukščiausiojo lygio susitikime susitarė dėl deklaracijos, kurioje, *inter alia*, teigiama, kad tarptautinio susitarimo dėl klimato kaitos Kopenhagoje 2009 m. sąlygomis tie, kurie to norės, galės dalį aukciono lėšų skirti klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo veiksmų besivystančiose šalyse, kurios ratifikavo susitarimą, ypač mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, finansavimui.

Mano klausimas labai paprastas. Kadangi Aukščiausiojo lygio susitikimo deklaracijos nepasirodys jokiame oficialiame leidinyje ir nebus paskelbtos iki pirmininkavimo pabaigos, ar jūs, ministre, negalėtumėte Europos Parlamente paskelbti praėjusių metų gruodžio mėn. aukščiausiojo lygio susitikimo deklaracijos turinį? Mums svarbu turėti šių svarbių deklaracijų tekstus.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Aš manau, kad šis tekstas yra kovo mėn. pradžioje vykusios Aplinkos Tarybos išvadose. Aš su savimi neturiu dokumentų todėl turiu dar kartą atidžiai patikrinti. Man atrodo, kad esu ją skaitęs. Mes laukiame pavasario Europos Vadovų Tarybos, ir manau, kad jos metu visi šie drąsūs tikslai bus pakartoti.

Aš nežinau – ir tai kelia tam tikrų klausimų – ar mes galėsime surinkti pakankamai lėšų besivystančių šalių prisitaikymo prie klimato kaitos ir švelninimo fondams, nes mes esame derybų su JAV ir kitais partneriais pradžioje ir dabar negalime kalbėti apie visus savo planus.

Vyksta diskusija su amerikiečiais. Šio mėnesio pradžioje aplinkos ministro pavaduotojas susitiko su Carol Browner ir Martinu Bursiku, kuris yra Čekijos aplinkos ministras, ketina susitikti su savo partneriais Vašingtone, – manau, šios savaitės pabaigoje arba kito mėnesio pradžioje, – todėl dialogas, kaip matote, vyksta.

Žinoma, mes turime rasti pagrindą bendrai kalbai. Yra ekonomikos krizė; yra drąsūs aplinkos tikslai. Jūs esate teisūs, kad būtina siekti sinergijos, ir nereikia konfrontuoti. Jei jūs susipažinote su Europos ekonomikos atkūrimo planais, matote, kad daug programų turi žalius viršelius arba pažymėti žalia spalva. Tuo pat metu daug reikia paaiškinti visuomenei. Sąlygos ES valstybėse narėse nebūtinai yra vienodos, todėl aš manau, kad šioje srityje reikalinga aktyvesnė visuomenės veikla ir visuomeninė diplomacija.

Pirmininkė. – **Liam Aylward** klausimas Nr. 5 (H-0050/09)

Tema: Saugumas keliuose

Čekijos pirmininkavimo prioritetuose numatyta, kad didelis Europos keliuose žuvusių žmonių skaičius reikalauja stiprinti pastangas Europos Sąjungoje gerinant saugumą keliuose.

Kokių planų turi ES Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė sprendžiant šį klausimą?

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Kaip nurodė garbingasis narys, vienas Čekijos pirmininkavimo prioritetų transporto srityje yra saugumo bendrijos keliuose gerinimas ir mirtingumo mažinimas. Tai nekelia nuostabos, nes mes esame valstybė pačiame žemyno centre. Prioritetus mums diktuoja eismo intensyvumas ir su tuo susiję pavojai.

Atsižvelgiant į bendrus susirūpinimą keliančius klausimus ir siekiant pagerinti susiklosčiusią padėtį artimiausioje perspektyvoje, 2009 m. pavasario Tarybos posėdyje ES Tarybai pirmininkaujanti Čekija ketino surengti ministrų diskusiją dėl saugumo keliuose parengiant naują saugumo keliuose veiksmų planą. Vis dėlto atsižvelgiant į tai, kad Komisija nurodė pirmininkaujančiai valstybei atidėti šio naujo veiksmų plano įgyvendinimo terminą, pirmininkaujanti Čekija mano, kad diskusija yra pirmalaikė.

Vienas konkrečių mūsų pirmininkavimo veiksmų stiprinant saugumą keliuose – pasiūlymas dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimų. Kaip jūs žinote, pirmininkaujanti valstybė ir Europos Parlamento atstovai susitarė dėl šio pasiūlymo, ir vakar Europos Parlamente reglamentas buvo priimtas. Bendruoju saugumo reglamentu reikalaujama visose transporto priemonėse privalomai naudoti elektroninį stabilumo kontrolės mechanizmą ir pažangiąsias staigaus stabdymo sistemas ir išpėjimo apie nukrypimą nuo kelio juostos sistemas sunkiasvorėms transporto priemonėms. Šios naujos technologijos ryškiai padidintų transporto priemonių saugumą ir, naudojant jas, kaip standartinę sistemą naujose transporto priemonėse, saugumas keliuose labai pagerėtų.

Pasiekus susitarimo pirmuoju svarstymu nuo 2011 m., t. y. vienais metais anksčiau, negu numatyta originaliame Komisijos pasiūlyme, būtų pradėtos privalomai naudoti elektroninės stabilumo sistemos naujose transporto priemonėse. Be to, Taryba ką tik pradėjo svarstyti Komisijos veiksmų planą dėl Pažangiųjų kelių transporto sistemų (angl. ITS) diegimo Europoje ir su tuo susijusį pasiūlymą dėl direktyvos, kuria nustatomi kelių transportui ir jo sąsajoms su kitų rūšių transportu skirtų pažangiųjų transporto sistemų diegimo pagrindai. Abiem atvejais vienas iš tikslų yra saugumo keliuose didinimas taikant informacines ir ryšių technologijas kelių transporto sektoriuje.

Pirmininkaujanti valstybė ketina pakviesti ministrus 2009 m. kovo mėn. posėdyje pritarti Tarybos išvadoms dėl veiksmų plano ir bendram požiūriui arba politiniam susitarimui dėl anksčiau minėto pasiūlymo 2009 m. birželio mėn. ITS vaidmuo didinant saugumą keliuose bus taip pat svarstomas neoficialiame transporto ministrų susitikime, kuris vyks balandžio mėn. pabaigoje Litoměřice mieste Čekijoje.

Pažangiosios kelių transporto sistemos, pvz., skubaus iškvietimo telefonu ir vairuotojų budrumo, išpėjimo apie greičio viršijimą ir variklio blokavimo dėl alkoholio sistemos ir jų taikymas svariai prisidėtų didinant saugumą keliuose. Vien tik visiškai įdiegtų elektroninių stabilumo sistemų ir e. signalo (angl. eCall) naudojimas kasmet išgelbėtų Europos Sąjungoje per 6 500 gyvybių. Atsižvelgiant į tai, kokią reikšmę pirmininkaujanti valstybė skiria saugumui keliuose, likusį pirmininkavimo laiką iki birželio mėn. pabaigos jis svarstys ir kitus pasiūlymus, kuriuos pateiks Komisija.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Dar vienas klausimas iš Airijos, tačiau šį kartą jį pateiksiu mūsų kalba. Kokia, jūsų nuomone, yra pagrindinė didelio mirtingumo Europos keliuose priežastis? Ar ES Tarybai pirmininkaujanti Čekija ketina keisti esamų skirtingų standartų įvairiose Europos šalyse koordinavimą, kuriuo būtų siekiama užtikrinti gerą automobilių būklę? Taip pat ar jums neatrodo, kad norint sumažinti mirčių keliuose skaičių reikėtų pasitelkti ne tik technologijas?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) ES veiksmai mažinant avarijų keliuose skaičių yra nepakankami. Saugumas keliuose gali būti tobulinamas investuojant į infrastruktūrą, gerinant eismo dalyvių elgesį ir įgyvendinant eismą keliuose reguliuojančius įstatymus.

Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl direktyvos dėl sklandesnio tarpvalstybinio kelių eismo saugumo užtikrinimo pažeidus kelių eismo taisykles. Europos Parlamentas balsavo už tai. Kokiam etape dabar yra šio klausimo svarstymas ir kokios yra perspektyvos, kad Europos Sąjungos Taryba pritars šiam dokumentų rinkiniui?

Jim Higgins (PPE-DE). – Pirmiausia aš norėčiau paklausti Tarybos, ar ji pritaria tam, kad mums reikia nustatyti kiekvienai valstybei narei konkrečius tikslus siekiant sumažinti mirčių ir eismo įvykių keliuose skaičių.

Antra, ar Taryba pritartų tam, kad mums reikia įgyvendinti sistemą, pagal kurią, nustačius pažeidimą vienoje jurisdikcijoje, pažeidėjas gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn šios jurisdikcijos teismuose, net jei jis grįžo į savo tėvynę?

Aš pritariu Tarybos informacijai dėl e. signalo, tačiau kada jis bus privalomas visose valstybėse narėse? Tai gyvybiškai svarbu atsižvelgiant į eismo padėtį, ypač eismo įvykius, į kuriuos patenka pavienės transporto priemonės.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Pirmiausia aš suprantu, kad šie klausimai labai svarbūs vykstant rinkimų kampanijai, nes saugumo keliuose klausimai rūpi visiems. Aš manau, kad mes turime suprasti ir kad vyriausybė negali būti atsakinga už kiekvieno žmogaus gyvybę kelyje. Tai visų pirma yra už vairo esančių žmonių atsakomybė.

Bet žinoma, mes privalome daugiau dėmesio skirti šiam klausimui ir – pakartosiu – jis mums yra prioritetinis, todėl mes esame suinteresuoti tuo, kad ši diskusija vyktų toliau. Būtent todėl mes pasirinkome jį kaip vieną

pagrindinių darbotvarkės punktų svarstyti neoficialiame transporto ministrų susitikime balandžio mėn. ir aš tikrai perduosiu savo kolegai mano vyriausybėje, mūsų transporto ministrui, kad šis klausimas rūpi ir jums.

Pagrindinė šio neoficialaus susitikimo tema – Pažangiųjų kelių transporto sistemų (ITS) diegimas Europos Sąjungoje. Saugumas keliuose yra viena iš šešių prioritetinių veiklos sričių, nustatytų Komisijos jos veiksmų plane dėl pažangiųjų kelių transporto sistemų. Mes sieksime pažangos šioje diskusijoje.

Pirmininkė. – Atsakymai į klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta dėl laiko stokos, bus pateikti raštu (žr.priedą).

Klausimų valanda baigta.

(Posėdis baigtas 19.10 val. ir vėl atnaujintas 21.00 val.)

PIRMININKAVO: Luisa MORGANTINI

Pirmininko pavaduotoja

15. – Žalioji knyga dėl Europos sveikatos priežiūros darbuotojų (diskusija)

Pirmininkė. – Kitas punktas yra Žalioji knyga dėl Europos sveikatos priežiūros darbuotojų.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, man labai malonu, kad jūs mane pakvietėte padaryti pareiškimą Europos Parlamente dėl Žaliosios knygos dėl Europos sveikatos priežiūros darbuotojų, kurią Komisija priėmė 2008 m. gruodžio 10 d.

Šis kvietimas gautas labai tinkamu momentu, nes šio mėnesio pabaigoje mes baigiame konsultavimosi etapą.

Aišku, kad ES valstybių narių sveikatos sistemos susiduria su vis didesniais sunkumais gyventojams senėjant ir dėl sveikatos pavojų ir vis brangesnių naujų technologijų bei pacientų lūkesčių – ir visa tai sudėtingomis ekonominėmis sąlygomis.

Be gerai parengtų ir motyvuotų sveikatos darbuotojų ES valstybėse narėse kiltų pavojus finansiniam Europos sveikatos sistemų tvarumui, ir sveikatos sistemų skirtumai tik dar labiau padidėtų.

Senėja ne tik Europos gyventojai, bet ir sveikatos apsaugos darbuotojai. Nepakanka naujų darbuotojų, kurie pakeistų tuos, kurie palieka sveikatos sistemą. Mes turime apsvarstyti priežastis, kodėl jaunimas nėra motyvuotas dirbti sveikatos darbuotojo darbą.

Visa tai, kaip ir sveikatos darbuotojų judumas valstybėse narėse ir tarp jų, kelia sunkumų daugumai Europos sveikatos sistemų.

Aš manau, kad iš suinteresuotų organizacijų, kurios reiškia susirūpinimą šiuo svarbiu klausimu, mes sulauksime daug atsiliepimų dėl žaliosios knygos.

Aš taip pat manau, kad šioje diskusijoje aktyviai dalyvaus ir Europos Parlamento nariai. Tai tikrai supaprastintų mūsų darbą ir padėtų siekiant bendro tikslo.

Atsakymų analizė padėtų mums kurti strategijas ES lygmeniu, sprendžiant šiuos iššūkius.

Reikėtų skirti diskusiją dėl sveikatos darbuotojų nuo direktyvos projekto dėl pacientų teisių į sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse įgyvendinimo.

Iš tikrųjų, minėtu pasiūlymu daugiausia dėmesio skiriama taisyklėms ir sąlygoms, kuriomis siekiama sudaryti vienodas sąlygas teikti saugias ir aukštos kokybės sveikatos paslaugas pacientams, judantiems Europos Sąjungoje.

Pagrindinis teisės akto projekto tikslas – sąžiningas ir nuoseklus pacientų teisių įgyvendinimas, kaip tai pripažįstama Europos Teisingumo Teismo sprendimais. Juo nesiekama reguliuoti tarpvalstybinių sveikatos paslaugų tvarkos, sveikatos darbuotojų steigimo laisvės arba judumo.

Vis dėlto tai nereiškia, kad direktyvos projekte neatsižvelgiama į pacientų, besigydančių užsienyje, sveikatos paslaugų saugumą ir kokybę, kuri yra neatskiriama susijusi su sveikatos apsaugos sistemų darbuotojų sąlygomis teikiant sveikatos paslaugas.

Šiuo požiūriu direktyvos projektu nustatoma aiški ir esminė taisyklė, pagal kurią, teikiant sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse, vadovaujamasi valstybės, kurioje šios paslaugos teikiamos, įstatymais.

Leiskite man taip pat trumpai priminti kitas nuostatas, pvz., 5 pasiūlymo straipsnį: Valstybės narės, kuriose teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos, atsako už sveikatos priežiūros paslaugų organizavimą ir teikimą. Sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai pateikia visą svarbią informaciją tam, kad pacientai ja remdamiesi galėtų pasirinkti paslaugas – tarp jų apie jų draudimo apsaugą arba kitokius asmeninės arba kolektyvinės apsaugos būdus profesinės atsakomybės atžvilgiu. Pacientai turi turėti galimybę pateikti skundą, užtikrinant jų teisių gynimo būdus bei kompensacijas, jeigu naudojantis sveikatos priežiūros paslaugomis jiems padaryta žala.

Vadovaujantis šiais principais ir taisyklėmis direktyvos projekte, mano manymu, apibrėžiama sąveika tarp paciento ir paslaugų teikėjo, užtikrinant tinkamą informavimą ir saugias ir kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas Europos piliečiams, nusprendusiems gydytis kitoje valstybėje narėje.

Leiskite man taip pat priminti, kad mano kolega Komisijos narys C. McCreevy buvo tiesiogiai atsakingas už kitą labai svarbų ES teisės aktą, kuriuo reguliuojamas abipusis gydytojų, medicinos slaugytojų, odontologų, akušerių ir farmacininkų kvalifikacijų pripažinimas. Aš kalbu apie šiuo metu galiojančią Direktyvą 2005/36/EB. Šioje direktyvoje taip pat nustatyti konkretūs įpareigojimai valstybėms narėms keičiantis informacija dėl sveikatos apsaugos darbuotojų judėjimo. Šių duomenų srautų naudojimą supaprastina vidaus rinkos informacinė (angl. IMI) sistema, kuri leidžia keistis elektroniniais duomenimis apie penkias pagrindines sveikatos priežiūros specialybes. Numatyta išplėsti IMI visoms įstatymais reguliuojamoms medicinos specialybėms.

Baigdama pasakysiu, kad sveikatos darbuotojų ir kartu finansinis sveikatos apsaugos sistemų tvarumas kitą dešimtmetį Europos Sąjungoje bus vienas pagrindinių klausimų. Tai reikalauja nuoseklaus politinio požiūrio, nes nė viena valstybė narė negali pati viena rasti realaus sprendimo. Pritraukti sveikatos darbuotojus iš besivystančių šalių, kur jų stygius yra dar didesnis, nėra geriausias sprendimas.

Šiuo požiūriu žaliajoje knygoje aptariami ir svarstomi aktualūs klausimai, jei reikia, numatant bendrus veiksmus šioje srityje. Aš žinau, kad jūsų lūkesčiai yra dideli, ir tikiuosi jūsų pagalbos ieškant tinkamų sprendimų, kuriais būtų stiprinamas sveikatos darbuotojų įnašas.

Pirmininkė. – Komisijos narė, aš nė kiek neabejoju, kad jūs sulauksite iš EP narių daug atsakymų į prašymą prisidėti tobulinant Žaliąją knygą dėl Europos sveikatos priežiūros darbuotojų.

John Bowis, PPE-DE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos narei ne tik už tai, kad ji paaukojo šį vakarą ir atvyko į šį gausiai atstovaujamą Europos Parlamento posėdį, bet ir už jos suteiktą informaciją. Ši žalioji knyga yra labai reikšminga ir leis pradėti vieną svarbiausių diskusijų Europos Parlamente ir už jo ribų.

Ką tik pasakytoje kalboje Komisijos narė palietė vieną ar du svarbius klausimus, tarp jų klausimą, kodėl nerengiama daugiau medicinos slaugytojų ir gydytojų. Jei galiu taip pasakyti, manau, kad tai yra tik klausimo dalis. Kita dalis – kodėl tiek daug jų išvyksta. Svarbiausia rasti būdus, kaip parengti ir išlaikyti sveikatos darbuotojus. Tai ypač teisinga medicinos slaugytojams, tačiau tinka ir gydytojams, ir kitiems terapijos darbuotojams, kt. Manau, kad pirmiausia būtina atkreipti dėmesį į kiekvienos specialybės karjeros struktūrą. Matome, kokią potencialą turi skatinimas daryti karjerą. Būtina pašalinti kliūtis tarp tam tikrų specialybių ir jų viduje. Mes privalome užtikrinti malonią darbo aplinką. Šis darbas gali būti sunkus, tačiau darbo sąlygos turi būti patogios. Mes turime pasirūpinti tuo, kad mokslo tyrimų Europoje laimėjimai būtų prieinami, ir žmonės neišvyktų į užsienį. Turėtume išklausti darbuotojų, pasiekusių didžiausių šios profesijos aukštumų. Pernelyg dažnai – tai žinau, nes buvau vyriausybės narys, ir jūs, kaip ir Komisijos narė, tai taip pat žinote – mes išklausome vadovus, tačiau neišklausome tų, kurie dirba su ligoniais, t. y. vietose dirbančių medicinos darbuotojų ir gydytojų. Jei mes dažniau tai darytume, mūsų politikos priemonės nuo to tik pagerėtų.

Žinoma, aš norėčiau remtis – kaip rėmėsi Komisijos narė – savo pranešimu dėl pacientų teisių į sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse įgyvendinimo. Mes jau iš pradžių teigėme, kad čia svarbūs du aspektai. Vienas iš jų, žinoma, yra pacientų saugumas. Kito aspekto įgyvendinimas šiek tiek atsilieka. Jis liečia sveikatos darbuotojus. Sveikatos darbuotojai turėtų teikti sveikatos paslaugas kitose valstybėse narėse, užtikrinant saugesnį pacientų judėjimą ir didesnę pasitikėjimą. Iš tikrųjų, Strasbūre, Lježe ir Liuksemburge pavyzdinių centrų tinklų sąvoka gali būti itin naudinga ne tik pacientams, bet ir mokslo tyrimų, ir specialistų rengimo požiūriu.

Komisijos narė kalbėjo apie sveikatos darbuotojų judėjimą, ir tai turi būti įgyvendinta taip, kad nekiltų pavojus pacientų saugumui. Manau, kad tai turėtų apimti ir kalbos testus, kurie turėtų būti ne kliūtis, o pacientų apsaugos priemonė. Ji minėjo kvalifikacijų pripažinimą. Tai yra labai svarbu, nepaisant to, ar jūs gydotės pas vietinį gydytoją, ar vykstate į užsienį. Kai kurių specialybių atstovai – pvz., chiropraktikai vienoje valstybėje laikomi sveikatos apsaugos darbuotojais, o kitose – ne. Mes turėtume įtraukti šias antraeiles sveikatos priežiūros specialybes į savo planus.

Taip pat, be abejonės, mes turėtume užtikrinti pacientų saugumą atsižvelgiant į gydytojų, slaugytojų ir kitų sveikatos darbuotojų, kurie turėjo drausminių nuobaudų ar buvo nušalinti nuo darbo, prasižengimus – ir savo pranešime aš taip pat raginu Komisiją tai padaryti. Manau, kad šis klausimas reikalauja daugiau dėmesio.

Komisija teisingai nurodo specialistų išvykimo – protų nutekėjimo – problemą. Tragiška, kad mes negalime parengti daugiau sveikatos darbuotojų, tačiau blogai ir tai, kad mes atimame juos iš kitų šalių, kurios šios prabangos negali sau leisti. Jeigu jūs pažvelgsite į skaičius, vidutiniškai vienas iš keturių gydytojų ir vienas iš dvidešimt slaugytojų yra gavę išsilavinimą Afrikoje ir dirba EBPO šalyse. Mes patys skatiname šį procesą, mūsų NVO samdo šiuos specialistus ir juos įdarbina ir moka jiems daugiau, negu jiems būtų mokama jų šalyse. Todėl šie darbuotojai negrįžta atgal.

Visi šie dalykai, Komisijos nare, yra labai svarbūs. Mes turime užtikrinti sveikatos darbuotojų apsaugą. Mes turime įtraukti į savo darbotvarkę klausimus dėl ligonių sužalojimo ar infekcijų medicinos įstaigose, taip pat užtikrinti didesnę sveikatos darbuotojų saugumą. Akušerės pastaruoju metu skundžiasi dėl to, kad sunku gauti profesinį civilinės atsakomybės draudimą. Tai tik kai kurie klausimai, kuriuos, aš manau, būtina svarstyti diskusijoje dėl ilgai lauktos žaliosios knygos.

Jules Maaten, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Ponia pirmininke, aš norėčiau pritarti tam, ką prieš minutę kalbėjo John Bowis. Jūsų pateikta žaliaji knyga yra vertingas dokumentas. Nebūtina priminti, kad, priėmus žaliąją knygą, mums paprastai yra svarbi reakcija į ją. Reakcija gali būti iš dalies nuspėjama, tačiau bet kuriuo atveju būtina išnagrinėti pastabas tam, kad jas būtų galima įtraukti į teisės aktus ateityje.

Šioje žaliojoje knygoje aptariami klausimai, kuriuos būtina skubiai spręsti. Ši žaliaji knyga – tai savo metu kilusių ginčų dėl F. Bolkesteino pateiktų pasiūlymų išdava. Mes pritariame tam, kad Komisija svarstytų šiuos klausimus kaip žaliąją knygą, atidžiai, paliekant daug vietos diskusijoms, nes, mano nuomone, šie klausimai kelia daug nerimo. Šioje diskusijoje aš nenorėčiau, kad mes apsiribotume tik sveikatos darbuotojais, nes manau, kad įvairiose srityse europinė dimensija susijusi su pernelyg didele nežinomybės baime.

Pastaraisiais metais jūsų pirmtakai ir jūs, Komisijos nare, daug nuveikėte visuomenės sveikatos labui; todėl pasinaudodamas proga norėčiau jums už tai padėkoti. Manau, kad jūs pasiekėte svarbių rezultatų sveikatos apsaugos srityje, ir galite didžiuotis tuo, kad jums pavyko to pasiekti per tokį trumpą laiką.

Pastaraisiais metais daug nuveikta, pvz., naudojant vaistus pediatrijoje, klausimu, kurio visuomenė net nelaiko didele problema, ir kurį galima spręsti ne valstybių narių, o europiniu lygmeniu. Čia svarbų vaidmenį vaidina masto ekonomika. Aš manau, kad tai aktualu ir kitur: pvz., tabako ir rūkymo politikos srityje Europos Sąjunga pirmąją ne tik Europoje. Šiuo atveju būtent masto ekonomika įgalina veiksmingai veikti. Mes taip pat aktyviai svarstome sveikatos priežiūros paslaugų kitose valstybėse narėse ir pacientų teisių apsaugos Europos Sąjungoje klausimus, kurie, aš manau, taip pat duos teigiamų rezultatų.

Tačiau kiekvienu svarstomu atveju mes pastebime ne tik ministrų, bet ir nacionalinių parlamentų narių dvejones dėl tolesnio Europos bendradarbiavimo sveikatos srityje. Esant 27 skirtingoms sveikatos apsaugos sistemoms, kiekviena iš valstybių narių yra įsitikinusi tuo, kad jų modelis yra geriausias. Visi valstybių narių atstovai, su kuriais teko bendrauti, teigė, kad jų sistema yra geriausia. Tačiau jos negali visos vienu metu būti geriausios.

Aišku, kad darbas kuriant šias sveikatos sistemas pareikalavo daug darbo ir pastangų. Kiekvienu atveju šiame darbe dalyvavo daug žmonių. Pasiekus gana sudėtingos pusiausvyros, Europos Sąjunga staiga nusprendžia primesti savo valią. Aš puikiai suprantu, kad tai turėtų būti sutikta su pasipriešinimu.

Vis dėlto kai kuriose srityse, pvz., gydant retas ligas, masto ekonomika gali duoti didelę naudą pacientams ir pačioms sistemoms. Esama daugelio priežasčių, dėl kurių Europos dalyvavimas stiprinant visuomenės sveikatą gali būti naudingas. Beveik 40 000 pacientų Europos Sąjungoje laukia organų donorų, iš jų kasdien miršta maždaug po dešimt žmonių.

Kiekvienais metais piktnaudžiavimas alkoholiu Europos Sąjungoje nusineša per 195 000 gyvybių, ir Europos ekonomikai kainuoja per 125 mlrd. EUR. Tai yra klausimas, kuris turėtų būti sprendžiamas vietos, o ne

valstybių narių lygmeniu. Taip pat pastebimos tam tikros bendros europinės tendencijos, pvz., didėjantis jaunimo piktnaudžiavimas alkoholiu. Mes turime atsakyti į klausimą, ar ne geriau šį klausimą vis dėlto spręsti Europos mastu. Dabartinis Sutarties tekstas riboja mūsų veiksmus veiksmingai sprendžiant šiuos klausimus.

Mes turime siekti daugiau, – ir čia yra didžiausias žaliosios knygos pranašumas – stiprinant faktinį laisvą sveikatos paslaugų judėjimą. Aš esu tikras, kad jei mes ieškotume sprendimų, siekdami, pvz., išvengti medicinos klaidų arba stiprinti teisinę ne tik pacientų, bet ir sveikatos darbuotojų padėtį, iš to naudos turėtų visi tik jei šis laisvas judėjimas galimas, atsakingai jį organizavus.

Jei geresnio bendradarbiavimo organų donorstės srityje ir apsaugos nuo pandemijų – tai, ką aš nuolat pabrėžiu, – klausimai nebus sprendžiami europiniu lygmeniu, aš esu įsitikinęs, kad ateityje susidursime su dideliais sunkumais, jei mus kada nors pasieks, pvz., gripo pandemija iš Tailando. Faktiškai Komisija šiais atvejais turėtų imtis krizės priemonių per 24 valandas.

Mano nuomone, norint veiksmingai ateityje organizuoti veiklą Europos Sąjungoje, būtina keisti Sutarties 152 straipsnį. Jei mes norėtume kada nors tolimoje ateityje pakeisti šį straipsnį, mes turėtume, mano nuomone, svarstyti klausimą, kaip naujojoje Sutartyje išplėsti teisinę bazę sveikatos srityje.

Bart Staes, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (NL) Ponia pirmininke, aš norėčiau prisijungti prie Johno Bowiso ir Jules Maaten ir padėkoti Komisijos narei už žaliąją knygą, kuri, mano nuomone, pasirodo nei per anksti, nei per vėlai – pačiu laiku. Komisijos narė teigia, kad vis daugiau vyresnio amžiaus žmonių tampa našta sveikatos apsaugos sistemoms ir jų darbuotojams. Iš tikrųjų, kiekvienas, išklauses žmonių, dirbančių šiame sektoriuje, gali susidaryti nuomonę, kad jų darbo sąlygos fiziniu, o dažnai ir psichologiniu požiūriu yra labai sunkios.

Šio sektoriaus darbuotojams keliama dideli reikalavimai, tačiau jų darbas dažnai mažai mokamas. Todėl neturėtų stebinti, kad darbuotojų kaita sektoriuje yra labai didelė. Taip pat dažnai sutarčių sąlygos yra tokios, kad daug žmonių priversti pernelyg anksti palikti sektorių. Mano manymu, politikos priemonėmis būtina atsižvelgti į daugelį aspektų: tvarų užimtumą, geras darbo sąlygas, darbo saugumą, specialistų išsaugojimą ir padorų užmokestį.

Komisijos narė teisi, remdamasi direktyva, kurią šiuo metu rengia John Bowis – direktyva dėl sveikatos apsaugos paslaugų kitose valstybėse narėse įgyvendinimo. Vis dėlto kalbant su šiuo sektoriuje dirbančiais žmonėmis, jie taip pat labai pageidavo nurodyti ryšį tarp sveikatos darbuotojų ir Darbo laiko direktyvos. Pagal Darbo laiko direktyvą darbo laiko trukmė nustatoma sutartimis, o ne susitarus su darbuotoju.

Kai kurie gydytojai, dirbantys Lenkijos ligoninėse per savaitę pagal įprastas sutartis, savaitgalį vyksta į Jungtinę Karalystę dirbti 48 valandų pamainą. Žinoma, tai tiesiog negirdėta. Į tai būtina atsižvelgti, ypač Darbo laiko direktyvoje. Aš tikiuosi, kad į šį klausimą taip pat bus atsižvelgta ir svarstant žaliąją knygą.

Konstantinos Droutsas, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (EL) Ponia pirmininke, Žalioji knyga dėl Europos sveikatos priežiūros darbuotojų atskleidžia kapitalo ir Europos Sąjungos planus privatizuoti sveikatos ir slaugos priežiūros paslaugas, kurie turėtų skaudžių pasekmių sveikatos sektoriaus darbuotojams.

Šie pokyčiai yra socialinio draudimo ir socialinių paslaugų antiliaudinių reformų Europos Sąjungos valstybėse, dalis, aktyviai remiant ir bendrininkaujant centro kairės ir centro dešinės jėgoms, kurie laiko sveikatą preke, kapitalo pelno šaltiniu, o pacientus ir jų šeimas – klientais.

Pagrindinis jų tikslas – didinti kapitalą ir sukurti sistemą, kurioje sveikatos paslaugos visuomeniniame sektoriuje būtų teikiamos vadovaujantis privataus sektoriaus kriterijais, ir konkuruojant su privačiu sektoriumi.

Pirmosios šios komercializuotos sistemos aukos yra patys šiame sektoriuje dirbantys žmonės. Nors šie darbuotojai sudaro 10 proc. Europos Sąjungos darbo jėgos, jie dažnai dirba nepriimtinais sąlygomis, kurios kelia pavojų pacientams. Nuolatiniai darbo laiko reikalavimų pažeidimai yra greičiau taisyklė, o ne išimtis. Jų atlyginimai, bent visuomeniniame sektoriuje, kaip ir darbo našumas yra mažesni ir tai lemia privačių draudimo bendrovių interesus. Pagrindinė žaliosios knygos tema yra darbuotojų judumas ir F. Bolkesteino direktyvos taikymas sveikatos sektoriuje.

Sveikata yra socialinė vertybė, o ne komercinė prekė. Sveikatos darbuotojai teikia socialines paslaugas ir neturi būti naudojami kaip priemonė siekiant pelno. Tik kovoje darbuotojai gali užtikrinti aukštą nemokamų valstybinių paslaugų kokybę, kuri skirtąsi nuo privačios verslo praktikos.

Kathy Sinnott, *IND/DEM frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, sveikatos srityje dirba daugiau žmonių, negu bet kuriame kitame. Įvairias sveikatos darbuotojų, apie kuriuos mes nuolat kalbame, grupes sudaro gydytojai,

medicinos slaugytojai, vaistininkai ir odontologai, kuriems padeda radiologai, laboratorijų technikai, mokslo tyrėjai, terapeutai, biochemikai ir armija administratorių ir sveikatos paslaugų darbuotojų.

Yra ir kita sveikatos darbuotojų grupė: tai natūropatai, chiropraktikai, osteopatai, homeopatai ir mitybos specialistai, kurių požiūris į sveikatą yra natūralusnis.

Galiausiai yra dieną ir naktį be atlyginimo sveikatos priežiūros srityje dirbantys šeimos slaugytojai, kurie sudaro didžiausią sveikatos darbuotojų grupę.

Grįžtant prie pirmosios grupės, minimos šiame pranešime, Komisija reiškia susirūpinimą dėl to, kad medicinos darbuotojų, dirbančių sveikatos srityje, skaičius nepatenkina augančios paklausos. Komisija pabrėžia poreikį skatinti jaunas žmones pasirinkti sveikatos priežiūros darbuotojo specialybę. Vis dėlto kai kuriose valstybėse tai nėra problema.

Praėjusį mėnesį Airijoje 3 500 jaunuolių laikė egzaminus, vildamiesi užimti vieną iš kelių šimtų vietų medicinos mokyklose. Panašiai daug daugiau jaunuolių, negu galėtų parengti mūsų universitetai, norėtų tapti slaugytojais, terapeutais, kt.

Komisijos nare, jaunimą patraukti nėra svarbiausia. Klausimas yra leisti jiems mokytis. Daug vidurinių mokyklų moksleivių Airijoje norėtų dirbti medicinos srityje, tačiau, deja, jiems tai yra nepasiekama, ribojant moksleivių galimybes, kurios neturi nieko bendra su paklausa, ir dėl to atsiranda didelis kvalifikuotų darbuotojų trūkumas.

Man žinoma, kad panašūs skirtumai rengiant darbuotojus yra pastebimi ir kitose Europos valstybėse, kur medicinos darbuotojų paklausa yra didesnė už pasiūlą. Aš noriu pasakyti, kad bandydami sudominti jaunimą, tačiau nesuteikdami jiems galimybių, jūs tik padidinsite jų nusivylimą.

Neleisdami šiems moksleiviams mokytis ir dirbtinai didindami sveikatos darbuotojų trūkumą, mes priversti įsivežti medicinos darbuotojus iš trečiųjų šalių – net pačių skurdžiausių – palikdami savo žmones be medicinos pagalbos ir skatindami protų nutekėjimą.

Kita sveikatos paslaugų grupė, kurią aš minėjau, pvz., gydymas natūraliais metodais, deja, visiškai neminimi šiame pranešime. Palikdami nuošalyje šiuos gydymo būdus, mes nepripažįstame jų vertingo įnašo stiprinant europiečių sveikatą ir neatsižvelgiame į žmonių, kuriems būtų naudingas šis gydymas, poreikius.

Šis sektorius yra labai svarbus. Akivaizdūs Komisijos bandymai priimti tokias direktyvas, kaip vitaminų ir mineralinių papildų direktyva dar labiau didina atotrūkį tarp ES politikos ir kasdienos sveikatos apsaugos galimybių.

Galų gale norėčiau nurodyti trečią ir didžiausią sveikatos darbuotojų grupę: tai šeimos slaugytojai. Tai – žmonės, kurie rūpinasi pagyvenusiais žmonėmis ir neigiamaisiais. Kiekvienais metais jų mums reikia vis daugiau, o ne mažiau. Europai senėjant ir daugėjant žmonių su negalia, mes privalome įvertinti slaugytojų pastangas. Vienintelis būdas remti šias paslaugas teikiančius asmenis yra palaikyti juos jų darbe.

Galiausiai mūsų sveikatos darbuotojai šiandien svarbūs, kaip niekada. Komisija teisi dėl to, kad atsiranda vis daugiau pavojų sveikatai, pvz., dėl užkrečiamų ligų. Komisija turėtų taip pat nurodyti, kad daugėja lėtinių ligų dėl susilpnėjusios imuninės sistemos, pvz., astma, alergijos, išsėtinė sklerozė, autizmas, diabetas, epilepsija, fibromialgija ir daugelis kitų.

Aš patarčiau Komisijai įvertinti kiekvieną iš šių ligų ir įvertinti, kas sukelia šias epidemijas, nes jomis serga vis daugiau žmonių, todėl nesiimti jokių veiksmų būtų ne tik nežmoniška, bet ir netvaru.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Ponia pirmininke, aš palankiai vertinu Komisijos žaliąją knygą ir jos tikslus dėl ES sveikatos darbuotojų nustatant iššūkius ir veiksmus, kurių būtina imtis šioje srityje.

Vis dėlto aš norėčiau pasinaudoti galimybe pabrėžti vieną žaliosios knygos aspektą – sveikatos darbuotojų rengimą. Šiuo klausimu aš inicijavau rašytinę deklaraciją 0095/2008. Aš pritariu minčiai, kad absoliučiai būtina sukurti mokymo komunikacijų kursą sveikatos darbuotojams teikiant jiems aiškesnę ir pilnesnę informaciją pacientams. Pacientų galimybė suprasti sveikatos ir medicinos klausimus ir rekomendacijas glaudžiai susijusi su komunikacija. Nepaisant įvairių iniciatyvų tobulinant sveikatos informacijos kokybę ir prieinamumą, tyrimais nustatyta, kad pacientams reikia daugiau informacijos, ir tai, kad sveikatos darbuotojai linkę pervertinti informacijos, kuri jiems teikiama, reikšmę.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, sveikatos priežiūros darbuotojų trūkumas yra visuotinis reiškinys. Vis dėlto tai mes jaučiame pirmiausia savo kieme. Specializuotos medicininės pagalbos, tam tikrų specialybių ir konkrečių medicininių gydymo paslaugų trūkumas verčia žmones ieškoti medicinos pagalbos kitose šalyse.

Todėl labai svarbu reguliuoti tarpvalstybinės medicinos pagalbos principus. Pacientas turi teisę žinoti, koks paslaugų standartas užtikrinamas konkrečiuose centruose, kaip finansuojama sveikatos priežiūra, kiek valstybė, iš kurios atvyko pacientas, mokės už gydymą ir reabilitaciją ir kiek turės mokėti pats pacientas. Direktyva šiuo klausimu yra itin svarbi.

Kitas klausimas yra medicinos darbuotojų kvalifikacijos gerinimas, apimantis kalbos kursų, kuris taip pat padėtų pacientų judumui. Aš manau, kad būtų tikslinga nustatyti principų sistemą sveikatos darbuotojams. Komisijos nare, dėkoju už jūsų žaliąją knygą.

Colm Burke (PPE-DE). – Ponia pirmininke, sveikatos darbuotojų tvarumo Europos Sąjungoje didinimas itin svarbus tobulinant sveikatos priežiūros paslaugas ir galimybes visose 27 valstybėse narėse.

Šiuo požiūriu Europos Sąjunga susiduria su daugeliu iššūkių. Pagrindinis sveikatos apsaugos klausimas yra demografinė valstybių narių padėtis: Europos gyventojai sparčiai senėja, ir gyvenimo trukmė kiekvieną dešimtmetį pailgėja maždaug 2,5 metų. Senėja gyventojai, senėja ir sveikatos darbuotojai. Šiomis sąlygomis išlaikyti darbo jėgą – tai užtikrinti, kad būtų pakankamai jaunų darbuotojų, kurie pakeistų išeinančius į pensiją.

Būtina nuolat pabrėžti sveikatos mokslo tyrimų ir informacijos Europos Sąjungoje reikšmę. Šiuo metu trūksta atnaujintų, palyginamųjų duomenų tarp valstybių narių daugeliu sveikatos priežiūros, tarp jų darbuotojų mokymo ir užimtumo, sveikatos darbuotojų amžiaus, lyties ir tarptautinių srautų klausimų. Europinė informacija itin svarbi būsimų sveikatos darbuotojų ir sveikatos institucijų planavimui ir aprūpinimui ateityje.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Ponia pirmininke, mes esame labai suinteresuoti užtikrinti, kad mūsų sveikatos apsaugos sistemos veiktų kiek įmanoma sklandžiau. Todėl, vadovaujantis žaliosios knygos rekomendacijomis būtina kelti medicinos darbuotojų kvalifikaciją ir sudaryti geras ir tvarias sąlygas medicinos darbuotojams. Mes negalime leisti gydytojams dirbti pernelyg ilgai.

Aš taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į sveikatos stiprinimą. Sveikos gyvensenos skatinimas yra geras metodas, leidžiantis profilaktiškai išvengti daugelio ligų. Todėl, turint omenyje, kad prevencija yra geriau negu gydymas, būtina remti viešumą ir sveikatos kampanijas. Prisiminkime, kad investicijos į bet kokią naujovišką gydymo metodą, klinikinę įrangą ir naujas technologijas yra tolygios investicijoms į save.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, aš norėčiau padėkoti visiems kalbėjusiems už jų įnašą. Jūs pateikėte daug vertingų pastabų.

Tarp jų, pvz., dėl to, kaip sukurti geras darbo sąlygas sveikatos darbuotojams tam, kad jie liktų savo šalyse ir spręsti labai rimtą specialistų išvykimo klausimą.

Praėjusią savaitę aš lankiausi Liberijoje ir buvau šokiruota, kai išgirdau, kad 3 mln. gyventojų turinčioje šalyje yra tik 150 gydytojų. Visi likusieji gydytojai išvykę į Jungtines Amerikos Valstijas. Tai labai didelė problema – ne tik Trečiojo pasaulio šalyse, bet ir Europos Sąjungoje, nes daug specialistų iš rytų vyksta dirbti į vakarus. Mes turėtume svarstyti, kaip paskatinti sveikatos darbuotojus ir specialistus likti savo šalyje. Tam, kad būtų galima tai padaryti, būtina jiems sukurti geresnes darbo sąlygas.

Oficialios sveikatos priežiūros klausimai negali būti sprendžiami neatsižvelgiant į neoficialios priežiūros poreikius ir galimybes, ir šiuos klausimus mes bandomė suderinti žaliojoje knygoje.

K. Sinnott nurodė labai svarbų klausimą, kaip parengti daugiau žmonių ir pasiūlyti daugiau mokymo galimybių. Tai yra kita monetos pusė. Viena vertus, mums reikia daugiau sveikatos darbuotojų, bet, kita vertus, mes neturime galimybių daugiau jų parengti. Tai labai svarbūs klausimai, į kuriuos tikimės rasti atsakymus ir siūlyti sprendimus, apibendrinę pastabas, kurias jūs ir suinteresuotos šalys pateiks diskusijoje dėl šios žaliosios knygos. Šitaip mes tikimės rasti tam tikrą problemos sprendimą tol, kol ji netapo neišsprendžiama.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

16. – Penktasis pasaulinis vandens forumas, vyksiantis 2009 m. kovo 16–22 d. Stambule (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – diskusija dėl klausimo žodžiu Komisijai dėl Penktojo pasaulinio vandens forumo, vyksiančio 2009 m. kovo 16–22 d. Stambule, pateikto Josep Borrell Fontelles vystymosi komiteto vardu (O-0026/2009 – B6-0015/2009).

Pierre Schapira, autorius. – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, po keleto dienų Europos Parlamento delegacija vyks į Stambulą dalyvauti Penktajame pasauliniame vandens forumo, į kurį susirinks suinteresuoti dalyviai iš viso pasaulio: JT agentūros, vystymo bankai, profesinės organizacijos, NVO ir vietos valdžios institucijos.

Mažėjantys vandens ištekliai ir sparti klimato kaita leidžia manyti, kad ateityje kils vis daugiau konfliktų dėl vandens, todėl aš norėjau parengti tekstą, kurį būtų galima pateikti balsavimui šiame posėdyje, nustatant tvirtą pagrindą Europos veiksams šioje srityje.

Padėtis, kaip žinote, yra sudėtinga. Vandens trūkumas stebimas ne tik žemėse, kuriose tradiciškai ūkininkaujama. Mums taip pat kelia nerimą aprūpinimas vandeniu, kurio kokybė nuolat blogėja. JT skaičiai kalba patys už save. Vienas milijardas žmonių neturi galimybių saugiai apsirūpinti vandeniu; du su puse milijardo žmonių vartoja vandenį, kuris neatitinka sanitarijos normų; penki tūkstančiai jaunesnių negu šešeri metai vaikų kasmet miršta nuo ligų, kurias sukelia švaraus geriamojo vandens arba sanitarijos trūkumas arba bloga jo kokybė.

Skandalinga, kad geriamojo vandens trūkumą pirmiausia pajunta skurdžiausiai gyvenantys žmonės. Apsirūpinimas vandeniu, kuris artimiausiu metu gali būti vienas pagrindinių iššūkių, dar labiau apsunkina Tūkstantmečio tikslų įgyvendinimą. Pasaulinis Vandens forumas turėtų būti galimybė siūlyti sprendimus sprendžiant šį iššūkį.

Pirmiausia aš norėjau pabrėžti, kad vanduo yra bendra žmonijos gėrybė, ir teisė į jį turėtų būti laikoma pagrindine ir visuotine teise. Tai yra pirmoji siūlomos rezoliucijos pastraipa, kuri yra gyvybiškai svarbi, nes nuo to priklauso mūsų įgyvendinamos politikos priemonės. Šio pagrindinio principo laikymasis reiškia „ne“ vandens naudojimui, kaip prekei, nes, deja, mums pernelyg gerai žinomos pražūtingos šio požiūrio pasekmės.

Iš 2006 m. Jungtinių Tautų Vystymo programos (UNDP) pranešimo ryškėja pasipiktinimą keliantis neteisingumas. Tiekimo sistemų trūkumas dažnai yra susijęs su vandens trūkumu, kurį patiria socialiai pažeidžiamiausios žmonių grupės. Dėl to milijonai žmonių turi naudotis neoficialiais šaltiniais, kurie kartu su tarpininkais nustato penkis kartus didesnes kainas.

Mes siekiame saugaus aprūpinimo vandeniu ir sanitarijos visiems. Tai reiškia, kad vandens ištekliai turi būti kontroliuojami visuomenės, kuri vienintelė atstovauja viešajam interesui. Būtent šis principas yra pagrindinis formuojant mūsų politikos priemones ir aš džiaugiuosi, kad jis nurodytas rezoliucijoje.

Visuomenės dalyvavimas iš tikrųjų gali padėti spręsti aprūpinimo vandeniu klausimą. Sąžininga ir tvari kainodaros sistema visuomeniniame sektoriuje nepasiturintiems žmonėms kainuotų mažiau ir sudarytų sąlygas investicijoms į reikalingą infrastruktūrą.

Šį tikslą galima pasiekti tik visiems kartu prisidedant prie jo įgyvendinimo. Todėl viešoji parama vystymuisi turėtų būti naudojama kartu su vietos valdžios institucijų lėšomis, bankų paskolomis, privačiu kapitalu ir formuojant inovacinę partnerystę.

Ypač norėčiau pabrėžti finansavimo solidarumo pagrindą, pvz., kaip tai įmanoma pagal Oudin teisę Prancūzijoje, reikšmę. Tai leidžia vietos institucijoms nuo kiekvieno kubinio metro suvartoto vandens po vieną procentą skirti išimtinai tarptautinei bendradarbiavimo veiklai vandentvarkos srityje.

Komisijos nare, ar Komisija pasirengusi kurti šios rūšies priemonę? Ji turėtų būti vykdoma vadovaujantis visuomenės gerovės sąvoka, todėl aš džiaugiuosi, kad rezoliucijos tekste nurodoma, kad viešosios ir privačios partnerystės struktūros turėtų būti griežtai apibrėžtos ir reguliuojamos įstatymais.

Nuo praėjusio pasaulinio forumo vietos valdžios institucijų vaidmenį pripažįsta visi suinteresuoti dalyviai, tarp jų Europos Parlamento nariai ir ministrai. Kitas forumas Stambule šiuo požiūriu turės du svarbius pranašumus: bus pasirašytas vietos valdžios institucijų susitarimas dėl vandens ir dvi dienos bus skirtos vietos valdžios institucijų vaidmeniui.

Ar jūs esate pasirengusi, Komisijos nare, panaudoti savo didžiulę patirtį ir vietos valdžios institucijų žmogiškuosius ir finansų išteklius skatinant partnerystę tarp šiaurės ir pietų? Šiaurės miestai, naudodami savo patirtį ir techninius pajėgumus, yra pasirengę padėti savo partneriams besivystančiame pasaulyje.

JT šiandien paskelbė ataskaitą dėl vandens, kuriame pateikiamos gąsdinančios ateities perspektyvos. Vandens krizę apsunkins ne tik demografinė padėtis ir klimato kaita, bet ir netinkami politiniai sprendimai. Nors vanduo yra vystomosios politikos prioritetas, jam skiriama tik 6 proc. visos tarptautinės pagalbos.

Būtent todėl aš norėčiau, kad Europos Sąjunga, Europos Parlamentas ir Komisija pasiųstų žinią pietų šalims, nes ši nelygybė apsirūpinant vandeniu negali ilgiau tęstis.

Pirmininkė. – Aš norėčiau pateikti trumpą asmeninę pastabą: nuoširdžiai tikiuosi, kad vanduo ir toliau bus bendra gėrybė ir jo vartojimas bus užtikrintas visiems, kaip svarbi teisė.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, pirmiausia aš norėčiau perduoti savo kolegos Louiso Michelio atsiprašymą dėl to, kad jis negalėjo dalyvauti asmeniškai, nes yra išvykęs į Kongą. Vis dėlto aš atsakysiu į klausimus, nes jie yra labai svarbūs.

Komisija visiškai sutinka su tuo, kad vandens ir sanitarijos klausimai veiksmingiausiai sprendžiami vietose, kur jie yra patikėti vietos vyriausybėms, savivaldos institucijoms ir bendruomenėms. Būtina pripažinti, kad sprendimai įvairiais lygmenimis turi trūkumų, ypač mažiau išsivysčiusiose šalyse, kur aprūpinimas pagrindinėmis paslaugomis nėra didelis prioritetas.

Praėjusiais metais vykusiose Europos vystymosi dienos Strasbūre daugiausia dėmesio buvo skiriama vietos valdžios institucijoms, teikiant pagrindines paslaugas ir vietos valdymo reikšmei bei piliečių dalyvavimui. Šis klausimas itin svarbus vandens sektoriui, todėl Komisija per įvairias priemones didina paramą vietos valdžios institucijoms ir stiprina partnerystę tarp vietos dalyvių šiaurėje ir pietuose.

Europos vandens politika ES lygmeniu taip pat remiasi gero valdymo principais didinant piliečių, vietos bendruomenių, NVO ir suinteresuotų dalyvių dalyvavimą. Tai ryšku ne tik iš Vandens pagrindų direktyvos, bet ir įvairių iniciatyvų, pvz., ES vandens iniciatyvos, inicijuotos pasauliniame aukščiausiojo lygio susitikime tvaraus vystymosi klausimais Johanesburge, kuriame tarp kitų tikslų numatytas ir vietos valdžios institucijų vaidmens didinimas.

Būtina didinti investicijas Afrikoje, kur Tūkstantmečio vystymosi tikslai vandens ir sanitarijos srityje vis dar nėra įgyvendinti, ir Komisija parodė savo politinius įsipareigojimus, kurdama finansinį mechanizmą.

Pusės milijardo eurų vertės vandens infrastruktūros priemonė leido sutelkti dukart didesnes lėšas bendrai finansuoti programas, kuriomis siekiama pagerinti vandens, sanitarijos ir higienos padėtį milijonams žmonių. Ji taip pat leido pagerinti vandentvarką AKR šalyse. Vietos dalyvių veikla užtikrina pridėtinę šios priemonės vertę.

Pasaulyje vandens forumo ES ministerijų segmente ES atstovaus Tarybai pirmininkaujanti Čekija. Parengtame pareiškime nurodomas gero valdymo poreikis didinant pajėgumus ir vykdant įvairių lygių institucinę reformą.

Komisijos politika, patvirtinta 2002 m. siekiama skatinti kompleksinį vandens išteklių valdymą besivystančiose šalyse. Vadovaujantis šia politika turi būti sprendžiami įvairūs vandens – geriamojo vandens, sanitarijos, drėkinimo, ir kt. – panaudojimo klausimai siekiant optimaliai paskirstyti naudą visiems vartotojams.

Šiuo metu pagal iniciatyvą „Didžioji žalioji siena Sacharai ir Saheliui“, kurią kaip vieną atliekamos pagrįstumo studijos dalių kuruoja Europos Komisija, nagrinėjamos gerosios patirties galimybės kuriant, ypač Afrikoje, aplink miestus žaliąsias apsaugines zonas. Tolesnė parama šiai iniciatyvai bus teikiama kaip partnerystės tarp Afrikos ir ES klimato kaitos srityje dalis.

Džiaugiuosi, galėdama pranešti, kad dešimtajame Europos vystymosi fonde numatytai vandens infrastruktūros priemonei finansuoti skirta per 200 mln. EUR. Valstybės narės kviečiamos prisidėti skiriant papildomas lėšas.

Komisijos strategija remiasi strateginiu bendradarbiavimu tarp šalių partnerių vyriausybių, ES valstybių narių ir suinteresuotų dalyvių.

Vandens priemonė papildo nacionalines programas dirbant su decentralizuotais dalyviais ir kuriant naujoviškus sprendimus. Pasirengimas 10-osios EPF vandens infrastruktūros priemonei apima potencialą,

kurį siūlo visuomeniniai vandens operatoriai, kurie teikia daugiau kaip 90 proc. vandens ir sanitarijos paslaugų visame pasaulyje.

Todėl viešojo ir viešojo sektorių partnerystė sąnaudų požiūriu gali būti labai veiksminga skatinant atitinkamus „gero valdymo“ principus AKR šalių vandens sektoriuje, turinčių potencialiai ilgalaikį ir tvarų poveikį institucinių ir organizacinių pokyčių požiūriu. Ši „dvynių“ partnerystė – pvz., per mokymą ir techninę paramą – gali būti veiksminga siekiant skatinti gero valdymo principus AKR šalių vandens sektoriuje.

Leiskite man patvirtinti, kad kartu su atitinkamais ES vandens iniciatyvos mechanizmo partneriais svarstomi pagalbos efektyvumo ir darbo pasidalijimo klausimai. Siekiant tobulinti vykstantį dialogą svarstoma ES paramos vystymuisi vandens sektoriuje galimybė. Vandens sektoriuje svarbu ir tai, kad kai kurios šalys nėra lepinamos donorų dėmesio, ir Komisija į tai atsižvelgia, nustatydama naują vandens priemonę pagal 10-ąją EPF.

José Ribeiro e Castro, PPE-DE frakcijos vardu. – (PT) Ponia pirmininke, Komisijos nare, norėčiau pakartoti tai, ką prieš keletą metų – 2006 m. kovo 13 d. – Europos Parlamente pasakė Eija-Riitta Korhola: „Skaiciai kelia nerimą: kasdien dėl švaraus vandens trūkumo pasaulyje miršta 3 900 vaikų. Penktadaliui, t. y. maždaug 1,1 mlrd. pasaulio gyventojų, trūksta švaraus vandens. Daugiau kaip 40 proc. gyventojų neužtikrinamas vandens ir sanitarijos paslaugų tiekimas.“

Nuo šio pareiškimo praėjo treji metai, ir kas per šį laiką pasikeitė? Globalus scenarijus tebekelia nerimą ir išlieka toks pat. Mes susiduriame su rimta krize dėl sanitarijos normų, ir ji apima mus visus. Aš norėčiau nurodyti, kad didžiausią poveikį ši problema turi neturtingiausiuose ir mažiausiai išsivysčiusiuose pasaulio regionuose, tarp jų šalyse, esančiose į pietus nuo Sacharos. Tai yra regionas, kuriame vandens kokybės klausimas, ypač kaimo vietovėse ir didžiuosius miestus supančiuose lūšnynuose yra labiausiai jaučiamas. Šios problemos mastai yra milžiniški. Aš turiu 2001 m. UNICEF brošiūrą. Joje pateikiami stulbinami skaičiai. Joje teigiama, kad 1 mlrd. žmonių trūksta švaraus geriamojo vandens. Šis 1 milijardas gyventojų faktiškai pasklidęs po visą pasaulį: 4 proc. gyventojų gyvena Artimuosiuose Rytuose ir Šiaurės Afrikoje, 4 proc. – Vidurio ir Rytų Europoje, 19 proc. – Pietų Azijoje, 25 proc. – į pietus nuo Sacharos ir 42 proc. – Rytų Afrikos ir Ramiojo vandenyno šalyse. Didžiausią susirūpinimą kelia padėtis Rytų Afrikos ir Ramiojo vandenyno ir į pietus nuo Sacharos esančiose šalyse: atitinkamai 24 proc. ir 43 proc. gyventojų vis dar neturi galimybių saugiai apsirūpinti švariu vandeniu.

Svarbu įvertinti švaraus geriamojo vandens trūkumo poveikį sveikatai ir tai, kokią įtaką tai turi tautų vystymuisi kokybės ir kiekybės požiūriu ir taip pat pasienio konfliktams, kurie kyla dėl vandens išteklių, ir rizikos, kai nieko nedaroma tam, kad jos išvengtų, požiūriu.

Europos Sąjunga, kaip pasaulinė dalyvė *par excellence*, negali nedalyvauti svarbiausiose pasaulinėse diskusijose sprendžiant šį klausimą. Aš pritariu Komisijos narės žodžiams, pasakytiems Parlamente. Aš pritariu penktajam pasauliniam vandens forumui ir Europos dalyvavimui jame. Tai yra dar viena galimybė objektyviai svarstyti klausimą ir nustatyti vieningą pagrindinių dalyvių požiūrį. Aš kaip ir Vystymosi komiteto nariai negaliu nepritari ti pastangoms skatinti subsidiarumą. Be to, kadangi šioje srityje esama daugelio išpareigojimų vietose, aš taip pat pritariu tam, dėl ko komitetas reiškia susirūpinimą. Ponios ir ponai, vanduo yra pagrindinė vertybė, ir kiekvieno iš mūsų teisė.

Inés Ayala Sender, PSE frakcijos vardu. – (ES) Ponia pirmininke, aš esu iš esmės labai patenkinta tuo, kad šis penktasis pasaulinis vandens forumas įvyks Stambule ir jame, be viso kito, dalyvaus Europos Sąjungos delegacija, atstovaujanti Komisijai, ir kita delegacija, atstovaujanti Europos Parlamentui. Aš taip pat vertinu ir pritariu poreikiui remti vietos valdžios institucijas kuriant demokratines dalyvavimo sistemas, kuriomis būtų siekiama tobulinti vandentvarką ir inovacijas ir stiprinti decentralizaciją.

Pirmasis ir svarbiausias šios veiklos tikslas – apsaugoti teisę teikti vandens ir sanitarijos paslaugas, tačiau visa tai turėtų būti vykdoma vadovaujantis griežtais tvaraus vystymosi kriterijais, kurių pagrindiniai principai Europos Sąjungoje nustatomi pagrindų direktyva dėl vandens, vadovaujantis vystymosi srityje Tūkstantmečio vystymosi tikslais.

Turiu pasakyti, kad visa tai – ir aš nurodysiu tai pakeitime, kuriam aš tikiuosi Parlamentas pritaris – svarstyta diskusijoje praėjusį rudenį Saragosoje vykusioje tarptautinėje parodoje Expo 2008, kurioje pirmą kartą kartu su Komisija kaip lygiavertis partneris dalyvavo ir Europos Parlamentas. Expo parodoje daugiau kaip 2 000 ekspertų Vandens tribūnoje ir NVO forume, pavadintame Agora kartu su Komisijos ir Europos Parlamento delegacijomis svarstė ir teikė labai įdomius, kūrybingus pasiūlymus vandentvarkos srityje.

Šie pasiūlymai buvo apibendrinti 2008 m. rugsėjo 14 d. „Saragosos chartijoje“. Joje yra 17 punktų, kurių keletą čia nurodysiu. Chartijoje teigiama:

- „kad galimybė gauti geriamojo vandens ir sanitarijos paslaugas yra žmogaus teisė, kurią turi garantuoti visos viešosios valdžios institucijos“;
- „kad galimybė gauti vandens turi milžinišką įtaką vystymuisi“;
- „tai, kad prognozės rodo, kad klimato kaita gali turėti įtakos vandens ištekliais ir paklausai planetoje“;
- „tai, kad tvari maisto gamyba tiesiogiai priklauso nuo veiksmingo vandens panaudojimo“.
- „kad upių baseinai yra pati geriausia vandens panaudojimo aplinka ir jų tinkamas tvarkymas leistų išspręsti konfliktus tarp šalių, regionų ir vartotojų“; ir galų gale
- „kad visuomeninės valdžios institucijos turėtų imtis iniciatyvos skatinant teisės aktų leidybą ir reikalavimus, kuriais būtų siekiama užtikrinti visuotinį vandens tiekimą“.

Aš kreipiuosi į Komisijos narę, ragindama atsižvelgti į Saragosos chartijos, kurios projektą rengiant kartu su ekspertais, NVO ir susivienijimais dalyvavome ir mes – Europos Komisija ir Europos Parlamentas – išvadas ir į tai, kad faktiškai tai buvo išankstinė diskusija prieš penktąjį pasaulinį vandens forumą, kuris vyks Stambule.

Aš manau, kad Europos diskusijoje reikėtų panaudoti Chartijos išvadas ir Vandens tribūną ir diskusijos medžiagą, kurią mes, Europos Sąjunga, pateikėme šios tarptautinės parodos ekspozicijoje.

Roberto Musacchio, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, prieš dvejus metus Europos Parlamente mes surengėme diskusiją ir priėmėme atitinkamą rezoliuciją vandens klausimu ketvirtąjo pasaulinio forumo Mechike proga. Tuomet mes rašėme, kad vanduo yra viena pagrindinių žmogaus teisių, ir būtinos aktyvios politikos priemonės, užtikrinančios šią teisę per viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimą, daugiausia dėmesio skiriant vietos bendruomenėms.

Deja, Europos Komisija, dalyvavusi susitikime Mechike, šiai rezoliucijai nepritarė – aš norėčiau Komisijos narei šiandien tai priminti – nepaisant to, kad rezoliucija buvo labai giriama daugelio, ypač Lotynų Amerikos šalių. Deja, forumo, kuris buvo privati struktūra, formatas neleido to padaryti. Mes dabar turime galimybę pasiųsti parlamentinę delegaciją į Stambulą ir būtų pranašumas, jei mūsų dalyvavimą palaikytų tiek pat stipri, kaip ir 2006 m. rezoliucija, būtent todėl aš teikiu šiuos pasiūlymus.

Mes turime pasiekti lūžio tašką sprendžiant vandens klausimą. Statistiniai duomenys rodo, kad padėtis klimato kaitos srityje linkusi dar labiau blogėti. Iš tikrųjų, reikalingi nauji veiksmai klimato srityje. Klimato kaita apsunkina galimybę gauti vandens, o toks apsunkinimas dar labiau didina klimato kaitą. Todėl, įgyvendindami Kioto protokolą, kaip ir kalbėdami apie žmogaus teises, mes turime sukurti stiprią partnerystę visuomeninio ir privataus bendradarbiavimo pagrindu. Sprendžiant vandentvarkos klausimus turėtų dalyvauti ir JT. Visuotinės vandentvarkos klausimai turėtų būti pašalinti iš privačių interesų srities – o tai vis dar labai juntama – ir patikėti spręsti specialiai JT tarnybai. Tai padėtų stiprinti ryšį su svarbiomis konvencijomis dėl klimato kaitos ir dykumėjimo, kurios yra svarbi JT sistemos dalis.

Tam, žinoma, reikalingos atitinkami finansiniai ištekliai. Jie galėtų būti gauti iš mokesčių, pvz., mineraliniam vandeniui, kurio – aš norėčiau nurodyti savo kolegoms nariams – net šiame Parlamente mes suvartojame per daug. Vandens privatizavimui būtina pasipriešinti: kitaip gyvybiškai svarbi gėrybė nebebus teisė ir taps rinkos preke. Aš manau, kad visa Europos istorija liudija, kad visuomenė turi pati užsitikrinti teisę naudoti vandenį namuose, ko nėra kituose žemynuose, kur ši procesą formuoja privatus sektorius.

Tai yra praktiniai klausimai, tačiau jie turi milžinišką moralinę reikšmę. Todėl neatsitiktinai teisę į vandenį ėmėsi ginti dideli pasaulietiniai ir religiniai judėjimai ir garsenybės. Per pastaruosius keletą metų ir visai neseniai – ir už tai reikia dėkoti Europos Parlamento pirmininkui – Parlamente vyko visuotinių aktyvistų organizacijų posėdžiai. Viename paskutiniųjų siūlyta pasirašyti tikrą protokolą dėl teisės į vandenį, ir aš manau, kad mes visi turėtume pritarti šiam pasiūlymui.

Filip Kaczmarek (PPE-DE). – (PL) Ponia pirmininke, dauguma iš mūsų gali nemokamai naudotis vandeniu, ir tai laiko savaime suprantamu dalyku. Mes kasdien naudojame daug vandens. Vis dėlto vertėtų prisiminti, kad, anot Pasaulio sveikatos organizacijos, vienas šeštadalis žemės gyventojų, kitaip tariant, daugiau kaip vienas milijardas žmonių, neturi vandens tiek, kad užtikrintų pagrindinius minimalius švaros standartus. Tai reiškia, kad 21-ojo amžiaus civilizacija neužtikrina vandens tiekimo milijonams gyventojų. Dėl to daugelis

iš jų miršta nuo ligų, kurias sukelia švaraus geriamojo vandens trūkumas. Neseniai aš lankiausi Lagose, didžiausiame Afrikos mieste, kur vos 1 proc. žmonių naudojasi centralizuotai teikiamu vandeniu.

Šie statistiniai duomenys gąsdina, tačiau vis dėlto nepatenka į pirmuosius laikraščių puslapius, nedirgina žiniasklaidos atstovų vaizduotės ir nėra tema diskusijoms ir ginčams, kaip, pvz., AIDS, kovos su maliarija arba visuotinis atšilimas. Taip yra todėl, kad šis klausimas aktualus tik 2 proc. europiečių, o Afrikoje – maždaug 27 proc. gyventojų. Manoma, kad vien tik Afrikoje kasmet dėl švaraus geriamojo vandens trūkumo miršta daugiau žmonių, negu nuo AIDS ir maliarijos kartu paėmus.

Todėl galima teigti, kad geriamojo vandens trūkumas žudo žmones ne taip dramatiškai, kad tai būtų galima nušviesti žiniasklaidos priemonėse, ir nesukelia tokio plataus susidomėjimo, kaip, pvz., žemės drebėjimai, cunamiai, potvyniai arba ginkluoti konfliktai. Vis dėlto, kaip minėjo José Ribeiro e Castro, statistiniai duomenys rodo, kad dėl ligų, kurias sukelia vandens trūkumas kasdien vidutiniškai miršta iki 6 000 vaikų. Tai reiškia, kad dėl šios priežasties kas penkiolika sekundžių miršta vaikas. Ar galite įsivaizduoti visuotinę reakciją, atsaką, pasirengimą ir pasiryžimą, jei tai vyktų Europoje, o ne šalyse į pietus nuo Sacharos arba Azijoje?

Todėl galimybės gauti vandens klausimas yra svarbus ne tik besivystančiose, bet taip pat ir išsivysčiusiose šalyse. Vienodos apsirūpinimo geriamojo vandens ištekliais galimybės yra esminė šalių vystymosi ir kovos su skurdu sąlyga. Nepatenkinus šio poreikio, negalima kalbėti apie sveikatos priežiūros tobulinimą arba švietimą. Negarantuojant vandens tiekimo žemės ūkyje arba pramonėje, bet kuri visuomenė yra pasmerkta kasdien kovoti už išlikimą. Tai sukelia ginkluotus konfliktus, migraciją ir destabilizaciją. Kitaip tariant tai trukdo vystymuisi ir didina vystymosi skirtumus.

Forume, apie kurį mes diskutuojame, dalyvauja ir politikai. Jie aptaria šiuo metu aktualius klausimus. Vienas iš šių klausimų yra padėtis Darfūre. Prezidentas Omaras Hassan Ahmad al-Baširas riboja organizacijų, kurios aprūpina žmones vandeniu, veiklą. Todėl bus galimybė įtikinti prezidentą O. H. A. Al-Baširą leisti tarptautinėms organizacijoms teikti vandenį Darfūro gyventojams.

Giulietto Chiesa (PSE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat kaip Roberto Musacchio, norėčiau priminti jums, kad Europos Parlamentas kartu su Michailo Gorbačiovo pasaulio politiniu forumu vasario mėn. organizavo konferenciją iškalbingu pavadinimu „Vanduo ir taika“, konferenciją, kurioje patvirtintas memorandumas dėl pasaulinio vandens protokolo, nusipelnusio rimto svarstymo, kuriam iš esmės pritarė visos pagrindinės šio Parlamento politinės frakcijos, tačiau kurį ignoravo Vystymosi komitetas, parengęs šį dokumentą.

Aš nematau, kad tai įvyko atsitiktinai: tekstas, kurį mes šiandien aptariame, pasirodė esąs silpnas ir neapibrėžtas daugeliu klausimų, kurie įtraukti į Stambulo darbotvarkę. Pvz., dėl vandens, kaip visuotinės teisės. Jei tai yra teisė – ir būtų absurdas tai neigti – tuomet ji negali būti prekė vienu metu. Teisė laisvoje visuomenėje negali būti perkama arba parduodama. Teisė gali būti perkama tik vergų visuomenėje. Vis dėlto esame įsitikinę, kad milžiniški privatūs interesai visiškai užgožtų šią teisę. Kokiai pozicijai Stambule atstovaus Europos Sąjunga? Ar įmanoma, kaip teigiama, J konstatuojamoje dalyje, padidinti finansinį vandens prioritetą? Tai yra tobulas dviprasmiško formulavimo pavyzdys. Kas turėtų vaidinti pagrindinį vaidmenį vandens politikoje: ar valstybė, ar viešoji partnerystė? Arba, kaip teigiama 12 rezoliucijos dalyje, ar tikrai valstybė yra „pagrindinė vandens politikos veikėja“? Ką ši frazė iš tikrųjų reiškia? Kiti teiginiai prieštarauja to paties dokumento 2 daliai, kur teisėtai nurodoma, kad vanduo laikomas „viešąja gėrybe“, ir „turi būti kontroliuojamas valstybės“.

Trumpai tariant mes išgyvename mūsų visuomenės modelio krizę, įgyvendinant rinkos idėjas, kuriomis siekiama nusavinti gamtos išteklius siekiant privačios naudos. Galų gale yra dar viena silpna vieta: dokumente nėra organizacinių pasiūlymų, kaip spręsti pasaulinės vandentvarkos klausimus. Vis dėlto minėtame memorandume yra pateiktas pasiūlymas dėl pasaulinės agentūros, kuris yra pakartotas viename iš pakeitimų, ir balsuodamas aš jam pritarisiu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Ponia pirmininke, penktasis pasaulinis vandens forumas yra svarbus įvykis, kuris leis aptarti viešosios vandentvarkos sistemų, kurios būtų veiksmingos, skaidrios, reguliuojamos ir atitiktų tvaraus vystymosi tikslus tenkinant visuomenės poreikius, klausimus. Šioje srityje vietos valdžios institucijoms tenka ypatingas vaidmuo ir ypatingos užduotys. Be to, maisto krizė parodė, kad būtina kurti naujas technologijas, pvz., drėkinimo srityje. Tuo pat metu svarbu užtikrinti gamtinių trąšų arba trąšų, kurios lengvai suyra ir neteršia požeminio vandens, panaudojimą.

Galų gale kokių veiksmų ketina imtis Komisija dėl Europos Parlamento valios, išreikštos kovo 15 d. rezoliucijoje dėl ketvirtąjo pasaulinio vandens forumo, nustatant paramą ir būdus bendrai finansuojant vandentvarką? Vandens klausimas šiuo metu yra vienas pagrindinių iššūkių pasauliui ir Europos Sąjungai.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, mano kolegos Parlamento nariai yra teisūs, skaičiai kelia susirūpinimą ir skatina rimtus apmąstymus. Teisė į vandenį pasaulyje nėra užtikrinta pernelyg daug žmonių. Pastaraisiais metais reguliavimas šioje srityje labai išsiplėtė. Vis dėlto aš norėčiau, kad Stambule būtų atkreiptas dėmesys į poreikį įrodyti daugelio tarptautinių institucijų, veikiančių vandentvarkos srityje, kurių veikla ir kompetencija dažnai kartojasi, pagrįstumą. Šios reformos negalima toliau atidėti.

Aš taip pat tikiuosi, kad penktajame pasauliniame vandens forumo bus pripažinta vandens kaip viešosios gėrybės sąvoka, ir šiai idėjai bus pritarta patvirtinus tolimesnes politikos priemonės dėl jos apsaugos, dėl visuomeninės nuosavybės ir naudojimo ir paskirstymo procedūrų.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, aš manau, kad niekas nesikeičia ir šiame Parlamente metų metais kartojami tie patys teiginiai.

Aš manau, kad jau viskas pasakyta apie vandenį, apie šį bendrą žmonijos turtą, tačiau, deja, būtina tai vėl ir vėl pakartoti, nes padėtis negerėja. Iš naujosios Jungtinių Tautų ataskaitos matyti, kad greičiau yra atvirkščiai. Todėl aš manau, kad nepaisant Europos Sąjungos pasiūlymų ir politikos priemonių, mes turime žengti žingsnį į priekį. Mes taip pat turime atsižvelgti į tai, kad daugelis tautų, ypač tose šalyse, su kuriomis mes palaikome prekybinius ryšius ir dialogą, negali tinkamai apsirūpinti vandens ištekliais.

Tai yra absoliučiai neleistina ir nepriimtina. Mano nuomone, mes privalome remti – ir, aš manau, kad Europos Sąjunga turi tam pritarti tarptautiniu lygmeniu Stambule – vandens, kaip visuotinės žmonijos vertybės statuso įtvirtinimui. Tai nėra prekė, kuri gali būti parduodama ir duotų pelną tarptautinėms bendrovėms. Dėl to mes iš tikrųjų turime kovoti ir, manau, kad mūsų kolegos iš Europos Parlamento apgins mūsų poziciją Stambule.

John Bowis (PPE-DE). – Ponia pirmininke, aš klausiausi savo kolegų, kurie visiškai teisėtai pabrėžė vandens trūkumo, nepakankamos galimybės gauti vandens, ligų, susijusių su vandens trūkumu, klausimus – tai, kas iš esmės bus svarstoma šiame vandens forumo.

Tačiau aš norėjau nurodyti kitą šios monetos pusę, nes tie iš mūsų, kurie neseniai dalyvavo regioninėje AKR šalių konferencijoje Gajanoje, buvo informuoti apie šalių, kurioms dėl klimato kaitos kyla pavojus dėl vandens pertekliaus, problemas. R. Musacchio kalbėjo apie klimato kaitos poveikį; užterštą vandenį, išdžiūvusį vandenį, nutrauktą vandens tiekimą, tačiau čia mes turime priešingą reiškinį ir būtina atsižvelgti į tai, ką tai reikštų vandens taršos, žemės ūkio derliaus požiūriu ir kitus dalykus.

Todėl aš manau, kad vandens forumo mes turime svarstyti apželdinimo mišku (miškų kirtimo) klausimą, nes jei mes jei mes į tai nekreipsime dėmesio, potvynius ir toliau periodiškai keis sausras.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, būtina tinkamai įvertinti vandens ir vandens išteklių tvarkymo reikšmę. Vis dėlto, kaip aš jau minėjau įžanginėse pastabose, mes taip pat turėtume padėti neturtingesnėms pasaulio dalims apsirūpinti švari geriamuoju vandeniu. Komisija turėtų toliau tęsti pagalbą šioms šalims.

Vanduo yra pagrindinis žmogaus poreikis, kaip tai pripažįstama ir patvirtinta 2006 m. Meksikoje vykusiame ketvirtajame vandens forumo. Kaip aš jau minėjau, ES užims tvirtą poziciją visais mano minėtais klausimais būsimajame forumo Stambule.

Jonh Bowis nurodė kitą labai svarbų klausimą – kad dėl klimato kaitos kai kurios pasaulio dalys gali būti užtvindytos vandeniu. Mes privalome imtis veiksmų ir šioje srityje. Vienas galimų sprendimų gali būti apželdinimas mišku.

Pirmininkė. – Aš gavau vieną pasiūlymą dėl rezoliucijos⁽²⁾ pagal Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį.

Diskusijos baigtos.

(2) Žr. protokolą.

Balsavimas vyks ketvirtadienį, 2009 m. kovo 12 d.

17. – Audito Rūmų speciali ataskaita Nr. 10/2008 dėl sveikatos priežiūros įstaigoms Afrikos šalyse į pietus nuo Sacharos skirtos EB paramos vystymuisi (diskusija)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – diskusija dėl klausimo žodžiu Komisijai dėl Audito Rūmų specialios ataskaitos Nr. 10/2008 dėl sveikatos priežiūros įstaigoms Afrikos šalyse į pietus nuo Sacharos, skirtos EB paramos vystymuisi, pateikto Josep Borrell Fontelles Vystymosi komiteto vardu (O-0030/2009 – B6-0016/2009).

Anne Van Lancker, autorė. – (NL) Ponia pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, Afrika yra vienintelis žemynas, nepadaręs pastebimos pažangos įgyvendinant Tūkstantmečio tikslus, ypač sveikatos srityje, t. y. kalbant apie motinų ir kūdikių mirtingumą, kovą su ŽIV (AIDS), tuberkulioze ir maliarija. Tai priskirtina silpnoms sveikatos apsaugos sistemoms ir žmoniškųjų išteklių krizei, apėmusiai šį sektorių. Todėl visiškai aišku, kad kovoje su skurdu būtina investuoti į sveikatos sistemas.

Tai yra ir Komisijos požiūris, tačiau anot Audito Rūmų, nors Komisija ir deklaravo, tačiau per daugelį metų padarė labai mažai siekiant praktinių pokyčių. Komisija deda pastangas, pirmiausia per vertikalius fondus kovojant su AIDS, ir tai gali atrodyti tikrai būtina, tačiau neturėtų būti daroma viso investicijų paketo į sveikatos apsaugą sąsąjoka.

Komisijos nare, lėšų, skiriamų pagrindinėms sveikatos priežiūros paslaugoms, dalis oficialiame vystymosi pagalbos biudžete nuo 2000 m. nepadidėjo. Todėl šiam parlamentui užtenka priežasčių, remiantis Komisijos Audito Rūmų ataskaita, paklausti keletą klausimų ir pateikti keletą rekomendacijų. Aš nurodysiu keturis iš jų.

Pirma, būtina didinti sveikatos apsaugos biudžetą. Aišku, čia reikalinga bendra ES ir partnerių šalių iniciatyva. Abujos deklaracija numato, kad besivystančios šalys įsipareigojo į sveikatos apsaugą investuoti 15 proc. biudžeto, tačiau tai yra neįmanoma, Komisijos nare, jei Komisija ir Europos Sąjunga tam skirs tik 5,5 proc. EPF lėšų. Todėl aš norėčiau sužinoti, kaip Komisija ketina užtikrinti didesnes investicijas į sveikatą pagal 10-ąją EPF.

Antra, biudžeto parama turėtų būti geriau ir veiksmingiau panaudojama. Net jei tai yra viena iš parodomųjų Komisijos priemonių, Audito Rūmų ataskaitoje jos vertinimas nėra aukštas. Vis dėlto biudžeto paramą galima veiksmingai panaudoti šalinant sveikatos apsaugos sistemų trūkumus pietuose. Nors tikslinė biudžeto parama, skirta sektoriams gali būti skirta sveikatos sistemoms, šalyse į pietus nuo Sacharos ši tikslinė parama beveik nenaudojama.

Bendroji biudžeto parama taip pat gali būti naudinga, jei Komisija įpareigos ir uždegs partnerius idėja kaip pagrindinį rinktis sveikatos sektorių. Todėl mes raginsime Komisiją tai padaryti. Mano klausimas Komisijai yra toks: kaip jūs ketinate užtikrinti tikslinius veiksmus teikti paramą, skirtą sektoriams ir bendrą biudžeto paramą?

Sutartys dėl Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) yra viena daug žadančių Komisijos priemonių. Aš joms 100 proc. pritariu, tačiau galiu visiškai nuoširdžiai pasakyti, kad jos tam tikra prasme yra nereikšmingos ir trumparegiškos, nes daugiausia skirtos „geriesiems studentams“, o reikalingos alternatyvos ir atsiliekančioms.

Trečia, būtina didinti kompetenciją šioje srityje. Anot pranešimo, Komisija neturi pakankamai kompetencijos praktiškai įgyvendinant politikos pasiūlymus sveikatos sektoriuje. Todėl mes turėtume prašyti Komisijos įdarbinti daugiau sveikatos ekspertų veiksmingiau dirbant su PSO ir valstybėmis narėmis.

Ketvirta, sveikatos sektoriaus darbas turėtų būti geriau koordinuojamas. Komisijos nare, itin svarbu vadovautis ES darbo pasidalijimo vystomojo bendradarbiavimo srityje elgesio kodeksu, užtikrinant, kad sveikatos išlaidos ir programos būtų geriau koordinuojamos daugiau dėmesio skiriant mažai pagalbos gaunantioms šalims, įskaitant krizės ištiktas ir pažeidžiamas valstybes.

Norėčiau užbaigti padėkos žodžiu Bartui Staesui, kuris Biudžeto kontrolės komiteto vardu pritarė susirūpinimui, kurį išreiškė Vystymosi komitetas, ir paprašė Komisiją, pageidautina, iki 2009 m. pabaigos aiškiau apibūdinti planus dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros.

Komisijos nare, ponios ir ponai, Europos Parlamentas ragina Komisiją su didesniu pasiryžimu ir geresnėmis priemonėmis įgyvendinti politikos prioritetus. Tai būtina, jei mes norime Tūkstantmečio tikslų pasiekti iki 2015 m., nes iš esmės sveikatos apsauga nusipelno tvarių investicijų ilgalaikėje perspektyvoje.

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė*. – Ponia pirmininke, Komisija džiaugiasi Europos Audito Rūmų specialiąja ataskaita dėl EB paramos sveikatos paslaugoms Afrikoje. Diskusija šiuo klausimu leidžia kartu su Europos Parlamentu aptarti paramą Afrikai sveikatos srityje.

Čia aš neketinu pakartoti oficialios Komisijos reakcijos dėl Audito Rūmų specialiosios ataskaitos, kuri paskelbta internete.

Deja, ši ataskaita nebuvo plačiai aptariama žiniasklaidoje arba dažnai buvo siekiama supaprastinti padėtį teigiant, kad „Europa nevykdo savo pažadų Afrikoje“. Todėl prieš pradedant diskusiją leiskite man paaiškinti keletą svarbių klausimų.

Komisija ir toliau yra visiškai įsipareigojusi Tūkstantmečio vystymosi 4, 5 ir 6 tikslams sveikatos srityje: dviem trečdaliais sumažinti vaikų mirtingumą, trim ketvirtadaliais sumažinti motinų mirtingumą ir sustabdyti ir pakeisti ŽIV (AIDS) plitimo tendencijas. Šių tikslų siekiama ir vystomuoju bendradarbiavimu, tačiau mūsų įsipareigojimai neturėtų būti matuojami tik biudžeto asignavimais sveikatos sektoriui.

Be abejonės, vaikų mirtingumą, pvz., galima sumažinti tokiomis veiksmingomis priemonėmis, kaip vakcinavimas. Todėl mes stebime vakcinavimą ne tik pagal sveikatos programas, bet ir daugelį kitų paramos iš biudžeto operacijų. Pvz., vaikų mirtingumas priklauso ir nuo kitų veiksnių: mitybos, būsto, saugaus aprūpinimo vandeniu, sanitarijos ir švietimo. Todėl mūsų įnašas gali būti ir dažnai yra susijęs ne tik su pačiu sveikatos sektoriumi.

Priimant sprendimus dėl asignavimų sektoriams ir vystomosios paramos modalumo, Paryžiuje ir Akroje susitarta vadovautis pagrindiniais veiksmingos pagalbos principais. Štai tik pora pavyzdžių. Pirmasis – prioritetai, kuriuos nustato šalys partnerės. Tai reiškia, kad po išsamių diskusijų su šalimis partnerėmis pritariama sektoriams, kuriuos jos pasiūlo paramai gauti. Tai nebūtinai yra sveikatos sektorius, tai gali būti švietimo arba vandens ir sanitarijos sektorius.

Antra: nacionalinių sistemų suvienodinimas. Tai reiškia pagalbos skyrimą, pageidautina, kaip paramą iš biudžeto (tik jei bus įvykdyti pagrindiniai reikalavimai). Jei šalis parengė gerai apibrėžtą skurdo strategiją, mūsų parama pirmiausia bus teikiama kaip parama iš biudžeto.

Nors ši parama nebus toliau laikoma skirta sveikatos sektoriui, ji yra susijusi su tokiais sveikatos tikslais, kaip, pvz., gyventojų vakcinacijų arba gimdymų dalyvaujant sveikatos priežiūros darbuotojams, skaičius. Šie tikslai paprastai yra kovos su skurdo strategijos dalis ir gali būti stebimi.

Be visuotinių įsipareigojimų priimtų Akroje ir Paryžiuje dėl pagalbos veiksmingumo mes, Europos Sąjunga, kolektyviai susitarėme dėl elgesio kodekso, kuriuo, pvz., numatyta mažinti sektorių, kuriuose veikia vieni ir tie patys donorai, skaičių tam, kad būtų sumažintos mūsų šalių partnerių administravimo ir valdymo išlaidos. Tokia yra darbo pasidalijimo, dėl kurio susitarė ES valstybės narės ir Europos Komisija, esmė. Mes žinome, kad dėl to ne visuomet lengva susitarti šalių lygmeniu, ypač sveikatos srityje, kuri laikoma itin svarbia ir kur visos donorės valstybės nori dalyvauti ir būti pastebėtos. Mes kartais turėsime tam pasipriešinti ir perduoti darbą kitiems donorams.

Todėl aš tikiuosi, kad mūsų diskusija šiandien leis prisidėti sprendžiant šiuos klausimus ir padės užtikrinti Europos pažadų vykdymą Afrikai.

John Bowis, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, dėkoju Komisijos narei. Aš manau, kad jūs esate visiškai teisi, kad statistiniai duomenys gali būti skirtingai interpretuojami. Tačiau šiandien mes svarstome Audito Rūmų ataskaitą, todėl joje pateikti skaičiai yra pagrindinis argumentas. Visi sutinkame su teiginiu, kad „sveikata – didžiausias turtas“. Tai nėra tik žodžiai, daugelyje šalių gyvenimas rodo, kad tai pati tikriausia tiesa.

Audito Rūmai teigia, kad tik 5,5 proc. EPF lėšų skiriama sveikatai, o Europos Sąjungos ir Europos Parlamento politika sveikatai ir švietimui numatyta skirti 35 proc. lėšų. Tai rodo, kad mūsų veikla turėtų būti veiksmingesnė, ir tai apima bendradarbiavimą – jei galima naudoti šią sąvoką – su 15 proc. įsipareigojimu, kurį šalys prisiėmė pagal Abuja deklaraciją.

Vis dėlto, Komisijos nare, grįžtu prie žmogiškojo aspekto. Nuvykite į Malį ir pamatysite, kiek žmonių serga diabetu, o jų išlaidos insulinui viršija 30 proc. šeimos biudžeto. Pasidomėkite psichinės sveikatos paslaugomis Čade. Sužinosite, kad tokių būta prieš pilietinį karą, o dabar nėra. Pamatysite, kaip bet kurioje Afrikos šalyje nežmoniškai elgiamasi su ligoniais, sergančiais epilepsija, o skirdami vos keletą centų mes galėtume padėti

šioms žmonėms. Nuvykite į Afriką ir pamatysite AIDS našlaičius, kuriuos augina jų seneliai, nes tėvai yra mirę.

Tai pagrindžia statistiniai duomenys. Mes žinome, kad Amerikoje, kur gyvena 14 proc. pasaulio gyventojų, sergamumas įvairiomis ligomis yra 10 proc., o jiems tenka 42 proc. pasaulio sveikatos darbuotojų. Šalyse, esančiose į pietus nuo Sacharos, kur gyvena 11 proc. pasaulio gyventojų, kurie serga 25 proc. visų atvejų, tenka vos 3 proc. pasaulio sveikatos darbuotojų. Šie skaičiai susiję su ankstesne diskusija. Į šiuos dalykus būtina atsižvelgti, nes sveikatos apsauga neįmanoma be sveikatos paslaugų, darbuotojų ir sveikatos švietimo.

Mes taip pat turime kritiškai įvertinti kai kuriuos mūsų finansuojamus projektus. Tai turėtų būti ne tik tuberkuliozė, AIDS ir maliarija. Tai turi būti ir kitos ligos, ir Komisija didžiuojasi tuo, kad bendradarbiauja su farmacijos bendrovėmis, ir padeda žmonėms, kuriems reikalingi vaistai. Mes taip pat turime įvertinti blogos sveikatos priežastis ir skirti tam daugiau dėmesio.

Apibendrinę ataskaitos duomenis, mes galime matyti išsamų vaizdą. Geresnis mūsų darbas reiškia geresnius rodiklius, geresnę ekonomikos ir žmonių padėtį.

Bart Staes, Verts/ALE frakcijos vardu. – (NL) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, kitą savaitę Biudžeto kontrolės komitete bus oficialiai pristatyta Audito Rūmų ataskaita. Todėl aš norėčiau pasveikinti Vystymosi komitetą ir Anne Van Lancker, kuri pasistengė, kad šiandien čia įvyktų ši diskusija ir mes rytoj galėtume šiuo klausimu priimti rezoliuciją.

Mes turėtume atidžiai įvertinti ilgą Anne Van Lancker kalbą ir jos rekomendacijas. Komisijos nare, mes taip pat turime atidžiai įvertinti kalbą, kurią pasakė John Bowis, labai kompetentingai išdėstęs įvairius trūkumus.

Skaitant Audito Rūmų ataskaitą, negalima nuslysti temos paviršiumi. Iš jos kiekvienas gali susidaryti gana išsamų vaizdą, ir Anne Van Lancker buvo teisi, nurodyma, kad Tūkstantmečio tikslų šiame sektoriuje pasiekti bus sunku arba visiškai neįmanoma. Nagrinėjant skaičius, kuriuos nurodo Audito Rūmai, pagal atskiras valstybes tenka su dideliu trenksmu nusileisti ant žemės.

Svazilende 34 proc., Lesote – 23 proc. ir Malavyje – 14 proc. gyventojų serga AIDS. 1997 m. vaikų mirtingumas Svazilende buvo 78/1000, lyginant su 86/1000 šiandien. Pastarojo dešimtmečio viduryje Lesote gyvenimo trukmė buvo šešiasdešimt metų, dabar – tik 41. Kenijoje daugiau kaip vienas iš dešimties vaikų miršta, nesulaukęs penkerių metų amžiaus. Audito Rūmų analizė rodo, kad ES politikos priemonių įgyvendinimas kelia didelį nerimą.

Todėl aš tikiuosi, Komisijos nare, kad iki balandžio 10 d. Komisija atsakys į klausimus, kuriuos aš, kaip Biudžeto kontrolės komiteto pranešėjas, įtraukiau į šią rezoliuciją tam, kad galėtume pasinaudoti atsakymais biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros metu balandžio mėn. pabaigoje.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Ponia pirmininke, Komisijos nare, kiekvienas, vykstantis į Afrikos šalis, esančias į pietus nuo Sacharos, gali pastebėti nepaprastą šių šalių sveikatos sistemų silpnumą ir tai, kokią neigiamą poveikį tai turi žmonėms, kuriems šios paslaugos yra reikalingos.

Tai patvirtina nuolat tarptautiniu mastu skelbiami skaičiai. Šiuo požiūriu žalingos idėjos, kad tam, kad būtų galima išgelbėti daugelį gyvybių, užtenka paprastų ir nesudėtingų praktinių veiksmų, kurie nėra pernelyg brangūs. Europos finansinė parama šiuo požiūriu yra labai reikšminga. Bendradarbiavimas sveikatos srityje yra strategiškai svarbus ir tiesiogiai apima ne vieną, bet daugelį Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT). Audito Rūmai nustatė, cituoju, kad „EB lėšų, skiriamų sveikatos sektoriui, dalis nepadidėjo nuo 2000 m., palyginti su visa pagalba vystymuisi, nepaisant Komisijos Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) įsipareigojimų ir Afrikos šalyse į pietus nuo Sacharos susidariusios sveikatos priežiūros krizės“. Citatos pabaiga. Taip pat pripažįstama, kad Komisija svariai prisidėjo, finansuodama pasaulinį [kovos su AIDS, tuberkulioze ir maliarija] fondą, tačiau neskyrė panašaus dėmesio, kuris reikalingas sveikatos sistemų stiprinimui, nors ji laiko šią sritį prioritetine.

Anot Audito Rūmų, taip yra todėl, kad Komisija neturėjo pakankamai ekspertų sveikatos srityje, kurie būtų užtikrinę veiksmingą lėšų panaudojimą.

Todėl Audito Rūmų ataskaita yra tiesioginis iššūkis Europos Komisijai, kuriam aš pritariu. Šis iššūkis pagrįstas objektyviais ataskaitos duomenimis ir vertinimu. Sveikatos paslaugos yra ir toliau bus vienas mūsų vystomosios paramos prioritetų, todėl nusipelno didesnio finansavimo. Paramos teikimo optimizavimas atsižvelgiant į akivaizdžiai priešingus valdymo koordinavimo ir naudos gavėjų poreikius leistų sukurti sistemą, kuri padėtų išgelbėti daugelį gyvybių.

Europos Komisija negali teigiamai neatsiliepti į šį iššūkį ir aš raginu ją kuo skubiau tai padaryti. John Bowis atkreipė dėmesį į žmogiškąjį Audito Rūmų ataskaitoje pateiktų skaičių aspektą. Komisijos nare, mes turime pasistengti tam, kad pakeistume padėtį į gerąją pusę. Todėl turime siekti, kad sveikatos bendradarbiavimo rodikliai keistųsi teigiama kryptimi.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Ponia pirmininke, aš neketinau kalbėti apie šią ataskaitą, o tik norėjau nurodyti tai, kas artima mano širdžiai ir tai, ką aš keletą kartų minėjau AKR posėdžiuose. Tai Tuareg tautelės gyvenimo sąlygos Nigeryje. Komisijos nare, aš norėčiau iškelti klausimą dėl Europos bendrovių, kurios naudoja gamtinius išteklius Afrikos šalyse, ir ypač dėl Prancūzijos bendrovės „Areva“, kuri rengiasi eksploatuoti uraną Nigeryje, blokuodama informaciją vietos gyventojams. Dėl to vietoje gyvenantys žmonės, pvz., vietoje virtuvės įrankių naudoja radioaktyvias medžiagas arba metalo laužą.

Šiandien Nigerio valdžios institucijos neleidžia atlikti rimtų radiologinių tyrimų, tačiau mes žinome, kokia pavojinga padėtis, kurioje yra šie žmonės.

Vieno AKR posėdžio metu mes buvome paprašyti atlikti šių žmonių gyvenimo sąlygų epidemiologinius tyrimus. Šiandien aš šį prašymą norėčiau pateikti Komisijai.

PIRMININKAVO: Manuel António DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Pone pirmininke, aš ne tik atidžiai išklausiau tai, kas buvo pasakyta šį vakar, bet taip pat, kaip minėjau, norėčiau pasidalyti kelionės į Côte d'Ivoire ir Liberiją išpūdžiais, kur savo akimis mačiau, kokie yra šių šalių sveikatos poreikiai. Jose yra didelių poreikių infrastruktūros investicijų, sveikatos paslaugų teikėjų, kuriuos mes ką tik aptarėme, ir poreikių apsirūpinant vaistais, požiūriu.

Šie poreikiai yra didžiuliai ir man telieka su jumis sutikti, kad mes privalome didinti savo pastangas teikiant pagalbą sveikatos srityje neturtingoms Afrikos šalims.

Galiu jus patikinti, kad aš perduosiu jūsų pastabas savo kolegai Louisui Micheliui, ir esu tikra, kad jis kaip ir aš atsižvelgs į visus jūsų pasiūlymus.

Pirmininkas. – Aš gavau dar vieną pasiūlymą dėl rezoliucijos⁽³⁾, pateiktą remiantis Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalimi.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

18. – Bendros mokėjimų euraiis erdvės (angl. SEPA) įgyvendinimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Pervenche Berès klausimas į kurį atsakoma žodžiu Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu dėl bendros mokėjimų euraiis erdvės (angl. SEPA) (O-0018/2009).

Pervenche Berès, autorė. – (FR) Pone pirmininke, aš kalbėsiu Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu. Komisijos nare, vadovaujant pranešėjui Jeanui-Paului Gauzės Europos Parlamentas siekė priimti teises priemones, būtinas bendros mokėjimų euraiis erdvės (angl. – SEPA) projekto įgyvendinimui.

Rengdami papildomą teisės aktą – direktyvą dėl mokėjimo paslaugų – mes bandėme atsakyti į keletą klausimų. Dabar mes manome, kad šie klausimai galbūt buvo pagrįsti.

Mums kelia susirūpinimą keletas klausimų: pradedant įgyvendinti šį projektą, susidaro išpūdis, kad nebuvo pasiekta tokios, kokios reikėtų mobilizacijos, ir tai neturi nieko bendra su ekonomikos krizės iššūkiais.

Esama pavojaus, kad šis projektas, kuris sulaukė didelės sektoriaus ir įstatymų leidėjų paramos ir kuris visų pirma yra veiksminga šiuolaikinė mokėjimų priemonė, labai tinkanti mūsų vieningos valiutos – euro sąlygomis – negalės veiksmingai veikti, nes nepavyks laiku, kaip planuota, pereiti prie minėtų atsiskaitymų.

Ypač didelį susirūpinimą kelia tai, kad kyla sunkumų įgyvendinant SEPA tiesioginio debeto sistemą, kuri neabejotinai yra vienas originaliausių šio projekto aspektų.

⁽³⁾ Žr. protokolą.

Mes manome, kad atsižvelgiant į Komisijos atsakomybę, reikėtų užduoti jai porą klausimų. Pirmiausia kaip Komisija ketina skatinti ir remti perėjimą prie SEPA mokėjimo priemonių? Terminai nustatyti, tačiau aišku, kad juos nustatant nebuvo atsižvelgiama į praktinius klausimo įgyvendinimo aspektus. Antra, ar Komisija mano, kad perėjimas prie SEPA priemonių turėtų įvykti iki 2010 m., ir, jeigu taip, ką reikėtų padaryti tam, kad to pasiekti?

Priimdami šį teisės aktą, mes nenumatėme aiškos ir teisiškai privalomos galutinės perėjimo prie SEPA datos. Mes manome, kad neabejotinai atėjo laikas tai padaryti. Mes suprantame, kad išlieka kai kurių klausimų dėl nacionalinių sistemų suderinamumo su SEPA ir klausimų dėl galutinio perėjimo, ir manome, kad už atsakymus į šiuos klausimus turėtų būti atsakinga Komisija.

Kitas klausimas yra tarpbankiniai mokesčiai, kuris buvo ignoruojamas ir kurio nebuvo paisoma, tačiau kuris daugeliui projekto SEPA dalyvių yra labai svarbus arba pats svarbiausias. Kartais atrodo, kad daugelis kompetentingų tarnybų bankų sektoriuje, Vidaus rinkos ir paslaugų generaliniame direktorate arba konkurencijos generaliniame direktorate paprasčiausiai vengia atsakomybės.

Galbūt iš dalies dėl to atsakingi teisės aktų leidėjai, kurie privalo tartis su suinteresuotais dalyviais ir reikalauti iš jų tam tikros atsakomybės. Mes manome, kad šiame etape mes negalime svarstyti teisės aktų, neremdami rinkos operatorių pastangų sukurti alternatyvią sistemą. Būtent su šiais sunkumais mes susiduriame sprendžiant tarpbankinių mokesčių klausimą.

Konkurencijos generalinis direktoratas keletu atvejų nurodė, kad šis teisės aktas prieštarauja konkurencijos taisyklėms, ir mano, kad sprendimus turėtų teikti patys sektoriaus atstovai. Iš tikrųjų konkurencijos generalinis direktoratas niekada neišbandė alternatyvų, veikiančių valstybės narėse, todėl nėra galimybių sužinoti, ar Konkurencijos generalinis direktoratas jiems pritaria ir ar jie yra tinkami problemoms su kuriomis susiduriama, spręsti.

Pvz., įsivaizduokite, kad tarpbankinių mokesčių finansavimas priklauso nuo baudų, kurios taikomos pagal įstatymus, kitaip tariant, nuo padarytų klaidų. Praktiškai tai reiškia, kad moka pažeidžiamiausi žmonės, ir ši politika nėra nei teisinga, nei socialiniu požiūriu atsakinga.

Todėl aš raginu Komisiją įgyvendinti veiksmus dviejose pagrindinėse srityse: nustatyti galutinį perėjimo prie SEPA terminą ir padėti kurti alternatyvią sistemą arba sistemą, kuri būtų priimtina Sutarties straipsnių tarpbankinių mokesčių požiūriu.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Pone pirmininke, pirmiausia leiskite man pareikšti apgailestavimą dėl to, kad diskusijoje negali dalyvauti Komisijos narys C. McCreavy.

Iš tikrųjų šis klausimas yra sudėtingas, tačiau aš manau, kad klausimas ir rezoliucijos projektas dėl SEPA įgyvendinimo tinkamai apibūdina pagrindinius aspektus, į kuriuos būtina atsižvelgti įgyvendinant projektą SEPA.

Pirmasis klausimas yra toks: kaip Komisija siekia skatinti ir supaprastinti perėjimą prie SEPA?

SEPA pirmiausia yra rinkos sąlygomis veikiantis projektas, tačiau atsižvelgiant į didelę naudą ekonomikai, Komisija turėtų paskatinti skubesnį perėjimą prie SEPA, pvz., pabrėžiant politinę projekto reikšmę per SEPA pažangos ataskaitą arba skatinant ankstyvą visuomeninių valdžios institucijų perėjimą. Kaip ir pati anksti pereidama prie SEPA. Ir galų gale, kaip nurodyta praėjusios savaitės Komisijos pasiūlyme „Europos ekonomikos atkūrimo skatinimas“, teikdama pasiūlymus užtikrinant, kad būtų pasinaudota visais SEPA teikiamais pranašumais.

Antrasis klausimas yra toks: ar iki 2010 m. pabaigos pavyks pereiti prie didžiosios dalies mokėjimų naudojant šią sistemą. Aišku, mes teikiame pirmenybę skubiam perėjimui tam, kad būtų iki minimumo sumažintos perėjimo išlaidos. Nors sėkmingai pereita prie SEPA kredito pervedimų (angl. SCT) schemos, vis dėlto ją naudojant vykdoma mažiau negu 2 proc. mokėjimų. Be to, SEPA tiesioginis debetas bus pradėtas naudoti tik šių metų pabaigoje. Todėl galima teigti, kad dabartinis perėjimas vyksta pernelyg lėtai ir iki 2010 m. prie šios sistemos pereiti nepavyks.

Trečiasis klausimas yra susijęs su aiškių ir teisiškai įpareigojančių galutinių perėjimo terminų nustatymu. Mes manome, kad būtų naudinga nustatyti galutines datas ir, žinoma, 2012 m. tam atrodo tinkama data. Vis dėlto šis klausimas gali būti gana opus daugeliui valstybių narių. Todėl mes norime nustatyti aiškų procesą, kaip turėtų būti renkama informacija nustatant galutinius terminus ir jų galimą poveikį suinteresuotiems dalyviams ir pradėti su jais diskusiją.

Tai padėtų siekti tam tikro politinio pritarimo ir, jei reikia, metų pabaigoje priimti teisėkūros pasiūlymą šiuo klausimu.

Ketvirtasis klausimas: kaip sustiprinti SEPA tiesioginio debeto teisinį apibrėžtumą daugiašalių tarpbankinių mokesčių ir esamų įgaliojimų požiūriu.

Siekiant užtikrinti teisinį apibrėžtumą ir pereiti prie SEPA tiesioginio debeto būtina priimti laikiną sprendimą dėl verslo modelio. Todėl Komisija visiškai pritaria Europos Parlamento ir Tarybos pastangoms dėl laikino sprendimo persvarstant reglamentą dėl tarptautinių mokėjimų.

Komisija taip pat pritaria tolesniam teisiniu esamų nacionalinių tiesioginio debeto įgaliojimų pereinant prie SEPA patvirtinimui. Vis dėlto šis klausimas yra teisinis, ir nacionalinės valdžios institucijos turėtų jį spręsti, pasinaudodamos galimybėmis, kurias teikia, pvz., mokėjimo paslaugų direktyva.

Penktasis klausimas yra susijęs su tuo, kaip Komisija sprendžia klausimą dėl daugiašalių tarpbankinių mokesčių kortelių mokėjimams.

Šis darbas pirmiausia vyksta per Komisijos atliekamą dviejų pagrindinių tarptautinių kredito kortelių sistemų – *MasterCard* ir *Visa Europe* – vertinimą konkurencijos reikalavimų požiūriu.

2007 m. gruodžio 19 d. Komisija nustatė, kad *MasterCard* daugiašaliai tarpbankiniai mokesčiai tarptautiniams mokėjimams, naudojant *MasterCard* ir *Maestro* vartojamojo kredito ir debeto korteles yra nesuderinami su konkurencijos taisyklėmis. *MasterCard* apskundė Komisijos sprendimą.

2008 m. kovo mėn. Komisija pradėjo veiksmus, kuriais siekiama nustatyti, ar daugiašaliai tarpbankiniai mokesčiai naudojant *Visa Europe* nepažeidžia Sutarties 81 straipsnio reikalavimų. Taip pat vyksta diskusijos su *Visa*.

Komisija siekia sudaryti vienodas sąlygas *MasterCard* ir *Visa Europe* ir kitoms mokėjimo kortelių sistemoms, kurios galėtų atsirasti ateityje.

Jūsų priešpaskutinis klausimas: ar Komisija turėtų siūlyti konkretų sprendimą dėl daugiašalių tarpbankinių mokesčių. Rinkos ekonomikos sąlygomis atitinkamą rinkos modelį siūlo pramonės sektorius. Kalbant apie korteles, kaip jau minėjau, vyksta diskusijos su *Mastercard* ir *Visa*. SEPA tiesioginio debeto atveju Komisija gali padėti sektoriui, nustatydamą gaires tvaraus dialogo su bankų sektoriumi pagrindu ir suinteresuotų rinkos dalyvių įnašu. Šios gairės turėtų būti pateiktos ne vėliau, kaip iki 2009 m. lapkričio mėn.

Galų gale paskutinis klausimas: kokias konkrečias priemones siūlo Komisija, užtikrinant, kad perėjimas prie SEPA nesukurtų brangesnių mokėjimų sistemų.

Komisijos nuomone, taip neturėtų atsitikti. Pirmiausia SEPA paskatintų konkurenciją ir didintų veiklos efektyvumą taikant masto ekonomiką – ir tai padėtų mažinti savikainą.

Antra, SEPA taip pat leistų padidinti skaidrumą, kuris leistų sumažinti sektorių subsidijas ir paslėptas sąnaudas, nors optiškai kai kuriems vartotojams tai gali atrodyti, kaip kainos padidėjimas. Čia svarbi aiški komunikacija iš bankų pusės.

Trečia, Komisija atidžiai stebi SEPA poveikį vartotojams, atlikdama tyrimus.

Mes sutinkame su tuo, kad esama susirūpinimo, kad veiksmingas nacionalines debeto kortelių sistemas gali pakeisti brangesnės alternatyvos. Vis dėlto yra iniciatyvų, kurios gali tapti naujomis Europos debeto kortelių sistemomis ir tam galėtų padėti esamos ES valdymo struktūros ir nacionalinės konkurencijos institucijos.

Apibendrinant galima pasakyti, kad SEPA įgalins sukurti veiksmingesnę mokėjimų sistemą ir tinkamas apsaugos priemones esamos ES ir nacionalinės konkurencijos politikos sąlygomis.

Todėl aš labai pritariu šiai rezoliucijai ir Europos Parlamento paramai SEPA.

Jean-Paul Gauzès, PPE-DE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, ką tik buvo kalbėta apie mokėjimo paslaugų direktyvą, kurią rengiant kaip Europos Parlamento pranešėjas, dalyvavau ir aš, ir kuri buvo patvirtinta 2007 m. pirmuoju svarstymu.

Šia direktyva be viso kito siekiama įvairioms bankų institucijoms susibūrusioms į Europos mokėjimų tarybą, suteikti teises priemones, reikalingas SEPA įgyvendinimui. Todėl buvo priimtas Europos reglamentas dėl bankų kortelių, kredito perdavimų ir tiesioginio debeto.

SEPA yra integruota mokėjimų paslaugų eurais rinka, kurioje nėra skirtumo tarp tarptautinių ir nacionalinių mokėjimų. Tai naudinga bankiniam sektoriui ir vartotojams.

Kaip jūs minėjote, Komisija išsipareigojo užtikrinti, kad perėjimas prie SEPA priemonių nesukurtų brangesnės mokėjimų sistemos Europos Sąjungos piliečiams.

Nuo to laiko, kai buvo priimtas šis pranešimas, perėjimas prie SEPA vyko pernelyg lėtai. SEPA kredito perdavimo formatu iki 2008 m. spalio 1 d. buvo vykdoma tik 1,7 proc. operacijų.

Būtent todėl mes šiandien priimsime Europos Parlamento rezoliuciją, raginančią Komisiją nustatyti galutinį terminą pereinant prie SEPA produktų. Ši data neturėtų būti vėlesnė, negu 2012 m. gruodžio 31 d., ir po jos visi mokėjimai eurais turėtų atitikti SEPA standartus.

Vis dėlto prieš perėjimą reikėtų išspręsti opų daugiašalių tarpbankinių mokesčių klausimą. Šių mokesčių nereikėtų atsisakyti. Mokėjimo paslaugos yra komercinė veikla. Jos dalyviai visiškai teisėtai nori padengti išlaidas ir gauti pelno maržą.

Kita vertus, būtina vengti neaiškumų arba vienašališkumo. Todėl būtų gerai, jei Komisija nustatytų gaires dėl šių tarpbankinių mokesčių.

Siekiant didesnio teisinio apibrėžtumo, šios gairės turėtų būti žinomos prieš pereinant prie SEPA tiesioginio debeto. Nesant teisinio apibrėžtumo daug valstybių nesinaudotų tiesioginio debeto sistema, ir tai trukdytų perėjimui prie SEPA.

Atsižvelgiant į šias nuostatas Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija ir socialistų frakcija Europos Parlamente pateikė rytojaus balsavimui labai panašius pakeitimus. Mes manome, kad į juos bus atsižvelgta.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Šiuo sudėtingu laiku yra labai svarbu ekonomikoje surasti galimus augimo šaltinius. Mūsų Europos finansų rinkos plėtra kaip tik ir yra toks galimo Europos ekonomikos augimo šaltinis. Šiuo atveju mes kalbame apie mokėjimų rinką ir tenka apgailestauti, kad mūsų priimti sprendimai pakankamai lėtai įgyvendinami. Pagrindinė priežastis – bankų techninės galimybės, nes tai daugiausia techniniai sprendimai, tačiau aš norėčiau pasakyti, kad bankų techninis atnaujinimas yra bankų sektoriaus, pačių bankų rūpestis ir tokiu būdu jie gali modernizuoti savo rinką, atsiskaitymus su klientais ir uždirbti daugiau pinigų. Todėl labai svarbu, kad bendros mokėjimų erdvės įgyvendinimo planas valstybėse narėse būtų ryžtingiau įgyvendinamas.

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mes žinome, kad vieninga euro mokėjimų erdvė yra tikras iššūkis mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Jos pastaruoju metu labai intensyviai dirbo su kredito kortelių sistemomis, kurių kainos ir išlaidos yra labai skirtingos. Manau, kad čia trūksta reikalingo skaidrumo.

Krizės metu mes turime suteikti atitinkamą paramą verslui. Būtina didinti įmonių kreditingumą mažinant jų išlaidas, tam, kad jos galėtų pasinaudoti kreditais. Aš manau, kad SEPA čia yra tinkama priemonė. Ją reikia kiek galima greičiau įgyvendinti. Tai leistų veiksmingai ir pigiai vykdyti ne tik mažųjų ir vidutinių įmonių, bet ir mažųjų ir didžiųjų įmonių tarpusavio atsiskaitymus.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Pone pirmininke, aš norėčiau padėkoti Ekonomikos ir pinigų politikos komitetui ir jo pirmininkei Pervenche Berès už šią diskusiją. Komisija pritaria Parlamento paramai SEPA, kuri yra ne tik savireguliacinio, bet ir svarbi visuomenės politikos iniciatyva stiprinant ekonomikos ir pinigų sąjungą ir Lisabonos darbotvarkę. Europos Parlamentas ir Komisija vadovaujasi ta pačia SEPA vizija ir tikslais.

Vis dėlto leiskite man pabrėžti tris labai svarbius klausimus. Pirmiausia, kaip aš minėjau, Komisija aktyviai dalyvavo tobulinant perėjimą prie SEPA, ypač skatinant ankstyvą valdžios institucijų perėjimą prie šios sistemos. Mes ir toliau tęsime pastangas, įgyvendinant SEPA.

Antra, nors mes kaip ir Europos Parlamentas norėtume nustatyti galutinį terminą dėl SEPA, nemanome, kad dabar būtų tinkamas laikas iškalti šią datą akmenyje. Mes turime teikti pasiūlymus ir esame įsitikinę, kad privalome atlikti daug parengiamųjų darbų prieš prisiimant šiuos išsipareigojimus.

Trečia, aš galiu patvirtinti, kad Komisija teiks rekomendacijas dėl daugiašalio, tarpbankinio mokėjimų suderinamumo su konkurencijos taisyklėmis. Mes žinome, kad iki SEPA tiesioginio debeto įsigaliojimo datos liko mažai laiko, ir todėl mūsų rekomendacijos turi būti pateiktos ne vėliau, kaip iki 2009 m. lapkričio mėn.

Vis dėlto leiskite man pabrėžti vieną klausimą: rengiant šias rekomendacijas sektorius turėtų mums pateikti konkrečių idėjų dėl galimų verslo modelių.

Pirmininkas. – Aš gavau vieną pasiūlymą dėl rezoliucijos⁽⁴⁾, remiantis Darbo tvarkos taisyklų 108 straipsnio 5 dalimi.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, 2009 m. kovo 12 d.

19. – Blogėjanti humanitarinė padėtis Šri Lanka (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusija dėl pasiūlymo dėl rezoliucijos, kurią pateikė Užsienio reikalų komitetas dėl blogėjančios humanitarinės padėties Šri Lankoje (B6-0140/2009).

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, pirmiausia aš norėčiau padėkoti Užsienio reikalų komiteto pirmininkui už tai, kad jis sutiko taikyti procedūrą pagal 91 straipsnį ir įtraukti šią skubią rezoliuciją į praėjusio pirmadienio darbotvarkę, nes praėjusiame plenariniame posėdyje čia, Strasbūre, mes jau patvirtinome vieną skubią rezoliuciją dėl Šri Lankos. Aš taip pat norėčiau padėkoti parlamentui už tai, kad jis pritarė tam, kad ši diskusija vyktų šį vakarą, ir dėkoju jums, Komisijos nare, už tai, kad atvykote joje dalyvauti, nors gerai žinau, koks jums brangus yra laikas.

Šia rezoliucija mes siekiame pasiųsti politinį signalą vyriausybei ir tamilų kovotojams dėl kasdien blogėjančios padėties Šri Lankoje. Mus pasiekia tamilų šeimų ir žmonių, esančių Europoje, liudijimai apie konflikto tarp tamilų kovotojų ir Šri Lankos vyriausybės armijos, zonoje atsidūrusių žmonių likimą. Jie patiria iš tiesų baisias kančias.

Mes nežinome, kiek žmonių palietė šis konfliktas, tačiau manome, kad turi būti evakuota nuo 150 iki 200 000 civilių gyventojų. Tačiau ką tai reiškia – „evakuota“? NVO reikalauja, kad jie būtų evakuoti jūra, tačiau čia ir vėl turiu paklausti: kur? Kur šie žmonės turi keliauti?

Šiandien aš sutikau mažą mergaitę, kuri gimė Šri Lankos pabėgėlių stovykloje ir kuri šiuo metu yra Europoje. Jei šie žmonės turi palikti savo šalį ir gyventi pabėgėlių stovyklose, tai taip pat nėra išeitis.

Todėl pirmiausia šia rezoliucija mes reikalaujame nedelsiant laikinai nutraukti ugnį. Žinoma, vyks diskusija su Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija dėl ugnies nutraukimo nedelsiant. Mes prašome valdžios institucijų nedelsiant nutraukti ugnį tam, kad civiliai gyventojai galėtų palikti pavojingą zoną, nes mūsų žiniomis, yra žuvusių konflikto metu. Tai rodo ir liudijimai, kuriuos išgirdome šiandien. Šioje rezoliucijoje mes prašome Šri Lankos vyriausybę bendradarbiauti su NVO ir su šalimis, kurios pasiryžusios dalyvauti sprendžiant konfliktą. Mes taip pat prašome, kad Europos Sąjunga suteiktų reikalingą pagalbą maistu ir vaistais.

Ar negalėčiau savo frakcijos vardu – kadangi pirmadienį Užsienio reikalų komitete pateikta skubi rezoliucija Žaliųjų frakcijos/Europos laisvojo aljanso iniciatyva – paprašyti kai kurių mūsų kolegų Parlamento narių, turinčių skirtingų interesų šioje šalyje, rimtai apsvarstyti šį klausimą. Norėčiau jums priminti, kad jau kurį laiką kai kurios politinės frakcijos prašė galimybės aptarti padėtį Šri Lankoje ir kad dėl vidinių priežasčių kai kuriose šalyse mes negalėjome svarstyti klausimo dėl tamilų ir jų padėties, kuri nuo 9-ojo dešimtmečio labai pablogėjo.

Kadangi jūs esate čia, Komisijos nare, mes galime paklausti jūsų dar vieną klausimą. Būtina sudaryti sąlygas Europos Sąjungai spręsti šį konfliktą. Galbūt atėjo laikas svarstyti galimybę įsteigti Europos Sąjungoje konfliktų sprendimo padalinį.

Įvykiai Kaukaze ir kitur pasaulyje rodo, kad Europos Sąjunga rimtai vertina savo teikiamus pasiūlymus. Šiandien, sprendžiant konfliktą, mes turime ne tiek palaikyti šalis, kiek siekti aktyviai jį spręsti. Jei šiandien mes padėsime pagrindą Europos Sąjungai spręsti konfliktą ir pasiųsime signalą valdžios institucijoms, mes, kaip politinė sąjunga, visais požiūriais dėl to tik laimėsime.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijos narė. – Pone pirmininke, kaip viena Tokijo taikos proceso pirmininkų, Europos Komisija ir aš asmeniškai atidžiai stebėjome įvykius Šri Lankoje. Mes reiškiamo gilų susirūpinimą

(4) Žr. protokolą.

dėl dabartinės padėties ir tragiškų humanitarinio konflikto pasekmių, kaip teigiama vasario 23 d. ES Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos (GAERC) išvadose ir pirmininkų pareiškimė, kuris buvo priimtas vasario 3 d.

Mus ypač neramina tūkstančių perkeltų asmenų padėtis, kurie, kaip jūs teisingai teigiate, atsidūrė konflikto zonoje Šri Lankos šiaurėje. Mes kalbame jau ne apie krizę, o apie humanitarinę katastrofą. Tai mums patvirtino daug nepriklausomų šaltinių, tarp jų JT ir Tarptautinis raudonojo kryžiaus komitetas (angl. ICRC). Paskutinis vyriausybės pranešimas apie kelių evakuacijai atidarymą saugumo zonos šiaurėje ir pietuose vertintinas teigiamai, tačiau būtina nurodyti, kaip tai galėtų veikti praktiškai.

Mes kreipėmės į abi šalis – Tamil Elamo išlaisvinimo tigrus (angl. LTTE) ir Šri Lankos vyriausybę – prašydami apsaugoti civilius gyventojus, kaip to reikalauja tarptautiniai humanitariniai teisės aktai, ir leisti žmonėms saugiai ir savanoriškai palikti ugnies zoną. LTTE ir Šri Lankos armija yra atsakinga dėl per pastaruosius keletą mėnesių išaugusio civilių gyventojų aukų skaičiaus. Būtina nedelsiant ir skubiai veikti gelbstint žmonių gyvybes Šri Lankoje, kaip teigia JT generalinio sekretoriaus pavaduotojas seras John Holmes, kuris, kaip ir Tarptautinis raudonojo kryžiaus komitetas, atkreipė dėmesį į didelį aukų skaičių.

Komisija yra įsitikinusi tuo, kad šios krizės rezultatas turėtų ilgalaikių pasekmių taikai, sutaukinimui Šri Lankoje ir šalies suvienijimui ir pritaria sero John Holmes raginimui Šri Lankos vyriausybei nutraukti ugnį ir leisti saugiai pasitraukti taikiems gyventojams, o LTTE – leisti civiliams pasitraukti ir taikiai užbaigti kovą.

Pirmininkai taip pat kreipėsi į LTTE, ragindami sudėti ginklus, tačiau, deja, šis raginimas nebuvo išgirstas, net ignoruojamas. Mes manome, kad Šri Lankos vyriausybės pareiga yra apsaugoti savo piliečius ir pritarti humanitariniam ugnies nutraukimui – kaip teigiama ankstesnėse Tarybos išvadose – leidžiant sergantiems ir sužeistiesiems palikti Vanni ir organizuoti maisto ir vaistų atvežimą. Tai praėjusią savaitę siūlė ir Indija.

Klausantis apie nebaudžiamus žudymus, grobimus ir žiniasklaidos bauginimus, mums ir toliau kelia nerimą žmogaus teisių padėtis Šri Lankoje. Būtina, kad vyriausybė perimtų svarbiausių bylų nagrinėjimą. Šie nusikaltimai negali likti nenubausti.

Europos Komisija ir toliau yra įsitikinusi tuo, kad Šri Lankos etninis konfliktas negali būti išspręstas karinėmis priemonėmis. Reikalingas dialogas, apimantis visas šalis ir leidžiantis siekti politinio susitarimo. Ilgalaikė taika ir sutaukinimas galimi tik sprendžiant klausimus, kurie sukėlė konfliktą, ir sudarant tinkamas gyvenimo sąlygas visoms bendruomenėms. Kaip viena pirmininkų, aš visuomet sakiau, kad įmanomas tik politinis sprendimas taikant devoliucijos priemones, kuris buvo pasiūlytas, kurio atsisakyta ir kuris ir vėl pateiktas svarstyti.

Charles Tannock, PPE-DE frakcijos vardu. – Ponia Komisijos nare, brutalus Šri Lankos pilietinis konfliktas artėja prie pabaigos. Žinoma, būtų pernelyg anksti teigti, kad tai reiškia tamilų tigrų teroristinės veiklos pabaigą.

Šiame etape mes neturėtume pritarti nuolatiniam ugnies nutraukimui, jei tai leistų tamilų tigrams persigrupuoti. Mano nuomone, jiems telieka tik sudėti ginklus arba pralaimėti su dar daugiau aukų. Ilgalaikis ugnies nutraukimas būtų klaida, kadangi – kaip parodė savižudžio išpuolis šią savaitę – LTTE nesirenka priemonių, trokšta kraujo ir, kaip teisingai nurodo Europos Sąjunga ir Jungtinės Valstijos, yra laikoma viena tarptautinių teroristinių organizacijų.

Mes turėtume būti ryžtingi, remdami prezidento Mahindos Rajapakso pastangas siekiant užbaigti sukilimą, kuris Šri Lankos žmonėms suteikė begalines kančias ir visiškai sustabdė ekonomikos plėtrą šioje puikioje saloje. Vis dėlto tūkstančiai tarptautinių civilių perkeltųjų asmenų lieka įkalinti siaurame kranto ruože. Šiems civiliams turėtų būti leista išvykti tam, kad armija galėtų užbaigti savo puolimą. Tenka apgailestauti, tačiau tikėtina, kad tamilų tigras naudoja žmones kaip gyvąjį skydą. Jie visuomet buvo kurti tarptautinės bendruomenės prašymams pasiduoti ir sukurti laikiną humanitarinės pagalbos koridorių.

Vis dėlto siekiant JT ir kitoms organizacijoms organizuoti saugų civilių pasitraukimą iš konflikto zonos itin svarbu išvengti tolesnio kraujo praliejimo. Šri Lanka šiuo požiūriu pripažįsta savo atsakomybę ir norėtų išvengti civilių gyventojų aukų, tačiau supranta, kad armijos kantrybė gali būti ribota, ir mano, kad dalis tigrų per evakuaciją jūra bandytų pabėgti, įsimaišydami į civilių gyventojų minią.

Todėl ši Europos Parlamento pusė pritaria humanitarinio koridoriaus sukūrimui ir laikinam ugnies nutraukimui nedelsiant. Mes taip pat norėtume matyti visišką LTTE kapituliaciją ir taikingos, teisingos, etninės Šri Lankos sukūrimą, suteikiant didžiausią įmanomą autonomiją tamilų daugumai ir užtikrinant lygiateisį išteklių ir galios pasidalijimą vieningoje Šri Lankoje.

Robert Evans, PSE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, aš pritariu šiai diskusijai dalyvaujant Komisijos narei, kuriai aš norėčiau padėkoti už jos rimtą, stiprų ir išmintingą pareiškimą. Tai iš tikrųjų labai svarbi tema, nors tenka apgailestauti, kad mums ją tenka svarstyti 11 val. vakaro, dalyvaujant nedaug žmonių. Tačiau dalyvavimas, mano nuomone, neatspindi susidomėjimo šia tema arba šios nagrinėjamos temos rimtumo. Kaip teigė Komisijos narė, mes esame labai susirūpinę dėl susidariusios padėties. Šiandienos diskusijoje taip pat pripažįstama, kad padėtis, kaip teigia Marie Anne Isler Béguin, kasdien blogėja.

Aš pritariu pateiktai rezoliucijai išskyrus vieną žodį – „laikina“. Aš nepritariu Charlesui Tannockui, kai jis teigia, kad ilgalaikis ugnies nutraukimas būtų klaida. Iš tikrųjų – ir aš kreipiuosi į jus – mes nesame suinteresuoti tik laikinu ugnies nutraukimu. Bet kurio konflikto bet kurioje pasaulio vietoje atveju Europos Parlamentas reikalavo visam laikui nutraukti karinius veiksmus sudarant sąlygas diplomatinėms deryboms ir dialogui – ir, taip, – siekiant sukurti taiką, teisingą įvairių kultūrų visuomenę, kurią minėjo Charles Tannock, ir aš su tuo visiškai sutinku.

Todėl aš pritariu pirmajam pakeitimui – ir esu tikras, kad visi garbingi žmonės, tikrai susirūpinę civilių gyventojų likimu Šri Lankoje, taip pat jam pritaras. Laikinas ugnies nutraukimas iš esmės reiškia grįžimą prie ankstesnių karo veiksmų, ir to niekas nenorėtų. Grįžimas prie karo veiksmų reikštų dar daugiau mirčių, daugiau kančių, didesnę humanitarinę tragediją ir aš negaliu patikėti, kad nors pusė šio Parlamento narių iš tikrųjų to norėtų.

Dėl 2 pakeitimo: aš taip pat pritariu šiam pakeitimui, nes jame smerkiamas bet koks smurtas iš bet kurios konflikto pusės. Mes negalime toleruoti jokių smurto veiksmų, tarp jų pastarojo savižudžių išpuolio, apie kurį buvo kalbėta.

Toliau aš atkreipiu dėmesį į 3, 4 ir 5 pakeitimus. Norėčiau pacituoti trumpą ištrauką iš Šri Lankos Parlamento nario, atstovaujančio Jaffna regionui, Selvarajah Kajendren kovo 10 d. laiško. Jis rašo: „Aš norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į civilių gyventojų žūtis Šri Lankoje. 2009 m. kovo 10 d., antradienį, nuo 14 val. iki 10 val. vyriausybės armija šaudė artilerijos sviediniais su kasetine amunicija. Šri Lankos vyriausybės pajėgos atakavo saugumo zoną naudodant visų rūšių mirtinus ginklus, kurie daugelyje šalių yra uždrausti. Šiame susišaudyme žuvo daugiau kaip 130 civilių gyventojų, tarp jų vaikai ir daugiau kaip 200 buvo sunkiai sužeista“.

Aš abejoju, kad kas nors pasakys, kad tai yra klastotė. Būtina daryti visa, kas įmanoma, kad būtų nutrauktas smurtas. S. Kajendren cituoja savo kolegą S. Kanakaratanamą, kuris gyvena saugumo zonoje. Jis teigia, kad saugumo zonoje per apšaudymus nuo šių metų sausio 1 d. iki kovo 6 d. žuvo daugiau kaip 2 544 civiliai gyventojai, o daugiau kaip 5 828 civilių buvo mirtinai sužeisti. Šri Lankos kariuomenė, jo teigimu, naudojo oro ir artilerijos ginklus, dėl kurių per dieną vidutiniškai žuvo nuo trisdešimt iki keturiasdešimt civilių gyventojų.

Nemanau, kad jo pateikti įrodymai būtų klastotė. Atsižvelgiant į tai, ką pasakė Komisijos narė, tai matyti iš ten esančių NVO informacijos.

6 pakeitimas: aš remiuosi sero Johno Holmeso pranešimu, kurį man atsiuntė jo ekscelencija Šri Lankos ambasadorius Briuselyje. Pranešime teigiama, kad kai kuriose tranzito vietose susitelkę labai daug žmonių. Jo žodžiai panaudoti mano pakeitime – būtina pasirūpinti šiomis stovyklomis. Aš turiu nuotraukų iš šių stovyklų. Kiekvienas gali pamatyti man atsiųstas nuotraukas. Manau, kad nuotraukos yra tikros, o ne suklastotos. Aš žinau, kad Komisijos narės tarnyba Kolombe stebi padėtį ir palaiko glaudžius ryšius su pavojaus zona.

7 ir 8 pakeitimais sustiprinama nuoroda į karo zoną siekiant spręsti civilių gyventojų poreikius. Mes prašome, kad humanitarinės pagalbos agentūros, kurių veiklai Europos Parlamentas pritaria, galėtų netrukdomai patekti ne tik į kovos zoną, bet ir į pabėgėlių stovyklas. Kiekvienas Parlamento narys turėtų remti humanitarinių organizacijų darbą.

9 pasiūlymu teigiama, kad ši rezoliucija turėtų būti perduota Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, nes aš manau, kad ši humanitarinė krizė yra tarptautinė, kaip nurodoma ir antraštėje. Todėl mes dėkojame Žaliųjų frakcijai už šiuos pasiūlymus ir aš prašau visų kolegų pritarti pakeitimams, kuriuos pateikė visos politinės frakcijos.

Marie Anne Isler Béguin, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, aš norėčiau padėkoti B. Ferrero-Waldner už jos kalbą ir jos reakciją į NVO raginimus ir atsiliiepti į nelaimėje esančių žmonių pagalbos šauksmą.

Mes manome, kad galime atsidurti panašioje padėtyje, kaip ir Birma po 2006 m. cunamio, kai karinė chunta neleido pasinaudoti humanitarine pagalba. Todėl dabar mes turime padaryti visa, kas nuo mūsų priklauso tam, kad humanitarinė pagalba ir mūsų pagalba pasiektų žmones, kuriems ji yra reikalinga.

Vis dėlto, ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau kreiptis ir į savo kolegas Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos narius ir Socialistų frakciją Europos Parlamente, apeliuodama į sveiką protą. Iš tikrųjų, mes pateikėme šį pasiūlymą patvirtinti skubią rezoliuciją tam, kad Europos Parlamentas rytoj galėtų pareikšti savo nuomonę ir pateikti savo poziciją.

Jokiomis aplinkybėmis aš nenoriu, kad viena ar kita pusė už šią rezoliuciją nebalsuotų dėl nuomonių skirtumo dėl ugnies nutraukimo nedelsiant arba dėl laikino ugnies nutraukimo. Todėl aš jus visus labai raginu priimti protingą sprendimą.

Kita vertus, norėčiau jus, ypač Charles Tannock, informuoti, kad, Benitos Ferrero-Waldner žodžiais: joks ginkluotas konfliktas niekada neišsprendė jokios problemos. Mes tai žinome. Karas niekada nieko nesprenžia.

Mano nuomone, būtų neatsakinga žmonių atžvilgiu reikalauti laikino ugnies nutraukimo. Ar mes galime leisti evakuoti žmones? Tاملai yra žemdirbių tauta. Todėl jie norėtų grįžti ten, kur yra jų žemė. Šri Lanka priklauso jiems.

Mano nuomone, būtina daugiau dėmesio skirti šiam klausimui, tačiau aš esu pasirengusi padaryti nuolaidų ir atsiimti pakeitimus tik jei bus pasiekta bendrosios pozicijos ir priimtas politinis sprendimas.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Pone pirmininke, mes nepuoselėjame iliuzijų dėl to, koks baisus karo poveikis civiliams gyventojams, ir mūsų moralinė pareiga daryti visa, kas įmanoma, tam, kad juos apsaugotume ir padėtume teikti humanitarinę paramą. Todėl mažiau kaip prieš tris savaites Europos Parlamentas priėmė skubią rezoliuciją dėl padėties Šri Lankoje.

Šri Lankoje jau dešimtmečius viešpatauja teroras, kurį vykdo tarptautiniu mastu pripažįstama teroristinė organizacija – LTTE. Negalima lyginti teroristinių ir teisėtų demokratinės vyriausybės veiksmų. Prisiminkime, kad būtent LTTE ištobulino savižudžių išpuolių taktiką, kad ji pirmoji panaudojo moteris savižudes, naudoja kareivius vaikus ir „gyvąjį“ žmonių skydą. Per pastaruosius 26 metus ji sistemingai ir sąmoningai vykdė tūkstančių žmonių žudymus Šri Lankoje. Vos prieš porą dienų per savižudžių išpuolius islamo festivalio metu Matara regione žuvo keturiolika žmonių.

LTTE šiuo metu desperatiškai pralaimi kovą, ir paprastai tokiomis aplinkybėmis ieškoma jų veiksmus pateisinančių tarptautinių gynėjų. Nedidelė šio Parlamento narių dalis buvo nepatenkinta rezoliucija, kurią priėmė Europos Parlamento dauguma ir kuri smerkė Šri Lankos vyriausybę. Mes negalime pritarti pakeitimams, kuriuose reiškiami nepagrįsti ir dažnai neturintys pagrindo kaltinimai, kuriuos išgirdome iš Roberto Evanso, arba pasirinktinėmis citatomis iš vieno NVO pranešimų. Mes neturime jokios priežasties abejoti vyriausybės tvirtu žodžiu, kad jos kariuomenė nešaудė ne karo veiksmų zonoje ir nesirengia to daryti.

Prieš šešias dienas Jungtinių Tautų generalinis sekretorius kreipėsi į LTTE, reikalaudamas pašalinti ginkluotę ir kovotojus iš civilių susibūrimo vietų ir bendradarbiauti teikiant humanitarinę pagalbą, kuria siekiama padėti civiliams gyventojams. Europos Sąjunga pasmerkė LTTE kovotojus, kurie neleido civiliams gyventojams palikti konflikto zoną.

Daugiausia, ką gali padaryti šis Parlamentas – tai paraginti LTTE sudėti ginklus ir paleisti civilius gyventojus. Toliau jiems turėtų būti suteikta humanitarinė parama. Šri Lanka turėtų grįžti į demokratinio vystymosi kelią kuriant teisingesnę ir pasiturinčią laisvą nuo teroristinės sprespaudos piliečių visuomenę.

Jo Leinen (PSE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nare, aš visiškai sutinku su jumis, kad Šri Lankos konfliktą būtina spręsti politinėmis, o ne karinėmis priemonėmis. Aš daug kartų lankiausi šioje šalyje kaip delegacijos ryšiams su Pietų Azijos šalimis narys ir žinau, kaip žmonės išsiilgę taikos po 25 metų karo.

Vis dėlto turiu pasakyti, kad iniciatyvos šiame kare turėtų imtis LTTE, tačiau ji to nedaro. Jūs taip pat minėjote, kad vasario 23 d. posėdyje užsienio reikalų ministrai dar kartą paragino šią organizaciją skubiai sudėti ginklus ir užbaigti teroro veiksmus. Įsivaizduokite ES valstybę narę, kurioje 25 metus vyksta karas. Aišku, kad ten daug chaoso ir netvarkos. Aš pritariu tamilų kovai, tačiau taip pat ryžtingai atmetu LTTE naudojamus metodus. Nedideliame rajone įkaitais laikoma daugiau kaip 100 000 žmonių. Anot *Reuters*, dar vakar, remiantis liudytojų parodymais, buvo šaudoma į žmones, kurie bandė palikti šią zoną. Todėl mes turime kreiptis į LTTE ir pajėgas, remiančias LTTE ir paraginti juos baigti kovą. Žaidimas baigtas; tokia padėtis negali ilgiau tęstis.

Akivaizdu, kaip karo iš abiejų pusių zonoje kenčia civiliai gyventojai. Mes turime kreiptis į vyriausybę ir paraginti laikytis tarptautinės teisės ir leisti teikti humanitarinę pagalbą. Bet koks fundamentalizmas reikalauja daugybės aukų. Mes taip pat turime apsvarstyti tvarką šalyje po karo. Kaip jūs minėjote, turėtų būti pakeistas Šri Lankos Konstitucijos 13 straipsnis, kuriuo numatoma decentralizacija regioninio administravimo požiūriu, ir ES šioje vietoje gali suteikti veiksmingą paramą. Galiu užtikrinti, kad Komisija ir mes esame pasirengę tai padaryti.

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nare B. Ferrero-Waldner, ponios ir ponai, tai, ką sakė Komisijos narė, t. y., kad karinis sprendimas negalimas, turėtų būti paskelbta pirmuosiuose Šri Lankos laikraščių puslapiuose. Atsižvelgiant į įtampą šalyje ir per daugelį metų susikaupusius sunkumus vyriausybė faktiškai pasiūlė konflikto sprendimą. Ji tiesiog pasirinko netinkamą komunikacijų strategiją.

Žinoma, jūs taip pat matote, kad strateginė Šri Lankos padėtis leidžia veikti išorės veiksniams taip, kad juos kontroliuoti yra labai sunku. Todėl taip pat reikėtų pasirūpinti ekonominės padėties gerinimu ir infrastruktūros tobulinimu, ir tai leistų pagerinti ryšius tarp konflikto šalių. Galbūt čia būtų galima panaudoti vieną arba kitą tarpininką.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Pone pirmininke, įvykiai Šri Lankoje nėra nauji. Tai ne tik humanitarinė, tai – politinė problema. Po keleto karo metų dėl teisės atsiskirti Šiaurės rytinei daliai, ankstesnė Norvegijos administracija pasiūlė tarpininkauti derybose tarp sinhalų daugumos vyriausybės ir sukilėlių tamilų kovotojų. Norvegų derybininkas, ilgą laiką siekęs taikaus konflikto suregulavimo, dabar pats yra naujosios vyriausybės narys. Tačiau, deja, nuo to laiko varianto dėl taikaus sprendimo atsisakė.

2006 m. vasarą Šri Lankos vyriausybė baigė taikų derybų etapą ir vienašališkai pasirinko karinį kelią. Ši vyriausybė dirba, turėdama iliuzijų, kad jos veiksmai bus sėkmingi, o taikingas, darnus bendradarbiavimas tarp dviejų tautų, kaip lygiateisių partnerių ateityje bus dar sudėtingesnis. Taikus sprendimas ateityje negalimas be kompromisų. Todėl būtina grįžti prie taikos derybų stalo be laimėtojų ir pralaimėjusiųjų.

Michael Gahler (PPE-DE). – (DE) Pone pirmininke, dėkoju Komisijos narei už aiškiai išdėstytas mintis. Manau, kad dabar mūsų dėmesys turėtų būti sutelktas į tai, kaip reikėtų spręsti civilių gyventojų likimo klausimą, ir čia tiktų tai, kas pasakyta vasario 23 d. ministrų Taryboje, t. y. kad būtina nedelsiant nutraukti ugnį. Aš prieštarauju tam, kad būtų naudojamas žodis „laikinas“, nes tokiu atveju nepavyks išvengti humanitarinės katastrofos.

Aš taip pat manau, kad šiomis aplinkybėmis žmonėms atsidūrus karo veiksmų zonoje mes turime pasisakyti prieš smurto veiksmus, neleidžiančius žmonėms ją palikti. Šiomis sąlygomis nesvarbu, ar smurto veiksmus vykdo LTTE, ar vyriausybės kariuomenė. Mūsų dėmesys turėtų būti sutelktas į pačius žmones.

Galbūt aš galėčiau pateikti savo pastabą gerbiamiems kolegoms iš buvusios kolonijinės valstybės, kurie šiuo metu rengiasi palikti mūsų frakciją. Aš tikiuosi, kad mano išpuodis, kad paskata taip vienašališkai užsipulti tik LTTE, yra neteisingas. Aš taip pat tikiuosi, kad jie šitaip neketina paveikti tam tikros rinkėjų dalies.

Robert Evans (PSE). – Pone pirmininke, aš minėjau jūsų kolegai, kad norėčiau kalbėti pagal procedūrą „prašau žodžio“, ir man tai buvo leista.

Aš norėčiau padėkoti Erikui Meijeriui už jo pastabas. Jis taip pat kalbėjo apie darbą, kurį atliko Erik Soldheim iš Norvegijos, su kuriuo man teko susitikti prieš dešimt dienų Osle.

Aš sutinku su Michael Gahler: mums labiausiai nerimą kelia civilių gyventojų likimas. Aš manau, kad tarp visų pakeitimų svarbiausias yra 1 pakeitimas, kuriuo raginama nutraukti karinius veiksmus ir kuris būtų svarbus visiems Šri Lankos gyventojams.

Tam yra daugybė įrodymų. Tai nėra nulemta tik aplinkybių. Kai kuriuos įrodymus pateikė Šri Lankos vyriausybės sveikatos tarnybų regioninio direktoriaus tarnyba, kuri minėjo humanitarinę katastrofą ir jokių standartų neatitinkančias sąlygas, kuriomis gyvena žmonės. Tai pakartojo Europos Komisija, Tarptautinis raudonojo kryžiaus komitetas, JT, Tarptautinė krizių grupė ir pabėgėlių rūpybos centras Nyderlanduose. Šį vakarą vykstanti diskusija dėl blogėjančios humanitarinės padėties Šri Lankoje reiškia, kad mūsų pareiga yra padaryti visa, kas įmanoma tam, kad išvengtume katastrofos, kas, manau, įmanoma, jei mes rasime tam tinkamus būdus.

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, aš griežtai laikiausi Darbo tvarkos taisyklių. Aš leidau kalbėti penkiems nariams, ir kadangi kalbėjo tik trys, aš taip pat leidau kalbėti Robertui Evansui.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijos narė*. – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti garbingiesiems nariams už šią labai svarbią diskusiją, net jei ji buvo labai trumpa ir įvyko vėlai vakare.

Nuo pat šios Komisijos kadencijos pradžios man, kaip vienai pirmininkų, teko spręsti klausimus dėl Šri Lankos. Buvo tokių momentų, kai mes turėjome vilčių – iš pradžių gana didelių – tačiau viltys žlugo. Aš norėjau dalyvauti Ženevos procese, tačiau Šri Lankos vyriausybei tai pasirodė pernelyg sudėtinga. Bet kuriuo atveju šis procesas, deja, nutrūko. Aš taip pat buvau pasirengusi vyksti į šiaurę su tarpininkavimo misija, kaip ir mano pirmtakas Chris Patten. Tačiau šiaurė nebuvo tam pasirengusi – oficialiai Velupillai Prabhakaran pranešė sergąs tymais ar vėjaraupiais. Bet kuriuo atveju aš visiškai sutinku su M. Gahleriu, kuris teigia, – ir aš manau taip pat, – kad mes turėtume pirmiausia pasirūpinti žmonėmis ir humanitarine parama.

Kaip ir dažnu atveju mes esame didžiausia Šri Lankos humanitarinė donorė. 2008–2009 m. humanitarinei paramai Šri Lankai skirta 19 mln. EUR. Vėliau ji buvo nukreipta partneriams, pvz., per Tarptautinio raudonojo kryžiaus komitetą, Jungtines Tautas ir kai kurias tarptautines nevyriausybinės organizacijas. Šios organizacijos yra pasirengusios padėti nukentėjusiems, tačiau patiria tam tikrų sunkumų – apie kuriuos jos mus informavo – norėdamos pakliūti į konflikto zoną. Nuo 2008 m. rugsėjo mėn. Tarptautinio raudonojo kryžiaus komitetas buvo vienintelė agentūra, kuriai leista veikti LTTE kontroliuojamoje Vanni vietovėje. Pasaulio maisto programai leista pasiųsti keletą vilkstinių su maisto produktais, tačiau taip patenkinta tik maždaug 50 proc. poreikių. Nuo 2008 m. mes suteikėme humanitarinę paramą už 7 mln. EUR dar per dvi organizacijas. Mes taip pat nuolat veikiamo Kolombe ir Briuselyje tam, kad žmonės geriau pasiektų humanitarinių organizacijų pagalbą.

Todėl aš galiu tik teigti – kartu su kitais pirmininkais ir ypač kartu su Norvegija – kad mes išnaudojome visas galimybes įgyvendinant 2002 m. susitarimą dėl ugnies nutraukimo ir panaudojant taikias priemones konfliktui spręsti, tačiau daugelis priemonių buvo bergždžios. Raginimai sėsti prie derybų stalo buvo visiškai ignoruojami ir, deja, karinė kryptis paėmė viršų. Tarptautinės bendruomenės priemonių taikymo sritis per pastaruosius trejetą metų vis labiau siaurėjo, tačiau nė vienas pirmininkų neapleido misijos. Mes visi siekėme taikiai išspręsti konfliktą, kaip tai matyti iš paskutiniojo pirmininkų pranešimo spaudai vasario 3 d., apie kurį, aš esu tikra, jūs visi žinote.

Todėl dabar būtina imtis priemonių tam, kad suteiktume humanitarinę pagalbą, evakuoti civilius gyventojus ir esant tinkamai progai pradėti politinį dialogą ir įtikinti šalis tuo, kad politinis sprendimas yra vienintelis kelias išspręsti konfliktą. Kitaip ir vėl kiltų partizaninis karas, kuris šiai gražiai salai nedavė nieko gero. Kadaise tai buvo rojus ir vėl turėtų juo būti.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, 2009 m. kovo 12 d.

20. – Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

21. – Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 11.35 val.)